قال النبی صلے اللہ علیہ وسلم

اِنَّ مِنَ الشِّعْرِ لَحِکْمَۃً وَ اِنَّ مِنَ الْبَیَانِ لَسِحْرًا

یعنی بعض از اشعار سراپا حکمت اند - وبعض از بیان ہا کلام موثر اند-

تا بفہمند آں چہ مقصود من ست — غیر ازیں دیگر غرض از شعر نیست.

دُرِّ عدن

فارسی

سنہ ۱۳۹۰ھ ۱۹۷۰ء

رقیمہ

قاضی محمد یوسف فاروقی احمدی

قاضی خیل - ہوتی - ضلع مردان

(منظور عام پریس پشاور)

تعداد ۵۰۰ طبع اول

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

بنام خدائے سمیعاً بصیرا   کہ ہست او علیٰ کل شیٔ قدیرا
نہ تنہا و یکساں جہاں آفریدست   ہویدا نمود او جبلاً کثیرا
نظام زمین آسماں کرد قائم   ز شش منتظم آں لطیفاً خبیرا
بہستیٔ او من نہ تنہا گواہم   ببینی تو شاہد بصغیراً کبیرا
جمیع رسل شاہد ذات پاک اند   خصوصاً محمد سراجاً منیرا
بہ اقوام عالم فرستادش اللہ   بہ قومے بشیرا بہ قومے نذیرا
پئے اعلیٰ شریعت خدا داد قرآں   چہ قرآں کہ ہرگز ندارد نظیرا
مساوات در نسل آدم بنا کرد   بہ یک صف ستادہ فقیراً امیرا
نہ احمر بہ اسود بجوید فضیلت   ندانند کسے مومنے را حقیرا
عرب بود محتاج و عریاں و گرسنہ   ورا داد نعمت لباساً حریرا
چو بگذشت حضرت بیامد زمانے   بہ اقوام مسلم زمان عسیرا
پئے رہنمائے شان احمد آمد   غلام محمد نذیراً بشیرا
محمد مطاع و مطیع است احمد   بہ نو لئے عطا گشت ہاروں وزیرا
ز نور محمد منور شد احمد   چو مہ شد منور ز شمس منیرا
ہزیمت ازو یافت حزب الشیاطین   بگو حمد اللہ حمداً کثیرا
چہ سود از مسیحا دریں دور آید   شدہ ارذل العمر شیخاً کبیرا
ز احمد چناں علم قرآن خواندم   کہ ہر مشکلے گشت بر من یسیرا
چناں مولوی کرد تکذیب احمد   ندیدیم ز ملا فزوں تر شریرا

تعاون بہ تثلیث ملا نماید   کہ دجال را شد بہ جلبش نصیرا
اگر مولوی داشتے خوف یزداں   کجا او شدے کافرے را ظہیرا
اگر مومنے دارد اعمال صالح   ورا جاست جنت و ملکاً کبیرا
اگر داشت ایمان و اعمال کاسد   ورا جاست دوزخ و ساءت مصیرا
اگر گرم و سرد ست از ینجا نہ بردہ   نہ آنجاست شمساً و لا زمہریرا

۱۰ ع ۱۴ ۵۷

بجز ناتوانی تو امداد یوسف   بہ بیوہ بہ مسکین یتیماً اسیرا

صل علیٰ محمدؐ

یا رب رساں بروح محمد سلام ما   صل علیٰ محمد خیر الانام ما
او شارع شریعت و ذو الاطلاع ماست   آں سید جمیع رسل ہم امام ما
مہر منیر خاتم پیغمبران اوست   احمد نبی ست عکسش نقش بر نام ما
شمس فلک محمد و اصحاب او نجوم   احمد بدان مثیل قمر در نظام ما
ما خادمان احمد خیر الورےٰ ستیم   انس و ملک کنند ازاں احترام ما
ما در حریم قرب او آرام یافتیم   نام خداست ورد زبان صبح و شام ما
حمد خدائے را کہ ز تبع او نقش   شائستہ گشت قول و عمل ہم کلام ما
ای مدعی تو کوشش ناکام میکنی   ثبت است بر جریدۂ عالم دوام ما
از گردش زمانہ نداریم ہیچ باک   چرخ بریں چرخ کند بر مرام ما
ما را کجاست خوف ز احراق نار خلق   اللہ کرد است چو آتش غلام ما
خلق جہاں چو کرد فراموش ذکر حق   ہر سو بلند ذکر خدا شد ز بام ما

صد سالہ مردہ زندہ شد از لطف آن تنش
چون نوش کرد جرعۂ از آب جام ما

تبلیغ دین کنیم بہ اطراف شرق و غرب
گیرند قدرداں بصد اخلاص نام ما

آنان کہ تنگ گشتہ ز امراض کفر و شرک
یابند گو دوا و شفا در خیام ما

ما دست بدست احمد موعود دادہ ایم
ہر حاسد عنید چہ داند مقام ما

بد بوئے مشرکاں نہ رساند ضرر بما
بد بوئے شرک می شد سد در مشام ما

ما تابع خلیفہ و حکم خلافت ایم
محکم بدست اوست سراپا زمام ما

دستور کیش ما ہمہ قرآن اقدس است
از ما دگر مپرس حلال و حرام ما

ما خادمان خلق خدائیم بے غرض
تا آں زماں کہ ہست مقدر قیام ما

یوسف نوشت آنچہ بدل داشت مخفی
شاید کہ یادگار بماند کلام ما

۱۰ ۵۷

یارب بود بحمد تو گویا زبان ما
شیرین بود بہ ذکر تو کام و دہان ما

ما بندۂ تو ایم تو مولائے ما ستی
از نور ذات تست منور مکان ما

از امر کن ظہور نمودست کائنات
ہم زندہ شد ز روح تو این جسم و جان ما

اما ز فضل خویش مسلمان نمودۂ
یارب ثبات بخش بقلب دلستان ما

ایاک نعبد بہ تو گوئیم روز و شب
ایاک نستعین کہ توئی مستعان ما

ما کے نہ زید و بکر طلب گار نصرتیم
چون ذات تست ناصر و ہم مہربان ما

راز دلم چہ ایہ دگر کس بیان کنم
چون عالم الغیب بود راز دان ما

ما یافتیم ہرچہ ز فضل تو یافتیم
شکرت ادا کنیم چہ تاب و توان ما

فخر رسل محمد مقتدائے ماست
از شان عظمتش شدہ مافوق شان ما

در دست ماست پرچم اسلام میرویم
در شرق و غرب فتح کنان نوجوان ما

تعمیر می کنیم مساجد بہ ہر زمین
در شہرہائے کفر شنو حاوی اذان ما

قرآن شمع ماست بامصار کفر و شرک
روشن کند قلوب ہمہ سامعان ما

ما انتظار عیسیٰ مریم نمی کشیم
چون بہ از دست احمد آخر زمان ما

ما قبر مسیح بہ کشمیر دیدہ ایم
مبنی است بر دلائل محکم بیان ما

یارب بہ باغ احمدیت نو بہار باد
چون کردۂ تو احمد ما باغبان ما

آن قادیان کہ مولد موعود احمد است
یارب بما بہ بخش تو آن قادیان ما

ما را چو مکہ باز دہ از دست منکرین
آزاد کن ز غیر تو دار الامان ما

یارب دعائے یوسف محزون قبول کن
با برگ و بار باد ہمہ خاندان ما

۱۰ ۵۹

شرف ملاقات حضرت احمد موعود

صد شکر دیدہ ام من احمد موعود را
احمد موعود یعنی عیسیٰ معہود را

مہرواں حضرت محمد ماہ واں احمد نبی
مہر و مہ ہر دو ہم گاہ این شاہد و مشہود را

گر محمد گاہ احمد منعکس شد در نظر
مادر گیتی نہ زادہ بے چنین مولود را

گو محمد مصطفیٰ شد خاتم پیغمبراں
زاتباعش یافت تاج گوہر مقصود را

رحمۃ للعالمین ابواب نعمت ہا کشود
یا ختم مفتوح من خود ہر در مسدود را

در رسالت ہا جہان دستور ما قرآن ہست
علم و عرفانش کند عریان تبیان مولود را

من ندارم انتظار ناصری از آسمان
خلیلے بہتر یافتم من احمد موعود را

تو برو کشمیر و بین در روضہ اش در خانیار
خفتہ زیر خاک یابی عیسیٰ مفقود را

ہر کہ انکار از محمد یا ز احمد می کند
من چنان مومن بدانم منکر مردود را

من بگوش خود شنیدم از لب احمد کلام / در کلامش یافتم من منزل مقصود را
بارها در صحبت بابرکتش حاضر شدم / دیده ام در قرب او هر صالح و مسعود را
دست در دستش بدادم ربنا الله گفته ام / محو از تعلیم تو او غیر حق معبود را
رو به کعبه سجده کن لیکن خدائے خود شناس / سجده گاه هست کعبه تو بدان مسجود را
احمدی گشتی چو سوی آل پاک شد از ما کدر / دادها بینیم ز نیرنگ دشمن دل منفود را
رفت از دنیا چو احمد نور دین شد جانشیں / بعد نور الدین خلیفه یافتم محمود را
هر که او محمود را مذموم گوید لعنتی ست / مومنے کے دوست دارد باغی مطرود را
هر که او گردن فرازی میکند متکبر است / رانده حق از درگهش هر بدظن مردود را
حاسدے کو از حسد در قعر گلخن او فتاد / او چه نقصانے رساند مومن محمود را

یوسف مسکین گوید عاقبت محمود باد / پیش تو آورده ام جبیں خاک آلود را

۱۰ ۱۰ ۵۷

حمد و شکر باری تعالیٰ

حمد لله بر زبان رانیم ما / شکر لله نیز گویانیم ما
بنده ایم و بندگی ما را سزد / مالک خود را ثنا خوانیم ما
بهر ما این جمله عالم آفرید / نعمتش را زیر احسانیم ما
بے ستون کرد و معلق آسمان / شان قدرت دیده حیرانیم ما
قطرهٔ آب ما را بسته است / زان ترقی کرده انسانیم ما
جانشین حق به خلقتش شدیم / هر وحش در زیر فرمانیم ما
دوستی و قرب حق حاصل شود / گر عدوئے نفس و شیطانیم ما

چون خدائے ما سمیع است و علیم / زان از و امداد جویانیم ما
اے خدا ما را گناه ما ببخش / از گناه خود پشیمانیم ما
جرم بے اندازه و بے عار کرده ایم / مرتکب جرم و عصیانیم ما

رهنمائے ما محمد مصطفےٰ است / رهبر دیگر نمیدانیم ما

احمد موعود ما را مقتدا است / اوست شمع دین پتنگانیم ما
گرچه توریت و زبور انجیل هست / از ازل پابند قرآنیم ما
دین بر دنیا مقدم کرده ایم / احمدی ایم و مسلمانیم ما
اے مکفر نیست ز و ت غیر کفر / زین متاع بد گریزانیم ما
هر که ما را کافر و گمراه خواند / بالمقابل کافرش خوانیم ما
سگ اگر عوعو کند این خوئے اوست / همچو بدر انوار افشانیم ما
ما ز حق یابیم علم و معرفت / فارق اندر کفر و ایمانیم ما
گو کسانے را که راه گم کرده اند / رهبر شان سوئے یزدانیم ما
کشتی نوح است تعلیم مسیح / ناجی مردم ز طوفانیم ما
قائل جبر و تشدد نیستیم / بل اسیر خلق و برهانیم ما

ما جهاد دین بالقرآن کنیم / بهر منکر تیغ برّانیم ما

سوئے ما آئید اے تشنه لبان / آب کوثر بهر عطشانیم ما
بهر اعدائے محمد بالیقین / بر زمین چون شیر غرّانیم ما
هر که آویزد بما از منکرین / موجب تذلیل و خسرانیم ما

بر دعائے خویش نازانیم ما چوں بہ ہمت نوجوانانیم ما کے ز مکرِ خلق ہراسانیم ما کے زغیر اللہ ترسانیم ما		حق کند ما را دعاہا مستجاب تو بداں انصار ما را ناتواں چوں خدا ما را حفیظ و ناصر است ما خدا داریم حامی و معین
۲ / پ / ۲۴ / ۵۷	نیز و رو اخوان یوسف را بگو اندریں دم ماہ کنعانیم ما	
	سپاس وحمد اللہ تعالےٰ	

سپاس و حمد مے شاید خدائے پاک یزداں را
کہ ظاہر کرد از امرِ کن، ملائک جن و انساں را
دریں مخلوق آدم را بجائے خود خلیفہ کرد
خلافت داد، بخشیدش خرد، الہام و ایماں را
زنسلِ حضرتِ آدم محمد شد مطاعِ کل
پئے اصلاحِ کل عالم فرستاد است قرآں را
یہود و گبر و ترسا، آریہ، بدھ، دہریہ ہستند
نگر در ایں ہمہ خلقت پسندید او مسلماں را
اگر مومن بود صالح ز حق ہر نعمتے یابد!
نبوت مملکت دادن چہ مشکل ہست رحمٰں را
در نعمت نگردد بند الا بر خبیث الطبع
کجا محروم گرداند ز نعمت اہلِ ایماں را

محمد مصطفےٰ لاریب ختم الانبیاء بوداست
حدیث لا نبی بعدی کند تکذیب فرقاں را
اطاعت گر کند مومن خدا و ہم محمد را
کند در انبیاء داخل خدا صالح مسلماں را
اگر باب نبوت بند بودے بعدِ آنحضرت
مسیح ناصری آید چساں، گو مردِ ناداں را
اگر عیسےٰ نبی آید چرا احمد نبی نآید
یہودی را پسندیدی، نمی خواہی مسلماں را
اگر تو مومنی رو عزت پورِ محمد کن!
ز پورِ حضرتِ مریم چہ خواہی علم و عرفاں را
اگر توریت مے خوانی، بخواں از عیسےٰ مریم
اگر قرآں مے خوانی، ز احمد خواں قرآں را
پس از موسیٰ نبی عیسےٰ، یہوداں را بود رہبر
محمد بعدِ خود احمد عطا کرد مسلماں را
محمد بہ ز موسےٰ بود، قرآں بہ ز توریت است
ز عیسےٰ بہ بود احمد گروہِ اہلِ ایماں را
بیا شو احمدی مومن، کہ مرد با عمل گردی
گریز از مردم نا اہل، رو بگذار دوناں را
بیا کن صلح باللہ، وہمدردِ خلائق شو
کہ خلقِ خوش، عمل صالح، رہے بنما مسلماں را

	نصیحت گوش کن جاناں کہ یوسف دوست تر دارد جوانانے کہ در خود جمع دارند حسن و احساں را	۲۵ ۲/۵۷

افضال انعامات خدائے ما

اے منکر از خدا تو ندیدی خدائے ما
یعنی حفیظ و ناصر و مشکل کشائے ما
آفاقِ ارض گشتہ ہلاک از فساد و شر
"امن ست در مکانِ محبت سرائے ما"
آں آتشِ فساد کہ پنجاب در گرفت
گلزار شد بہ احمدیاں از دعائے ما
اغیار چیستند کہ ما را کنند تباہ
منظورِ کردگار بود گر بقائے ما
اصلِ شجر بکاشت خدا خود بدستِ خویش
منسوب غیر کرد و عدو ابتدائے ما
اے دشمنِ عنید تو مرگ از خدا طلب
برداشت مشکل است ترا گر لقائے ما
ہر مفسد و شریر کہ شغلش بغاوت است
خواہد کند ہمیشہ مکدر فضائے ما
ما داعیانِ صلح و امانیم در زمیں
الصلح خیر ہست بہر سو ندائے ما

اے مردگانِ دہر شما را بشارت است
بہر شما مسیح شدہ میرزائے ما
ما راکبانِ کشتیٔ نوحیم اے عزیز
اللہ گزید احمدِ ما نا خدائے ما
احمد نبی کہ مظہرِ ذاتِ محمد ست
وحیِ خدا اخود ورا رہنمائے ما
اللہ حق است و محمد رسولِ اوست
در شرق و غرب ہست بلند تر لوائے ما
چوں روحِ ما بہ جسم ز انفاسِ حق رسید
پرواز روحِ ماست بحق منتہائے ما
خلقِ خدا رضائے خدا را طلب کنند
مسلم شوند ہست ہمیں مدعائے ما
با خلق مے کنیم مسخر قلوبِ خلق
اعدائے ما بہ حسنِ عمل شد فدائے ما
قرآں بخواں و غور کن و پاکباز باش
حق را رضا نمانے چو خواہی رضائے ما
خدمت گذار خلق شویم از بصدقِ دل
خواہند اہلِ ارض ہمیشہ بقائے ما
ایمانِ ما اگر ز عمل غیر ثابت است
باطل شود بہ نزدِ خرد ادعائے ما

مانقش کردہ ایم بدل عزم من تسنخ
مستغنی از سوال بود خود گدائے ما
یک مو جہاں بہ عشق زر و سیم مبتلاست
سوئے دگر بہ ذکر زباں مبتلائے ما
باید کند نیز معاملہ بہ عقل و شکر
در ہر روائے ما و بہر ناروائے ما
آں چیست غیر برق کہ تبلیغ مے کند
از شرق تا بہ غرب رساند صدائے ما
ثابت قدم نمائے تو مارا بعہد خویش
یارب در آں زماں کہ بیاید قضائے ما

بر ضعف و ناتوانی خود یوسف مقر
یارب تو دستگیر بہ ہر ابتلائے ما
۹ ۲/۵۷

استدعائے فضل و کرم

اے خدا اے عافیٔ آثام ما
از پریشاں خواب بادل مضطرست
در تلاطم کشتی ما مبتلاست
باز ستا پا بہ نگر آلودہ ایم
از خدا و از نبی باغی شدیم
قائل دیو و پری گشتیم ما

اے رحیم اے شافی اسقام ما
دور دار از ما ہمہ اوہام ما
کن مدد از بہر استحکام ما
ہست در عالم مسلماں نام ما
وائے بر ما وائے بر اسلام ما
وہ چہ بد تخلیق کرد اوہام ما

کار بد ما خود کنیم از جوش نفس
حق تعالیٰ بو البشر را برگزید
شد محمد مصطفےٰ شمس منیر
ما اگر تابع محمد را شویم
شمع راہِ ما اگر قرآں بود
می کند حق گفت و گو با مخلصین
ساقی کوثر محمد مصطفیٰ است
روز ما روشن شود از آفتاب

لیک بر شیطاں بود الزام ما
زاں کند روح و ملک اکرام ما
احمد موعود بدر تام ما
جنت الماوے بود انعام ما
ز ابتدا بہتر بود انجام ما
ہست قرآں صحت الہام ما
کاش زاں کوثر بود پر جام ما
ضو فشاں از ماہ گردد شام ما

مال و جاں یوسف اگر بتدہیم
ذات باری خوش شود از اقدام ما
۱۳/۱/۵۷

ہدیہ تشکر بہ درگاہ باری

شکر للہ بندہ ام معبود را
می فرستم صد درود و صد سلام
ہست قرآں مجید م راہبر
من نمے دانم دگر مہدیٔ دیں
جانشین حضرت خیر الرسل
رفت ازیں دنیا چو حضرت نور دین
از خدا خواہیم قرب اتقیا
بر امید وعدہ ہائے بے سند

ساجدم از بندگی مسجود را
آں محمد حامد و محمود را
تا رسم من منزل مقصود را
گر بخواند اسم مسیح معہود را
یافتم من احمد موعود را
متبع گشتیم ما محمود را
ما نخواہیم ہر سطر و درا
چوں دہیم از دست خود موجود را

رو ملامت کن تو قوم عاد را
پاک با پاکاں ہمے وارند میل
فرق اندر حنظل و امرود کن
ہست آدم حسن و احسانش نما

تو مشو زشت و گریباں ہود را
دوست دارد بدعمل مردود را
اے کہ حنظل خواندہ ای امرود را
گر بیانی مرد خاک آلود را

آنکہ موجود است یوسف فکر نیست
کن تلاش مرد کب مفقود را

۱ پ ۳ ۵۵

مسلمانیم ما

اے مسلماناں مسلمانیم ما
مذہب اسلام کیش و دین ماست
ما محمد مصطفےٰ را تابعیم
احمد موعود ما را مقتدا است
حق تعالےٰ داد عرفان امام
ہر کسے کو بیعت احمد کند
احمدیت عین اسلام است و امن
حق تعالےٰ گفتہ است الصلح خیر
ما جہاد دین بالقرآں کنیم
ما کہ لا اکراہ فی الدین خواندہ ایم
دوستی داریم با مردان پاک
انس ما گر با خدا و خلق ہست

کلمہ توحید مے خوانیم ما
حاملان شرع قرآنیم ما
او مطاع و زیر فرمانیم ما
ذات فیاضش فیض جویانیم ما
بر عطائش حمد گویانیم ما
آں بنام احمدی خوانیم ما
کے ز کفر و شرک ترسانیم ما
صلح را از صدق جویانیم ما
قائل تکبیر و برہانیم ما
از رہ اکراہ گریزانیم ما
دشمن ابلیس و شیطانیم ما
آں زماں لاریب انسانیم ما

گر بہ ہم جنسان خود درندہ ایم
شد سپرد ما خلافت بر زمیں
اسود و احمر ہمہ یک جا شدہ
ہر کجا ہستیم ما در شرق و غرب
احمدی ہمدرد ملک و ملت است
مے کند ہر احمدی تبلیغ دیں
ہست تعمیر مساجد کار ما
از پے حفظ حدود دین حق
اتحاد مسلمیں مقصود ماست

ما نہ انسانیم حیوانیم ما
مطلب ما آنست کہ سکانیم ما
متحد مانند اخوانیم ما
حق تعالےٰ را ثنا خوانیم ما
خادم ہر نوع انسانیم ما
در بقائے دین کوشانیم ما
روز و شب گویان آذانیم ما
مستعد ہم پاسبانانیم ما
در ہمہ اطراف کوشانیم ما

ہر چہ یوسف داشت در دل گفت راست
ظالمے نشنید حیرانیم ما

۱۴/۵۵

زما آموز قرآن را

الا اے منکر احمد زما آموز قرآں را
کہ منکر از نبی اللہ نہ یابد علم و عرفاں را
خدا نور ست۔ قرآں نور۔ نور اللہ محمد ہست
اگر زیں نور حظ خواہی بکن تو ترک عصیاں را
دل عاصی سیہ باشد ز عصیاں توبہ مے باید
قدم زن بر رہ تقوےٰ طلب کن فضل رحمٰں را
بیا تلمیذ رحماں شو کہ علم و معرفت یابی

که حق علمش نمے بخشد مگر پاکیزه انساں را
کلام الله نبی داند۔ نبی الله احمد بود
بیا تلمیذ احمد شو که یابی نور و عرفاں را
جمیع علم چوں دُرہا بقعر بحر قرآں ہست
ولے غواص مے آرد بدست آں دُرّ و مرجاں را
بروں کن از سرت کبر و منی و جہل و آزادی
بده جائے درونِ دل تو نورِ شمع ایماں را
ہمه عمرت بسر بردی بلفاظی بلا حاصل
دمے فرصت نه شد حاصل که فہمی معنی آں را
ترا عمر عزیزت صرف در گفتۂ قدوری شد
گہے فرصت نمے یابی که بینی روئے قرآں را
تفاسیر و احادیث و فقه خدام قرآں اند
مداں ما تحت خدامش کلام پاک سبحاں را
بجو انجام وید و ژند انجیل و توریت و زبور اما
مهیمن بر ہمه دیدم کلام پاک یزداں را
چه نسبت با کلام الله بیان و اقدسے وارد
رسد کے کرمکِ شب تاب نور مہر رخشاں را
دریں ایام سیزده صد شد از احوال ما ثابت
که قرآں مکتفی باشد ضرورت ہائے انساں را
مداں تو ناسخ و منسوخ در قرآں کتاب الله

که تسلیم تناقض خود کند مردود شیطاں را
کجا ایں امر پیش آید که در قرآں علاجش نے
اگر پیدا شود امرے ز قرآں جوئے درماں را
ز بسم الله تا والناس وحی الله کامل شد۔
کتاب الله بس باشد طلبگاران ایقاں را
محمدؐ جمع قرآں کرد حسب حکم دادارش
مگو تو جامع القرآن علی و زید و عثماں را
کجا ممکن بود دخلے به قرآں مردم خاطی
که دخل غیر در قرآں کند توہین نگہباں را
کلام الله ز حق آموز نے از زید و بکر و عمر
که ہذیاں است قولِ شاں مکن تو گوش ہذیاں را
اگر الله میدانی تو برتر از ہمه عالم
چرا برتر نمیدانی ز قولِ خلق قرآں را
اگر قرب خدا خواہی اطاعت کن محمد را
که قول و فعل آں حضرت بود تفسیر فرقاں را
محمد گر نه دیدستی بیا بنگر تو احمد را
که در آئینه احمد ببینی عکس جاناں را
بیا شاگرد احمد شو که علم و حکمت آموزی
که غیر ما نمیدانند معارف ہائے قرآں را
بیا در زمرۂ احمد که نور و معرفت یابی

ز فیضِ معجزش بخشی تو رُوحِ نو مسلماں را
اگر چشمت نہ بیند رُخِ پُر نور جاناں نے
شو تو منکر حُسنِ رُخِ پُر نور خوباں را

طلب کُن از خدا دائم طریقِ انبیا یوسف
خدا خود مے شود رہبر بصد اخلاص جویاں را

نیست جز حق دیگرے مقصودِ ما

ہست اللہ الصمد معبودِ ما
ما محمد مصطفٰے را پیرویم
شد محمد ہاشمی ما را مطاع
فوت شد عیسیٰ مسیحِ ناصری
شاہدِ موعود آمد مژدہ باد
ما ہمہ پیغمبراں را چاکریم
تابعِ قرآں سنتِ مصطفٰے
عاشقِ حق ہاشمی خیر الرسل
کے شود محبوبِ ربّ العالمین
احمدی گشتیم از فضلِ الٰہ
دولتِ ایماں کو زما گم گشتہ بود
دعوتِ اسلام عالم را دہیم
در رہِ تبلیغ دیں بادا نثار

نیست جز او دیگرے مقصودِ ما
ہست او محبوبِ ما مشہودِ ما
چادرِ فیضش بود منشورِ ما
شد مثیلش احمدِ موعودِ ما
ہست مہدی عیسیٰ معہودِ ما
مقصدِ شاں بُد ہمہ بہبودِ ما
مومنِ صالح بود محمودِ ما
ردک طالح بود مردودِ ما
منکرِ حق کافر و مطرودِ ما
شد معاون نسبتِ مسعودِ ما
داد حق ما را درِ مقصودِ ما
تا بکند تربیت محمودِ ما
جان و مال و ایں تنِ موجودِ ما

بہرِ تبلیغ خدا ہر جائے مفتوح باد — بہرِ ہر کس ایں درِ مسدودِ ما

۲۷ اکتوبر — حاسدِ ما رُو سیاہ و مژدہ باد / زندہ باد ایں یوسفِ محمودِ ما — ۱۹۵۱ء

خطاب بہ مسلمِ غافل

چرا اے مسلمِ غافل پسندیدی تو غفلت را
نہ بینی ثمرۂ غفلت بجز تعبِ ذلت را
توئی از نسلِ آں آدم کہ حق او را خلیفہ کرد
تو میراثِ پدر گیر و گزیں تختِ خلافت را
خدا ہمہ کُل مخلوق بہرِ خدمتت پیدا
بہ فہم و عقل خود گیری ازیں ہا کار و خدمت را
توئی مسجودِ کُل اشیا ترا مسجود خلاق است
سرِ تسلیم خود خم کُن مکن ترکِ عبادت را
اگر مومن اطاعت کرد اللہ و محمد را
ز درگاہِ خدا یابد کشادہ بابِ نعمت را
محمد رحمۃ للعالمین آمد مبارک باد
برائے متبع بگشود کُل ابوابِ رحمت را
ہمہ ابواب مسدود اند بر غیرِ مسلماناں
کشادہ ہر درِ نعمت خدا خود بہرِ امت را

محمد خاتم پیغمبران ست بالیقین اما
مگو مسدود بعد او در وحے و رسالت را

کلید کل خزائن ہست در دست خدائے ما
بہ مخزن ہائے ربانی نہ یابی گاہ قلت را

خدائے ما کلیم است و سمیع است و بصیر است
کجا ممکن کند تغییر ایں اوصاف قدرت را

ہر آں سنت کہ قائم گشت در آغاز ایں عالم
نہ بینی ہیچ گاہ تبدیل آں دستور و سنت را

بہ ذات پاک خالق ہم دریغ و بخل ممکن نے
کہ یابی بند وحی اللہ یا باب نبوت را

بہ آل نوح و ابراہیم تا محشر نبوت داد
خلاف وعدہ کے منسوخ گرداند امامت را

مگو لن یبعث اللہ ایں چنیں کفار مے گفتند
یہودی نیز قبطی گشت منکر ہر نبوت را

جمیع انبیائے سابقین را فیض شد مسدود
مگر فیض محمد مے رسد ابنائے امت را

چو فیض انبیا مسدود شد بر امت ایشاں
محمد آمد و مفتوح کرد ابواب نعمت را

کسانے را کہ مردود اند از درگاہ ربانی
کجا جبریل وحی آرد چساں یابد رسالت را

ہر آں کو کور و کر گشتہ ضمیرش مردہ مے باشد
چساں قائل شود تحدیث یا وحی نبوت را

وجود انبیا گر نعمت عظمے بدست اول
چرا زیں نعمت اعلی بدل داری تو نفرت را

نبی بعد از محمد امتی و تابعش باشد
کہ ظل مصطفے بودن ورا افزود عزت را

محمد را بہ قرآں خود خدا مہر منیرے گفت
کہ انوارش کند روشن لبے ماہ نبوت را

محمد عکس شد در چہرۂ احمد نبی اللہ
چو بدر چاردہ روشن کند شب ہائے ظلمت را

خدا و مصطفے او را نبی اللہ مے نامد
تو صادق را کنی تکذیب افزائی ضلالت را

ز بعد موسے و تورات خیلے انبیا بودند
ہمہ تجدید دیں کردند و تبلیغ شریعت را

زنان امت موسے کلامے با خدا کردند
دریں امت نمے خواہی بہ مردان ایں فضیلت را

نہ فہمد کسے قرآں مگر کو از خدا آید
کہ تلمیذ خدا یابد بہ فضلش علم و حکمت را

بر آں علمے کہ تو نازی بیک جو ہم نمے ارزد
چہ افزودست خود در تو بغیر از کبر و نخوت را

اگر خواہی تو قرب حق ز لاف علم خالی شو
کہ عزت نیست نزد او مگر تقویٰ طہارت را

یہودی منکر از عیسیٰ شدہ در قعر ذلت رفت
مکن انکار از احمد مدہ دعوت ہلاکت را

من از ہمدردی ات گفتم تو خود ہم فکر کن بارے
کہ حق و باطلت واضح شود یابی ہدایت را

بہ حق ایمان آوردن فقط کار جوانمرد است
"کہ مومن بزدلے نبود اگر بیند قیامت را"

نصیحت گوش کن جانم کہ یوسف خیر خواہ تست
کہ روزے یاد خواہی کرد از وے ایں نصیحت را

در شانِ سیدنا مسیح موعودؑ

ستودہ احمد آمد بشیراً نذیراً
منور ز نور سراجاً منیراً

باقوام عالم ہمہ کرد دعوت
سری کرشن آسا بیانگ نفیراً

کسانیکہ لبیک بصد ریک گفتند
بیابند جنت و ملکاً کبیراً

بگو آں کسان را کہ گشتند منکر
بود جائے دوزخ و سادات سعیراً

ببینی تو نزد آں گروہ مخالف
سعیدوا نبوزاً ولیصلےٰ سعیراً

ہزیمت ازو یافت حزب الشیاطین
دو کان بعضاً لبعضٍ ظہیراً

بگو تشنہ لب را کہ ئے قادیان رو
کہ یابی دراں جا شراباً طہوراً

برو تا رساند ترا تا بجائے
نہ آنجا ست شمساً ولا زمہریراً

دعا کن ز حق تا بتو حق نماید
نیابی تو ایں مدعا تا نہ باشی

کہ مولاست دائم سمیعاً بصیراً
شب و روز مشغول ذکراً کثیراً

رسانید پیغام و یوسف تمامہ
دل خلق را چہ لطیفاً خبیراً

خطاب بہ منکران سیدنا مسیح موعودؑ

چہ میدانی تو اے منکر کلام پاک رحمان را
تو ای چون شپرہ کے ممکن کہ بینی روئے رخشان را

ہمہ عمر عزیزت صرف شد در کنز و فتنہ دوری شد
دمے فرصت نمے یابی کہ بینی روئے قرآن را

ہمہ عمرت بسر بردی بہ جہل و فسق نادانی
نداری ذرۂ ایمان علامت اہل ایمان را

شنو تو اے از آن ساعت کہ پیغمبر زند بانگے
کہ یارب قوم من مہجور گردانید فرقان را

ترا گر نقص در چشم است رو فکر علاجش کن
برین کوری مکن ہجو رخ مہ نور خوبان را

ترا گر نور ایمان است زو عالم منور کن
چرا پنہان بتاریکی نہے آن شمع تابان را

ترا گر پاس اسلام است رو کافر مسلمان کن
چرا چون مردہ مے خواہی تو تکفیر مسلمان را

ہمیں شام است محتاج سپہ پُر نورِ ایمانت
ہمیں صبحت تا بنمائی آن خورشید پنہاں را

ترا ترک بدی باید اگر قرب خدا خواہی
کہ بے پرہیز بیمارے نہ بیند صحتِ جان را

بیاؤ ترک عصیاں کن نشین در صحبتِ پاکاں
کہ یک دم صحبتِ ایشان کند اصلاح انسان را

صفے قطرہ باید کہ تا گوہر شود پیدا
کجا ممکن کہ ہر سنگے رسد لعل بدخشان را

خطاب بہ مولوی محمد علی ایم اے وکیل لاہور

چرا اے مولوی ایم اے شدی بانی بغاوت را
چرا انداختی در فتنہ افراد جماعت را

چو شورِ صورِ اعلانت بگوشش مومناں افتاد
تزلزل بر قلوب شان علامت شد قیامت را

نہ تنہا خود شدی باغی نمودی فتنہ ہا برپا
دلِ مردم پریشان شد چو دیدند ایں شقاوت را

بیاد آور تو آن وقتے کہ احمد را نبی گفتی
مگر امروز منفک مے کنی ز احمد نبوت را

نہ نور الدین اعظم را مطاع کل ہمے گفتی
چہ میگوئی مگر امروز سشش سالہ اطاعت را

چرا از حضرتِ محمود احمد منحرف گشتی
چرا از بغض آن حضرت شدی منکرِ خلافت را

انا خیر من المحمود احمد گفتہ برگشتی
نگفتی ساجد گردی ظہور کبر و نخوت را

گہے گوئی خلافت نیست بعد از حضرتِ احمد
گہے گوئی کہ باشد انجمن لائق خلافت را

گہے گوئی نمے باید مطاع انجمن ما را
بسے از ما سزاوار ند تا گیرند بیعت را

چرا در مجمع الاخوان ظہور ابتلا کردی
چرا ترکِ ہدایت کردہ مے خواہی ضلالت را

چہ آخر یافتی زین فتنہ ہائے بانی فتنہ
بجز ناکامی و خسران کہ مے آرد مذلت را

بنزدِ احمدی مطعون بنزدِ غیر ہم ملعون
ازین راندہ ازان ماندہ ندیدی ہیچ عزت را

	نبی احمد نمے باشد نہ منکر کافرے گردد مگر میلے نمے بینم بہ تو غیر از جماعت را	

علمدار باغیانِ خلافت

چرا اے بدزبان گشتی چنیں منکرِ خلافت را
چرا ترک ہدایت کردہ مے خواہی ضلالت را

چرا گشتی علمدار امیر باغیان آخر
چرا گشتی غلام آن که بانی شد بغاوت را
گروه باغیان مثل گروه کوفیان باشد
که نوشاند به اولاد نبی جام شهادت را
ایا محمود احمد را حسین کربلا دیدی
که چون شمر از میان آری برون تیغ زبانت را
نه ایفا کوفیان کردند پیمان وفائی خود
نه این باغی گروه پروا کند پیمان بیعت را
چرا مذموم پنداری تو محمود غلام احمد
چرا خوانی تو ابن نوح فتنه دعوی امامت را
حسین و حضرت محمود مظلوم اند ز ظالم
چرا با این چنین پاکان روا داری خصومت را
ز هجو تو نخواهد گشت مذموم آن که محمود است
ولے زو دست تا آرد وبال هجو ذلت را
نه میری تا نه بینی تو بچشم خویش اے نادان
خود و اولاد خود پابند جولان مذلت را
بیا بگذار آن راہے که در خود صد خطر دارد
هر آن کو رهروش گشته ندیده غیر هلاکت را
اگر تحقیق حق خواهی دلت از بغض خالی کن
که بغض و کین نمی باید طلبگار حقیقت را

تو نی گر طالب مولا دماغ از کبر فارغ کن
که رونق هند در کوشش امیر کبر و نخوت را
ز علم خشک و بد باطن و گفتار درشت خود
کجا ممکن کنی حاصل تو انوار صداقت را

بیا بشنو تو پند یوسف و باز آ از بد گفتن
دعائے عجز بخشاید تو باب هدایت را

تهنیت بحضرت محمود احمد خلیفة المسیح الوقت مراجعت از لندن منجانب جماعت احمدیہ پشاور در ۱۹۲۴ء

السلام اے حضرت محمود احمد میرزا
جانشین احمد موعود ختم الاولیاء
رفته بودی سوئے لندن باز در هند آمدی
مرحبا خوش آمدی اهلاً و سهلاً مرحبا
مے سزد گر بر تو نازد سرزمین بمبئی
کو بجین رفت و آمد گشت منزل مر ترا
وقت رفتن آخرین پائے ترا بوسیده بود
وقت رجعت اولین پائے ترا شد جبه سا
تو ز مشرق همچو خور بر ارض مغرب تافتی
باز از مغرب بمشرق منعکس کردی ضیا

تیره گان ارض مغرب را منور کرده
از فروغ دین حق دل چون رخ شان شد صفا
عیسی موعود گر نازل نشد خود در دمشق
جانشین و پور او تکمیل کرد اخبار را
مصر و قدس و شام را از بهر آن حسن سلوک
کان تو بنمود ممنونیم از دل دائما!
عزت و استقبال تو کردند زان از بهر شان
ما مبارک می فرستیم و سلام و هم دعا
مستحق شکر تو شد صدر بزم ویمبلی
نیز ارکانش کزیشان یافت رونق لندرا
مجمع ادیان عالم را چه خوش آراستند
تا کند هر کیش اظهار کمالش بر ملا
بر سر منبر به لندن نغمه خوان محمود شد
تا بدام احمد آرد طائر انگلسترا!
فضل حق شد یاور تو زان سفر ای تو کامیاب
سعی تو مشکور دان غالب چو شد دین خدا
اهل سرحد صد مبارک می دهند از صدق دل
مرزا ای ابن احمد خیر اصحاب ترا

یعقوب و اخوان یوسف یکزبان گویند باز
مرحبا خوش آمدی اهلا و سهلا مرحبا

مرثیه حضرت نعمت الله خان شهید نوجوان

ای شهید امت احمد نبی صد مرحبا
عهد بیعت را وفا بنمودی از صدق و صفا
نعمت الله خان عشق ثانی عبد اللطیف
سر فدای حق نمودی چون حسین در کربلا
یاد دادی سید گفتی سر فدای دین کنم
از عمل اثبات بنمودی آنچه بُد قول شما
جان بدادی و ندادی گوهر ایمان ز دست
آنچه تو کردی همین کردند مردان خدا
می سزد گر بر تو نازد سرزمین پنجشیر
کم بزاید مادرے ۔ [illegible]
نوجوان خوب و صبیح و خوب شکل و خوب رو
نیک سیرت پاک خوی و خوش کلام و با صفا
احمدی مرد صالح با حیا و با ادب
مولوی عالم و پرهیزگار و پارسا
مومن بالله غلام حضرت فخر الرسل
عاشق قرآن مطیع احمد خیر الوری
سنگ باریدند افغان زانکه بودی احمدی

وه چه خوش ثابت قدم ثابت شدی در ابتلا
گوهر جانت ز سنگ کین شکستند و مگر
بیشتر از پیش ترشد قیمتش در چشم ما
جسم تو شد زیر سنگ و روح تو مرفوع باد
سُرخرو باشی به پیش حضرت رب العلاء
چون مقدم حسب بیعت دین بدنیا کرده
تو رضای حق نمودی حق ز تو باشد رضا
مسکنت باد در جنت نزد آن خیر الرسل
هم بقرب احمد موجود ختم الاولیاء
صد هزاران رحمتے بر عبد رحمان شهید
نیز بر عبد اللطیف فخر امیت باصفا
صد هزاران رحمتے بر سید سلطان شهید
نیز بر روح سعید و هم عمر جان باصفا
صد هزاران رحمت حق بر روان پاک تو
نعمت الله خان شهید نوجوان مرد خدا
آه گرفته است ظالم عبرت از حال پدر
کرد تجدید تظلم تا به بیند خود سزا
خون ناحق ریختن گاهے نماند بے بدل
سنت الله هست باشد بهر هر فعلے جزا
بیست و نهم از محرم روز یوم الاحد

اے بصرت گردم چو کردی سر براه دین فدا

سر بجیب اندا خته یوسف پی تاریخ قتل
گو بکابل رجم شد آن نعمت الله با وفا
۱۳۴۴ھ

در تعریف یکے از جبال نواحی کشمیر

الا یا ایها الصوفی بیا بنگر تو جنت را
به کوهی سیر طوفے کن اگر محتاج دیدارے
دران حور ار دیابی و غلمان با ملاحت را
که اینجا میتوان دیدن بخیر از دیده حضرت را
ز تنها خضر و تخشن بلبنی به بینی سبزه دلکش
دران گلها ے گوناگون آب شهد لذت را
درینجا چشمه جاری ز آب بقا بابلی
یکسو سنبل و ریحان و دگر سو مشک الابین
درانجا شجرها میوه هائے پر حلاوت را
دو ستا گرد شتان به بینی بے عمر کرج یافت را
نسیم صبح این جنت دهد جان در تن موتی
که مایوس از مسیحا بینی اینجا مژدے صحت را
نگر آن بهر تماشا لاچیان کوه فروریزد
بزیر کوه گر بینی نظر تحت الثرے آید
تو گوئی چشم گریان است خورده در اینجا حیرت را
بسوئے کوه گر بینی نگر دیوار قدرت را
درختان ها عجب قامت روان تا بسر یکی
چنانے رشک شمشاد و چو دیدن قد و قامت
به آن گوش خود بشنو که طیور اهر سو میخوانند
به شب گر قلقل قند بلبها خوش تاب جوش
اگر سید اینکه بیند هزاران وجه حالت را
تو گوئی اینجا است این زنجیر یافت جنت را

کدامی نعمتی باشد که کیا بش توان گوئی!
بیا چندے قیاسے کن بخور الوان نعمت را

نیم چون آدم وحوا اسیر نہی لا تقرب
چنین آزادی و نعمت کجا بگذارم ایں صاحب

ز بس آزاد میبایم خود و اینجا سکونت را
نمی یابم دگر جائے چنین نعماء و دولت را

ز دست صاحب نخوت ز جنت شد برون آدم
مگر من آدم ثانی کشیدم اصل نخوت را

بحمد اللہ که خود قطع تعلق کرده می گزارد
چه دور خبها که میدیدیم بدیدار سیه دیش

خدا از جنت خاصش جہاکرد خلوت را
بنازم قسمت خود را که بازم داد جنت را

نصیاگی

دل محزون من شد خوش ز فضل خاص ربانی
دگر ز چون شد کے یادداں رشد و سعادت را

خاکسار
موسم

مراجعت حضرت میرزا محمود احمد از یورپ بکراچی در سنه ۱۹۵۵ء

اے امیر المومنین محمود احمد میرزا
شکر لله آمدی خوش آمدی نیک آمدی
از خدا خواہیم عمر و صحت و اقبال تو
قادیان در بوہ از خدای خواستیم
این ہمه پروانگان اندور و نزدیک آمده
من ز سرعدالدم تا گوئیت خوش آمدید

از اروپا آمدی اہلاً و سہلاً مرحبا
بر سرت باد ہمیشہ سایۂ فضل خدا
تا تو باشی باد اللہ حافظ و ناصر ترا
باز در کنعان آمد یوسف ثانے ما
تا بگرد شمع رویت جان کند ہر یک فدا
ہر یکے از اہل بر خدمت باموہم شما

در قیام و در رکوع و در سجود اندر نماز
زنده و تندرست باشی . میکند یوسف دعا

(۱۷)

گشت مولود منتظر پیدا

گرد یزدان چو راہبر پیدا
شب تاریک رفت روز آمد
روز با خیر شب قدر رست
بحر فضل خدا بجوشش آمد
با چمن داشتیم بے اشجار
آن شجر برگ و بار و گل آورد
باد بر شکس ز دشاہد موعود
درج مکنون داشت درشتیم
آن محمد که بود آیت رسل
بود موعود اسم او احمد
از فیوض محمد عربی
اے جہان منتظر مبارک باد

در شب تار شد قمر پیدا
شکر صد شکر شد سحر پیدا
بخت ما گردش قند پیدا
از تہ بحر شد گہر پیدا
شکر صد شکر شد شجر پیدا
از گل تازه شد ثمر پیدا
گشت مولود منتظر پیدا
گوز دُرّان شد از درر پیدا
گشت در آغوش پسر پیدا
شد درین دور مختصر پیدا
گشت آن درج با اثر پیدا
در چمن گشت دیده ور پیدا

دید یوسف چو احمد موعود
گشت در دیده اش نظر پیدا

ربوہ ۲/۴۰ (۱۹

فرد با داى دل که دیدی احمد موعود را
شاہد آمد احمد مشہود و خیر الرسل
آن جری اللہ آمد در لباس انبیاء
تو نشستی منتظر کز آسمان آید مسیح

مظہر خیر الرسل ہم عیسٰی معہود را
جا گزین دارم بدل من شاہد و مشہود را
ناصری بگذار تحکم گیر این مولود را
من جرا از دست دہم این نعمتی موجود را

نیست عیسی بر فلک نی بر زمین دارد قیام
گفته یار و ملک از آسمان بر آن معین

مرده را نا مرده داند مردک مفقود را
آنکه ناکرده نگه سوی پیغمبر محمود را

هر که توهین می کند مردان اهل الله را
دور از دل کرده او سنت آنجناب مردود را

(بجیم ۶)

حمد و ثنای بی حد مر ذات کبریا را
آن ذات اوست پنهان از عقل و علم انسان
آن یار لامکانی گنجش جاست قلب مومن
زو یافت آب تابی زو یافت حسن دلبرے

کز خاک مرده بی جان موجود کرده ما را
در هر وجود خلقت آخر شده آشکارا
بی بوده جوی او را در روح و در بخارا
گوهر به قعر دریا لعلی در سنگ خارا

زان ذات یافت گلها این رنگ و بوی دلکش
باشد گل و نرگس صد برگ یا هزارا

یارب بدست پاک تو باشد زمام ما
محتاج عفو و غفر تو هستیم هر زمان
ما بنده توایم و محمد مطاع ماست
قرآن کلام پاک تو شمع هدایت است

تا پر سکون همیشه بود صبح و شام ما
آغشته ای به سهو و خطا در قدوم ما
خود منتخب نموده ای خیر الانام را
پر نور کرده ای تو دل پر ظلام ما

ما پیروان حضرت محمود احمدیم
سالار کاروان شده آمد امام ما

ما دست بدست احمد محمود داده ایم
ما زندگی ز احمد محمود یافته ایم
ما را شرف ز صحبت محمود حاصل است
مرده زمین زنده شود برگ و گل دمد

ای مدعی تو چه دانی مقام ما
ثبت است بر جریده عالم دوام ما
مردم شناس نیک گشته احترام ما
آنجا که آب زندگی بارد و غمام ما

صحرای خشک آب برون آرد از رشحه
جنت کند ظهور ز یمن قیام ما

آن را که نور و سلام محمد رسول گفت
هر جا که ذکر احمد و اصحاب او کنند
از فضل کردگار عطر دماغ ماست
خواهی که پاک و صاف ز جرثومه شوی

باد صبا بشوق رسانی سلام ما
اولاد او به فخر کند ذکر نام ما
بدبوی حاسدان نرسد در مشام ما
توبه بکن و غسل درآ در حمام ما

ای منحرف ز بغض و حسد نکته چین مباش
ورنه بگیرد از تو خدا انتقام ما

باور مکن بگفته اغیار دست عزیز
شمس الضحی طلوع شده بعد شب سیاه
چون سپرده گذشت ز شب بسته تیر و تار
تنها نشین و فکر کن اندر نظام شمس

تا گشوی بگوش خود از ما کلام ما
اصحاب شان بنجوم به فهم این کلام ما
از شرق شد طلوع چو مهتاب بدر تام ما
آسان شود بفهم تو جمله نظام ما

کفرست و فسق زور در آفاق هر طرف
خواهی اگر نجات بیا در خیام ما

الله واحد است و محمد رسول اوست
ما اتباع احمد محمود میکنیم
تبلیغ می کنند به اقوام شرق و غرب
خواهی که شوق دین شود در تو موجزن

قرآن بیان کرده حلال و حرام ما
لاریب فیه که اوست مطاع و امام ما
یابی تو منتهی به همه جا خاص و عوام ما
یک جرعه بنوش خمخانه از جام ما

یوسف بگفت آنچه نزدش صداقت است
باد صبا رسان بعزیزان پیام ما

(۴، ۵/۷۰)

پند سودمند

اے کہ خوانی بر زبان شام و سحر قرآن را — جا گزین داری چرا در قلب خود شیطان را
ما سمعنا یا نیم از فضل خدائے ذو المنن — خود بما بخشود داور ہر در عرفان را
نعبد و ایاک می گوییم ما در ہر قیام — نستعین ایاک می خوانیم آن سبحان را
از جہالت مومنان را نام کافر مے نہی — چون ندانی اے مکفر قیمت ایمان را
ہر کہ در راہ جہالت نیست با تو متفق — فتوئے قتلش دہی تو اینچنان انسان را
گفت لا اکراہ فی الدین حضرت داور ما — لیک تو منسوخ خوانی آیت فرقان را

پند یوسف گوش کن اے طالب اللہ شو
تو مدہ ترجیح بر جنت آتش نیران را

رُوحِ زندگی

اے روح زندگی ز چہ گشتی تو در حجاب — از آتش فراق تو گشتہ دلم کباب
گویند مردہ زندہ شود از قدوم تو — لیکن چرا ز دید تو شد خانہ ام خراب
دانی تو چون تا حجی من را حال چون — شاید بہ روز حشر نترسی تو از عقاب
اے آفتاب حسن بہ کاشانہ ام درآ — این تیرہ خانہ را ز قدومت کن آفتاب
پرسی اگر تو حال مصیبت نوازیست — جانم بلب رسیدہ مسیحا مرا بیاب
گر چشم من ندیدن حسن تو ماجراست — ہائے نہ ما حال تو روزے مرا جواب

یوسف دعا بہ عجز کند تو قبول کن
نازم بہ بخت خود چو دعا گشت مستجاب

حمد و ثنائے خدائے برتر

حمد ایزد را کہ ذاتش اکبر است — ہست اول از ہمہ ہم آخر است
رب و رحمان و رحیم و مالک است — خالق ارض و سما و داور است
لا شریک و بے مثال و واحد است — قدرتے دارد بہ ہر شے قادر است
ہست وحی پاک او قرآن مجید — واقف سر خفی کجا جز اطہر است

شد نزول وحی بر قلب نبی
آن کہ در خیل رسولان برتر است

اسم پاک او محمد مصطفےٰ است — عبد ہست و در عبادش بہتر است
ہست او خیر الورےٰ خیر الرسل — در خلائق از ہمہ اولےٰ تر است
سید ما احمد و محمود ہست — کو امام و رہبر خشک و تر است
در لباس انبیا کردہ ظہور — ہم محمد مصطفےٰ را مظہر است

عیسیٰ موعود، مہدی زمان
غیر شارع - امتی - پیغمبر است

میرزا محمود - احمد را پسر — بر گروہ مومنانش افسر است
اندرین تاریکی کفر و ضلال — بہر رہ گم کردگان او رہبر است
احمدی ہستم مرید احمدم — کو مثیل ناصری احمر است
دستگیرم شو خدائے ذو الجلال — کا زمن از دست شیطان ابتر است

از مجموعہ [illegible]

نام من قاضی محمد یوسف است
در ہمہ آفاق سرحد اصغر است

[illegible]

سیدنا حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم

محمد مصطفےٰ مارا امام ست
محمد مصطفےٰ خیر الرسل بُد
محمد مصطفےٰ شد مظہر حق
محمد مصطفےٰ باشد نبی گر
محمد مصطفےٰ را شد احمد شد
محمد مصطفےٰ قرآن آورد
محمد کیش ما اسلام نامید
محمد مصطفےٰ چون محسن ماست

محمد مصطفےٰ خیر الانام است
محمد مصطفےٰ عالی مقام است
محمد مصطفےٰ ذو الاحترام است
مطاع ما محمد را غلام است
جدید آخریں چون بدر تمام است
چہ قرآنے کہ آں خیر الکلام است
کہ انجامش چہ خوش دار السلام است
زما بر شے درود و ہم سلام است

۲۵ دسمبر	محمد بُد اول و یوسف بد آخر زہے قسمت کہ ما را جز دو نام است	۱۹۵۰ء

مشاہدہ دیدار انوار الٰہی

حسن بے پایان تو از چشم ما مستور نیست
عکس روئے خوب تو از قلب ما خود دور نیست
نور آں باشد کہ زو روشن شود قلب سیاہ
دل اگر روشن نگردد فاششً گویم نور نیست
ہر کہ گوید رب ارنی پیش احمد گو بیا
لن ترانی نشنوی ایں قادیاں آں طور نیست

پیرو احمد نبی شو تا شوی محبوب حق
منکر او نزد حق محبوب نے منظور نیست
ہر کہ شد محبوب حق در قرب او باشد مدام
ہیچ محبوب خدا در چشم او مقہور نیست
ہر کہ بے احمد نبی در راہ مولا گام زد
ہر چہ او سعی کند آں سعی او مشکور نیست
احمد موعود آمد از خدا با صد نشاں
کور باشی از وے اگر با علیت ماثور نیست
حضرت موعود احمد شد بالیقیں من بہ مت
نیست گر مومن بہ لا ریب او ماثور نیست
گفت عیسےٰ بعد او موعود شد احمد نبی
سورۂ صف خواں چو گوئی نام او مذکور نیست
نصرت حق شد چرا ظاہر پئے تائید او
گر امام قادیاں از سوئے حق منصور نیست
حضرت عیسےٰ نبی زندہ نشستہ بر فلک؟
لیک در قرآں کلام اللہ چنیں مسطور نیست
ما ہمہ ہستیم در سلک خلافت منسلک
ملت احمد خلاف غیر خود منشور نیست
خدمت دین خدا کن تا توانی اے عزیز
لیک غیر مستطیع در ہیچ گہ مجبور نیست

تو نہ ئی پابندِ تقدیر تو - تدبیرے بکن
ہیچ کس بر نیک و بد کردارِ خود مجبور نیست

[illegible]	یوسفم در حسن تو صد شہرتے دارد بہ مصر لیک غیر مصر در ملکِ دگر مشہور نیست	۱۹۳۴ء

مستحق زندگی حضرت محمد مصطفیٰ است

من نے گویم کہ عیسیٰ زندہ ہست
مستحق زندگی بودے محمد مصطفیٰ
گر محمد مصطفیٰ زندہ نماند
ہست محمد خاتم پیغمبراں
لا نبی بعدہٗ گفتن خطا ست
عیسیٰ موعود را پیغمبرے
ہمچو خود احمد ز مشرق رو نمود
احمد موعود آمد از خدا
احمد موعود میدانی کہ کیست
قادیاں بار دوم آباد آں کسے
طالب دیدار حق را رہ بگو
مومنش را شوق تبلیغ ہی است
احمدی تبلیغ قرآں میکند
پیرو احمد بہ جنت یا بخزو

بالبشر از آسمان آئندہ ہست
کو چو نور در انبیاء تابندہ ہست
کیست غیر او کہ او پایندہ ہست
خاتمش ہر نعمتے بخشندہ ہست
زاں کہ عیسیٰ بعد او آئندہ ہست
خود محمد مصطفیٰ گویندہ ہست
شرق و غرب از نور او تابندہ ہست
ہمچو بدر چار دہ رخشندہ ہست
شاہد مجہود کو آئندہ ہست
ہر کہ راہ صدق را جویندہ ہست
پیرو احمد خدا یابندہ ہست
از خدا او اجر خود یابندہ ہست
مال و جاں در راہ حق بخشندہ ہست
مولوی از بغض و کیں سوزندہ ہست

تا عیب خیر الرسل را مولوی
کار ثانی نیست جز تکفیر و شر
آنچہ ما تعمیر مسجد می کنیم
من کہ رو در قبلہ مے خوانم نماز
من کہ کافر را مسلماں میکنم

کافر و دجال و بد گویندہ ہست
لیک کے بر فعل بد شرمندہ ہست
مولوی آں مسجدے سوزندہ ہست
مولوی زاں قبلہ رو تابندہ ہست
مولوی کافر مرا خوانندہ ہست

مورخہ ۲۱ دسمبر	یوسف از دست سلطاں گرفت دست کافر مولوی گیرندہ ہست	۱۹۵۶ء

سپاس باری تعالیٰ

قل ہو اللہ احد خواں - دیگرے معبود نیست
سر بنہ در پیش او دیگر ثنا مسجود نیست
ذاتِ حق با جملہ اوصافش ہمہ محدود نیست
ہست محروم از عطائش آنکہ او موجود نیست
ہر کرا حق رو کند با او مخاطب کے شود
وانکہ محروم از خطابش گشت چوں مردود نیست؟
چشم کور و گوش کر قلبش ز تاریکی سیاہ
آں جسد بے روح را گویم چساں مطرود نیست
ہر عبادت استعانت لائق شانِ خدا است
اوست واحد لاشریک و دیگرے معبود نیست
من چرا ساجد شوم غیر از خدا را خود بگو

چوں بہ ایمان و یقینم غیر او موجود نیست
ہر طرف رُو آورم روئے خدا را بنگرم
من نمیدانم کجا آں ذاتِ حق موجود نیست
من بزنیب آدم مقصودِ من اللہ ہست
رُو بہ غیرش چوں کنم چوں غیرِ او مقصود نیست
خاتم پیغمبراں آمد محمد بالیقیں
لیک بعد از مرگ او پیغمبری مسدود نیست
انبیاء بودند و ہستند نیز آئیند تا بہ حشر
اندریں اُمت ظہورِ انبیاء مفقود نیست
نے بہ جمع انبیا مثلِ محمد مصطفےٰ ہست
نیز در اولادِ آدم مثلِ او موجود نیست
اے کہ داری انتظارِ ابنِ مریم ز آسماں
گو کہ عیسےٰ فوت شد بر آسماں موجود نیست
حضرت عیسےٰ نبی مخصوصِ اسرائیل ہست
اُو ز بہرِ خیرِ امت ہیچ گاہ معہود نیست
شاہدِ صادق محمد احمدِ موعود ہست
وائے بر آں کس کہ گفت ایں شاہد آں مشہود نیست
منکرِ احمد برو بر آسماں عیسےٰ بیار
یا بگوئی مصلحِ ما احمدِ موعود نیست
جانشین بعد از محمد احمدِ موعود شد

جانشینِ احمدِ ما کیست گر محمود نیست
حاسداں را جز حسد کارِ دگر باقی نماند
آں کہ ایں موسےٰ بود ست کو محسود نیست
گر دریں اُمت کسے ظاہر خلیل اللہ شود
ہیچ یک از دشمنانش کمتر از نمرود نیست

ذو [illegible] گشت.	یوسف از خاک آمد و در خاک آخر میرود کیست آں شخصے کہ آخر زو ش خاک آلود نیست	[illegible]

سالکی شدبت گری بگذشت و رفت
چوں خلیل اللہ آمد بت شکن
سوئے عمران در آمد با عصا
عیسےٰ مریم نہ بُد اِلّا البشر
رہبرِ عالم محمد مصطفےٰ ست
چوں محمد خواند قرآن ہر عرب
احمدِ موعود آخر شد عیاں
احمد ما گشت دجال حین
غلبہ ہر سُو یافت سلطان القلم
مدعی صادق آمد با مراد
احمدی تبلیغ قرآں می کنند
ما ہمہ خواہیم بوبکر و عمر
ایں زماں خواہند مردم امن و عدل

دورِ عجل و سامری بگذشت و رفت
رسم و کیش آذری بگذشت و رفت
ساحراں را ساحری بگذشت و رفت
با خدا آتش ہمسری بگذشت و رفت
ہر مخالف مفتری بگذشت و رفت
شاعراں را شاعری بگذشت و رفت
انتظارِ ناصری بگذشت و رفت
اژدراں را اژدری بگذشت و رفت
ذوالفقارِ حیدری بگذشت و رفت
بد دیانت مفتری بگذشت و رفت
دورِ وعظِ پادری بگذشت و رفت
ظلم و جورِ نادری بگذشت و رفت
دورِ ہر غارت گری بگذشت و رفت

مردمان اندر طلب صادق و سداد
گشت بر سو علم و حکمت را رواج
مولوی ست. والرجبا ه دردم
ناقل انگریزی انگریزی چو خوانده
وقت وقت نوز وزیل نشست و برق
گشت غالب زن مریدی هر طرف

وقت جنگ زرگری بگذشت و رفت
زور سحر و ساحری بگذشته و رفت
دعوت پیغمبری بگذشت و رفت
شوق حرف مادری بگذشت و رفت
سستی و تنبل گری بگذشت و رفت
آں دقار شوهری بگذشت و رفت

در غره ۲۲ اکتوبر	این زبان اشعار یوسف گوش کن دور شعر انوری بگذشت و رفت	۱۹۵۸ء

در شان رفیع سیدنا حضرت محمد صلی الله علیه وسلم

محمد مجاهد عالم را امام است
با نام نوسه گیر و یک دگر شد
جمیع انبیا مثل هلال اند
مطالع ماه دی روی زمین است
مقام مصطفی از من چه پرسی
محمد را خدا بخشید کوثر
محمد محسن خلق خدا بود
اگر نشناخته کس مصطفی را
همه انعام که منعم یافتند
هر آن کو دشمنش شد متقی شد

ملک جن و بشر او را غلام است
محمد بن چه خوش شیرین نام است
محمد مصطفی چون بدر تمام است
خطاب دعوتش با خاص و عام است
بدان خیر الرسل خیر الانام است
مرا زان کوثرے از دست جام است
ز ما بر وی درود و هم سلام است
به علم و معرفت آں مرد خام است
درین امت به مسلم سخت حرام است
به نزد ذات حق او ذو الاکرام است

مطیع مصطفی عزت بیابد
هر آں کو کافرش شد دوزخی شد.

که مرد متقی ذو الاحترام است
بوی جنت به آں کافر حرام است

در غره ۵ اگست	تلاوت کن کتاب الله یوسف که قرآن خوان به مولی هم کلام است	۱۹۵۸ء

در شان ذیشان سیدنا محمد ﷺ

محمد بن عجب شیرین نام است
محمد خاتم و ابو النبیین
محمد منبع فیض و کرم هست
شریعت بر محمد گشت کامل
مخواں مسدود و باب نبوت
محمد مظهر جمله رسل بود
محمد خاتم و مختوم احمد
منور احمد شد از محمد
محمد عکس شد در ذات احمد
محمد گر نه دیدی احمدم بین
به اصل و ظل چه تو فرق جوئی!
به احمد گو درود و هم سلامے
رها احمد به عالم دعوت صلح
کسے کو دست در دست نبی داد

ز ورد نام او شیرین کام است
نبی مختوم علیه او را غلام است
از و جاری به امت فیض عام است
مگر وحی خدا جاری مدام است
در رحمت کشاده صبح و شام است
برو زش احمد خیر الانام است
مگو گر و بے کہ ایں نقش خام است
محمد شمس و احمد بدر تمام است
از آں احمد محمد را غلام است
که عکس روی آں عالی مقام است
که ظل و اصل را واحد مقام است
محمد گفته خود بر وے سلام است
که پیغام محمد صلح عام است
به نزد مومناں ذو الاحترام است

مسیح ناصری زندہ ہست بر چرخ | چنیں گوید کسے کو عقل خام است

از ۱۵ اگست | چو یوسف دید احمد بھائیش شد / ازاں در احاطہ بخشش ذو الکرام است | ۱۹۵۴ء

انتخاب جماعت احمدیہ

بارا خدائے ما کہ بہ عالم گزیدہ است
خود احمد فرزند آدم گفت است کردگار
خیر الرسل محمد مکی امام ماست
احمد کہ بود مظہر سرداران انبیاء
پیدا خود بو زمرہ قدوسیان خود
ہر مومنے گر صالح و تقوی شعار گشت
رفعت بیافت آنکہ بدرگاہ ذو الجلال
قرب خدائے پاک ہاں مرد نیک یافت
شد و الفتوں کہ بگویم باں کسے
مادیدہ ایم مرد خدا را بیک قدم
زوج خدا کہ ہست اسیر وجود ما
مومن کہ جان و مال بہ اللہ سپرد کرد
و خود از دیگر زمرۂ ابلیس جان بوست
آں کس کہ اتباع محمد نمودہ است
بدبوئے حاسداں نہ رساند زیاں بلو

بہر خلافت ہمہ مخلوق چیدہ است
در سجدہ او فتاد ملک چوں شنیدہ است
آں کہ خلق نیک صفات حمیدہ است
خوش قسمت است آنکہ چو مومن شنیدہ است
گو رشتہ ہائے خویش ز شیطاں بریدہ است
باو بہشت بر دل پاکش وزیدہ است
سر را بہ آستان رفیعش خمیدہ است
گو جان خود ز صحبت شیطاں بریدہ است
گشتہ بگوش دل کلام خدا را شنیدہ است
از فرش خاک تا بہ ثریا رسیدہ است
سوئے خدا ز بعد جدائی رسیدہ است
او در عوض قصور بہ جنت خریدہ است
آں کو بجوئے صحبت پاکاں دویدہ است
بہرے خوش بہشت ز رب جا خمیدہ است
پا پیش ز لطف یار بہ جنت خزیدہ است

یکدم اگر جدا شود از صحبت حبیب | خون دلش چو آب ز چشمش چکیدہ است

مورخہ ۱۲ مارچ | یوسف ز دست اخوۃ نا مہربان خویش / بر تخت مصر بود دبہ خاطر گلیدہ است | ۱۹۵۴ء

نظام جماعت احمدیہ

ایں جماعت احمدیہ تابع محمود ماست
ہاں مطاع قسمت ما احمد موعود ماست
ما مسلمانیم و کافر را مسلماں مے کنیم
دعوت اسلام دادن خلق را مقصود ماست
ما یقیں داریم اللہ واحد است و لا شریک
فاطر ارض و سما خلاق ما معبود ماست
ما ہمیں دانیم بیت اللہ بہ مکہ سجدہ گاہ
غیر اللہ تو کجا معبود ما مسجود ماست
سیدی حضرت محمد شارع و متبوع ماست
سید جملہ رسل محبوب ما مودود ماست
خاتم پیغمبراں حضرت محمد مصطفےٰ ست
بیں ثبوت فیض مہرش احمد موجود ماست
احمد ما جانشین و عکس شان مصطفےٰ ست
احمد و حضرت محمد شاہد و مشہود ماست
در شرائع ہست قرآن رہبر و دستور ما

از کلام اللہ مخالف ہر چہ ہست مطرود ماست

در کلام اللہ قرآں ناسخ و منسوخ نیست
ایں چنیں ہذیاں بہ پیش و عقل ما مفقود ماست

اتباع وحی و سنت لازم و ملزوم ہست
کہ احادیث نبی اللہ بگو مقصود ماست

ہر چہ قرآنش کند تصدیق ما را سر و چشم
ہر چہ قرآنش کند تکذیب آں مردود ماست

ما نمی دانیم عیسے ابن مریم را حیات
بایقیں در موت او خود نفع ما بہبود ماست

گر خدا خواہد مطیع مصطفےٰ سازد نبی
چوں یہوداں تو بگو ہر نعمتے مسدود ماست

چوں بہ نزد ما باب نعمت ہیچ گاہ مسدود نیست
خود بگو منعم علیہ آخر چساں محسود ماست

ما نبی اللہ را از فضل حق بشناختیم
اے خدا منکر نہ ایں آنکہ او محمود ماست

گر یہودی طعنہ بر داؤد پیغمبر کند
ایں زماں ملعون احمد ثانی داؤد ماست

یوسف محزون نخواہد عاقبت محمود باد
ہیں ثبوت ایں دعا بینی خاک آلود ماست

(مورخہ ۲۳ اگست ۱۹۵۶ء)

شکر للہ

شکر للہ دست ما را حضرت داور گرفت — مشکلات ما ہمہ زاں حل شدن یکسر گرفت
بندۂ پروردگارم امت خیر الرسل — تابع احمد شدم احمد مرا در بر گرفت
باغی اللہ و قرآن و محمد کافر ست — منکرش من بایقیں کو راہ پیغمبر گرفت
مومن باللہ ست عکس محمد مصطفےٰ — ہر کہ حضرت احمد ہو عودو دار بہر گرفت
حاسد آتش بدل میرود از بغض و حسد — چوں نباید ذکر احمد آتشش تن در گرفت
من ز دجال لعین رستم بفضل کردگار — خو اتم مسجد روم امارہ من خر گرفت
مولوی مسجد نشیں گر بخت مسجد اگذاشت — روز قرآن نافہم کم دامن اعور گرفت
ہیچ میدانی چہ کارے میکند در خلوتش — مولوی کز بہر غفلت جلوہ بر منبر گرفت
آنکہ مسلم بود اول آخرت مسلم گذاشت — تنگ شد از تنگدستی دامن کافر گرفت
مار بود اول نہ ہیچ خوں بحق بیت اللہ رفت — بعد حج چوں گشت حاجی سیرت اژدر گرفت
ترک کرد مرد محسنی نشید بر مستقیم — سر بپائے بت نہاد و شیوۂ آزر گرفت

شد عزیز مصر یوسف زمرۂ اخوان بسوز
تو بہ چاہ انداختی او جلوہ بر منبر گرفت

۲۵ ۱۰/۵۸

طالبِ حق را پندِ تحقیق

گر ترا اے مدعی اندر دلت خوفِ خدا ست
پس بہ شانِ مرسلِ حق لغو گفتن کے روا ست

احمد ار صادق است در دعوٰی و تعلیمِ خود
مدعائے دعوتش سر تا پا اصلاحِ ماست

گر نمے فہمی کلامش از خدا توفیق خواہ
فرق اندر صادق و کاذب اگر مشکل تراست

انبیائے سابقین را چوں تو میدانی درست
تو بران منہاجِ بین احمد اگر قولت بجاست

زندگی قبل از نبوت گر ورا بے عیب بود
راستبازش یافتی چوں دعوی اش کے افتراست

صادقاں را گر خدا خود حافظ و ناصر بود
احمد ار کاذب بُدے اللہ تائیدش چراست

صادق و کاذب اگر یکساں نصرت یافتند
انبیائے سابقین را راست گفتن کے بجاست

مومنانِ صالحان را تا م کافر مے نہی
حسبِ قرآن و خبر تکفیرِ مومن خود خطاست

فکرِ جانِ خویشتن کن ترسی اگر از بازپرس
کس نے پرسد ز تو زید و عمر چون و چراست

انبیائے سابقین را فوت خوانی زیرِ خاک
چون نصارٰے ابنِ مریم را تو گوئی بر سماست

گو محمد مصطفٰے را خاتمِ پیغمبران
لن یبعث اللہ احد بعد محمد گو خطاست

بند وحی بند مرسل بند جبرائیل شد
بالیقین ثابت ازیں شد رب ز مسلم نارضاست

ہیچ کس اندر شما منعم علیہ ثابت نہ شد
تا قیامت بر شما مسدود نیلِ انبیاست

در ثبوتِ ایں عقائد آیتِ قرآن بسیار
گر نداری آیتے ایں قول تو قول خطاست

چون یہوداں تو بگو دستِ خدا مغلولہ است
دستِ تو مغلولہ و دستِ خدا ہر وقت واست

قلبِ مومن مہبطِ الہامِ جبرائیل ہست
لا تقنطوا باب رحمت ہر کا فرد اتماست

حق فرستادہ محمد رحمۃ للعٰلمین
ہر در نعمت برائے مومناں تا حشر واست

گر نبوت نعمت است خواہان نعمت ہر کسے ست
بند ایں نعمت بود گر فاتحہ خواندن خطاست

حق تعالےٰ داد ما را یک نبی خیر الورٰے
بعث سی دجال با در قسمت شوم شماست

خشت اول چون نهاده مولوی در ابتدا
تا ثریا میرود دیوار کج این ابتلا است

من ندارم هیچ رغبت سوی شعر و شاعری
تا رسد در گوش کس تبلیغ حق این مدعاست

[illegible]	عمر یوسف منقضی شد وقت پیری در رسید عاقبت محمود باشد از خدا تنها این دعاست	۱۹۵۵ء

جمال و کمال حضرت سیدنا محمد خاتم النبیین

واه واه چه خوش جمال جمال محمد است
اصنام کعبه قیصر و کسری نمود محو
احمد به نزد خالق و محمود نزد خلق
چون یاد مصطفی بودم موجب سرور
قرآن بیامد از در حق خاتم الکتب
صد ساله مرده زنده شود گر بنوشد ش
خاکم نثار عظمت اصحاب پاک او
باشد مدام خاتمه خاسر به هر مراد
ما طالبان لوے خوشیم و ز رنگ خوش

برتر ز هر کمال کمال محمد است
بنگر چسان جلال جلال محمد است
محمود زان مآل مآل محمد است
زان در دلم خیال خیال محمد است
دانم از آن حرام و حلال محمد است
جان بخش جام آب زلال محمد است
جانم فدائے عزت آل محمد است
آن کس که در خیال زوال محمد است
صد یوسفے نثار جلال محمد است

بدر انم به چار دهم یوسفش بدید
نزد وی کجا حقیر بلال محمد است

۱۹۲۵ء

رفعت شان سیدنا حضرت محمد عربی صلی الله علیه وسلم

یارب چه سان رفعت شان محمد است
خیر الامم ز برکت خیر الرسل شده است
اسمش محمد - احمد و محمود و حامد است
قرآن کلام ایزد و تفسیر او نبی ست
هر کلمه که گفته مجاز علم و حکمت ست
دشمن اگر شنید کلامش چو موم شد
هر پیشگوئی اش به ظهورے رسیده است
از شرق و غرب آمده در قریه النبی
او نور بخش و ما همه محتاج نور او
اے طالب متاع خوش اینجا بیا ببین
عیسے برآسمان بود و مصطفے بخاک
کاندر میان عیسے رهبر امام مصطفے ست
عیسی به هر دو عیسے موعود احمد ست
احمد مسیح و مهدی معهود با لیقین
دانی که آخرین ز چه مثل صحابه شد
جان من وای دانی خود چه چیز است

برتر ز عرش اوج مکان محمد است
خیر القرون به هر زمان محمد است
مداح زان خورد و کلان محمد است
تفسیر آن کلام بیان محمد است
گویا که درج لعل دهان محمد است
بنگر چه خوش کلام زبان محمد است
گویا لسان غیب لسان محمد است
مخلوق بهره خورده ز خوان محمد است
فرشته میان ما و میان محمد است
پر از متاع خوب دکان محمد است
نازم ازین عقیده زبان محمد است
این هر خیال منتبعان محمد است
یعنی یکے از منتبعان محمد است
در قول و فعل خوش لسان محمد است
زیرا که رهنما س روان محمد است
قربان هزار جان بجان محمد است

یوسف چه وصف حسن و اخلاق توان کند
صد یوسفے نثار بر آن محمد است

مقام سیدنا حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم

واہ واعجب مقام مقامِ محمد ست
برتر ز عرش رفعتِ بامِ محمد ست

گاہے بہ خلق و گاہ بہ خلاق در سخن
گویا کہ فرش و عرش بہ گامِ محمد ست

ہمشں گرفتہ ہر دو بہم بوسہ گیر شد
بنگر چہ حظ و لطف بہ نامِ محمد ست

بے راہ را براہ بُرد باخدا کند
برتر ز سحر سحرہ کلامِ محمد ست

واللہ نہ نوشم آبِ حیاتے ز دستِ خضر
چون رُوح بخش جرعۂ جامِ محمد ست

از تیرگیٔ کفر دلے صاف مے کند
قربانِ ہزار صبح ز شامِ محمد ست

روزِ تو در گناہ و شب او بہ کردگار
بہتر ز نقطۂ تو منامِ محمد ست

تو میکہ بود سرکش و باغی ز ہر نظام
دیدم کہ گشتہ تابع و رامِ محمد ست

آزادگانِ غرب بہ آں علم و فضلِ خویش
امروز ہیں اسیر بہ دامِ محمد ست

زان بختگان زمرۂ موسےٰ و ناصری
ثابت بہ رفتنہ خادم خامِ محمد ست

او خود چو آفتاب و صحابہ ستارگان
مثلِ نظام شمس نظامِ محمد ست

برابر انم بہ چہار و ہم احمد م بود
نحو ہمچو بدر مظہر تامِ محمد ست

بیں احمدم کہ گشتہ بروز ہمہ رسل
با وصف ایں کمال غلامِ محمد ست

از تابعانِ موسےٰ و عیسےٰ ناصری
افضل تر اصحابِ کرامِ محمد ست

اے آں کہ فیض دیدہ از آستانِ اُو
واجب بتو صلوٰۃ و سلامِ محمد ست

یوسف خیرا بہ زمرۂ اخواں عزیز شد
زاں ست کو غلامِ غلامِ محمد ست

حمد باری تعالیٰ

حمد از ذکر خالق یکتا ست
بے بدیل و شبیہ و بے ہمتا ست

مالکُ الملک لا شریک لہ
وحدہٗ لا الٰہ الا اللہ ست

کل یوم ہو فی شان چو اوست
ہر اسمائے خوب و نیک و راست

ذات او از عقولِ خلق نہاں
وصف او از گمان و وہم وراست

فاطر و رازق ست و معبود ست
ما عبادیم و بندگی از ماست

بگذشت و رفت

ای بت نو بتگری بگذشت و رفت
شد لوا موسش از جهان مهرستان

رسم و کیش آزری بگذشت و رفت
گاو و سحر و سامری بگذشت و رفت

موسی دین با عصا چون شد بمصر
ساحران را ساحری بگذشت و رفت

چون ید بیضائے او تابنده شد
چون محمد خواند قرآن بر عرب

شیران را شیری بگذشت و رفت
شاعران را شاعری بگذشت و رفت

احمد ما ﷺ موعود شد
انتظار ناصری بگذشت و رفت

چون جری اللہ سر شیطان درید
باز آمد نور ایمان بر زمین

اژدران را اژدری بگذشت و رفت
دور کفر و کافری بگذشت و رفت

مہک یوسف چو شد در شعر خود
از خیالش انوری بگذشت و رفت

قرآن و حدیث

ابتدائے ماست قرآن و حدیث
چون محمد مصطفیٰ ما را نبی ست
تابع قرآن حدیث مصطفیٰ ست
احمد موعود ما را رہبر ست
ای طلبگار علوم دین بیا
در عقائد در عمل ہم در ادب
در حصول علم و عرفان الٰہ
در مدارس در مکاتیب علوم
در منازل ہائے دنیا روز و شب
کشتی ما ہست در طوفان بحر
مردم دیگر دعا خود ساختند
ہر کسے دارد صدائے خانہ ساز

انتہائے ماست قرآن و حدیث
مقتدائے ماست قرآن و حدیث
پیشوائے ماست قرآن و حدیث
رہنمائے ماست قرآن و حدیث
در سرائے ماست قرآن و حدیث
مہتدائے ماست قرآن و حدیث
منتہائے ماست قرآن و حدیث
دعائے ماست قرآن و حدیث
رہنمائے ماست قرآن و حدیث
ناخدائے ماست قرآن و حدیث
ہاں و علائے ماست قرآن و حدیث
در صدائے ماست قرآن و حدیث

در نداہائے جہان یوسف بگو
خود ندائے ماست قرآن و حدیث

مردان با خدا

ہر آن کسے کہ ز مردان با خدا باشد
ز کفر و شرک و نفاقش بود بسی نفرت

ہمیشہ مومن باشد و پارسا باشد
ہمیشہ مجتنب از کذب و از زنا باشد

ز قتل و غارت و مکر و دغا بپرهیزد
مدام نفرتش از جبر و از دغا باشد

بنسل آدم و حوا بود رحیم و کریم
همیشه خادم مخلوق بے ریا باشد

بخلق شفقت و رحمت کند برائے خدا
که تا خدائے عظیمش از و رضا باشد

حلیم طبع سلیم المزاج و خوش گفتار
ز دست او ضرر بے خلق را کجا باشد

دلش همیشه بود مسکن خدائے ودود
محبت اش به بنی نوع و اتما باشد

به بیوه و به یتیم و غریب دست دهد
بمشکلات خلائق گره کشا باشد

مطاع مومن صالح محمد عربی است
که طالبان خدا را خدا نما باشد

کسے که گشت مطیع خدا و پیغمبر
شریک زمرۂ پاکان و انبیا باشد

همیشه مهبط جبریل قلب او باشد
نزول وحی بسویش ز کبریا باشد

محمد عربی خاتم النبیین است
مگر به امتی اش باب وحی وا باشد

مگو ز بعد محمد نبی نخواهد بود
هر آنکه گفت چنین گفتنش خطا باشد

مخوان محمد خیر الرسل کجے ابتر
بگو محمد ما اب انبیا باشد

نگر نبی بود آں کس که امتی باشد
به ذات پاک محمد ز جان فدا باشد

به قول و فعل خودش تابع مطاع بود
بخلق مظهر اخلاق مقتدا باشد

ظهور کرد درین دور احمد موعود
که خلق را به خداوند رہنما باشد

بحکم حضرت باری مثیل عیسے شد
غرض ز آمدنش درس اتقا باشد

چرا به بحر ضلالت غرق ما گردیم
اگر به کشتیٔ ما نوح ناخدا باشد

نبی رسول امام الزمان احمد شد
مسیح و مهدی و سردار اولیا باشد

بداں که احمد ما مظهر محمد بود
که جانشین محمد بدور ما باشد

چنیں زمانه چنیں دور ایں چنیں برکات
تو بے نصیب روی وه چه ایں شقا باشد

مسیح ناصری کے بر فلاک صعود نمود!
ز خاک زادہ کجا زندہ بر سما باشد

محمد و ہمہ پیغمبران چو فوت شدند
مسیح زندہ بر افلاک گو کجا باشد

توئی مثیل یہود و ترا امام الوقت!
مسیح ناصری آخر بگو چرا باشد

مقدر است مثیل مسیح بہ خیر اُمم
مسیح موسوی رہبر چرا ترا باشد

چرا قبول نداری امامکم منکم
کدام امر ترا مانع از کجا باشد

رسید شاہد موعود و اسمہٗ احمد
چرا بہ فطرتِ تو از قبول ابا باشد

نہ خواندہ کہ مسیحا بود نبی اللہ
کہ روزِ مرسلِ حق تافتن خطا باشد

اگر تو تافتی روئیت ز احمدِ موعود
بروزِ حشر چہ پاسخ بگو ترا باشد

بگو چو یوسف محزوں بصدق آمنّا
زبانِ پرسش نجاتت چو مدعا باشد

—(مورخہ ۳ اگست ۱۹۵۹ء)—

ظہورِ افضال الٰہی

خدا نے ما چو بہ مخلوق مہربان آمد
ز آسمان بہ زمین فضلِ بیکراں آمد

بہار آمد و ابر آمد و بسے بارید
زمینِ سوختہ را در وجود جاں آمد

زمین مردہ ہمی خواست عیسوی انفاس
از آن مسیح بہ احیائے مردگاں آمد

زوالِ مسیح گر تو اش بر فلک ہمی گفتی
ز آسمان نیامد۔ ز قادیاں آمد

سحر ہمیشہ ز مشرق طلوع ہا کنند
از آن ز مشرق امام الزماں عیاں آمد

محمد عربی کز خداست شمس منیر
چو بدر چاردہم مظہرش از آن آمد

بروز جملہ رسل مظہر محمد است
چنانکہ خواہش ما بود ہم چناں آمد

چناں کہ گفت محمد بروز من آید
بیا و احمد موعود بیں ہماں آمد

مسیح را کہ محمد بکعبہ طائف دید
ہماں مسیح محمد دریں زماں آمد

نشانِ بے طلبی تو ز صدق پیغمبر
بیا ببیں کہ احمد بصد نشاں آمد

مشو تو منتظر ناصری کہ باز آید
ہر آں کہ رفت دگر کے دریں جہاں آمد

فتادہ بود بگرداب کشتی اسلام
ز غیب نوح بہ امداد بیکساں آمد

دریں زمانہ کفر و ضلال و فسق و فجور
خوشا کسے کہ بہ درگاہ راستاں آمد

زمین ازلرہ شد آباد گشت رشکِ حرم
ز شرق و غرب خلائق خوش دواں آمد

چو رفت احمد موعود سوئے خالق خود
بجانشین حضرت محمود نوجواں آمد

پسر ز پہلوئے مادر گر بحیث نرم کشید
نمود تو بہ و باز آمد و دواں آمد

بہ ہر درے کہ رود عزتے نخواہد یافت
مگر کسے کہ بہ درگاہِ آں یگاں آمد

بیا تو توبہ کن و از گنہ پشیمان شو | چہ خوش نصیب کہ او سوئے مستعان آ[مد]

ذو وفات خسروی

ہماں سعید بہ قرب خدا رسید یوسف
کہ با دو چشم تر و قلب خوں چکاں آمد

۱۹۵۰ء

انعامات الہیہ

ملے چو حمد خداوند بر زباں آمد
درود باد بہ روح محمد عربی
ز اتباع محمد و نعمت عظمیٰ
بے ظہور نبی بہر مسلماناں
در اتباع محمد نبی شود پیدا
بر حسب وعدۂ قرآں احمد موعود
ازاں زماں کہ احمد بہ ہند کرد ظہور
عروج مذہب اسلام شد ازاں لوگے
مگو تو احمد موعود از زمیں پیدا است
رسیدہ بود مسلماں مگر بہ مرگ قریب
تو خواستی کہ نزول مسیح شود بہ دمشق
چو دید دین خدا را بہ حلقۂ کفار
جہاد کرد بہ اعدائے دیں بہ علم و قلم
تو معتقد کہ مسیحا کشد مخالف دیں
محمد صحابی بود بہر جملہ رسل

بہ قلب موج زد و شکر بر زباں آ[مد]
کہ با ہدایت کامل ز حق یگاں آ[مد]
دریں زمانہ دریں دور بے گماں آ[مد]
دگر وجود مسیح کہ بعد آں آ[مد]
یقین کن کہ چنیں عادہ ز آسماں آ[مد]
پئے حفاظت دیں ہم چو پاسباں آ[مد]
چہ انقلاب عظیمی دریں جہاں آ[مد]
چو ایں امام مبارک بہ قادیاں آ[مد]
ہر آں نبی کہ بیاید ز آسماں آ[مد]
چو احمد آمدہ گویا بہ مردہ جاں آ[مد]
مگر بہ شرق دمشق او بہ قادیاں آ[مد]
بہ دستگیری ایں دیں دواں دواں آ[مد]
ز جنگ کرد بہ تیغ و نہ با سناں آ[مد]
مسیح ما پئے احیائے مردگاں آ[مد]
چو بدر چاردہم احمد ازاں آ[مد]

مجوز احمد موعود آیت حق وثیق
چناں کہ گفت محمد بر زمیں آید
خدا رسید چلیپا علیے و عیسیٰ موعود
سیاہ گشت بہ تصدیق او مہ و خورشید

کہ زد بہ وحی خدا خویش بصد نشاں آمد
بیا تو احمد موعود ہم چناں آمد
چناں کہ بود بہ آثار ہم چناں آمد
بہ سن عاشقی رمضان ہمقراں آمد
(۱۳۱۱)

روز ۱۵ جون

ہزار شکر خدا کن ادا تو اے یوسف
کہ آں امام مبارک دریں زماں آمد

۱۹۵۲ء

صل علی محمد

اللہ کرد فرماں صل علی محمد
آقائے ما محمد مولائے ما محمد
او سید البشر شد او مخزن الدرر شد
او خاتم الرسل شد فضل ز جزو کل شد
سردار انبیا شد او مظہر خدا شد
سالار اصفیا شد او آفتاب انبیا شد
نساخ سابقیں شد فتاح آخریں شد
اللہ کرد نازل قرآں بشرع کامل
روح الامیں رسیدہ آورد وحی قرآں

مذکور شد بہ قرآں صل علی محمد
اے مومن اہل ایماں صل علی محمد
چوں مہر شد درخشاں صل علی محمد
از صدق دل بخواں صل علی محمد
ہادی حق و انساں صل علی محمد
قرۃ عین خدا داں صل علی محمد
خاتم الانبیا داں صل علی محمد
شد کشف مجاہدہ ارکاں صل علی محمد
در ایں ماہ شہر رمضاں صل علی محمد

در پند در ہدایت داں بہتریں شریعت
شمع ست در شبستاں صل علی محمد

اسلام کیش مانند مقبول کبریا شد سرتا بپا محمد عکس خوش شد احمد	بخشتیم ما مسلماں صلی علی محمد چوں بدر گشت تاباں صلی علی محمد

نور الله ۱۹۰۰ اکتوبر	یوسف غلام احمد دلدادۂ محمد خواند ز شوق رقصاں صلِّ علیٰ محمد	[illegible]

صلِّ علیٰ محمد

یارب چہ شان دارد شمس الضحیٰ محمد
عالی مکان دارد بدر الدجیٰ محمد
افضل ز نسل آدم مقصود کل عالم
نزد خدا اکرم شد مصطفیٰ محمد
سردار اصفیا شد سالار انبیا شد
بس مظہر خدا شد خیر الوریٰ محمد
ہادیٔ اولیں شد ہادیٔ آخریں شد
چوں صادق و امیں شد شد مجتبیٰ محمد
حق خواست انتخابے در خلق لاجوابے
در شاں چو آفتابے شد مرتضیٰ محمد
امی و عالمے شد استاد عالمے شد
ناجیٔ ظالمے شد نور الہدیٰ محمد
مبعوث در عرب شد افزوں ز نسب شد

در علم و در ادب شد از ماسوائے محمد
اے تیرہ خاک مکہ کے تو رسی بہ بکہ
زا میدہ است مکہ ام القرائے محمد
ست اں کتاب اطہر از اقدسیں تو بہتر
آورد نور رہبر لوح الہدائے محمد
زر دشت یا کہ موسیٰ کرشن است یا کہ عیسیٰ
زیں جملہ گشت اولیٰ بلغ العلیٰ محمد

	یوسف غلام احمد مداح و عشق آمد از صدق دل بخواند صلی علی محمد	

سیدنا حضرت محمد

الا اے عاشق روئے محمد نیابی بوئے خوش در عطر و عنبر یقیناً مردہ صد سالہ حی شد اگر خواہی نجات از مکر شیطان چو دست پاک او دست خدا شد چو شیر آید بہ حیوانات غالب بہ چوگان مراتب در دو عالم	زہر سو تاب روئے موئے محمد بشکل بوئے گیسوئے محمد چو آبے خورد از جوئے محمد بیا شو ساکن کوئے محمد بداں زان زور بازوئے محمد بوقت جنگ آہوئے محمد ربودہ از ہمہ گوئے محمد

	بہ ارض نشاد بہاں از یثرب آرد نسیم صبح خوشبوئے محمد	

محمد مظهر جمله رسل بُد — شد احمد مظهر روی محمد
محمد گر نه دیدی احمدم بین — که دارد خصلت و خوی محمد

نوزده ربیع	فرستد چون شه یوسف صد درود دسته چو الله شد ثنا گوی محمد	۱۹۳۶ء

دل من رنجوده اداے محمد — بود جان من هم فداے محمد
دل و جان من خوش شود گر به بینم — بچشم دلم خوش لقاے محمد
محمد که او را خدایش ستوده — بشر کے تواند ثناے محمد
رضاے خدا و نبی گر تو خواهی — رضاے خدا شد رضاے محمد
مرا دعوے واد تا زنده باشم — پرستم همیشه خداے محمد
بمیدانِ محشر کسم جست و جوے — که باشم به زیر لواے محمد
کند آتش دوزخ که پریشان — بود بر سرم گرد پاے محمد
میسر شود گر به رویا چه باشد — که بینم رخ دلرباے محمد
مرا در دلم آرزوے همین ست — که باشد سرم زیر پاے محمد
به شاهانِ عالم کنم کے برابر — بعظمت بعزت گداے محمد
مرا تا حیات است قلب و زبانم — بود اے خدا همنواے محمد
چو احمد مرا خواند لبیک گفتم — صدایش بمن شد صداے محمد

نوزده ربیع	درود و سلام از خدا خواه یوسف به صبح و مسا از براے محمد	۱۹۳۶ء

دلم بے تپد از براے محمد — اگر یابم بوے جانفزاے محمد!
محمد محمد بود بر زبانم — چنان در سرم هست هواے محمد

همه سر به پایش که گردش فشانم — بیا یابم اگر من قباے محمد
چه سرو و چه شمشاد دارد حقیقت — به پیشش قد دلرباے محمد
ز نورِ بصر چون مرا شکوه باشد — که شد سرمه ام خاکپاے محمد
زلیخا بود عاشق حسن یوسف — دل من ربوده اداے محمد
دلم هست خواهان حبِّ محمد — گر خواند مرا مردم گداے محمد
همین رو دلم حسرت و آرزو هست — کر تا من کنم جان فداے محمد

نوزده ربیع	محمد که او را خدایش ستوده کند چون یوسف ثناے محمد	۱۹۳۶ء

امتیاز بین صادق و کاذب

لائق حمد ست آن رب العباد — کو در رحمت بروے ما گشاد
سلم و مومن مرا خود آفرید — صورت نیبا مرا از فضل داد
صحبت پاکاں میسر او نمود — در گروه آخرینم کرد یاد
بقتدا ام شد محمد مصطفیٰ — هست کو خیر الرسل خیر العباد
شد مرا قرآن دستور العمل — یعنی او شد رهبر و رشاد
رهبرم احمد نبی الله شد — مصلح دین دافع شر و فساد
هر لئیم الطبع تکذیبش نمود — کافر و کذاب او را نام داد
زیر لشیمان یک زن از قریه — بے پدر طفلے در آن ایام زاد
نام آن کودک عبد الله شد — کسب تعلیمے نمود از او ستاد
در فریب و مکر و در کذب و دغل — گشت ماهر مثل او دیگر مباد

آخرش آویخت با احمد نبی گفت احمد۔ صادق و کاذب فنا مولوی گفت۔ ایں امر اصلاً نیست صادقاں مردند و کاذب ماندند صادق اول رفت و کاذب ماند پس فوت شد احمد نبی۔ کو صادق است	خبث دل ظاہر نمود آں بد نہاد خواہد آگہ۔ کاذب بمیرد نامراد ہم ندانم من بریں امر اعتقاد یا نشد عمرو۔ براز اہل عناد مولوی در دام خود خود او فتاد ماند زندہ کاذب و اہل فساد

احمد موعود صادق بود و ہست
گو ثناء اللہ کاذب بود و بار

احمد موعود آمد

اے خوشا فرد کہ آں احمد موعود آمد
مہدئ منتظر و عیسیٰ معہود آمد
شاہد احمد شد و مشہود محمد عربی
شاہد رسل حق۔ تابع مشہود آمد
گشت پُر نور ز انوار محمد۔ احمد
ہم محمد شد و ہم حامد و محمود آمد
ہر نبی گل بود و گلدستہ محمد باشد
احمد ما بلباس ہمہ منظور آمد
ہر کہ او سوئے فلک رفت نیامد واپس
رفت عیسیٰ ز جہاں احمد موعود آمد

احمد آمد کہ کشاید در نعمت بر تو
آں چہ از شامت اعمال تو مسدود آمد
ہم نبی آمد و ہم مملکت پاکستان
ہر دو نعمت ز خدا بہر تو محدود آمد
شکر حق آر بجا آنچہ بما بُد موعود
عین در وقت ضرورت ہمہ موجود آمد
انتظارے نہ کشیدیم چو ترسا و یہود
آں کہ موعود بما بود ہماں زود آمد
اے کہ خواہان بہشتی ز خدا زود بیا
آں ہما آمد و با سایۂ ممدود آمد
ہر کہ شد تابع او نعمت الوانے یافت
ہر کہ شد باغی ازو فاسق و مردود آمد
ہر کرا بود سعادت ز ازل مومن شد
ہر کہ رُو تافت ازو کافر و مطرود آمد
رفت احمد ز جہاں سوئے خدائے برتر
جانشینش بر ما حضرت محمود آمد

تو سنہ تیز قدم سبقت برد اے یوسف
مرکب آہستہ بہ آں منزل مقصود آمد

—— ۰ (مورخہ ۲۵ مارچ ۱۹۵۵ء) ۰ ——

پیغمبرے پیدا کند

فضل حق خواہد اگر کور ہبرے پیدا کند
ز انتخاب ما ہمہ او سے ترے پیدا کند

منکر فیض محمد توجہ دانی شان او
انبیاء عشق ہر زماں یکتا ورے پیدا کند

گر نیاید ابن مریم بار دیگر نیست
حق تعالے زندہ فزوں تر دیگرے پیدا کند

ہست محمد مصطفٰے ختم الرسل لاریب فیہ
لیک اگر خواہد خدا پیغمبرے پیدا کند

چوں خدائے ما بہ مہر است و بجسم
مے تبحر را اگر نگ یا کور و کرے پیدا کند

حق تعالے مے کند با اولیائے خود کلام
اولیاء اللہ با امت و فرے پیدا کند

کشتی اسلام افتد چوں بگرداب بلا
نوح آسا ناخدا حق باولے پیدا کند

تیرگی شب اگر شد تیرہ تر بے فکر باش
شب بآخر چوں رسد حق خاورے پیدا کند

چوں بیافتد مومنے در ابتلاء و امتحان
از پئے امداد او حق ناصرے پیدا کند

تو نمی بینی کہ گرمی چوں بگرما زور شد
ابر رحمت بر فلک آں داورے پیدا کند

طفلک معصوم چوں گریاں و غلطاں میشود
گریہ اش رحم بقلب مادرے پیدا کند

بود آزر کافر و پورش خلیل اللہ شد
نوح بد پیغمبر و زو کافرے پیدا کند

گاہ از پیغمبرے پیغمبرے پیدا کند
قطرہ ہائے آب صافی گوہرے پیدا کند

گاہ از رامی بزاید طفل افلاطوں وش
از سلیماں جانشین مثل خرے پیدا کند

مورخہ ۲۰ جون	نیست ناممکن زفضل و جود رب کردگار گر بہ افغاناں چو یوسف شاہے پیدا کند	۱۹۲۸ء

مہ نور می فشاند و سگ بانگ میزند

ہر کہ نفرت ز مہر و ماہ کند مہر ما یاں محمد عربی است ہست آں ماہ احمد موعود ماہ را دیدہ سگ کند عو عو ہر کہ بدگوئی صالحاں باشد	بستن قرص خدا بہ چاہ کند کو منور ز نور ماہ کند کو منور شب سیاہ کند ایں سگاں را خدا تباہ کند مجرم است ہر کہ ایں گناہ کند

از مکافاتِ جرم کے رستند
روئے مومن ہمیشہ روشن باد
ہر کہ مارا بہ چاہ مے انداز د
گاہ مظلوم مے کشد ظالم
رہزناں را سزائے جرم دہند
حسن و احساں بہ خلق باید کرد
آسماں آب بر زمیں بارد
کے بہ کشمیر میرسد آں کس
جان و ساماں اُو شود نابود
بخت و تخت خلیفہ دائم باد

مجرمے جرم کو پگاہ کُنند
روئے کافر خدا سیاہ کُنند
جائے ظالم خدا بچاہ کُنند
ناگہاں نصرتش سپاہ کُنند
ہر کہ او رہزنی براہ کند
آنکہ تلاشِ عز و جاہ کند
زاں زمیں سبزہ و گیاہ کند
کوتگ و دو شوے فراہ کند
دشمنے حملہ گر بہ راہ کند
تاجِ شاہی بہ سر کلاہ کند

کور و کر دشمنانِ حق گشتند!
دل یوسف نہ درد آہ کند!
(۵۷ء)

علم و تقوےٰ موجبِ شرافت است

۱
علم و تقویٰ مومنے را در جہاں اشرف کند
خلق و خدمت خلق را در مومناں اعرف کند
گر خدا بگذارد از مردماں خواہد جزا
حبطِ اعمالش شود۔ انجام خود اضعف کند
مومنِ صالح کہ تقوےٰ مے کند یابد وصال!
نیست گر تقوےٰ۔ چہ حاجت زیر لاں رفرف کند

مومناں و کافراں در ہر زماں موجود اند
زاں گروہے مے شود باہر کہ خود را لف کند
کے تواں کردن نماز با جماعت بے امام
ہر کہ مے خواند نمازے جائے خود در صف کند
خیز و تبلیغِ نبی اللہ کن در شرق و غرب
اجر یابد ہر کہ عالم را خبر با دف کند
آفتاب جبار دائم چوں ز مشرق شد طلوع
سنگ مزاجے گشت برہم ہر طرف عف عف کند
چوں محمد گفت من پیغمبرم بر بولہب
از غضب دیوانہ گشت و زاں دہانش کف کند
آں چراغے کہ ایزد بر فروزد بہر خلق
ریشِ خود را خود بسوزد ہر کہ او را پف کند
کے تواند روشنیٔ مہر را مانع شود
در میاں خود و خور حائل کسے گر کف کند
منکرِ حق و صداقت گر کند اظہارِ جہل
مومنے را مے سزد تا جاہلے را عف کند

آں چہ بر خود می پسندد۔ می پسندد بہرِ خلق
از شما ہم مے کناند آنچہ خود یوسف کند

——۔ (مورخہ ۶ جون ۱۹۵۵ء)۔ ——

ظہورِ احمدِ موعود

مژدہ باد اخواں ظہورِ احمدِ موعود شد
بر سرِ ایں صد نزولِ عیسٰے معہود شد
از زمینِ مشرق طالع شد بہ عالم آفتاب
تا زمینِ غرب انوارش ببیں ممدود شد
احمدِ موعود آورد از ثریا بر زمیں
نورِ ایماں کو ز قلبِ مسلمے مفقود شد
آں مسیحا را کہ بودی منتظر از آسماں
حسبِ منشائے خدا در قادیاں موجود شد
فوت شد عیسٰے نبی مانندِ جملہ انبیاء
وارد کشمیر شد در روضۂ بل مورود شد
تو بہ گفتی کہ عیسٰے آید از قومِ یہود
لیکن آں موعود اندر مومناں موعود شد
احمدِ ما مظہرِ حضرت محمد مصطفٰے است
جمع اندر ذاتِ پاکش شاہد و مشہود شد
آں حبیب فیضِ عام بد قبل از محمد بالیقیں
بعدِ او ہر نعمتے در امتِ اش محدود شد
بد محمد خاتمِ پیغمبراں لا ریب فیہ
تو مگو بابِ نبوت بعدِ او مسدود شد

مولوی در انتظارِ صحبتِ دجال باد
در نگاہِ مومناں دجال و خر مردود شد
گر نہ بد احمد نبی اللہ بگو آخر چرا
در لباسِ انبیاء در ایں زماں منصور شد
شد نبوت تا ابد مفتوح در خیر الامم
ہر درے قربِ خدا بر کافراں مسدود شد
احمدِ موعود چوں مرفوع شد سوئے خدا
جانشینِ اش بر جماعت حضرتِ محمود شد
مومنِ احمد بہ نزدِ ذاتِ حق عزت بیافت
گرچہ نزدِ منکرانش در نظر مطرود شد
تو مشو ابلیسِ سرکش نہ بگو خیرٌ انا
کن عمل بر آنچہ او را آدم ترا مسجود شد
ہر کہ خاک انگند سوئے مہرِ تاباں بر فلک
آں ہمہ بے سود گشت و بر روش خاک آلود شد
ہر کہ خواہد نیست گرداند وجودِ انبیاء
کوششِ او بیکار گشت و خویشتن نابود شد
ہر نبی غالب شد و مغلوب گشتند منکراں
ہمچنیں انجامِ بد فرعون ہم نمرود شد
احمدیت حلیت اصلاحِ مسلمانانِ دہر
احمدی را خدمتِ خلقِ خدا مقصود شد

حسن پیدا کن به خود و احسان به خلق الله کن
حسن و احسان هر که دارد در جهان محمود شد

یوسف محمود دین زین صحبت احمد نبی خاک بود گشت زر چون قسمت آن مسعود شد		۹ (سنه ۵ء)

حضرت احمد آخر زمان آمد

الحمدلله که حضرت احمد آخر زمان آمد
جری الله فی حلل الانبیاء بوی ہی بنیم
محمد مصطفی کو در عرب مدفون سے گفتی
بظاہر گرچہ او پیدا بہ خاک ہند می باشد
امام منتظر مہدی مثیل عیسیٰ مریم
جناب مہدی مسعود را در عرب جستیم
بہ ہر سو قم باذن الله ام احمدا بازد
نفوس مرده صد ساله را چون زندگی بخشد
قلوب مردمان گشته سیاه از ظلمت عصیان
بہ کفار و بہ مشرک موت اسلام می باید

چه احمد خود محمد در زمین قادیان آمد
چو گلدسته بدست ما زمین گلستان آمد
بروزش حضرت احمد دوباره در جهان آمد
بباطن او بحکم کردگار از آسمان آمد
دو جان در قلب واحد نبی عیسی عیان آمد
چه مارا قسمت خوش بُد که در هندوستان آمد
بجسم مرده امت ز سرتا پا روان آمد
همان ساعت بپاے خود سوئے احمد دوان آمد
پئے تنویر شان از شرق مهر ضوفشان آمد
دریں ایام بابرکت فلاح مومنان آمد

دو دفعہ ماہ اکتوبر	مبارک باد اے یوسف ظهور حضرت احمد که از فیضش بما کشف دو صد راز نهان آمد	۱۹۵۱ء

ظهور احمد موعود مبارک باد

آمد احمد موعود مبارک باشد
شاهد است احمد و مشهود محمد عربی
رفت عیسیٰ ز جهان باز نیاید واپس
باز مفتوح بما باب نبوت تا حشر
مولوی منتظر آمد و جهالان هست
بود محتاج هدایت اسم کل عالم
لعن بفرست به شیطان که گشته ساجد
از خدا آمده او پیش خدا خواهد رفت
بهر تنظیم دو را یافت گروه احمد

بعثت مهدی مسعود مبارک باشد
جلوه شاهد و مشهود مبارک باشد
آمد عیسی معهود مبارک باشد
بهر ملا و حسود مبارک باشد
کو دران صحبت مردود مبارک باشد
رهبر امت مسعود مبارک باشد
سے غلام آدم مسجود مبارک باشد
و چنین منزل مقصود مبارک باشد
جانشین حضرت محمود مبارک باشد

من یوسف خوشم از که بود گی من — مولوی صاحب حمرود مبارک باشد

در شان سیدنا حضرت احمد علیه الصلوة والسلام

خوش بگوشم کلام احمد شد
چون مرا مے برد بسوے خدا
آن مسیحا که بر فلک گویند
مردگان را دوباره زنده نمود
قتل دجال شد به تیغ دلیل
عرش از فرش دور هست دلے

زان دل من غلام احمد شد
خود مرا هم مرام احمد شد
ظاهر این جا بنام احمد شد
زندگی بخش جام احمد شد
کامیابی به کام احمد شد
منزلش طے به گام احمد شد

خاتم انبیا محمد بود — بر ولایت ختام احمد شد
سیزده شب گذشت بعد نبی — رونما بدر تام احمد شد
انبیا گرچه بوده اند بسے — فوق زیشاں مقام احمد شد
چوں محمد سلام گفت براو — بر تو واجب سلام احمد شد
روز در خلق و شب بقرب خدا — بہ زلیخا منام احمد شد
گشت آزاد از شر شیطان — آنکه در بند دام احمد شد
ہرزہ گوئے بود کسے کاں را — در دہانش لجام احمد شد
ہیچ فہمیدہ نظام الشمس — مظہر او نظام احمد شد

اتباعش چو ما من متعلق ست
جائے یوسف خیام احمد شد
۱۹۳۵ء

احمد موعود

تا ابد زندہ نام احمد شد — دور گردوں بکام احمد شد
زمرہ انبیائے عہد قدیم — پیش و برتر مقام احمد شد
بطفیل محمد عربی — ابن مریم غلام احمد شد
جرعہ نوشید مردہ شد زندہ — زندگی بخش جام احمد شد
عرش از فرش ہست خیلے دور — منزلش تے بہ گام احمد شد
صبح با خلق و شام با خالق — بہتر از صبح و شام احمد شد
آں چہ داد ست ہر نبی را جام — زاں ہمہ بیش جام احمد شد

زندہ شد ہر نبی بہ آمدنش — مجمع کل خیام احمد شد
در لباس رسل جری اللہ — رہبر ما بہ نام احمد شد

چوں نہ نازم بہ بخت یوسف
چوں مراسم مرام احمد شد
سال ۱۹۳۵ء

مرد مسلمان

اے خوشا بندۂ کہ او مرد مسلماں باشد — دشمن اہرمن و بندۂ یزداں باشد
انس با خالق و مخلوق کند صبح و مسا — حسن اخلاق کند پیشہ و انساں باشد
طالب نور ہدی تارک کفر و ظلمت — نافر از کفر بود صاحب ایماں باشد
مومن ذات خدا باد بصدق و اخلاص — تابع خیر رسل عامل قرآں باشد
خاتم جملہ رسل ہست محمد عربی — جاری در امت او چشمۂ فیضاں باشد
خاتمش دان تو کش مانع انعم مگو — سخنے گوئے کہ در شان او شایاں باشد
مانع خیر مگو خیر رسل را ہرگز — بلکہ فتاح در نعمت الوان باشد
تو مخوانی از جہالت در رحمت مسدود — زود تر نعمت ہر نوع فراواں باشد
منقطع نسل شیاطین نشدہ در مخلوق — منقطع جنس رسل کے بر انساں باشد
نعمت مملکت از ہند نباشد بر خلق — وحی و الہام چرا بند ز رحماں باشد
دین و دنیا ہمہ در قبضۂ مولائے ماست — مورد انعم حق بندۂ فرماں باشد
مصطفیٰ قربت بود عیسیٰ مریم زندہ — عاقلے چوں شنود خیلے پریشاں باشد
اصل عیسیٰ چو تراب ہست ترابش مرجع — زادۂ خاک کجا صاحب کیواں باشد

آنکه موعود به ماهیت مثیل عیسیٰ است
لفظ منکم چو به قرآن و خبر موجود است
آن که عیسیٰ تو گمان بردی احمد بود است
حبذا احمد موعود ز افلاک آمد
هر که را احمد موعود بود رهبر دین
هر که شد تابع احمد تو ببینی یک روز
عادل و محسن و همدرد بنی نوع بود
آن که در چشم تو امروز ذلیل اند و حقیر
مقتدر است که روزی سر این ادیم زمین
هر که امروز بر نزد یک شما کافر است
فاسق و فاجر و آنان و مسلمان کجاست

غور بر لفظ کما کن مشکل آسان با
عالمے حل کند این عقده و شادان
ذکر این احمد موعود به قرآن
وه چه خوش مرد که زو طالب فیضان با
عالم دین شود و عارف فرقان با
مومن و متقی و صاحب عرفان با
زود بینی که جهان تابع ایشان
تو چه دانی که دگر روز ز شاهان با
مطیع احمد موعود حکمران با
یافت چون مملکت آن زنده مسلمان با
مسلم آن است که او پیرو قرآن با

بیعت احمد موعود چو یوسف گردید
وائے صد وائے که او تابع شیطان باشد

شد براهیم امام و نبی و مرسل حق
مورد نعمت حق آل براهیم بود
ظالم آن است که شد پیرو نفس و شیطان
هر که محبوب حبیب است حاش با آغوش خداست
نظر شفقت حق شامل حالش باشد
نیست ممکن که بود در نظر حق مقبول

آل او مستحق نعمت رحمان با
مورد لعنت خدا ظالم و شیطان با
کافر نعم حق خوگر کفران با
او مشرف به کلام همراهان با
نیز مقبول نظر نزد محبان با
کافر نعمت حق گرچه مسلمان

هر که مغضوب بود کافر و مردود بود
حق نه گوید ست نبوت به مسلمان مسدود
آیتے گر بود مفتریان بازآیند
لن یبعث الله رسولا سخن مومن نیست

راندهٔ درگه حق دان و حیران باشد
مدعی آرد اگر آیت قرآن باشد
کافر از هر که کند باعث خسران باشد
مومن متقی زین قول گریزان باشد

اے خوشا مرد که از صدق مسلمان گردد
طالب نور شود تارک شرک و ظلمت
انس با خالق و مخلوق کند صبح و مسا
مومن ذات خدا یا و بصدق و اخلاص
رهبر نفس احمد موعود بود در دامن
مصطفیٰ فوت شد و عیسیٰ مریم زنده است
آنکه عیسیٰ تو گمان بردی احمد بود است
لفظ منکم که به قرآن و خبر موجود است
محبت احمد موعود چه تاثیرے داشت
اهل عیسیٰ بود و خاک است به خاکش مرجع

اهرمن ترک کند بنده یزدان گردد
نفرت از کفر کند والهٔ ایمان گردد
حسن اخلاق کند پیشه و انسان گردد
تابع خیر رسل عامل قرآن گردد
عالم دین شود و ماهر عرفان گردد
هر که گشتید چنین نه پریشان گردد
عاقل است آنکه سخن فهم و شادان گردد
غور بر حرف کما نیز کن آسان گردد
مورد … چو همدوش سلیمان گردد
زاده خاک شد تنها ساکن کیوان گردد

هر چه اخوان بخواهند که یوسف بکشند
زود بینند که یوسف مه کنعان گردد
(۲۱/۵۸)

خطاب به معاندین احمدیت

تو اے نکته چین نادان اگر خوف خدا باشد

چرا از احمدیت ایں چنیں نفرت ترا باشد
بداں ہر احمدی مرونیت سبے آزار و بے نیشے
بغیر مزد خدمت گاہ تو صبح و مسا باشد
یکے زیشاں منم حاضر ہر آں خدمت کہ میخواہی
تو از لب حکم فرما و ز من خدمت ادا باشد
بیا و میہمانم شو ترا مشغول دہم در دل
برائے خیر مقدم بر لب من مرحبا باشد
ز من پرس آں چہ من ہستم ز غیر من چہ میپرسی
کلام غیر در شانم کجا درست و بجا باشد
بشنو از من بیان من کہ بر تو حق شود ظاہر
کہ ہر چہ بشنوی از غیر کے حجت بہا باشد
امام وقت را دیدم بشنو از من تو احوالش
کہ منکر ہر چہ مے گوید دراں صدقے کجا باشد
تو احوال محمد را ز بوبکرؓ و عمرؓ بشنو
کہ ہر چہ بوجہل گوید ہمہ کذب و دغا باشد
بحمد اللہ کہ از مادر بدنیا آمدم مسلم
بخوردم از ازل آغشتہ توحید خدا باشد
محمد مصطفےٰ شاہ رسول و مقتدا دانم
کہ در نوع بشر خیر الرسل خیر الورےٰ باشد
کلام اللہ قرآں سنت دستور العمل ما را

بہ کار دین و دنیا ایں کتابم رہنما باشد
ابوبکرؓ و عمرؓ عثمانؓ علیؓ ما را اماماں اند
کہ ہر یک از صحابہ بہر امت مقتدا باشد
محمد آل و اصحابش بہ نزدم محترم ہستند
مرا با دشمنان شان توافق کے کجا باشد
محمد مصطفےٰ را مردہ میدانی بخاک اندر
مسیح ناصری زندہ بہ نزدت بر سما باشد
جمیع انبیا مردند عیسے کے بود زندہ!
پس از صد سالی ہر زندہ بشر آخر فنا باشد
ترا گر نور ایماں در دماغ و دل بُدے روشن
بدیں اعتقادت مشرکانہ گو چرا باشد
مبارک باد کاں موعود احمد را ظہورے شد
کہ اندر زمرۂ پاکاں امام اصفیا باشد
امام منتظر مہدی مثیل عیسےٰ ابن مریمؑ
بود موعود کل ادیان بروز انبیا باشد
ہمہ پیغمبراں کردند ذکر فتنۂ دجال
محمد گفت تریاقش مسیح دین ما باشد
اگر ایں فتنۂ آخر بود از فتنہ ہا اکبر
بگو آں دافع فتنہ نشان خود چہا باشد
محمد مصطفےٰ چوں جامع جملہ رسل بود ست!

از آں احمد جری اللہ بُود انبیا باشد

ہمہ پیغمبراں بُودند بہر قوم خود ھادی

محمد نیز احمد کُل جہاں را راہنما باشد

تو نوح و موسےٰ و عیسےٰ بلاشک انبیا دانی

مگر احمد نبی اللہ بہ نزدت از اولیا باشد

محمد خاتم پیغمبراں بیشک ولا ریب است

مگو تو لَا نَبِیَّ بَعْدِیْ را گفتن خطا باشد

ہمہ احزاب ایں اُمت ز اول متفق ہستند

کہ ابن مریم موعود پیغمبر بجا باشد

اگر موعود کُل ادیاں نبی اللہ نمی بودے

مطاع و مقتدائے مومن بہر احبا باشد

شنو احمد نبی اللہ مطیع شرع قرآں ست

محمد مصطفےٰ اُو را مطاع و مقتدا باشد

اگر تو خوش گردی کنی بر دست اُو بیعت

ترا دستے بود در دست کاں دست خدا باشد

ترا احمد دہد دعوت بگو آمنّا و صدّقنا

کہ انکار از نبی اللہ خود فعل خطا باشد

امام وقت چوں آمد بیا بشناس و ساعی شو

کہ مرگ جاہلیت منکرانش را سزا باشد

بیاد آدم ثانی ملک دین تو اطاعت کن

کہ شیطاں را ز حکم احمدؑ دا کبروانی باشد

من یوسف چو گفتم بر آنچہ بہر خود خواہم
ترا ہمچے دہد اللہ آمین از من دعا باشد

حضرت محمود احمد زندہ باد

یا الٰہی حضرت محمود احمد زندہ باد
در زمین شرق خورشید صداقت شد طلوع
ظلمت تثلیث یارب دور کن از سطح ارض
احمدؑ ہر پیروش باشد بر عالم کامیاب
مومناں را در دو عالم باد یارب سربلند

کوشش تبلیغ او در ہر طرف پائندہ باد
تا کنارِ غرب انوار ھدیٰ تابندہ باد
آب امریکہ و یورپ دین حق جوشندہ باد
در مصافش زمرۂ دجال خود شرمندہ باد
منکراں را در مقابل سر بزیر افگندہ باد

آں نشانہا کہ در تائید حق ظاہر شوند
کاش آں وقت آید و چشمان ما بینندہ باد

ہر کہ مے آید بیاید بہر تحقیقات دیں
ما ضادایم ز قرآں و محمد مقتدا
ما مسلمانیم یارب ہر کہ خواند کافرم
ہر کسے خواہد کہ اللہ رہبرش گردد بحق

مرحبا اھلاً و سہلاً پیش ما آئندہ باد
مولوی گر کافرم گوید بگو گویندہ باد
او نمیداند حقیقت حق ورا بخشندہ باد
در دعا کشف حقیقت از خدا خواہندہ باد

طالب صادق کہ یوسف جستجوئے حق کند
گوہر مقصود خود از فضل حق یابندہ باد

(مورخہ ۲۸ مارچ ۱۹۵۵ء)

ترانۂ مسعود احمد

بحمد اللہ منم مسعود احمد	مریدِ حضرتِ موعود احمد
تعالی اللہ چہ خوش بودست آں روز	کہ شد در قادیاں مولود احمد
بہ اسلام آمدم از بطنِ مادر	درِ مولا بمن بکشود احمد
مرا اللہ و قرآن و محمد	بحسبِ شانِ شاں بنمود احمد

خدا خود در کلامِ خویش فرمود
محمد شاہد و مشہود احمد

خدا و مصطفےٰ را پیروی کن	بہ ہر یک احمدی فرمود احمد
نہ چیزے کم نمود از شرعِ قرآں	نہ چیزے یک ذرہ افزود احمد
بہ قرآنِ مبارک کے حرام ست	خود و دیگر انبیہ دا مرود احمد
مرا با خالقِ من آشنا کرد	ز بیعت داشت ایں مقصود احمد

ندارم انتظارِ ابنِ مریم
مرا شد رہنما محمود احمد

مرا با وعدۂ فردا چہ حاصل	کہ دارم پیشِ خود موجود احمد
ہماں مومن بود موعودِ خالق	کہ باشد در دلش موعود احمد
بدرگاہِ خدا مردود باشد	کہ باشد نزدِ او مردود احمد
چو احمد زیں جہاں سوئے خدا رفت	ورا شد جانشیں محمود احمد

تزئینِ اتباعِ احمدیت
بحمد اللہ شدم مسعود احمد

۱۹۵۷ء

مرثیہ شہادت حضرت سید عبداللطیف صاحب احمدی شہید کابل رحمۃ اللہ علیہ در زمانۂ حکومت امیر حبیب اللہ خان شاہ کابل شہید شد

اے دریغا بار دیگر کربلا آمد پدید
کربلا شد ملکِ کابل شاہِ کابل شد یزید
شد حسین عبداللطیف و آل او آلِ عبا
بے وطن شد مال بیت ہر دو با جورِ شدید
ظلمِ شام ار سخت بُد ایں ظلمِ کابل سخت تر
شد فراموش آں شقی آں را کہ ایں ظلمی بدید
آں حسین شد قتل بر نا کردنِ بیعت اگر
ایں حسین شد بر وفاتِ حضرت عیسےٰ شہید
گر ز ہر زخمِ وجودِ آں حسین خون شد رواں
ایں حسین را قطرہ قطرہ خوں ز ہر زخمش چکید
سیدِ معصوم را گر حلق خنجر پارہ کرد
سیدِ مظلوم را صد سنگِ خارا تن درید
سیدِ معصوم را گر تیر آمد بر وجود
سیدِ مظلوم را سنگریزہ ہا بر تن رسید
سیدِ معصوم بُد گر در زمانِ خود امام
سیدِ مظلوم بُد در عصرِ خود مردِ فرید
یک طرف بیں صبر و استقلالِ مردانِ خدا

جانب دیگر تنظیم جبر از قوم پلید
شامت اعمال شان یا بد پیاپے آورد
جنگ و طاعون و وبا با نعرۂ ہل من مزید
گر حواری مسیح شد رجم در انطاکیہ
رجم در کابل نمودند ایں مسیحا را مرید

	ایں شہادت میشود مکشوف میخواہی اگر سورۂ یٰسین بخوان محزون بفرقان مجید	سنہ ۱۹۱۰ء

الٰہی خواجہ ما زندہ باشد
بہ نزد باب لُد در شہر لندن
چلیپا بشکند بر دوش پاپا
کند تثلیث دور از ملک یورپ
اروپا بعد ازیں قرآن اقدس
ہمہ علیو ریورپ را چو مسیحا او
حواری غلام احمد بود کنگ
بہ لندن قاسم آبحیات است
حیات تازہ بخشد نیز بر دل
بہر کس کوثر اسلام بخشد

بہ انگلستان چو خور تابندہ باشد
از و دجال و خر شرمندہ باشد
ہزیمت چرچ از و یابندہ باشد
در و توحید جاگیرندہ باشد
بجائے بائیبل خوانندہ باشد
بلام دین حق آرندہ باشد
بہ بیند گر کسے بینندہ باشد
بخواہد زو اگر تو شندہ باشد
اثر تا زندگی پایندہ باشد
ہمے یابد اگر جویندہ باشد

ورود خواجہ کمال	جناب خواجہ یوسف پیشرو شد بر قومیکہ او آیندہ باشد	۱۹۱۳ء

دعوت الی اللہ

اے دل بزن ہر سو صدا کس بشنود یا نشنود
آگاہ کن خلق خدا کس بشنود یا نشنود

بشریٰ لکم اے مردگان احمد نبی در قادیاں
عیسیٰ ست کامد از سما کس بشنود یا نشنود

آمد ز رب العالمین تا او کند احیائے دیں
زانسان کہ کردند انبیا کس بشنود یا نشنود

عیسیٰ مسیح ناصری شد فوت در شہر سری
قرآن گواہ صادق ما کس بشنود یا نشنود

حضرت محمد شد وفات عیسیٰ چسان باشد حیات
آخر بگو بہر خدا کس بشنود یا نشنود

از مردگان طمع نزول چون میکنی اے بوالفضول
بگذار طمع خام را کس بشنود یا نشنود

احمد جری اللہ ما عیسیٰ نبی اللہ ما
مبعوث شد سوئے شما کس بشنود یا نشنود

ہذا المسیح خیر البشر مہدی امام المنتظر
قد جاءکم صوت السما کس بشنود یا نشنود

بارد نشان بر چرخ بین الوقت میگوید زمین
روح الامیں ہم زد ندا کس بشنود یا نشنود

او مهدی موعود ماست او عیسی معهود ماست
هاں نیست مهدی جز احمد اے کس بشنود یا نشنود

این احمد خیر الامم گشته رهبر ما حکم
شو بر قضایش تو رضا کس بشنود یا نشنود

آمد امام آخرین تا او کند اظهار دین
بر جمله ادیان دائما کس بشنود یا نشنود

مغلوب ما گشته یهود عیسائی و گبر و هنود
غالب شده دین خدا کس بشنود یا نشنود

ما خوک را هر سو کشیم چوب چلیپا بشکنیم
فارغ شده از ماسوا کس بشنود یا نشنود

دجال اکبر کشته شد باطل ز نفخش مرده شد
حق گشت غالب بر ملا کس بشنود یا نشنود

تبلیغ احمد بالیقین توسیع یابد بر زمین
هست این چنین حکم قضا کس بشنود یا نشنود

چون تیغ خود قرآن کنیم فاتح بهر میدان شویم
نصرت بود همراه ما کس بشنود یا نشنود

گر جا بے مسجد نشین بر ما کند اظهار کین
باید ترا بر روے دعا کس بشنود یا نشنود

[illegible]	یوسف اگر مرتے یزید خواهد ترا سازد شهید کن فرض تبلیغت ادا کس بشنود یا نشنود	[illegible]

حمد کردگار

ما ہمے گوئیم حمد کردگار
کوست ما را خالق و پروردگار
کرد ظاهر او همه از امر کن
آدم و ارض و سما لیل و نهار
جانشینش بر زمین شد ابو البشر
کز وجودش شان حق شد آشکار
عقل او را شد چراغ و رهنما
وحی حق شد رہبر حق در مرد دا

رهنمائے گمرهان پیغمبر اند
مرسل حق هادی هر راهوار

سیدی حضرت محمد مصطفیٰ
هست ما را مقتدا و رستگار
سید جمله رسل خیر الورے
شد محمد پیشوائے هر دیار
مظهر جمله صفات ذات حق
اسوهٔ حسنه به خلق و کار و بار
از خدا آورد قرآن مجید
گشت ما را از ضلالت رستگار

هیچ پیغمبر نه بد مانند او
کامیاب و کامران و کامگار

آل و اصحابش همه اند محترم
لیک زین ها منتخب هستند چار
بوبکر - فاروق و عثمان و علی
هر یکے زیں ها ست گوهر شاهوار
اولیاء الله را ما حب اکریم
صالحان هستند ما را دوستدار
احمد موعود مامور خداست
گشت ظاهر بعد سه صد یکهزار (۱۳۰۰)

همچو ماه چارده بدر اتم
گشت از مشرق بعالم آشکار

ما بُریم عیسےٰ نبی را منتظر
باز حق مے خواستیم عیسےٰ نبی
گشت احمد بہر ما مثلِ مسیح
مولوی را منتظر دجال بود

بر زمیں - از آسماں دار الفرار
مولوی مے خواست دجّال و حمار
شکر بہر دردِ ما شد بار بار
تا کند مادے او دار البوار

باید از مولا بترسد مولوی
کم کند دجال و خر را انتظار

نامرادِ خویش آخر یافتیم
منقطع داند نزولِ جبرئیل
نے تکلّم با مسلماں حق کند
بابِ رحمت بستہ داند مولوی

گشت مُلّا نا امید و شرمسار
بر مسلماں - از درِ پروردگار
گرچہ باشد متقی و دیندار
نیست از لطفِ خدا امیدوار

ہر کہ مغضوب است با اُو گفتگو
کے خدا دارد روا - ای ہوشیار

گفتگو حق مے کند با متقی
اولیاء اللہ عیال اللہ اند
بابِ رحمت ہیچ گہ مسدود نیست
گر تو دانی مصطفےٰ ختم الرسل

عرشِ حق باشد دلِ پرہیزگار
ہمچو ابنا با پدر اند ہمکنار
از برائے مومنِ شب زندہ دار
چوں کشتی عیسےٰ نبی را انتظار

گر نزولِ حضرتِ عیسیٰ رواست
پس چرا از احمدِ نبی داری فرار

احمد از اخوانِ تو گشتہ نبی
تابعِ قرآن مطیعِ مصطفےٰ است

تو بگو الحمد للہ بار بار
احمدِ آخر زماں آں نامدار

تابعِ تورات و موسیٰ - ناصری است
فوت شد مثلِ جمیع انبیا

بود ہادی سے یہود نابکار
آں مسیحِ ناصری در خاکِ بار

کے مسیحِ ناصری آید دگر
از زمیں یا ز آسماں با گو سیار

ہر کہ رفت از ایں جہاں نامد بجے
انتظارِ ابنِ مریم ترک کن
آنکہ بد موعود آمد - احمد است
احمدی مردِ سلامت دلجو

مردگاں نایند واپس زینہار
تو مکن مثلِ یہوداں انتظار
زود تو آمنّا بگو شکّے مبار
بہرِ للہ خلق را خدمت گزار

ذرۂ فردوسی

در زبانِ پارسی یوسف نوشت
ایں قصیدہ تا بماند یادگار

[illegible] مئی

بحمد اللہ کہ من دارم خدائے قادر و قہار
حفیظ و حامی و ناصر عزیز و غالب و غفار
محمد مصطفےٰ دارم امام و مقتدا شارع
مطاع زمرۂ پاکاں بہ خیلِ انبیا سردار
کلام اللہ قرآن ست دستور العمل ما را
بری از ناسخ و منسوخ و کامل در ہمہ اذکار
بیا تلمیذِ رحماں شو کہ قرآں را بیاموزی
بہ تقوےٰ و طہارت کوش تا حاصل کنی اسرار
اگر ایماں بدل داری ز اعمالت نمایاں کن
کہ بے اعمالِ صالح ہست ایمانِ بشر بے کار

اگر علمے بیاموزی مگر خشیت نے داری
مثالِ خود ہلاں چوں خر کتابے چند برے بار
مرا کافر ہمے گوئی و خود را مومنے خوانی
ببیں خلقے کہ تو داری من از دین توام بیزار
بہ اسلامے کہ تو داری بیک جو ہم نمی ارزد
تو بر اسلام خود باش و مرا در کفر من بگذار
مرا اللہ و قرآن و محمد تا ابد کافی ست
گر ایں کفر ست نزد تو مرا از کافراں بشمار
مرا احمد نبی اللہ ہمیں تعلیم و تلقیں کرد
مفتش اسلام میدانم ترا بد ظن کند احرار
بہ تبلیغ صداقت من ز غیر اللہ نے ترسم
ہر آں امرے کہ حق دانم بہ ہر میداں کنم اظہار
چو ملا از حسد بنمود دیں ہفتاد و دو ملت
بقتل مومناں گشتند یک جا کلہم فی النار

	بحمد اللہ من یوسف کہ خارج از حسد بودم نجاتم داد غلام قاسم ز کر زمرہ فجار	
	در تمثیل حقیقی و مجازی	

چرا اے بد زبان گشتی بدیساں بد لگام آخر
ترست از بد زبانی اے تو حضرت امام آخر

بخواندی اندھا احمد را سوجھا کا حضرت عیسےٰ
جز ایں تشبیہ موزوں تر نہ بُد اندر کلام آخر
مجازی یا حقیقی نسبتے دارد مگر اندھا
بہ نزدت با سوجھا کا نسبتے دارد کدام آخر
نمیدانی چو معنائے مجازی و حقیقی را
چہ مضمون فرستادی باخبار پیام آخر
ترا با خر اگر نسبت و ہم باشی مجازی خر
کہ خر نہی نہ خر صورت بہ نزدیک عوام آخر
ازیں تشبیہ معنائے مجازی و حقیقی دان
کہ خر در اصل خر باشد تو باشی خر بنام آخر
بہ نزدت احمد از عیسے بود کمتر دریں تشبیہ
مگر نشنیدہ آں شعر از خیر الانام آخر
مسیح ابن مریم کا سراسر تذکرہ چھوڑ دو
کہ بہتر آ گیا اس سے محمد کا غلام آخر
نبی اللہ غلام احمد بہ نزدت اندھا باشد
چہ نوشتی سیہ باطن بنوری در سلام آخر

	کسانے را کہ اے یوسف خدا خواہد در پردہ رود میلش بہ بدگوئی مردان کرام آخر	

گردن بشیخ را بگو خم کن تشریا از نیاز		بندۂ خاکی گردد از اطاعت سرفراز

اگرچه اول خاک بودی باز میگردی تو خاک
گر ترا بنیادِ قصرت بر زمینِ سخت نیست
در قناعت عزت است و در طمع ذلت بود
از پے تحصیلِ حکمت رو ز مغرب تا بہ چین
گر بہ مسجد غیر اللہ را پرستی مشرکی
فرق اندر تابع و متبوع در اسلام نیست
کیست کو بے اذنِ حق کس را شفاعت میکند
اگرچه ہموارہ روی اندر سفر ہوشیار باش
خیز وقتِ نیم شب با ذاتِ باری راز جو
در قیام و در رکوع و در سجودت ای غبی

تو بہ ذات و حسن و دولت یا ہنر ہرگز منا[ز]
قصر بے بنیاد را اندر ہوا مسکن مسا[ز]
گر تو مردِ عاقلی پرہیز کن از حرص و آ[ز]
ور پے تحصیلِ ایماں رو ز مشرق تا حجا[ز]
گر بہ بت خانہ خدا را می پرستی کن نماز
در حضورِ ذاتِ حق یکساں محمود و ایاز
غیر آں مرتبہ کہ باشد انک انت العزیز
کیں زمیں وارو بسے اینجا نشیب آنجا فراز
اے کہ سر بر منزلِ غافل کشیدہ مستی دراز
گر ندانی سعی و مقصد کجا گردی گداز

نور محمد ربانی

کے تواں یوسف بود در کار نیکو اشتیاق
تا ز عصیاں زود نہ تا بہ یا زبہ کردار باز

۱۹۵۵ء

خدائے ما کہ بما گشت مہرباں امروز
دو نعمت اند نبوت و مملکت کز وے
خدا ز فضل و کرم داد ہر دو نعمت ما
یکے نبی بفرستاد احمدِ موعود
بریں دو نعمتِ عظمیٰ ہزار شکر گذار
ہزار شکر کہ آمد دریں زمانِ احمد
بیاد دعوتِ حق را قبول کن الیوم
خدا ہماں و محمد ہماں ہماں قرآن

خدا بدست قسمت ما ہنر خوشاں امرو[ز]
بدست زمرۂ مسلم بہ پاس زاں امرو[ز]
بہ امتِ محمدیہ بے گماں امرو[ز]
دگر نمود دریں ملک حکمراں امرو[ز]
کہ نور و نعمت اندر مومناں امرو[ز]
ز آسماں و بہ ما گشت میہماں امرو[ز]
کہ ہست احمدِ موعود میزباں امرو[ز]
نگر نماند مسلماں آں زمانِ امرو[ز]

ز او دو بارہ مسلماں کنند صحابہ وش
تو انتظارِ مسیح مے کشی ز صد ہا سال
مسیح ناصری شد فوت مثلِ جملہ رسل
بکشمیر سری نگر روضہ بل جائیست
خدائے ما بفرستاد مثلِ عیسےٰ را
خدائے ما کہ سمیع و بصیر بود و کلیم
اگر کلامِ خدا کرد با جمیع رسل
ہماں خدا و ہماں بندگاں ہماں دستور
بحسبِ سنتِ جاری بیامد احمدِ ما
تو ملکِ ارضِ مقدس بداں پاکستاں
زعائے حضرتِ محمود ہست دیگر چیست

ظہورِ احمدِ موعود شد از آں امروز
چرا نیامدہ پائیں ز آسماں امروز
تلاش کن تو رہِ دانش بہر و کلاں امروز
کہ ہست مرقدِ عیسےٰ دراں مکاں امروز
ہماں کہ دیدۂ احمدیہ قادیاں امروز
در اصفات بدستور ہست ہماں امروز
چرا نہ کرد بہ احمد بمثلِ شاں امروز
کہ بود ہست چرا نیست جاوداں امروز
پئے ہدایتِ مردانِ گمرہاں امروز
در دست حضرتِ محمود پاسباں امروز
کہ گشت مملکتِ پاک کامراں امروز

خدائے ماست چو با ما محافظ و ناصر
شد است یوسفِ محزون شادماں امروز

اے مسلماں تا توانی مرد بے آزار باش
حسن پیدا کن بہ نفس و با ہمہ احسان کن
تا توانی خود تو تصویرِ محمد در عمل
روز و شب باشد ترا قرآں دستورِ عمل
صبح خیزی کن نماز و غور در قرآں کن
قلبِ خود را پاک گرداں سر مسیحی پوش
از صغائر در گناہ جانِ خود محفوظ دار

مومن باللہ باش و متقی و دیندار باش
پاک صورت نیک سیرت مردِ خوش گفتار باش
ہم قدم زن بطریقِ سید الابرار باش
ہم نشیں در زندگی با مردمِ اخیار باش
ذکرِ یزدانی کن و طالبِ دیدار باش
کسبِ رزقِ پاک کن خواہی اگر زردار باش
توبہ کن از صدقِ دل و در وردِ استغفار باش

هرکه رشوت می ستاند مال مردم میخورد
دشمنان دین و دنیا حمله بر غافل کنند
هرکرا بینی شریر و مفسد و شیطان سرشت
آن مسلمانان که خود در نسل هندو خوانده اند
خاک پاکستان ما در چشم هندو خار گشت
ملک پاکستان ملک ماست زاد و بوم ماست
مرده باد آن قوم کو بدخواه پاکستان هست
مال اعدا مے خورند و فتنه ها پیدا کنند
در مسلمانان گروه روسیه پیدا شدند
من مسلمانم رفاقت با مسلمانان کنم

آن کل لعنت است باید دور زان مردار باش
زود غفلت کن ز دل و هر زمان بیدار باش
نفرت از کردارشان کن دور از اشرار باش
تو ز هندو زادگان بر هر قدم هشیار باش
زان به قلب و چشم هند تا توانی خار باش
تو ز بدخواهان دولت نافر و بیگانه باش
دوستدار ملک باش و دشمن غدار باش
دور از مودودیان و نافر از احرار باش
گر تو گشتی دهریه خواه هندو دیندار باش
چون تو هستی آریه و دلدادهٔ کفار باش

پند یوسف گوش کن باز آ ز خبث مشرکین
نفرت از دهریه کن بیزار از اغیار باش

اے برادر تا توانی در جهان هشیار باش
مومن باشر باش و تابع خیر الرسل
پیشه کن تبلیغ قرآن با صفت حسن عمل
قلب در یاد خدا کن دست در کسب حلال
دور تر از زمرهٔ اشرار بدکردار باش
دشمن ایمان دجالیت هست شیطان لعین
خیرخواه نسل انسان باش تا ممکن بود
شکر حق آور بجا تعمیر پاکستان کن

غافل و کاهل مباش و مستعد بیدار باش
پیرو قرآن باش و متقی و دیندار باش
حسن پیدا کن بنفس و محسن اغیار باش
نیک خلق و نیک سیرت هم و نیکوکار باش
هرکجا باشی همیشه طالب ابرار باش
از خدا کن هر سحرگه ورد استغفار باش
نافر از باغی و طاغی دشمن بدکار باش
لعن بر مخرب کن و بدخواه و غدار باش

هندو و هندو نژاد هندو و دهری را لعنت بگو
دشمنان ملک را هرگز مده نشو و نما
کن تعاون با کسے کو خدمت ملت کند
ارتقای ملت و تنظیم امت پیشه کن
در بهی خواهان پاکستان صف اول بکوش
خوش بود آئین ملت حسب قرآن و سنن
هرکه در افواج ملت سر بکف دارد بگو
بازان و دست اندر خدمت مخلوق کوش

هرکه بیزار است از ما تو ازو بیزار باش
باخبر از حرکت مودودی و احرار باش
با تعاون ملک ما از صدق خدمتگار باش
با یقین محکم اندر مملکت معمار باش
کن ترحم بر مسلمان نافر از کفار باش
گر مسلمانی تو هم پابند در کردار باش
تابع سر عسکر و فرمان بر سالار باش
پاک باش و نیک باش هم بے آزار باش

[illegible]
هرکه گفته گفته بد یوسف نمیگوید چنین
"نیک باش و خویش باش و اندکے کردار باش"
سنه ۱۹۵۱

من نمیگویم زبان کن یاوه خشک و سود باش
بندهٔ پروردگار و امت حبیب الرسل

هرچه باشی باش لیکن بندهٔ محمود باش
عامل قرآن غلام احمد محمود باش

عمر خود ضائع مکن در کار بے مطلب بگے
این دو روزه زندگی طالب بیے مقصود باش

حامی اسلام باش و ناصر دین رسول
باش غائب از میان مجمع اهل هوس

ماحی کفر و ضلالت دشمن مردود باش
در صف قوم مجاهد با علم موجود باش

[illegible]
پند یوسف گوش کن از زمرهٔ نیکان در آ
صحبت بد ترک کن از زمرهٔ مقصود باش
۱۹۶۲

آں محمدؐ کہ بود خیر رسلؐ
خاتم الانبیا سراج منیر
آں سراج منیر روشن کرد
باوجود چنیں فیض عام

رتبہ در انبیا زیادہ شدش
از خدا ہر دو نام دادہ شدش
صد ہزاراں سراج مثل خودش
نور او کم نہ شد از انگر بدش

انکارِ خلیفۃُ اللہ

کسیکہ خواند اماِمش خدائے دادارش
مکن سیاہ دل و روئے خود ز انکارش
بخیر و بیعت او کن کہ از سزا رستی
نثار دولت جاں کن بہ پاک گفتارش
ہر آں کسیکہ توانی بہ نصرت او باش
بزن تو گردن آں کس کہ شد بہ پیکارش
ہر آں کسیکہ ز شیطان نجات مے خواہد
بگو بجوئے پناہے بہ چار دیوارش
ہر آں کہ نیست بہ تکذیب او ز نادانی
بکشت غیرت یزداں چو کرم بیکارش
ہر آں چہ او کند آں میکند ز وحی خدا
تو چیستی کہ دہی دخل خویش در کارش
ترا مے سزد انکار قدر خود بشناس

بروتو دم زن و آں را گذار و دلدارش
اگر ز حد ادب گام خویش پیش نہے
بداں کہ زود بہ بینی وبال آزارش

	ہر آنچہ شرط بلاغ ست با تو یوسف گفت تو خواہ خادم او باش یا ز اغیارش!	سنہ ۱۹۱۴ء ۱۲

اے فاطرِ کون و مکاں - اللہ تعالیٰ شانک
اے مالکِ ہر دو جہاں - اللہ تعالیٰ شانک
آں آسمان و ایں زمیں - از امر کن گشتہ مبیں
اے خالقِ کل انس و جاں - اللہ تعالیٰ شانک
شمس و قمر سیارگاں - گردند ذات تو عیاں
ہر یک بہ ہستی ات نشاں - اللہ تعالیٰ شانک
اے ذات حق یکتا توئی - بیش و بے ہمتا توئی
شد مستقرت لامکاں - اللہ تعالیٰ شانک
شد ہست از تو کائنات - تو باعث مرگ و حیات
اے صانع ہر جسم و جاں - اللہ تعالیٰ شانک
تو انسرمدی بحر و بر - روشن ز تو شمس و قمر
ہستی بر ایشاں حکمراں - اللہ تعالیٰ شانک
لازم ترا دائم بقا - غیر از تو ہر چیزے فنا
باقی نماند ایں و آں - اللہ تعالیٰ شانک

اعابد و مسجود تو ما ساجد و مسجود تو
تو مالک و ما بندگان - اللہ تعالیٰ شانک

ذاتِ تو احمد و ثنا واجب بما صبح و مسا
جرم است غفلت یکزماں - اللہ تعالیٰ شانک

۱۹۵۸ء	یوسف نہادہ سر بخاک پیش توئے از نقص پاک انا ظلمنا بر زباں - اللہ تعالےٰ شانک

سلامٌ علیک

اشعہ محبت اے سلام علیک	مظہر مصطفےٰ سلام علیک
توئی مہدی و عیسےٰ موعود	اے امام الورےٰ سلام علیک
مسقطِ وحی مہبطِ جبریل	سدرۃ المنتہےٰ سلام علیک
چار دہم شب ز تو منور شد	توئی بدر الدجےٰ سلام علیک
تو ز مشرق بر آمدی بوقت	گشتہ شمس الضحےٰ سلام علیک
سیفِ قرآں بدست تو براں	اے شہ لافتےٰ سلام علیک
داشت ثابت قدم بہر میداں	وحی رب العلےٰ سلام علیک
شد ملائک چو در اطاعت تو	کرد شیطاں ابیٰ سلام علیک
زیر دہان تو ز ولو لعین	یافتم من اوحیٰ سلام علیک
من کہ راکب بکشتی نوحم	خواندہ لوح الہدےٰ سلام علیک
من نگو تم چرا وردو سلام	گفتہ خیر الورےٰ سلام علیک

وردِ	چوں تو گفتی کہ صادقم کریم	※	گفت یوسف بلی سلام علیک	[illegible]

قصیدہ در شانِ اقدسِ خاتم الخلفا سیدنا حضرت احمد علیہ السلام

اے غلام احمد و عیسےٰ بن مریم را مثال
بل ز عیسےٰ ہم فزوں تر در ہمہ فضل و کمال

حجۃ اللہ بر زمیں مہدی موعود و کرشن
کاسر چوب چلیپا قاتلِ دجالِ ضال

معدنِ علم و حیا و مخزنِ خلق عظیم
کانِ عرفانِ الٰہی مصدرِ علم و کمال

مسقط وحی الٰہی مہبط روح الامین
منبع انوارِ ایزد مظہرِ ربُّ الجلال

رحمۃ للعٰلمین خورشیدِ گردونِ ہدےٰ
ماہتاب رشد و خوبی در لیالی ضلال

چوں طلوعِ مہر تو شد بہرِ اصلاحِ امم
از زمینِ شرق آمد کفر و ظلمت را زوال

قرص خورشید و قمر در سین خاشی شد سیاہ
نور افشان شد چو رویت باہمہ حُسن و جمال

لیک بے نوران ہمے خواہند تا گردد سیاہ
مہر در نصف صیام و ماہ در وقتِ ہلال

چوں رہِ کج راپسندیدند زان شد آسمان
نار افشاں بر سرِ ہر دشمنِ دین بدسگال

شامتِ اعمالِ شان اندر جہان آرد ہمے
قحط و طاعون و زلازل درد و غم رنج و ملال

اے دریغا گر کشادے چشم زین مردم کسے
خود بدیدے تا چہ شد انجام ہر جنگ و جدال

لکھنو و جونی آنشتم ڈوڈی و سعدی چہ شد
دان محی الدین لکھنو کے راچہ شد آخر مآل

اینچنین باشد دعا و آنچنین باشد سبح
گر دم پاکش ہمیں دو کا فر بے قیل و قال

زان سبب بر درگہِ پاکش بود ما را رجوع
یا سمیع اللہ عہد دانا بود مارا مقال

یک نظر از لطفِ خود کن سوئے ما بیچارگان
العطش گویان ہمہ خواہیم کاسات الوصال

از ینابیعِ دعایت گر نوشانی بما
جرعۂ بہتر بود از ساغرِ آبِ زلال

عرض معذون گر قبول افتد زہے عز و شرف ؛ این بود اورا تمنا این بود اورا خیال	۲۰ مئی [illegible]

عجز و الحاح بندگانہ بہ بارگاہِ حق سبحانہٗ

اے خدا خواہم ثنا خوانت شوم	حمد گوئے حسن و احسانت شوم

ہر سرِ مویم کند شکرت ادا	نیست ممکن بہر کہ قربانت شوم
آفریدی تو مرا از آب و گل	تا گلِ خوشبوئے بستانت شوم
آدمی کردی و دادی عقل و ہوش	تا شمار از نسلِ انسانت شوم
من ترا بشناختم و فرمان برم	بندۂ ذات باشم مسلمانت شوم
بہرہ‌ام باشد محمد مصطفیٰ	عاملِ تعلیمِ قرآنت شوم
دل فدا دارم بہ صدیق و عمر	خادمِ حیدر و عثمانت شوم
قدردانِ شافعی، احمد شوم	شاکرِ مالک و نعمانت شوم
اولیائے تو باشدم نور البصر	مستفید از نورِ عرفانت شوم
مہر و ماہ من محمد احمد است	من فدائے مہر و شاہانت شوم
ماہ تو باشد منیر از آفتاب	من منیر از ماہ تابانت شوم
آستانت باشدم ملجائے من	چون پناہ خواہان ز شیطانت شوم
جان و مالم باد بر راہت نثار	تا نہ من سرتاب فرمانت شوم
این دل تارم ز نورِ خود فروز	تا ز نورِ قلب جویانت شوم
رب ارنی چہرۂ پرنورِ خویش	تا نثارِ روئے تابانت شوم
لب کشا و مہرِ خاموشی شکن	لطف گیر از فمِ گویانت شوم
از طعامِ آسمانی بہرہ بخش	از بساطِ خود چو مہمانت شوم
از شرِ شیطان تو رستی جانِ من	تا گواہِ فضل و احسانت شوم
گر عدو شد والہ جبر و جہاد	من نثارِ تیغِ برہانت شوم
یا الٰہی تو مرا توفیق دہ	تا کہ من ثابت بہ پیمانت شوم
بے کنم تحدیثِ نعمت ہائے تو	تا نہ من داخل بہ کفرانت شوم

یا الٰہی عفو کن عصیان من	تا نہ من سوزاں بہ نیرانت شوم

مے کنی یوسف مرا در ملکِ مصر
گر شیں ماہ کنعانت شوم

اے خوشا مژدہ کہ من مردِ مسلمان باشم طالبِ نور شوم تارکِ کفر و ظلمت انس با خالق و مخلوق کنم صبح و مسا ہمہ من ذاتِ خدا یاد دلِ من بیقین رہنمایم سوے اللہ محمد باشد حبِ اصحابِ محمد بہ دلم دائم باد جندِ احمدِ موعود ز افلاک آمد رہبر احمدِ موعود بود در دارین مصطفٰے فوت شد عیسٰی مریم زندست آن کہ عیسٰی تو گمان بردہ احمد بود ست	دشمنِ اہرمن و بندۂ یزدان باشم نفرت از کفر کنم صاحبِ ایمان باشم حسنِ اخلاق کنم پیشہ و انسان باشم تابعِ خیرِ رسل عاملِ قرآن باشم او مطاعِ من و من بندۂ فرمان باشم ہمچو پروانہ ز عشق ہمہ سوزان باشم مومنش باشم و ہم تابعِ فرمان باشم عالمِ دیں شوم و عارفِ فرقان باشم چون بگوشم رسد این نغمہ پریشان باشم مثلِ عیسٰی ست نہ عیسٰے بہ چہ حیران باشم

من یوسف چو شدم تابعِ احمدِ موعود نا فرشتہ شدم و دشمنِ شیطان باشم	[illegible]

اے خدا توفیق دہ تا در جہان اعلان کنم
آن چہ پنہان است بدل لب را از آن گویاں کنم
از پئے تحدیثِ نعمت تو مرا توفیق بخش
آن چہ انعم دادہ ای واقف از آن اخواں کنم
حسنِ صورت حسنِ سیرت چوں مرا بخشیدۂ

کافرِ نعمت شمارم من اگر کفراں کنم
عمر دادی علم دادی عزت و صحت ز تست
ہم زن و فرزند دادی شکر ایں ہر آں کنم
گوش دادی چشم دادی نیز قلبِ مطمئن
ایں ہمہ انعم تو دادی شکرِ حق ہر آں کنم
تو مرا دادی ز مادر مسلمِ توحید دوست
آرزو دارم کہ بر اسلام جاں قرباں کنم
مومن باللہ باشم امتِ خیر الرسل
تا بود روحم بہ تن من رہبرم قرآں کنم
احمدِ موعود کو عکسِ محمد مصطفٰے است
کارواں سالار دارم جنگ با شیطاں کنم
از اتباعِ احمدِ موعود گشتم احمدی
احمدیت را از اں محبوب تر از جاں کنم
تو ز فضلِ خود نمودی در گروہِ آخرین
کاش من تقلیدِ ابوبکرؓ و عمرؓ عثمانؓ کنم
احمدِ موعود آمد دعوتش کردم قبول
عاقبت محمود گرداں ایں دعا آلاں کنم
منتظر باشد یکے عیسٰے دگر الیاس را
من چرا ز ی عقل بودہ حرکتِ ناداں کنم
من ندارم انتظارِ ابنِ مریم ز آسماں

پنجم نعم البدل احمد چرا افغان کنم

گفتم احمد را مقدم دین بر دنیا کنم
جد و جهد مے کنم الفائے این پیمان کنم

جان و مال من فدائے خدمت اسلام باد
آمد آن وقتیکه فوقش بر همه ادیان کنم

احمدیت عین اسلام است و مسلم احمدی ست
آن چنان دارم براهین خلق را حیران کنم

چون مرا قرآن دادی، علم و عرفان نیز بخش
تا به سکان زمین تبلیغ این فرقان کنم

علم قرآن ست آسان لیک هَلْ مِنْ مُّدَّكِرْ
مشکلات طالب صادق بر او آسان کنم

گر مکفر یا مکذب باز ناید از ستم
نعرۂ هَلْ مَنْ مُّبَاهِل من دران میدان کنم

گر به حجت پیش آید کس ز اعدائے عنید
محسن اخلاقش تمائیم هم بر او احسان کنم

نور خدا ...	آنچه در کنعان ندیدم شد فراموشم به مصر یوسفم اظهار لاتثریب بر اخوان کنم	...

آنچه من این و آن مے بینم هر طرف انقلاب مے آید نو بهارست در جهان ظاهر	گاه چنین گاه چنان مے بینم دهر در امتحان مے بینم دور دور خزان مے بینم

تیرگی گشت از زمین کافور	روشنی در جهان مے بینم
شمس گو شد غروب در مغرب	باز از شرق عیان مے بینم
شکر لله که احمد موعود	رهبر کاروان مے بینم
در لباس رسل جری الله	بدر روشن ضوفشان مے بینم
گشت نازل "امامکم منکم"	قادیانش مکان مے بینم
مهدی عهد و عیسے موعود	هر دو را هم عنان مے بینم
شاهد صدق او مه و خورشید	بر فلک هم نشان مے بینم
جمع الشمس والقمر یکجا	بهر صدقش نشان مے بینم
در وجود محمد عربی	ذات حق را نهان مے بینم
عکس روئے محمد مختار	احمد آخر زمان مے بینم
پے احیائے دین احمد را	در جسد همچو جان مے بینم
مسقط وحی مهبط جبریل	قلب مرد یگان مے بینم
چون چهل سال عمر احمد شد	حق بر و مهربان مے بینم
دعوت عام داد عالم را	داعی اش بیزبان مے بینم
ساکنان زمین شرق و غرب	نزد او میهمان مے بینم
بهر تبلیغ دین در آفاق	مستعد هر جوان مے بینم
سی و پنج سال زیست در دعوه	داغلش در جنان مے بینم
نور دین جانشین احمد شد	نور او ضوفشان مے بینم
چند افراد زمرۂ لاهور	رهبر باغبان مے بینم
گشت محمود جانشین او	ده چه خوش نوجوان مے بینم

آن اولوالعزم شد خلیفهٔ وقت ‏— هادی گمرهان می بینم
دین اسلام بر همه ادیان ‏— فوق در هر مکان می بینم
نیست محتاج تیغ دین الله ‏— کُند تیغ و سنان می بینم
وعده ها که [illegible] الله ‏— تر و بر هر زبان می بینم
مخلصان جماعت احمد ‏— هر طرف حکمران می بینم
پادشاهان ملک هفت اقلیم ‏— داخل مومنان می بینم
مومنانش به منکران غالب ‏— در زمین و زمان می بینم
منکرانش به درگه یزدان ‏— در صف مجرمان می بینم
قائل زندگی عیسے را ‏— من بدین بدگمان می بینم
هست بیزار از عقاید خود ‏— جاهل ملامت کنان می بینم
سید و مولوی و صوفی را ‏— طالب مال و نان می بینم
مرتدان را مآل خسران است ‏— جمله را هیزمکان می بینم

پسر هشتاد ساله یوسف را
در بدم نوجوان می بینم

شکر خدا که احمد موعود دیده ام ‏— با هر دو گوش خویش کلامش شنیده ام
در صحبت مبارک او من نشسته ام ‏— پسمانده طعام لذیذش چشیده ام
من میهمان احمد موعود گشته ام ‏— در دعوتش به سفرهٔ پاکش رسیده ام
من جان و مال خویش به دستش فروختم ‏— من در عوض رضائے خدا را خریده ام
من دست خود به دست مسیحا چو داده ام ‏— از مکر و دجل حملهٔ شیاطین رهیده ام

من در حریم قدس خدا جائے یافتم ‏— دنیا گذاشته سوئے الله دویده ام
ایمان مرا به وحدت پروردگار هست ‏— من معتقد به جمله صفات حمیده ام
آن ذات کو سمیع و کلیم و بصیر هست ‏— شیرین کلام او ز دهانش شنیده ام
قرآن کلام او چو عسل ز آسمان چکید ‏— زان شهد پاک من به زبانم چشیده ام
خیر الامم چو امت خیر الرسل شده ست ‏— زان در رسل مطاع محمد گزیده ام
من احمدی چو تابع احمد نبی شدم ‏— دجال را به تیغ دعا سر دریده ام
من فرق در محمد و احمد چرا کنم ‏— خیر الرسل به چهرهٔ احمد چو دیده ام
صد فخر را اطاعت خیر الرسل رواست ‏— چون جرعه ز جام فیوضش چشیده ام
اسلام به شیر مادر من جزو جان شده است ‏— پستان مادرم که به طفلی مکیده ام
بدگوئے حاسدان نرساند زیان من ‏— چون بوئے وصل یار ز جنت شمیده ام
من بسته ام چو رشته به احباب صالحین ‏— از طالحین رشتهٔ الفت بریده ام
آزاد گشته ام ز قفس همچو طائرے ‏— من از دم مسیح به ثریا پریده ام
آن کس که حمله می کندم هوشیار باد ‏— من در کنار حضرت حق آرمیده ام
حاسد ز کنج خویش به دوزخ فتاده است ‏— من پائے خود به جنت ماوی خزیده ام
یک نعره ام به قلب یلان لرزه افگند ‏— وقتیکه همچو شیر به میدان غریده ام
کس را مجال نیست که با من کند مصاف ‏— چون خنجر از میان به اعدا کشیده ام
ارض و سمائے نو به جهان جدید هست ‏— تا زندگی تازه ز آن آب دیده ام
گلهائے باغ احمدیت بوئے خوش دهند ‏— مثل نسیم صبح به گل چون وزیده ام

در گلشن عنفوان شباب احمدی شدم
یوسف شدم چو پیر هلال خمیده ام

درین ایام کفر و ظلمت و آوان تاریکی
چو دست خود بدست احمدؑ موعود بنهادم
جواز فضلِ خدا احمدؑ مثیلِ ابن مریم شد
محمدؐ فوت گشت و ابن مریم زنده میباشد
ابوبکرؓ و عمرؓ عثمانؓ علیؓ ما را امامان اند
حدیث اصحابی کالنجوم از جان و دل خوانم
ازان روزے که من گشتم مرید احمدؑ مرسل
ازان مال حلال من کہ حق ما را همی بخشد
نباشم من جدا از زمرۂ منعم علیه آخر
نبی الله احمد را بدیدم با دو چشم خود
نمی ترسم زتهدید شیاطین لعین هرگز
بروے ما بگی نادان مترسانم زمکر خود
تو داری فطرتِ غدار ما رام چنان آنی
وفادار نبوت را بہ غداران چہ نسبت هست
مرا کار رسیت با پاکان زنا پاکان بیزارم
امید بیوفائی تو مدار از من برو راهست
بہ نگفتی و شورستم عفاک الله نکو گفتی
نگی از من تو شیخ بیحو خود درین خیره چشمی ها
هرآن کو اعلش گوید بزودی پیش ما آید

جناب احمد موعود رهبر و رهنما دارم
ازان روز دست خویش در دستِ خدا دارم
کے امید نزول ابن مریم از سما دارم
من این اقرار لایعنی بگویم جرأت کجا دارم
بصد صدق و بصد اخلاص با ایشان ولا دارم
بامر دین و دنیا باین ها اقتدا دارم
دلم عرش خدا گشت و بر لب حمد و ثنا دارم
بہ تبلیغ کلام الله بصدقِ دل فدا دارم
کہ دائم در نماز خود زحق این التجا دارم
من از علم و فیض او بدل نور و ضیا دارم
حفیظ و ناصرم الله چون صبح و مسا دارم
خدا دارم چه غم دارم بگو آخر چرا دارم
قیاس ما مکن بر خود کہ من فطرت صفا دارم
بہ غداران پاکستان تعلق با چه دارم
برو اے نکتہ چین گم شو تو کارے کجا دارم
کہ من در سینۂ صافی خود وصفِ وفا دارم
تو بر دشنام خورسندی و من شوقِ دعا دارم
کہ من از صحبت احمد بر چشم خود حیا دارم
کہ من از آب کوثر شربت و جام صفا دارم

کن تو وصف ما دعوت بیا و مباهلہ خود ۔ ۔ ۔ ولم منزل گھنت باشد بر لب مرحبا دارم

بحمدالله کہ من خود احمد آخر زمان دیدم
چه احمد - احمد موعود - امام انس و جان دیدم
بکاں مرد مبارک را کہ موعود ست در ادیان
کجا دیدم ؟ بہ ارض قادیان ، دار الامان دیدم
ز مهرے کہ در مشرق بہ ملک هند طالع شد
چو در چهار دہ هر سو بہ عالم ضو فشان دیدم
محمد مصطفےٰؐ را جانشین و مظهر کامل
جمیع انبیا را در لباس او نهان دیدم
ز عکسِ رخِ خوب محمد مصطفےٰؐ بود ست
ز انوار رخش روشن قلوب مومنان دیدم
جری الله کہ دستش را خدا خود دستِ خود گفته
زهے قسمت کہ دستِ خود بدست آن یگان دیدم
کلامش را بگوش خود بسا اوقات بشنیدم
همہ آثار تاثیرش بہ قلب خود عیان دیدم
بہ وقت صحبتش دیدم سرور و لذتے در دل
ز عصیان نفرتے دیدم بہ نیکی میل آن دیدم
کہ کشف و گہے وحی ۔ گہے تازہ بشارتها
بگاه بشنیدم و شامش خوشبوے جمِ چنان دیدم
زمین قادیان از کثرتِ مردم حرم گشته
همہ اقوام عالم را بسوئے او دوان دیدم

زر و سیم از ہر جانب بسوئے قریہ اش آید
کہ در ہجرت روئے در دمِ مال چوں آب رواں دیدم
نبی امی چناں بخشد معارف ہائے قرآں
کہ اُمّیین در درسش زہر سو عازم
ہر آں مردے کہ در درسش ز کفر و فسق تائب شد
بروزے چند من اُو را بہ تحصیلِ صالحاں دیدم
بسے از مردمِ صالح کہ در قربِ حضرت شد
بہ تصدیقِ صلاحِ حالِ اُو از شاہداں
بخاک از مولوی بشنود قسمِ خود بہ تکذیبش
باوجِ چرخِ مہر و مہ بصد قسمش ہمقراں دیدم
خدا خود میشود ناصر اگر ہمّت نمی صاحب
مگر من قابلِ عبرت سزائے کاذباں
اگر خود مفتری باید زوالِ مہلتِ صادق
چنیں مہلاتِ مفتری بیشک بحق صادقاں دیدم
(۲۳)
نبی مفتری تا حدِ بست و سہ نے
ہمیشہ مفتری را زود تر از ہالکاں
اگر کاذب بود میرد - دگر صادق بود پاید
مگر تکفیر و تکذیبِ نبی - از خاسراں دیدم
ندیدم ہیچ ملا را کہ تحقیقش بود مقصد
بہ ردِّ حضرتِ احمد ہمہ مستہزی آں

من یوسف کسانے را کہ مستہزے بودند
گرفتارِ بلا و عذاب و امتحاں دیدم

اللہ کہ من خود احمد آخر زماں دیدم
چہ احمد مظہرِ جملہ رسل - در قادیاں دیدم
مصطفیٰ خیر الوریٰ خیر الرسل بودست
بروزِ کاملش احمد امامِ انس و جاں دیدم
عیسےٰ نبی اللہ کہ او را منتظر بودم
ظہورِ رسش در زمینِ ہند با صد عزّ و شاں دیدم
امام مہدیِ معہود و عیسےٰ نبی اللہ
دو جاں در قالبِ احمد بہ ظلّت ضو فشاں دیدم
صداقت زاں خود خدا فرمود یتلوا شاھد منہ
ز عیسےٰ اسمہٗ احمد ورا نام و نشاں دیدم
شیطاں لعین مادّی ہے جستم نہ شد حاصل
دریں گیتی - مگر من قادیاں دار الاماں دیدم
صدائے قرأتِ قرآں ہمے آید
مبارک ہر مکیں دیدم مقدس ہر مکاں دیدم
مساجد دیدم و در آں کسے قائم کسے ساجد
سحر مستغفر و در شب ہمہ تسبیح خواں دیدم
مقصد شدم مہمانِ آں حضرت بہ صحنِ مسجدِ اقدس (مسجد مبارک قادیاں)
بنازم قسمتِ خود را کہ احمد میزباں دیدم

چو الله دستِ احمد را ید الله گفت در وحیش
همان دستِ مبارک را بدستِ مومناں د
بوقتِ بیعتِ احمد زبانم شکر لله گفت
چو دستِ خود بدستِ احمد آخر زماں
بگوشِ خویشتن بشنیدم کلامِ مرسلِ یزداں
بچشمِ خود رخِ پُر نورِ مهرِ آسماں
مکفّر یا مکذّب هر که توهین کرد احمد را
گرفتارِ بلائے مرگِ خاکش در دهاں د
هر آں کو شد معین و ناصرِ احمد جری الله
خدا ایشش حامی و ناصر بوقتِ امتحاں د

پدر مشفق بسے باشد به اولادش مگر یوسف
امام الوقت را زاں بیشتر من مهرباں دیدم

چه مے پرسی که من احمد کجا دیدم چساں دیدم
بارضِ قادیاں دیدم نزولش ز آسماں دیدم
همان عیسٰی نبی الله که مردم منتظر
ظهورش در زمینِ هند با صد عز و شاں
مسیحِ ناصری حضرت محمد ماه و خورشید اند
بذاتِ احمدِ موعود هر دو همقراں دیدم
نصارٰے کذب میگویند که عیسٰی بر فلک ز
منش در روضه بل مدفوں بقربِ مرد گاں
شهر سرینگر کشمیر

محمد شد به خاک اندر مسیحا بر فلک زنده
هر آں کو ایں چنیں گوید همه را احمقاں دیدم
الا اے طالبِ مولا اگر قربِ خدا خواهی
بیا شو پیروِ احمد که او را نردباں دیدم
خدا واحد۔ محمد اسوه و قرآں هدایت هست
همیں سه چیز را کافی برائے مومناں دیدم
بخواں قرآں۔ بکن تبلیغ۔ کافر را مسلماں کن
همیں مقصد ز بعثِ احمدِ آخر زماں دیدم
ز ترسا یا مسلماں شو که از قهرِ خدا رستی
در آ در قلعهٔ اسلام۔ که ایں دار الاماں دیدم
جنابِ میرزا محمود احمد هست امام الوقت
پدر را جانشین و زمره را روحِ رواں دیدم
ز شرق و غرب ایں گیتی جوانانِ سعادت مند
پئے تحصیلِ علمِ دیں بسوئے ربوه دواں دیدم
مذاهبِ باطله را دعوتِ اسلام شغلِ شاں
همه طلاب را حقّا من مبارز رجز خواں دیدم
سوالاتے که لا ینحل بزعمِ خویش پنداری
جواباتش همه طلاب را نوکِ زباں دیدم
تصوّر آں چه در دل کرده بودم ایں جماعت را
بچشمِ خود نظامِ شاں به ربوه بیش ازاں دیدم

اگر ایماں بحق آری عمل صالح نما باید
که مومن با عمل را خوش مقامے در جناں باید

ازدفتر ۲۲ اپریل	به تعلیم امام الوقت گر عامل نشد یوسف همه هزیاں همے گوید چنیں دیدم چناں دیدم	

جذبات

موحد رشک صد ارد بد ایمانے که من دارم
نه دو خوانم نه سه گویم ندانم هیچ مثل او
محمد مصطفیٰ مارا شفیع و شارع دین است
جری الله احمد چوں بُرد ز انبیا آمد
خدا دارم محمد احمد و حق خدا دارم
ندارد پیرو کیش دگر برہان بصدق خود
عرب باشد عجم باشد نمی فهمد کلام حق
ندارد ناسخ و منسوخ نے نقصے به ترتیبش
بیا اے قدحی علم و دانش بیں ز من آموز
بیا اے طالب فهمیدن گفتار محبوبے
منم فرزند آں آدم که مسجود ملائک شد
خدا خواندم به بخشیدست آں یوسف که محبوب است
بقرب حضرت باری به اطمیناں مے پایم
فدائے حسن یوسف گشت عشاق همه عالم

مکفّر محو حیرت شد به ایقانے که من دارم
به اوصاف خودش یکتاست یزدانے که من دارم
فزوں تر از سلاطین است سلطانے که من دارم
گواه صدق او بودست فرقانے که من دارم
ندارد هیچ کافر ساز و سامانے که من دارم
بر تصدیق کلام الله برهانے که من دارم
بجا عقلش رسد آنجا به عرفانے که من دارم
چه خوش مکتب بمثل است قرآنے که من دارم
کر افلاطون بود تلمیذ یونانے که من دارم
بیاموزد ز قرات آں دبستانے که من دارم
کجا دارد دگر مخلوق آں شانے که من دارم
رسل را بد تمنائے بدو دورانے که من دارم
چه باک از مکر و تلبیسات شیطانے که من دارم
مگر یوسف ندارد ماه کنعانے که من دارم

ازدفتر ۲۲ مئی ۱۹۰۶ء	ز دست اخوت نامهرباں یوسف چه ها دیدست از آں بدتر بدیدم من ز اخوانے که من دارم	

تاریخِ وفات

حضرت مخدوم ملت مولوی عبد الکریم
آنکه بُد در زهد و تقوی و طهارت بیمثال
آنکه در تحریر و تقریرش نبود کس نظیر
آنکه بُد در مسجد اقصیٰ خطیب و هم امام
آنکه چوں او قاری قرآں درین دوراں نبود
چوں ز سرطانش رهائی شد با عجاز مسیح
جلقش در قادیان شد خاص هیبت امام
یازدهم اکتوبر بُد چهار شنبه قبل عصر

آنکه در علم و عمل بُد پاکبازش بس فخیم
وانکه او را بود حلم و حیا طبع سلیم
در بلاغت در فصاحت بود چوں بحر عظیم
وانکه بُد ده سال در قرب بروز الله مقیم
وانکه خوش میخواند چوں داؤد فرقان کریم
شد ز ذات الجنب آخر کار بیمار سقیم
روح او شد داخل ابواب جنات النعیم
چوں صدا آمد ز رب پاکش شد بر رحمٰن و رحیم

سالِ رحلت با دل پر درد مجروح حزیں
زد رقم لے فدائے حضرت مولوی عبد الکریم
۱۹۰۵

جذباتِ شہیدِ نوجوان در زندان کابل

اے خدا من از تو استدعا درین زندان کنم
من نمیخواهم که از زندان مرا بیروں کشی
مقصدم اعلائے دین ست و مرا ایں کامیا

جان خود را این چنین من بهر دین قربان کنم
بلکه میخواهم که بر اسلام قربان جان کنم
نقش صدق احمدیت بر دل افغان کنم

چون بمیرم سر زکشتن این چرا خواهم نجات
گر قضائے تو بمرگم رفته باشد ای علیم
استقامت بخش تا ثابت قدم باشم بمرگ
بیشتر از بیشتر یارب مرا اخلاص ده
مؤمن بالله باشم آمنت خیر الرسل
چون بکابل جمع گردد بهر رجمم مجمعے
آن چنان ثابت قدم باشم دران باران سنگ
وقت قتلم جنگ باشد در من و شیطان من
جسم گر مغلوب گردد روح من آزاد باد
آن چه در وقت شهادت کرده بُد عبداللطیف

بلکه خونم قطره قطره در رهت افشان کنم
تا که ذرات وجودم در رهت پران کنم
تا که حسب بیعت خود من وفا پیمان کنم
تا ازان من از دیار لذت ایمان کنم
جان فدا بر احمد و محمود و هم قرآن کنم
صدق کیش احمدیت را چون اعلان کنم
تا بر استقلال خود اعدائے خود حیران کنم
یا درم باشی که من مفتوح آن میدان کنم
تا سبک پرواز سوئے جنت رضوان کنم
اندرین آوان همان من نعمت الله خان کنم

یوسف محزون سلام ما با خواتم رسان
عاقبت محمود باشد این دعا الآن کنم

۱۹۲۴ء

مرثیه شهادت حضرت مولوی عبدالحلیم و حضرت قاری نور علی شهیدان کابل

در زمانه حکومت امیر امان الله خان کشته شدند - تاریخ ۵ فروری ۱۹۲۵ء

حبذا نور علی صد مرحبا عبدالحلیم
همت مردان نمودید آفرین صد آفرین
غیرت افغان کجا دارد روا مرتد شود
احمدی افغان بجان لیکن نبیزار از دست
احمدیت عین اسلام است و من احمدی است

احمدی بودید زان گشتید در کابل رجیم
کشته گشتید و نگشتید از صراط المستقیم
چون به بینید جان خود در معرض امید و بیم
گو نخواهد داد گر گردد ز سر تا پا دو نیم
مؤمنان را نام مرتد مے شهید مرد نعیم

چیست جرم شان بجز ایمان بالله داشتن
احمد موعود نگرفته است بیعت از کسے
گر چنین کفر است مارا الحمد لله کافریم
دوزخ و جنت اگر در قبضهٔ مولانا ماست
اے مکفر احمد آمد تا ترا مومن کند
احمدی را کافرے گفتن و کشتن ناروا است
نیست مرتد احمدی اے رحیم عزت را امر است
کار مومن رجم مومن کے بود جز کافرے
احمدی را مخبر اغیار گفتن افترا است
افترا سهل است لیکن مشکل افتد آن زمان
لعنت حق بر روان مخبر و هم مفتری ست
اتباع بادشاه بر احمدیان واجب است
اے امان الله سلطان هست ظل الله ملک
خود خدا گفته است لا اکراه در قرآن پاک
پس خلاف حکم قرآن نیز فرمان خود است
گر خلاف است قیامت یعنی روز باز پس
گر شود کافر کسے کو گفت عیسی را وفات
آه بد یوم الخمیس عاشوره شهر رجب
بود هجری یکهزار و سیصد و هم چل و سه

نیز ایمان بالمحدث با القرآن کریم
غیر این سه امر تا هستیم ما مرد علیم
فارغیم از کفر و اسلام تو اے مرد خصیم
تو چنان باشی قسیم جنت و نار جحیم
تو ورا کافر بگفتی حسب دستور قدیم
نزد مردان صبر بر مغز با قلب سلیم
حسب قرآن و حدیث و حسب این دین قویم
رو بخوان لست مؤمنا و ترجم چو شعرا اے فهیم
وا این شان پاک زین جرم هست والله علیم
چون ثبوت از مفتری خواهد خدای عظیم
نزد احمد مرد و فعلے هست جرمی بس فخیم
گر بود او مسلمے یا کافرے دینی قدیم
هر یکے هر کیش مے باشد بفرمانش سلیم
نیز آزادی مذهب را نمودی تو قسیم
چون کشتی خدام احمد چون کنی ظلم عظیم
پس ز عهد خود مخالف را بود افغانا الیم
فوت گو گوید محمد را چه باشد آن اثیم
چون دو سرو باغ احمد او فتاده کالهشیم
تا نه در کابل چو شد از کربلا رسم قدیم

سر فرو یوسف بجوید قطع لب بگفت ... تا من روح شما باد بجنات النعیم

تاریخ وفات قاضی مظہر الحق احمدی ساکن کوٹ نجیب اللہ تحصیل ہری پور علاقہ ہزارہ

حضرت مظہر جوان پاک بالطبع سلیم — خوبصورت نیک سیرت باحیا مرد فہیم
نوجوان پارسا و عالم نیکو عمل — خوش نہاں و خوش کلام و بود خلق عظیم
مظہر الحق یوسف ابن مولوی منہاج دین — ساکن کوٹ نجیب اللہ ز ایام قدیم
ہمچو ابراہیم بد در ابتلا ثابت قدم — یوسف آسا آل ایوب الکریم ابن الکریم
تابع شرع محمد دین قرآن پاک — پیرو احمد قدم زن بر صراط المستقیم
بود در اسلامیہ کالج پشاور جاگزین — از پئی تحصیل علم غرب با عزم صمیم
یازدہم ماہ رجب یکشنبہ بد وقت عصر — گشت چون مشغول سیر و سبزہ و باد نسیم
ناگہان افتاد در خاک آن جوان سرو قد — چون رسیدش حکم رحلت از خداوند کریم
سن ہجری بد ہزار و سیصد و ہفت و سی — چون معود روح پاکش شد بجنات النعیم
بست و سہ بد سن عمرش چون جوانا مرگ شد — زین خبر دل اندرون سینہ ما شد دو نیم
دل بدرد آمد ز مرگ این چنین فرخندہ خو — لیک خوشنود یم بامر خداوند حکیم
سرفدائے حق نمود و حق ز دست خود نداد — بانگاہش در میان صادقان شد بس فخیم
ہر چہ آید چو یاد آید مرا اصلاح او — ہر چہ ما گفتیم در عمل شد مدام طبع سلیم
گرچہ جنس نیکوان این دہر بسیار آورد — کم بزاید مادرے با این صفا و خو یتیم
دل بدرد آید چو آید مظہر الحق یاد من — اشک میریزد چشم وقت آن فرخ ایم
یا الٰہی عفو او کن گر رفتہ باشد ز وخطا — نیز گردانش ز غفلت سور و اجر عظیم
ـــ جائے روحش منقطع شد بہر تاریخ وفات — گفت یوسف باد روحش از دہ بیت النعیم ـــ

تاریخ وفات روز یکشنبہ ۱۸ اپریل ۱۹۱۹ء بعد عصر وقت در سبزہ زار کالج پشاور مطابق ۱۱ رجب المرجب ۱۳۳۷ھ

شان سیدنا حضرت مسیح موعود علیہ السلام

احمد موعود دارد از خدا شان عظیم
شان پاکش را چہ میداند غبی الطبع لئیم
اوست آدم اوست نوح و نیز ابراہیم اوست
اوست اسماعیل و اسحاق و شعیب است و کلیم
اوست داؤد و سلیماں اوست زردشت و کرشن
اوست گوتم اوست یحییٰ او مسیح اور شلیم
او بہ بروزی اللہ باشد مظہر جملہ رسل
او محمد گشتہ آمد با ہمہ خلق عظیم
احمد آخر زمان و عیسیٰ موعود اوست
اوست پیغمبر ز درگاہ خدا. او ندیم کریم
او نبی اللہ گشتہ بہر اصلاح امم
تا بر ایشان او کشد مفتوح ابواب نعیم
ہر کہ دست خود بدستش داد او را شد فلاح
ہر کہ زو رو تافت او را شد مقامے در جحیم
تافت سر از اتباع عشق ہر کہ بد مستکبرے
مست اسیر پنجہ دجال شیطان رجیم
گفت پیغمبر نیاید بعد آن ختم الرسل
نے بود وحی پی تائید این دین قویم

شد نبوت منقطع مسدود باب وحی شد
دعوائے پیغمبری بعد محمد شد ذمیم
گر رسالت منقطع بودے ز بعد مصطفٰے
خود خدا فرمودہ بودے این بقرآن کریم
گفت او را خاتم پیغمبران لیکن نگفت
لانبی بعدہٗ آخر چرا مرد فہیم
پس محمد خاتم است و بعد او آید نبی
لیک باشد تابعش نے زاغ او خصیم
سنت اللہ ہست پیغمبر فرستادن بخلق
تا قیامت تازہ باید استخوان ہائے رمیم
گر ز بعد خشک سالے حاجت باران بود
چون نباشد بعد فترت حاجت وحی رحیم
چون درختان در خزان گردند کل بے برگ و بار
در بہار از بہر احیا اش می وزد باد نسیم
گر پئے اتمام حجت حق فرستادے رسل
سوئے مخلوقش نمودہ بعد آن انذار الیم
پس درین آوان ظلمت چون نیاید مرسلے
از پئے اتمام حجت گر خدا ہست علیم
گر تغیر نیست در ذات و صفات کردگار
پس چرا وحی نبوت بند باشد زان حکیم

گر مریضان را معالج باید از بہر علاج
اندرین امراض موجودہ چرا ناید حکیم
احمدم احمد نبی اللہ شد در دور ما
از پئے احیاء موتے حسب قانون قدیم
دعوت و تبلیغ حق آغاز کرد از قادیان
سوئے عالم با نشان ہا باہمہ عزم صمیم
حسن اخلاقش مسخر کرد ہر فرد بشر
عاجز و محتاج و بیکس بیوہ و طفل یتیم
یک گروہ مومنان از مشرق و مغرب رسید
در مقام قادیان و شد بقرب او مقیم
منکر از پیغمبر حق شد گروہ اشقیا
مومن تعلیم او شد صاحب طبع سلیم
حق ہمیخواہد بقربش مومنان با عمل
ایم اے ولی اے نمے خواہد ز افراد رجیم

[illegible]	چون علو شان احمد را بیان موصوف کند مومنے را خوش کند لیکن دل منکر دو نیم	۱۹۱۶ء [illegible]

در دلم جوش ثنائے دلبرم	بر لبم جاری دعائے دلبرم
او نمے دارد بہیچ من نیاز	بے سرانم تو لقائے دلبرم
دل بحسن و سر باحسانش دہم	جان اگر خواہد فدائے دلبرم
دم بدم بینم عنایتہائے او	روز و شب بینم وفائے دلبرم

باورم ہرگز نمے آید رقیب
آنچہ مے گوئی جفائے دلبرم

دیدہ و دانستہ مفتونش شدم
من چسان خواہم خطائے دلبرم

اے ملامت گر ببر دین یک نگاہ
چون ستاند دل ادائے دلبرم

این نصح را کہ بیداری کند
فاش شد بر عالم بقائے دلبرم

گر خدا خواہی کہ بینی در جہان
ہست پنہان در قبائے دلبرم

گر کسے راضی نباشد گو مباش
من نخواہم جز رضائے دلبرم

گرچہ محزون شدہ شوم خوش تا ابد
گر نیست مرشد ولائے دلبرم

من قائل توحید خدا بودم و ہستم
از کافر باشد جدا بودم و ہستم

خلاق جہان بو ہمہ مخلوق کرم کرد
زان خوگر تحمید و ثنا بودم و ہستم

ہر مرسل حق پاک ز ہر عیب و خطا بود
در عصمت شان مدح سرا بودم و ہستم

چون شارع ما فخر رسل بود محمد
محتاج فیوضش چو گدا بودم و ہستم

قرآن کہ آمد ز خدا جامع و اکمل
زان پیرو شان از صدق و وفا بودم و ہستم

عیسے کہ بر افلاک شد رفتہ است و نہ آید
زان منکر آن رفع سما بودم و ہستم

من مدفن عیسے چو بہ کشمیر بدیدم
زان مشاہد این امر بجا بودم و ہستم

کے منتظر عیسے مریم ز سما ام
من نافر ازین قول خطا بودم و ہستم

آن عیسے موعود جہان عیسی ثانی است
من معتقد حق صحیح و منا بودم و ہستم

زان روز کہ من مومن باشر و رسولم
آماجگاہ علم و حقے بودم و ہستم

زان وقت کہ من پیرو قرآن و حدیثم
ہمراہ بہ نزدیک ملا بودم و ہستم

زان سوز کہ من سید موعود نبودم
معروف بہ الحاح و دعا بودم و ہستم

چون ایزد محسن و فیاض و کریم است
زو طالب ہر فیض و عطا بودم و ہستم

شیطان کہ او دشمن انسان ز ازل ہست
باحزب او در جنگ و وغا بودم و ہستم

دجال کہ او مظہر شیطان لعین ہست
در دفع او مشغول صدا بودم و ہستم

جن لو تعسف صدیق کہ بے تاب و توانم
خود بندہ و پابند قضا بودم و ہستم

[illegible]

قصیدہ در صفات اعلیحضرت امام المومنین خاتم الخلفاء سیدنا احمد علیہ الصلوٰۃ والسلام

سیدی حضرت غلام احمد امام المذہبین
مظہر رب الجلال و شان ختم المرسلین

آدم و نوح و خلیل و یوسف و موسیٰ کرشن
زرد ہشت و دانیال و ایلیا گرو نشین

توام دارا و عیسے بل ز عیسے خوب تر
احمد آخر زمان مہدی و روز المرسلین

صدق از صدیق اکبر عدل از عادل عمر
در حیا بہتر ز عثمان از علی اشجع ترین

کاسر چوب چلیپا ناسخ دین مسیح
قاتل دجال اعور کہ ہست شیطان لعین

ماحی جنگ جہاد و حامی امن و امان
بانی پیغام صلح و نادم بدعات دین

داعی حق بر زمین و ناشر قرآن پاک
ناصر دین محمد رحمۃ للعالمین

عارف اسرار رحمن عالم علم ہدیٰ
مسقط وحی الٰہی مہبط روح الامین

مخزن خلق عظیم و معدن حسن اتم
مظہر احسان عام و مرشد عین الیقین

شمس گردون ہدیٰ بدر سپہر معرفت
نائب دین محمد در گروہ آخرین

از فنا زندہ از حقیقت دور جملہ اہل دین
آریہ شد یا کہ ترسا گبر و ہند و صابئین

ایکہ گیتان بود در حالت اسلامیان
چون یہودان گشتہ غافل از رہ دین متین

اہل ملک مال و شغل اباحت منہمک
ساغر عیش بدست و در بغل یار حسین

عالمان مصروف باہم در فساد از جوشِ نفس
زاہدان از حرصِ دنیا مبتلا در بغض و کین

جاہلان غافل ز راہِ دین و در دنیا اسیر
عابدان گشتند در تحصیلِ زر ماندہ و گین

عامیان مرہون در شرک و توہم روز و شب
سیدان خندان نشستہ با بتانِ نازنین

در لباسِ گوسفندان گرگ ہر یک جبہ‌پوش
جلوتش یاہو و یا حق خلوتش با مہ‌جبین

آہ یارب خیرِ امت بد ترین خلق شد
ہر کجا از فسق و عصیان حلقۂ ایشان نگین

دین برفت از دستِ شان دنیای دون ماندہ بدست
شامتِ اعمالِ شان آورد ایامے چنین

دینِ احمد را چو دیدند اہلِ باطل بیکسے
بہرِ تخریبش بر آوردند سرہا از کمین

حملہ آوردند اعدا انگلیس راغ نماند
آنچنان در دورِ عالم گشت قحط المسلمین

ہر طرف کفر جوشان ہمچو افواجِ یزید
دینِ حق بے یار و یاور ہمچو زین العابدین

بحرِ اضلال و جہالت در جہان شد موجزن
کشتیٔ اسلام شد در ورطۂ طغیان رہین

آمد آن وقتیکہ سازد کشتیٔ اسلام را
غرقِ گردابِ فنا و اہلِ کشتی تہ نشین

عین بر وقتِ ضرورت رحمِ حق شد مقتضی
تا فرستد نوحِ ثانی بہرِ قومِ ہالکین

پس ز احسان و عنایت‌ہائے آن دادارِ پاک
شد تولد عیسیٔ موعود و امام الآخرین

بود ہجری یکہزار و دو صد و پنجاہ و یک
چون بروزِ خیرِ امت شد پئے اصلاحِ دین

شمسِ چرخِ معرفت شد طالع از ہندوستان
پرتوِ نورش رسید از مصر تا جاپان و چین

از فیوضِ مقدمش شد قادیان دار الامان
شد رہا از مکرِ شیطان ہر کہ شد آنجا مکین

از بلوغت تا چہل شد روز در تحصیلِ علم
شب بشب بیداری و عجز و دعا سر بر زمین

این دو فکرِ دینِ احمد مغزِ جانش را گداخت
کثرتِ اعدائے ملت قلتِ انصارِ دین

آخر از عجز و مناجات و تضرع کردنش
منعطف شد بر جہان الطافِ خیر الراحمین

شد چراغِ دین خطابش در سنِ شد بلوغ
در سنِ یغفر رسیدش وحیِ ربّ العٰلمین

کشتیٔ اسلام را چون دید در طوفانِ جہل
نوحِ حق شد ناخدا بہرِ نجاتِ راکبین

ابلہانِ اعدائے کشتی اہلِ کشتی چون سگان
در قفایش اوفتادہ تا گزند آرد بکین

قوم شد دشمن خود و از پئے تائیدِ او
چرخ با آیہ نشان الوقت میگفتہ زمین

قحط و طاعون و زلازل جنگِ اقوام و دوبار
از پئے انذار آید بر گروہِ حاسدین

بہرِ تصدیقش سیاہ شد قرصِ خورشید و قمر
در مہِ رمضان غواشی بر سرِ چرخِ برین

از پئے تکذیبِ عیسیٰ ہر جہودے مکر کرد
مکرِ حق غالب شدہ مغلوب جملہ ماکرین

لیک دریغا گر کشادے چشم از اعدا کسے
خود بدیدے تا چہ شد انجامِ ہر روسیہین

لیکھو و جُون آتھم سعدی ڈوئی یک بیک
سو تراج قادیان فیضی و زین العابدین

ہر کہ در مقابل شدہ جودش عاقبت ما
عبرة للناظرین و آیت للسائلین؛

مجلس از ادیانِ عالم منعقد شد بہرِ حق
نورِ حق از دستِ مسے گشتہ بر آن مجمع مبین

مائلِ دینِ محمد شد مجلسِ لاہور شد
نعرہ ہا آمد ز ہر سو مرحبا صد آفرین

شیشہ گشتہ و دنیا روشن از انوارِ حق
بلکہ امریکہ و یورپ ز فیضش خوشہ چین

کرد توحیدِ الٰہی بر دینِ مصطفےٰ
نور افشان شد بعالم کور شد تاریک بین

ہیچ قومے بیخبر ہرگز نماند از نورِ حق
قاصدِ تبلیغِ حق شد سوئے عالم میگزین

آفتابِ دینِ حق شد باز بر اوجِ کمال
گمرہان را چشم روشن شد بر آیاتِ مبین

۱۲۹۰

اولین تصنیف شد سال طبش یا غفور
از پئ تائید حق شد حجتے بر منکرین

دین حق را آنچنان آراسته از حسن بیان
زان همه باشد یکے عبد اللطیف پاکزاد
فخر امت شد خطابش تا که با صدق و صفا
کامیاب او تا باین عد شهید و در ابلاغ حق
تخم ایمان کاشت اندر سینهٔ اہل صفا
امر تبلیغ ہدی کامل بہ سعی و رنج شد
خدمت او شد تمام و وحی حق اندر ورود
بود در سن چہل چون گشت مبعوث از خدا
ناگہان شد دورہ سہ سال از سن سی جز آن
پس مثیل ابن مریم داعی محبوب شد
شور و شر شد بر فلک اہل زمین گفتند آہ
حق از در رحمی شد دوام حق مغفور شد
قادیان دار الامان شد مدفن پاکیزه اش
قادر ذو الجلال بفرما قدرت ثانی خویش
تا نور دین محمد سایه افگن بر جہان
یا الله العالمین رنج حصہ را بر آورد

کز ہمہ ایشان برآید یک گروہ مومنین
کز پی تصدیق او جان داد با صدق و یقین
سر فدائے حق نمود و شد بجنت جاگزین
باز آورد از ثریا نور ایمان بر زمین
باغبان دین حق مہدی امام متقین
روشن از انوار حق شد چشم ہر باریک بین
رحلت سید باز رحلت وقت مرگ آمد [illegible]
در سن ہفتاد و چجش آمد الناس [illegible]
شب بزین بگذشته آمد روز دیگر [illegible]
بود صبح بیست و چارم از ربیع آخرین
مہدی اسلام شد وارد بفردوس برین
باب رحمت وا شد بر صدر اعلی جاگزین
سیدنا نور دین شد جا او مسند نشین
در غلامان مسیح و خادمان نور دین
باز تا ہنگام آن فرخندہ ایام [illegible]
آنکہ در شان امام دین حق شد [illegible]

از سبیلہ کن دشمنان را ہر رخ رد انصار حق
خرم و فرخندہ گردان قلب محزون حزین

قصیدہ در شان حضرت مولوی عبد الکریم صاحب سیالکوٹی

حضرت مخدوم ملت خادم دین متین
عاشق فرقان فدائے حسن ختم المرسلین
واعظ و قاری قرآن زاہد و پرہیزگار
عالم راہ ہدے و واقف اسرار دین!
فیض و غواص بحر علم و قرآن و حدیث
ابلغ و کنز المعانی مخزن عین الیقین
منبع فضل و کمال و کان ادراک و ذکا
نکتہ سنج و نکتہ دان و نکتہ رس باریک بین
معدن حلم و حیا و مالک خلق عظیم
صوفی و علامہ و در حلقۂ نیکان نگین
یعنی مولانائے اکرم مولوی عبد الکریم
روح اخلاص و محبت جان ایقان و یقین
از عمل ثابت نمود آن نور ایمانے کہ داشت
خوش از و رحمان شد و ناخوش از و دیو لعین
این قدم داشت بر دنیائے دون نابکار
از زبان بیعت خود تا بہ انفاس پسین
با جناب عیسئے موعود صد اخلاص داشت
موجزن شد از دل او بحر صدق المخلصین

از سر مال و منال و ملک و دولت در گذشت
آمد و در قادیان شد با عیال خود مکین

آشنا شد با ہلِ بیگانہ از راہِ ضلال
نفرتش شد از یہود و شد بہ عیسے ہم نشین

در مقدس مسجد اقصے خطیب و ہم امام
بود تا دہ سال با حکم امام آخرین

اندرین دہ سال زد سیف قلم چون ذوالفقار
صفدر کفار بر خندق گروہ فاسقین

آریہ بُد یا مسیحی جعفری یا خارجی
پشت دادش لاجرم فی الحال چون جست از کمین

چون بغمرین در آمد ضیغم پروردگار
درمیان عرصۂ ہر کیش این روئے زمین

فتح خیبر شد بہ دستش گبر و ترسا و ہنود
ہمنوا گشتند اندر نعرہ صد آفرین

ہر کسے میگفت غالب شد ہژبر دین حق
غائب و خاسر شد و بگریخت ہر ابوالحصین

چون بمقصد رخدمت انجام داد آن شیر نر
کشش سپے اسلام ہمت بود با غیرت قرین

لاہور میں جب جملہ مذاہب کا جلسہ ہوا تو اسلام کی حمایت میں مرحوم نے حضرت اقدس کا مضمون پڑھا
حضرت اقدس کا اپنے مضمون کے غالب رہنے کی نسبت خوشخبری خیبر الله اکبر ... حضرت مخدوم کے ...

زد رحلت بست زین دار الفنائے بیوفا
شد صعود روح پاکش سوئے خیر الجنین

بر صعود روح او خوشش بر فرازش پُر زنم
سیدی سو خود گشتہ ہم صحابہ اجمعین

دود آہ مومنان شد ابر و بارید اشکہا
بر وفات حضرت مخدوم فخر المومنین

بر وفات او نہ تنہا مومنان بگریستند
بلکہ آنان ہم کہ بودند از گروہ منکرین

آن جہان معصوم را امروز یک ابن الجہول
ہجو در اخبار شائع میکند از بغض و کین

بغض با مردان حق دارد خبیث بد گہر
آسمان باید کہ بارد لعنتے بر آن لعین

یا الٰہی این چنین بد خصلت و بد کیش را
بعد مردن جا بود اندر مقام آتشین

رحم کن یا رب بروح اطہر مخدوم ما
جائے او گردان ز فضل خود بہ فردوس برین

سال وصلش آہ برآوردہ محزون حزین!
گو۔ روان اطہر او شد بجنت جاگزین
۱۳۲۳ ھ

محمد اسلم خان صاحب احمدی ساکن ہند ضلع مردان

آہ میجر محمد اسلم خان
فوت شد حیف من علیها فان

پور نیکو خصال ہاشم بود
ساکن ہند ضلع مردان

قائل لا الہ الا اللہ
رہبر و رہنمائے او قرآن

شارع او محمد عربی
تابع احمد امام زمان

وہ چہ مرد جوان صالح بود
احمدی متقی - تہجد خوان

بُد معین بہ خطۂ کشمیر
سر عسکر بہ فوج پاکستان

متعہد بود در فرائض خود
در ہمہ حال پیرو فرمان

بود مصروف گشت سیر نواح
بر سر جیپ ہر طرف نگران

ناگہان سنگ بر سرش آمد
از سر کوہ - شد بہ خون غلطان

بُد بہ دار العلاج اچیں وحش
کرد پرواز سوئے جاں ستان

چارم ہم بُدہ از جمادی اول
روز آدینہ بُود اے اخوان

وہ بہ تاریخ رحلتش کن جمع
یغفر اللہ لہ - بروبر خوان

اے خداوندا گناہش بخش
عفو کن تو ورا خطا و نسیان (۱۲ ۱۳)

وہ بہ پسماندگان صبر جمیل
باد روحش بہ قرب تو مہمان

قرۃ العین اہل بیتش باد
یادگارش زبیر یا منان

کراچی ۱۰ فروری ۱۹۶۳ء	کرد یوسف دعا، بگو آمین مغفرت بخشش کند خدائے یگان	[illegible]

تاریخ وفات مولوی عبد الرحمن صاحب خادم وکیل گجرات

عبد رحمن مجاہد عبد رب العلمین
امت حضرت محمد خادم شرع متین

تابع موعود احمد پیرو قرآن پاک
احمدی باعمل نیکو سیر مرد متین

نوجوان صالح پرہیزگار و پاکباز
نکتہ سنج و نکتہ دان نکتہ گو باریک بین

عالم دین متین و فاضل علم الکلام
بود در دستش قلم مانند تیغ آہنین

بر صف اعدائے ملت حملہ آور ہمچو شیر
مثل روباہ پشت دادے لشکر اعدائے دین

شیر افگن صف شکن مانند خالد در وغا
زان سبب خالد بنامیدش امیر المومنین

ہر کہ تقریرش شنید و آنکہ تحریرش بخواند
گشت مسرور و بگفتش مرحبا صد آفرین

این وکیل احمدیت ساحر جادو بیان
با دلائل با براہین محو کردے سامعین

یاران و لاشد منقضی زین جہان در جنان
شد ندا اے ارجعی از جانب عرش برین

ناگہان بیمار گشت و ماند پابند سریر
چند ماہ بُد مبتلا زیر علاج ماہرین

عاقبت حالش دگر گشت جان بجان آفرین سپرد
جان بالکل یافت جائے در قرب حق جاں آفرین

از ماہ جمادی ثانی سہ شنبہ بود
یکہزار و سہ صد و ہفتاد و ہفت از ہجرتین (۱۳۷۷ھ)

اے خدا بر روح خادم رحم کن عفوش نما
عاقبت محشور باشد مستقر خلد برین

(۱۵ ۵۸)	یوسف محزون گوید خادم دین زندہ باد شد مقلوب احمدیان گرچہ از ہجرش حزین	

اے مدعی چو تا فتنی سر از خدائے تو
سر پیش محبت نهاده چرا التجا کنی
هر مشکلے که داری ز الله حل طلب
حی و قیوم وعده به قرآن نموده است
گر تو رضائے حق طلبی . پاکباز باش
خواهی اگر . که رحم کند بر تو کردگار
باید زین برکت ایمان تو امان
هر کس که جرم کرد همان لائق سزاست
این هیچ نام تو ز عزیزان خود مدار
کشتی مران به بحر که غرقاب میشود
اذان به مسجدے ذدہی هوشیار باش
هر کار خود ز حسن ز احسان گرفته باش

زین سرکشی و بغی چه شد مدعا
الله نیست زد تو مشکل کشا
آن ذات مستجاب کند هر دعا
زو کن طلب بصدق شود رهنما
تا حق شود رضا . طلبند او رضا
محروم مران ز در گه خود تو گدا
دشمن چو جست و جست پناه در
کے بے گناه به دار کشد کس بجا
کو آنکه قبول کند از برا
گر نوح عصر نیست ترا نا خدا
گر خلق جمع مے نشود بر صدا
تا دشمن عقیده نهد سر به پا

یوسف بزیر دامن الله پناه گیر تا از تو دور تر بگریزد بلائے تو	(سنه ۱۰)

مرثیه شهید نوجوان حضرت نعمت الله خان پنجشیری

در زمانه حکومت امیر امان الله خان گفته شده

اے شهید نوجوان زان جان که قربان کرده
مرحبا صد مرحبا - بر ما چه احسان کرده

نعمت الله خان چه خوش مردانه دادی جان خویش
حبذا صد آفرین کار نمایان کرده
سنگ باید مردم سویت از جهل و عناد
سرخ رو گشتی چو تن در خون غلطان کرده
جسم تو مجروح سنگ و روح تو مرفوع شد
پیش مولا رفتی و جا بیت برضوان کرده
تو رضائے حق نمودی حق ز تو راضی شود؛
تو ز فعل خود نمایان صدق ایمان کرده
جان بدادی و ندادی گوهر ایمان ز دست
وه چه خوش مردانگی ثابت به افغان کرده
ظلم کابل کم نه بود - عبرت ز ظلم کربلا
چون حسین ثابت قدم خود را بمیدان کرده
اشهدی بودی فسمه گشتی پئے تبلیغ دین
حسب بیعت اے جری ایفائے پیمان کرده
خانه ظلم است ویران ظالم مظلوم کش
خانه خود چون ز دست خویش ویران کرده
نعمت الله خان تو گشتی اے امان الله مگر
آن چه انجام تو باشد خلق حیران کرده
عبرت از حال پدر گیر آنکه کشت عبداللطیف
اے که بر این بیچه - از سنگ باران کرده

نعمت الله خان شهید نوجوان کشته نشد
بلکه بازی تو بخون خویش نادان کرده

تو ز ما گشتی جدا و من ز هجرت خسته دل
این دو چشم یوسف محزون گریان کرده

مرا چون خود خدا گوید انا الله انا الله
دلم غرق خدا گشته بلب جاری انا الحق شد
چو آهن آتشے گردد ز قرب آتش گلخن
بشرق و غرب چون بینم جمال حق نظر آید

وجودم سر بسر گوید انا الله انا الله
زبانم بارها گوید انا الله انا الله
بدین سان قلب ما گویا انا الله انا الله
مه و مهر و ضیا گوید انا الله انا الله

شجر در بوستان گوید گلے در گلستان گوید
طیور خوش نوا گوید انا الله انا الله

ملک گوید بشر گوید حجر گوید شجر گوید
بآب اندر بنار اندر بخاک اندر بهوا اندر
عجب منصور میر قصد گہے بازیدے جو شد
شجر در وادی سینا به موسی کلیم الله

غرض ارض و سما گوید انا الله انا الله
بہر خلق خدا گویا انا الله انا الله
بصورت دلربا گوید انا الله انا الله
زنار اندر صفا گوید انا الله انا الله

خط و خال رخ دلبر جمال آن پری پیکر
بعشاق خدا گوید انا الله انا الله

چو قلب مضطر مشرک بسوئے بت شود مائل
اگر عیسی است ابن الله اگر شمس است ظل الله
چو شد خاک یوسف شد ز عشق یار گم گشته

بگوشش کے کجا گوید انا الله انا الله
محمد فاش وا گوید انا الله انا الله
در آن حال فنا گوید انا الله انا الله

احمد مجتبی جری الله
مهبط وحی مسقط جبرئیل
مظهر کامل جمیع رسل
مهدی وقت عیسی موعود
مظهر رغیب مرسل حق
شارع ما محمد عربی ست
بر محمد مثال شمس منیر
فارقی در محمد و احمد
اول آدم به آخر احمد شد
منکر شان او ست ضال و غوی
گر به پرسند دیده تو نذیر
یافت از کردگار علم و قلم
قادیان هست مسجد و منبر
شانۂ آن ذات پاک شد مرجع
بہست گمراه مقام او دوزخ
ماحی کفر و حامی اسلام
دافع دجل و قاتل خنزیر

مظهر مصطفی جری الله
مرسل ذو العلی جری الله
اعنی خیر الوری جری الله
هم امام الهدی جری الله
منتخب مرتضی جری الله
پیروش قد اتی جری الله
گشت بدر الدجی جری الله
ما عرف ما رای جری الله
قد بلغ العلی جری الله
بایقین ما غوی جری الله
وہ جواشش بلی جری الله
آن شه لا فتی جری الله
ما لنا لا نری جری الله
سوئے رب العلی جری الله
الذی من اتی جری الله
مصلح من عصی جری الله
دشمن من شقی جری الله

یا الٰہی نمائے یوسف را
رخ شمس الضحی جری الله

(مورخہ ۱۰ ار نومبر ۱۹۴۰ء)

اے جان من تو جہد بہ عود دیدہ — با تو بگوش خویش کلامش شنیدہ

گاہے بہ صحبتش تو نشستی بہ عمر خود — پس ماندہ طعام لذیذش چشیدہ

گاہے تو میہمان شدی احمد مسیح را — ور دعوتش بہ سفرۂ پاکش رسیدہ

گہے تو مال و جان بہ تنش فروختی — تا در عوض رضائے خدا را خریدہ

دستت گہے بہ دست مسیحا تو دادہ — تا تو ز مکر و حیل شیاطین رہیدہ

تو در حریم قدس خدا جائے یافتی — دنیا گذاشتہ سوئے مولا دویدہ

ایمان تو بہ وحدت پروردگار ہست — با معتقد بہ جملہ صفات حمیدہ

آن ذات کو سمیع و بصیر و کلیم ہست — شیرین کلام او ز دہانش شنیدہ

قرآن کلام حق چو مسلسل ز آسمان رسید — زان شہد پاک تو بہ ذائقہ چشیدہ

خیر الامم تو ہستی خیر الرسل شدہ ست — زان در رسل مطاع تو شدہ گزیدہ

اے احمدی چو تابع احمد نبی شدی — دجال را بہ تیغ دعا سر بریدہ

تو فرق در احمد و احمد کجا کنی — خیر الرسل بہ چہرۂ احمد تو دیدہ

صد فخر بر اطاعت خیر الرسل رواست — چون جرعہ ز جام فیوضش چشیدہ

اسلام بہ شیر مادر تو جزو جان گشت — پستان مادرت چو بہ طفلی مکیدہ

بد بوئے حاسدان نرساند زیان بہ تو — چون بوئے وصل یار ز جنت شمیدہ

چون بستہ تو رشتہ بہ احباب صالحین — از طالحین رشتۂ الفت بریدہ

آزاد گشتہ تو ز بند قفس چو طیر — از برکت مسیح بہ ثریا پریدہ

ہر کس کہ حملہ بر تو کند ہوشیار باد — تو در کنار حضرت حق آرمیدہ

حاسد ز بغض خویش بہ دوزخ فتادہ ہست — تو پائے خود بہ جنت ماوے خزیدہ

یک نعرہ ات بہ قلب بلاں لرزہ افگند — وقتیکہ ہمچو شیر بہ صحرا غریدہ

کس را مجال نیست کہ با تو کند مصاف — چون خنجر از نیام بہ میدان کشیدہ

ان دمائے تو بہ جہان جدید قست — چون خلق تو بہ احمدیت آفریدہ

ب شراب کہنہ بہ جام جدید قست — تا زندگی تازہ از آن آب دیدہ

ہائے باغ احمدیت بوئے خوش زند — مثل نسیم صبح بہ گل چون وزیدہ

یوسف چو سرو قد بہ جوانی بدید گشت
زآن چہ شد کہ ہمچو ہلال خمیدہ

جوان الحمد للہ بر زبان آہستہ آہستہ — بہ ان استغفر اللہ بر زبان آہستہ آہستہ

ہدایت آفرید از لطف او گشتی بنی آدم — ز طفل ناتوان گشتی جوان آہستہ آہستہ

ولی ضعفی گشت و ترا منزل بہ پیری شد — کند راہ سفر طے کاروان آہستہ آہستہ

چو صبح از مشرق چو طالع مہر تیغ گردد — رود تا غرب اندر آسمان آہستہ آہستہ

رود ز چشمہ از کیلاش سر سوئے نشیب آرد — بسوئے بحر می گردد روان آہستہ آہستہ

چنانچہ باد با منزل بہ منزل تیز مے پوید — منازل طے کند لیکن ہمان آہستہ آہستہ

ان بلائے کہ می پیدا ز اشجار و انہار — شود بے برگ و گل اندر خزان آہستہ آہستہ

ارجعی ایں نکتہ لبیک یا اللہ — ز تن رخصت شود آخر روان آہستہ آہستہ

ز مولد و وطن بماند لا جرم باقی — فراموشت شود کون و مکان آہستہ آہستہ

از شرک خالی کن کہ تا عرش خدا گردد — خدا خود مے شود نازل در آن آہستہ آہستہ

الفت پاکیزہ شود سمیع و بصیر صافی — نہان بر تو شود آخر عیان آہستہ آہستہ

کہ از قرآن تو علم و معرفت یابی — تلاوت کن بہ غور و فکر خوان آہستہ آہستہ

کہ ہر علم و کمال آہستہ می آید — ندائے ہر کمالے ہم بدان آہستہ آہستہ

تا چون جان بہ لب آید برخت علائے یوسف ہر آں اللہ اللہ بر زبان آہستہ آہستہ

وہ چہ احساں کردۂ

ای خدا جانم فدایت وہ چہ احساں کردۂ
کج بکے بودم مرا از فضل انساں کردۂ

از عدم اندر وجود آوردۂ از امر کن
من بہ بطن مادرم بودم مسلماں کردۂ

اولین آواز اندر گوش من آذان بود
ناز بر قسمت بکنم خود اہل ایماں کردۂ

مومن باللہ کردی اُمّتِ فخر الرسل
بر دل پاکیزہ اش نازل تو قرآں کردۂ

چوں بما قرآن دادی علم و حکمت نیز دہ
زانکہ بہر نیک و بد قرآن میزاں کردۂ

ہست قرآں سہل از دوی تو ھل من مدّکر
علم و عرفاں بخشش ما را ز انکہ ساماں کردۂ

سیدی حضرت محمد کاروانِ سالارِ ماست
بالیقیں محفوظ ما را خود ز شیطاں کردۂ

چوں محمد مصطفےٰ شد خاتم پیغمبراں
از فیوض خاتمش احمد نمایاں کردۂ

منعکس در ذاتِ احمد شد محمد مصطفےٰ
احمدم را مظہر آں جانِ جاناں کردۂ

بدرِ کامل را منور کردی از شمس منیر
روئے احمد را منور بدر تاباں کردۂ

چشمۂ کوثر بود فیضِ محمد مصطفےٰ
آب کوثر دادۂ آں را کہ عطشاں کردۂ

احمد موعود آمد از خدا با صد نشاں
تو ورا بیلنے نبی مہدی دوراں کردۂ

انتظارِ ناصری از آسماں احمق کنند
با قسم نعم البدل احمد چہ احساں کردۂ

از پئے تصدیق احمد ہر دو مکسوف شد
ظاہر ایں آیت بہ فاقی ماہ رمضاں کردۂ

آفتاب از شرق آمد تافت بر نصف النہار
رب عروجِ احمدیت ۱۳۱۱ خلق حیراں کردۂ

احمد موعود را خود خواندۂ تو شیر خدا
منکرانش چوں حمار از شیر گریزاں کردۂ

ہر کہ تصدیق مسیحا کرد شد منعم علیہ
ور بکہ تکذیب نمود او را بہ خسراں کردۂ

احمد آمد از خدا یوسف تو آشنا بگو ۔۔ گرد تصدیق حق ایں کار مرداں کردۂ ۱۳۳۲

سپاس و حمد

زباں را نم بہ حمد کردگار سے
ملیک و قادر و ذو الاقتدارے

زبے کُن آفریدا ایں جملہ عالم
زمین و آسمان و کوہسارے

ز بطنِ مادرم شد جائے دنیا
مرا مادر گرفت اندر کنارے

جنیں بودم مرا کرد او جوانے
شدم آلاں بہ پیری ہم کنارے

ز عمرم منقضی ہفتاد و پنج شد
بحکم از جہتی ہست انتظارے

مرا حامی و حافظ نیز ناصر
ہمیشہ بود و ہست آں کردگارے

الیس اللہ بکاف عبدہٗ گر
زمن پرسی بگویم آئے آرے

تحسیں اللہ را من چوں گزارم
چساں من غیر دانم چارہ کارے

بحمد اللہ مرا خارج نکشتہ
ز کفر و شرک گشتہ شرمسارے

بہ خیل انبیا ممتاز فرد سے
بہ تبلیغ صداقت کامگارے

ز کفر و مشرک بیزاری نمودم
بدستِ اقدسِ شاں ہم ہزارے

بہ اسلام آمدم از بطنِ مادر
بہ اسلام شدہ دل استوارے

بہ تب سلطنت مومن بیاید
بہ ذکر اللہ یار و لقرارے

چناں غالب قلبش خوف حق شد
ہزار خوف کردم ہم ہارے

بیاد حق چناں شد قبول گرود
کنارہ کش شدہ در کنج غارے

بجز یزی احمدی اخر یقیں کن
کہ ہست مخلوق را خدا منگرانے

ہم کس مبتلائے ارو دنیاست
ندیدم بہر دیں کس دل فگارے

بریں گفتار و کردارے کہ داری
شو از فضل حق امید وارے

چناں در حبسِ دم من تخفیف آید
تو گوئی زندہ گیے بز فلک رفت
بداں آں مولوی منکر از حق

اگر عیسےٰ اکشیدہ شد بدارے
بدیدم مرشدِ حق در خانیارے
کتابے چند بر پشت حمارے

نصیحت گوش کن جاناں ز یوسف
بجنبد ترک کن شو تماکارے

بدیدم کابل و دار الاماں را
زتب کوشتہ کشمیر دیدم
گہے کوہ مری۔ گاہ کوہ نتھیا
گہے دہلی۔ گہے شہر کراچی
گہے بمبئی گہے کلکتہ دیدم

نمودم سیرِ لغماں چارہ کارے
بدیدم خیبر و ہم ننگر ہارے
گہے ڈونگا گلی گاہ آبشارے
گہے دیر و سوات و تا شغارے
گہے شملہ گہے پارا چنارے

اے خدا حمد تو گویم کہ چہ احساں کردی
قائلِ کلمۂ توحید خودم ساختہ ئی
رہبرم فخرِ رسل امی محمد کردی
حُبِ بوبکر و عمر در دلم انداختہ ئی
منتخب کردہ کیش از بر من خود اسلام
مثلِ خورشید نمودی تو محمد بجہاں
شرفِ معرفتِ احمدِ مرسل دادی
علمِ قرآں کہ بمنکرِ حق بد مشکل
زعمِ ما بود کہ عیسےٰ ز فلک مے آید
آنچہ تائید نمودیش ز آیاتِ مبیں

گر کسے بود مرا از لطف خود انساں کردی
تا فراز شرک نمودی و مسلماں کردی
کشتی تو در تبعِ رسل بہر درخشاں کردی
نیز محبوب مرا حیدر و عثماں کردی
شمع راہم بشبِ کفر تو قرآں کردی
احمدم را تو ز نورش مہ تاباں کردی
وہ چہ خوش فضل نمودی و چہ احساں کردی
بہرِ ما احمدِ یاں از کرم احساں کردی
"لطف کردی کہ ازیں خاک نمایاں کردی
مردمِ مومن و منکر ہمہ حیراں کردی

وطنش را تو خدی ناصر و حامی و معین
جانِ من ہستی تو از حملۂ احسارِ حسود
زین زانش بسلامت ز ہستی جانم
بحش قہر فشاندی تو بر اعدائے عنید
ز سیلاب نمودی تو اثاثِ کفار
زنگو اظہارِ غضب کردۂ از جدِ غضب
والئے منکرِ حق تو بدہ اصلاح کنند
کرد تو این ہمہ؟ خیلے تعجب دارم
حضرتِ خیرِ رسل سید و محبوبِ من ست
بخ مومن نکند جراتِ کذب و بہتان

"اے لبِ خانۂ دشمن کہ تو ویراں کردی"
خود تو خائب بہ کرم مظہرِ شیطاں کردی
دلِ احسار ازیں غصۂ تو بریاں کردی
کرۂ ارض بہ نشاقی تو لرزاں کردی
باعثِ زحمتِ شاں رحمتِ باراں کردی
گھر و ترسا و مسلماں ہمہ ترساں کردی
کشتی تو عدو بسوئے بیت ایماں کردی
آہ اے ظالمِ بد کیش چہ بہتاں کردی
آنچہ گفتی بہ حقش تو ہمہ ہذیاں کردی
راست اینست کہ ایں جنبش توالدہ کردی

... ۹ رجون

حاشا للہ کہ یوسف گہے مجرم باشد
بچنیں جرم کہ از ظلم تو بہتان کردی

حمد باری تعالےٰ

حمد للہ بر زباں آید ہمے
بر محمد مصطفےٰ بادا درود
شد محمد مصطفےٰ ختم الرسل
رہبرا گشت قرآن مجید
احمد موعود آمد از خدا
آنکہ خود از مشرق طلب عرب

لذتش در کلام و جاں آید ہمے
ہم سلامے بیکراں آید ہمے
زیر ختمش مرسلاں آید ہمے
رہنمائے گمرہاں آید ہمے
از پیش صد ہا نشاں آید ہمے
احمد آخر زماں آید ہمے

روشن از انوار احمد شد جہاں
نور اندر تیرگاں آید ہمے

از ثریا باز ایماں بر زمیں
در قلوب مومناں آید ہمے

اسود و ابیض از و شد فیضیاب
فیض بخش اصفراں آید ہمے

مومناں را بہر تمحیص از خدا
ابتلا و امتحاں آید ہمے

آں مریضے را کہ مے جوید شفا
گو کہ در دار الاماں آید ہمے

آں مسیحا را کہ بودی منتظر
در زمین قادیاں آید ہمے

ہر کہ انکارے کند ز احمد نبی
قہر بر وے ز آسماں آید ہمے

ہر کہ ناصر شد نبی اللہ را
نصرتے بر ناصراں آید ہمے

ہر کہ توہین نبی دارد روا
ذلتے بر منکراں آید ہمے

گاہ سیلاب آید و گہ زلزلہ
گاہ کوہ آتش فشاں آید ہمے

رفتگاں را یاد کن باز کر خبر
گر بہ یاد رفتگاں آید ہمے

حضرت عیسیٰ نبی گشتہ وفات
کے خبر از مردگاں آید ہمے

نے کسے رفتہ بجسم بر آسماں
نے بہ ارض از آسماں آید ہمے

تو مگو لا وحی بعدی را درست
وحی حق از آسماں آید ہمے

لا نبی بعدی غلط فہمیدۂ
مرسلے اندر جہاں آید ہمے

بلبل و گل ہر دو رخصت میشود
چوں بہ گل باد خزاں آید ہمے

چوں بہ گلشن گل دہد اندر بہار
بلبلے در گلستاں آید ہمے

چوں بہ دل تبلیغ گردد موجزن
بو سعید با رجز خواں آید ہمے

شکر الٰہی کہ تو احسان کردی
جان و دل روشنم از پرتو ایماں کردی

بود عالم ساختہ واقف راز توحید
مضغۂ بود دم و مرہم تو بدرماں کردی

زدل عاشق بود مائل سیر گلشن
باد و تو سیر گلم کوچۂ جاناں کردی

ہست جاناں من آں عیسیٰ موعود احمد
گر نہ دیدش تو بشارت بقرآں کردی

احمد و نیز محمد کہ دو تن اند جدا
ایں دو تن را بحقیقت تو چو یکجاں کردی

احمد از پرتو نورش شدہ بدر تاباں،
چوں محمد بپئے ماہ درخشاں کردی

ظاہر محمد کہ تو احمد موعود
مظہر جلوہ خود کردہ نمایاں کردی

مسیحائے زماں شکر تو گویم کہ تو
دل بیمار مرا چارہ و درماں کردی

منتظر بود و رنگ بخت گندم گوں
چہرہ از حلیہ ماثور نمایاں کردی

آں نجیب رہ خدا از پئے اصلاح امم
جان ثابت بہ عمل مہدی موعودا کردی

اوقات کہ مبعوث من اللہ دانند
پس دولت را تو چرا رنج زنداں کردی

زاں ز گیتی بہ ثریا شدہ از ایماں
بعد زاں نور منور طلب تاباں کردی

خبر ناقوس تو بمود تغیر ز انساں
گبر و ترسا و یہودی ہمہ حیراں کردی

تا دگرش باد حوادث خاموش
شمع اسلام تو اندر تہ داماں کردی

زور تو دانم کہ دگر شود بہ زوم
مرغ جاں قید سر رشتہ احساں کردی

در طالب گل در رسم طبیبان جہاں
درد خود در وصل باعث درماں کردی

نکتہ چہ تصویر کہ ریحان بدم استادہ خود فن
گل نے جان من از درد تو نالاں کردی

زاں خلق مرا گرچہ مسلماں گفتند
من نبودم مگر اکنوں تو مسلماں کردی

دل ہمہ تیرہ و تاریک مرا خانۂ دل
شمع توحید دراں خانہ فروزاں کردی

مولوی محمد علی ایم اے۔ لاہور

اے کہ انکار نبوت تو کنی احمد را
خود تو گفتی کہ ہمیں ست مسیح موعود
خوب دانستہ موعود مسیحاست نبی
موجب فتنہ و تفریق شدی در ملت

آخر از بہر چہ این رخنہ بہ ایمان کردی
بس ز اقرار نبوت جان گریزان کردی
خویش را دیدہ و دانستہ تو ناداں کردی
آہ چہ خوش شکل مجمع احباب پریشان کردی

باز آ توبہ کن این گفتۂ یوسف بشنو
اے کہ اظہار عداوت تو بہ پاکان کردی

محمد اللہ موعود چہ احسان کردی
منکہ از کفر و ضلالت بہ ہلاکت بودم
سینہ ام را تو ز توحید خداوندی پر نور
بے خبر بودم ز ہدایت و حقیقت بودم
تیغ دشمن بشکند و صفہا آن کار
قائل ہستی باری تو نمودی دہری
آریہ گشت بہ بحث تو ذلیل و نادم
ہندوان را تو بہ توحید نمودی قائل
کیش ترسا ز تو آن روز بہ بیت خزرہ
بہر تبلیغ بعادت تو نئی بیشے موعود
بہر ما مرد علم تو نئی مہدی معبود

بارک اللہ کہ ز حیوان تو ما انسان کردی
دستگیری نمودی و مسلمان کردی
مومن خیر رسل تابع شتہ آن کردی
واقف از ستر حقائق و ز عرفان کردی
آنچہ با علم و فن قلم در رہ یزداں کردی
بر ہمہ معتقد تعظیم رسولاں کردی
پیروے دین محمد تو یہوداں کردی
ہم سکھو حضرت نانک تو مسلماں کردی
قبر عیسیٰ چو بہ کشمیر نمایاں کردی
مردگان را تو بہ قم زندہ و گویاں کردی
تازہ در سینۂ ما باز تو ایماں کردی

تو بہ دلہا کہ یہودی و ہنود و ترسا
ہم قرآں کہ بہ مردم بدہ از حد مشکل
ہم اے کہ نمودی تو دریں دور ظہور
آنکہ بود در پریشان تو کردی مجموع
این حق را علما کردہ بہ مردم مشکل

قائل دین خدا کردہ مسلماں کردی
بہر ما مردم امتی تو اش آساں کردی
مردم مشرق و مغرب ہمہ حیراں کردی
وانکہ بودند ہمہ جمع پریشاں کردی
وہ چہ احساں نمودی کہ تو آساں کردی

من یوسف بہ تہ چاہ مذلت بودم
تو مرا از چاہ کشیدی مہ کنعان کردی

خطابیہ خان عبد القیوم خان وزیر اعظم سرحد

از جانب اہل ہزارہ بوقت افتتاح برقی گھر مانسہرہ بروز ۱۵ اگست ۱۹۵۰ء
(پیشکردۂ پیر محمد زمان شاہ (احمدی) ڈاکخانہ ڈاک بنگلہ مانسہرہ)

چو مرا با تو گرانی چہ بہ در ملک ما بینی
عجب ارض و سما بینی عجب آب و ہوا بینی
بہ ملک ہزارہ ہست کوہ و وادی و صحرا
ز دست صانع قدرت چہ خوش نظارہ ہا بینی
بہ ہر شرق و غرب ما ترا گر اتفاق افتد
تو آب و سبزہ و گل در ہمہ سو جا بجا بینی
دریں جا چشمہ جاری در آنجا آبشار ہست
بہ جنگل ہر طرف مرغان خوش وضع و ندا بینی

مولوی محمد علی ایم اے لاہور

اے کہ انکار نبوت تو کنی احمد را
خود تو گفتی کہ ہمین ست مسیح موعود
خوب دانستہ موعود مسیحاست نبی
موجب فتنہ و تفرق شدی در ملت

آخر از بہر چہ این رخنہ بہ ایمان کردی
بس بہ اقرار خودت جان گریزان کردی
خویش را دیدہ و دانستہ تو نادان کردی
آہ چہ خوش مجمع احباب پریشان کردی

باز آ توبہ کن این گفتہ یوسف بشنو
اے کہ اظہار عداوت تو بہ پاکان کردی

[illegible]

نحمد اللہ کہ مسیح موعود چہ احسان کردی
منکہ از کفر و ضلالت بہ ہلاکت بودم
سینہ ام را تو ز توحید خودی پر نور
بے خبر بودم ز ہدایت بہ حقیقت بودم
تیغ دشمن بشکند در صف اعدائے کار
قائل ہستی باری تو نمودی دہری
آریہ گشتہ بہ بحث تو ذلیل و نادم
ہندوان را تو بہ توحید خودی قائل
کیش ترسا ز تو آں روز ہزیمت خوردہ
بہر تبلیغ نصاریٰ تو پئی عیسیٰ موعود
بہر ما مرد ز علم تو پئی مہدی معہود

بارک اللہ کہ ز حیوان تو ام انسان کردی
دستگیری نمودی و مسلمان کردی
مومن خیر رسل تابع قرآن کردی
واقف از سر حقائق و عرفان کردی
آنچہ با علم و قلم در رہ یزدان کردی
بہمہ معتقد بعثت رسولان کردی
پیرو دین محمد تو یہودان کردی
بہر سکھ حضرت نانک تو مسلمان کردی
قبر عیسیٰ چو بہ کشمیر نمایاں کردی
مردگان را تو بہ "قم" زندہ و گویاں کردی
تازہ در سینہ ما باز تو ایمان کردی

… یہود کہ جہودی و ہنود و ترسا
… کردی کہ ہمہ مردم بودہ از حد مشکل
… اے کہ نمودی تو درین دور ظہور
… بودند پریشان تو کردی مجموع
… را علما کردہ بہ مردم مشکل

قائل دین خدا کردہ مسلمان کردی
بہر ما مردم امتی تو چش آسان کردی
مردم مشرق و مغرب ہمہ حیران کردی
وانکہ بودند ہمہ جمع پریشان کردی
وہ چہ احسان نمودی کہ تو آسان کردی

من یوسف بہ تہ چاہ مذلت بودم
تو ام از چاہ کشیدی مہ کنعان کردی

[illegible]

خطاب بہ خان عبدالقیوم خان وزیر اعظم سرحد

منجانب اہل ہزارہ بوقت افتتاح برقی گھر مانسہرہ بروز ۱۵ اگست ۱۹۵۱ء
(پیشکردہ پیر محمد زمان شاہ احمدی در ڈاک بنگلہ مانسہرہ)

چو گویم با تو گر آئی چہ ہا در ملک ما بینی
عجب ارض و سما بینی عجب آب و ہوا بینی
ہر ملک ہزارہ ہست کوہ و وادی و صحرا
ز دست صانع قدرت چہ خوش نظارہ ہا بینی
بسیر شرق و غرب ما ترا گر اتفاق افتد
تو آب و سبزہ و گل در ہمہ سو جا بہ جا بینی
دریا جا چشمہ جاری و در آنجا آبشارے ہست
بہ جنگل ہر طرف مرغان خوش وضع و ندا بینی

بسوئے کوہ گر بینی بلندش تا فلک یابی
بزیر کوہ دامانش تو در تحت الثری بینی
ہزارہ باغ آدم ہست یا فردوس ثانی گو
درو حوران فرحت بخش و غلمان با صفا بینی
ہری پور ارض جنات است تجری تحتها الانہار
درآں گلہائے گوناگوں و شیریں میوہ ہا بینی
زمین رنگش چو فیروزہ بگردش کوہ چوں خاتم
ہمیں تعریف ایبٹ آباد خود با چشم وا بینی
بیا در شہر مانسہرہ ببیں لطف رہ قدرت
چہ کوہ پُرشکوہ برف پوش و خوش فضا بینی
ندیدی وادی کاغان کہ رشک ملک کشمیر است
جبال و سبزہ و اشجار گلہا دلکشا بینی
چہ شیریں آب کنہار است صحت بخش و روح افزا
خنک چوں برف، چوں نوشی، ولے چوں کیمیا بینی
بیا بنگر بعلے را کہ گوئی بر سرش خفتہ
یدش بین برف بیضا شد معنبر را عصا بینی
ببیں گلیات و ٹھنڈیانی چہ خوش پُر لطف جاہا اند
بہر جا رونق شتقیا ہمہ ماوشما بینی
مریض جاں بلب را گو بیا در خاک پاک ما
کہ در ہر وادی ما یاں دوا بینی شفا بینی

مریض سل و دق را گو چو طالب بر ملک ما
بہ وادی ہمرن شو در عجب دارالشفا بینی
بہ نور شمس روشن ہست روز از صبح تا مغرب
ز نور مہ شب تاریک را مثل عجب بینی
سمائے دنیوی را از کواکب زینتے باشد
زمیں را زینت تازہ ز برق خوشنما بینی
شب تاریک ابر آلود درایں ملک بسیار است
پئے تنویر تاریکی تو برق لطف زا بینی
ہری پور تا بہ مانسہرہ ہمہ جا برق رخشان است
جبال و وادی ما روشن از نور ضیا بینی
زسعی و کوشش عبدالقیوم ایں نور برق آمد
ازآں ہر قلب شاکر را بلب شکر و دعا بینی

کنون یوسف دعا گوئیم حق آنکہ برق آورد و ہمہ حضار ایں مجلس تو با من ہم نوا بینی

چہ ہا در لاہور بینی

چو گر یا تو در لاہور گر آئی چہ ہا بینی
بپائی تیغ فتوے بگرو نامدور اخذ ورد
اسیر باغیان ام علے بہ خطبہ بین در مسجد
قوت کفر بخواند خلافت شرک میداند
بروز و شب مذموم او محمود احمد را

گروہ باغیان بینی ازیں رنج بے حیا بینی
بہ فتنہ مومناں از دست اینہاں مبتلا بینی
خلاف احمد و محمود ہر دم نا روا بینی
پئے ابطال ایں ہر دو تو شیخ صبح و مسا بینی
بہ بدگوئی او مشغول اندر دو شما بینی

زارض قادیاں دزدیدہ او تفسیر قرآں را
اسیر شام را ہورے اسیرے ہیں در لاہور
تو ہر پیغام صلح او پیام جنگ خواہی یافت
بجی حضرت احمد جب بی اللہ از کلکش
بر پاکان تہمت و بہتان کند بر منبر مسجد
مشو بر حورت ایم نے غلط نے مردک غافل
کسانے را کہ بُد روح سعید و فطرت حق جو
الا اے حضرت ایم تے ازیں راہ غلط باز آ
تو از ہفتاد و ہگذ شتی قریب گور ایت شد
تو احمد را نبی گفتی خلیفہ نور دیں خواندی
تو سال چار دہ خوردی نمک در خانہ احمدؐ
چو احسان کے اجزا احساں بود در دینجاں
بگو احمد جری اللہ نبی بعد از محمد بُد
بیا از پیروان حضرت محمود و احمد شو
چہ حاصل زیں نفاق و اختلاف آمد ترا آخر
آنا کخیر مگو باز آ خلیفہ را اطاعت کن
اگر صد سال ہم کوشی کہ غیرت مسلمے گوید
خلاف مرضی مولا خبیث و خیب آمیزی

بہ ایں فعل شنیع او را تو فاخر بارہا بینی
ولا آمادہ بر جنگ حسین کربلا بینی
بہ تقریر و بہ تحریرش خطاب ناسزا بینی
بجائے "حضرت اقدس" نوشتہ میرزا بینی
بکیشش بعد حشش الاں مظاہر نارو ابینی
زبعد تجربہ گزدم بہ زیر بوریا بینی
بالآخر از طریق او تو بیزار و جدا بینی
کہ ایام گذشتہ باز تو قبل از فنا بینی
بیا زیں راہ گمراہ بہ باز آ کہ تو راہ صفا بینی
بجز تو منکرے الآن نتیجہ ناسزا بینی
ازیں بدگوئے احمدؐ و آل او خطا بینی
تو با محسن چو آوری سزائے آں بلا بینی
کہ تا در قلب خود بارہ بجز نور خدا بینی
کہ خود را عاقبت محمود در روز جزا بینی
بجز انجام خود خسران عذاب کبریا بینی
بجز لعنت چہ با حاصل تو از بغی و ریا بینی
بجز حسرت کجا حاصل ترا ایں مدعا بینی
ازیں رہ باز آ تا نصرت و فضل خدا بینی

مورخہ ماہ ستمبر	چو اخوان مہ کنعاں خطایت ما بجز تسلیم کہ از یوسف تو لاتثریب خلق باوفا بینی	[illegible]

چہ ھا در قادیان بینی

(مولوی محمد علی ایم-اے کو قادیان آنے کی دعوت)

شنوایم - اے تو گر آئی چہا در قادیاں بینی
مقدس ایں زمیں بینی مبارک آسماں بینی
محمد مصطفےٰ یابی بہ شکل احمد موعود
تو احمد را جری اللہ بہ نبیں مرسلاں بینی
زمین قادیاں گشتہ مثیل مکہ و یثرب
خدا بینی - نبی بینی - گروہ قدسیاں بینی
ترا گر خواہش دیدار اصحاب نبی باشد
بیا ایں جا بچشم خود ہجوم آں کساں بینی
ہماں اللہ - ہماں قرآں - ہماں حضرت محمدؐ را
سکونت در قادیب مومناں با عز و شاں بینی
بہ قرب مرقد احمد مزار نور دیں باشد
بگرد و پیش اصحابش خزیدہ در جناں بینی
بجائے احمد مرسل تو پورش جانشیں یابی
ندو احسان و حسن او بچشم خود عیاں بینی
میاں محمود احمدؐ را بیابی مظہر احمدؐ
ز پیشانی او انوار احمد ضو فشاں بینی
ہر کنعاں بہ ملک مصر یابی بر سریر حکم

خود و امثال خود را پیش او سجده کناں بینی
بیا تو توبه کن از بغی کہ تثریب زو بشنو
چو یوسف بر برادرہا تو او را مہرباں بینی
"میاں محمود احمد" را حسین کربلا یابی
دلش صد پاره از خنجر تو سی کوشیاں بینی
تو آں ایم۔اے کہ بُد در قادیاں عالم عمل مردے
بہ لاہور آمده صدر گروه باغیاں بینی
بارض قادیاں کو نسبتا تو کفر و شرک می جوئی
ہمہ باشندگاں مسجود سوئے آں ریگاں بینی
چساں کافر شود دین محمد نیز احمد را
دریں حب و جبہ مصروف ہر پیر و جواں بینی
منارِ مسجد اقصیٰ ز نور برق رخشاں است
مساجد را تو پُر رونق ز جمع عابداں بینی
بہ مصر و شام و افریقہ بہ فارس ہند یا جاوا
ہر جا احمدی باشد تو تبلیغش نشاں بینی
کسے در چین و در جاپان کسے در یورپ امریکہ
بہ تبلیغ پیام حق صحابہ رجز خواں بینی
امام و پیر و اخش را بہ ذکر اللہ در یابی
ہماں حب محمد در دل ایشاں تو ما بینی

بگفت یوسف محزوں اگر آئی دریں قریہ دوا بینی شفا بینی غرض دارالاماں بینی

۱۱ اے کافر نعمت چه شر انداختی رفتی
بہ ملت رایت بغی و فساد افراختی رفتی
تو از دارالاماں آخر سوئے دار الزیاں رفتی
چو مال و زر بدین خود مقدم ساختی رفتی
بہ ہمدردی اعدائے جناب احمد موعود
چو شمع ہیچ پئے در پئے نفس بگداختی رفتی
خلاف احمد و محمود در دل کینہ پروردی
درون سینہ ات برق تپاں انداختی رفتی
بریدی از امام بت شکن تو رشتہ بیعت
تعلق با تبان کفر و بدعت ساختی رفتی
ز بغض آدم ثانی گرفتی دامن شیطاں
کہ او را بیشتر از ہر کسے بنواختی رفتی
بظل احمد موعود بودی وائے بد قسمت
نبی را از ولی از عمی دل نشناختی رفتی
بہ ترک قادیاں ترک صداقت نیز بنمودی
دروغ و کذب و بہتان و دغل را باختی رفتی
بہ ہنگامے کہ بر قلب تو غالب خبث دنیا شد
بہ حسب کام خود از کار دیں پرداختی رفتی
چو دیدی مومناں را سنگ باران میکند کافر
تو ہم سنگے ز کفر و لعن چند انداختی رفتی

تاریخ نور ایمانست کہ از فیض مسیحا بود
ز فیض حضرت محمود احمد یافتی رفتی

بہر آں ظلمے کہ بر محمود احمد تو روا کردی
جزائے آں ز صدر الدین سراپا یافتی رفتی (۱۳۴۷ھ)

اے کہ خوانی از غضب احمدی را کافرے
چوں نمے رستی ز انتقام ذوالجلال و قاہرے
احمدی داند خدا را وحدہٗ ہم لاشریک
او نمے خواند کسے را با خدایش ہمسرے
احمدی داند کلام اللہ قرآن مجید
اکمل از جملہ شرائع در مصاحف بہترے
احمدی داند جمیع انبیاء را راست باز
نیز معصوم و ز تقوےٰ و پاک باز و طاہرے
احمدی داند محمد مصطفیٰ ختم الرسل
ہر کہ او را نیست تابع کے شود پیغمبرے
احمدی داند محمد رحمۃ للعالمین
آنکہ بہر راستی بکشاد از نعم صد درے
خاتم پیغمبراں خواں، لا نبی بعدش مگو
گر بگوئی ایں چنیں خوانی محمد ابترے
میشود منعم علیہ کو شد مطیع مصطفیٰ
صالح و مرد شہید و صادق و پیغمبرے

ہر کہ از آل محمد گشت زیں انعام بیافت
حسب استعداد قلب پاک حظ وافرے
صالح و مرد شہید و مرد صادق دیدہٗ
گر ندیدستی ببیں احمد ز حق پیغمبرے
صادق است احمد نبی واللہ باللہ العظیم
کے توجہ یافتے بودے اگر او مفترے
گشت چوں خورشید طالع از زمین قادیاں
پرتو افگن شد بہ عالم ہمچو مہر انورے
احمدی داند مسیح ابن مریم را وفات
زندہ اش داند عجب بر آسماں دانشورے
آنکہ بد موعود در قرآں در اقوال سلف
بود زیں اُمت یکے خیر الرسل را چاکرے
تابع قرآں محمد مصطفیٰ را اُمتی!
احمد موعود آمد از خدا پیغمبرے
چوں خدائے ما سمیع است و بصیر است و کلیم
تو مدانش گنگ مانند صنم کور و کرے
با عباد الصالحین حق گفتگوئے مے کند
راز مخفی مے کند بر با بصیرت ظاہرے
باب وحی و کشف و الہامش گہے مسدود نیست
نے ترا شنیدہ کے جبریل امیں را مخبرے

نیست زیں نعم مشرف آں خبیثِ بد گہر
کو محمد مصطفےٰ را شُد عنید و عدوے

احمدی را از خداوند تعالیٰ را مجیب
استجابت می کند دعواتِ ہر مضطرے

احمدی را از خدا را حافظ و حامی نصیر
دشمنانش را کند او خائب و ہم خاسرے

ہر کہ گفت آمنت باللہ بایدش اعمالِ نیک
ہم چناں سابق را محب محبوب دارد داورے

احمدی خواہد کہ کافر را مسلماں او کند
مولوی کوشد کہ سازد احمدی را کافرے

میکنی تکذیبِ حق آخر چرا اے عبدِ بطن
بہرِ کرسی بہرِ عزت بہرِ چند لقمہ ترے

اے مکذب باز آ زیں فعلِ بد تر باز آ
ورنہ مے یابی سزا از درگہِ حق داورے

عبرت از انجام آں مردم بگیر و غور کن
خائب و خاسر بمرد آخر چرا ہر منکرے

از خدائے رہنما نور و روشنیٔ دل طالب
با تضرع حق طلب شو از خدا مستغفرے

نور نظر برہان	پند یوسف گوش کن لب بند از تکذیبِ حق طالبانِ عارفاں را حق شود خود رہبرے	[illegible]

[illegible] احمد دائم عزیز و قادرے
[illegible] مسیح است او بہمہ وہم کلیمیت تا ابد
مطلوب است با او حق تکلم مے کند
مثیلِ مسیح را حضرت موسیٰ بگفت
آں نشان آمد و آں انجیل [illegible]
رحمۃ للعالمین او بابِ رحمت بند نمود
[illegible] ختم بر خود را [illegible] مرسل
ختم المرسلین [illegible] گوا [illegible] دشمنے

اگر بازیں زماں امت بیشک کافرے
اور گفتہ کور دیگر مثلِ نیز آں آذرے
ہر کہ گردد از [illegible] دشمنش گردد کافرے
ایں احمد [illegible] راہ [illegible] دارد [illegible]
دار [illegible] امتی [illegible] اہل [illegible]
[illegible] دریں [illegible] کور دلے
[illegible] قیامت [illegible]
[illegible] تا او گردد [illegible]

ختم المرسلین بیشک محمد مصطفےٰ از امت
انبیائے بعد او گوید مجاز افسوس است

از وحی دوام و کشوف و گفتگو با ذاتِ حق
کے کمالِ ذاتِ حق کس را بما نماد او نبی
امتی مصطفےٰ خود را اگر خوانند نبی
انتہائے موسیٰ نبی را رسیدہ چیلے انبیاء
از موسیٰ ام عیسیٰ یافتند وحی جلیل
انتظارِ آمدِ عیسیٰ کنند یا اشتیاق
[illegible] مصطفےٰ ترا باید [illegible] مصطفےٰ
[illegible] خواہم رہبر [illegible] مصطفےٰ

ہر کہ باید [illegible] او [illegible] خواند منکرے
گر خدا [illegible] کافرے
بے [illegible] مولوی گردد [illegible] منکرے
[illegible] امت [illegible] قتال [illegible]
صاحبِ وحی دریں امت [illegible]
تا نشود [illegible] مصطفےٰ [illegible]
[illegible]
احمدی [illegible] دینِ حق [illegible]

کیست ما را رہنما یوسف بعد [illegible]
احمدِ موعود [illegible] بہر درگہ [illegible] مستقرے

دعوئے دعوت سیدنا حضرت احمد علیہ السلام

احمد موعود آمد از خدا پیغمبرے
کفر از پیغمبرے کفر نیست از وحی خدا
وحی حق آید پئے تجدید شرع ماسبق
شد نزول وحی قرآن باز بر احمد نبی
گر محمد را بدیدی خیز احمد را ببین
کار احمد با محمد چیست جز تبلیغ حق
ہر کہ در تبلیغ شد آن نصرت احمد کند
احمدیت نیست جز تعمیل قرآن و سنن
احمدی اسلام بود مسلم نباشد غیر او
خیز این پیغام ما با اہل شرق و غرب گو
مر ہمہ را مے کند بر دین واحد مجتمع
دعوتش شد مظہر الفت و برہان و خلق
دین اسلام است یعنی مذہب صلح و امان
مہدیہ پیغام صلح این بادشاہ صلح و امن
آدم ثانی ست احمد بہر اصلاح امم
ہر کہ آمنا نگفت و شد عصینا قول او

منکر پیغمبرے کس کے بود جز کافرے
وحی پیغامیست از درگاہ رب اکبرے
با شراب کہنہ مینا شد بتازہ ساغرے
غیر قرآن وحی احمد نیست چیزے دگرے
احمد ما شد محمد را بروز مظہرے
رو صحابہ وار شو او را معین و یاورے
خود خدایش میشود و شد الغفور ناصرے
ہر کہ داند غیر این باشد ز احمد منکرے
لیس خلاف احمدیت کے بود دانشورے
شد نزول حضرت عیسیٰ ز چرخ چنبرے
نیست فرقے گر بود کس اسود یا احمرے
نے بترغیب زن و فرزند یا زر و زورے
نیست محتاج از پئے تبلیغ خود با خنجرے
تا شود زیر لوایش جمع جز با اژدرے
ہر ملک شد در سجود و تافت رو مستکبرے
از مسیحا دور شد دجال با او شد خرے

یوسف از فیض جناب احمد موعود ما
گشت بینا نیز شنوا ہر کہ بُد کور و کرے

خطاب بہ مولوی ثناء اللہ صاحب امرتسری

اے ثناء اللہ مکفر مولوی امرتسری
مرد حقی باش لیکن گوش ہوشت باز کن
سیدی وقت شد نبی اللہ ابراہیم وش
نوح با کشتی رسید ات اندرین بحر ضلال
حضرت موسیٰ کلیم اللہ آمد با عصا
ابن مریم باز آمد از پئے احیائے نوع
احمد آمد با بلاغت تو بہ و مثلش بیا
شیر پنجاب ار تو آورزی بشیر کردگار
میکنی تکذیب عیسیٰ نام خود مومن نہی
در پی تشہیر عزت میکنی تکذیب حق
گر یہودی کافر از تکذیب عیسیٰ میشود
گر زمین و آسمان تصدیق کاذب میکنند
صادق و کاذب اگر در چشم تو یکسان بود
نزد تو ختم الرسل باشد بخاک اندر زمین
خواہد مرگ مسیحا ہست قرآن و حدیث
شد فراموش از دلت بت پرستی ہر بت
بعد ازین ہر کس کہ خواہد بت پرستی را رواج

شیر پنجابی ندانم یا شبیل اعوری
ہمین تو تال فے من تال گرد لشوری
آمدہ تا بشکند ہم سلسلہ بتان آذری
آز غو تقلید بت پرستی لے کہ دور از عبری
لاف زن آید بمیدان یا بماند ساحری
آنکہ ہستی مردہ رنج و بردہ دل کو دگری
یا دگر گو مگر زن لاف علم و فضل و شاعری
ہیچو مدبر میگریزی گر مکرت باہری
عیسیٰ مومن یقیناً از یہوداں بدتری
زین رہے ہرگز نخواہی یافت عز و برتری
چون نگویم منکر از تکذیب خدیش کافری
چون شناسی صادقے را از دغین مفتری
پس علاج چشم خود کن احولی یا اعوری
لیک باشد بر فلک زندہ مسیح ناصری
زندہ اش دانی چرا شاید از نہا منکری
حق نخواہد کہ گردد محو کیش بت گری
لا مساس ادعا سزا باشد مثل سامری

ترک کن تکذیب احمد پند یوسف گوش کن ۔۔ احمدی شو ہیچ زان روز یکہ زینجا بگذری

اے دلبر دلدارے از من چہ خبر دارے
مشغولِ عشقِ تو محو و جہان گشتم
دل بردی و دین بردی عالم کہ چہ دانم من
در ہجر تو بیمارم خواہم کہ شفا یابم
زنگی بنوازی تو ابرے کہ مگر مارا
از ہر حسد سوئم از لطف نگاہے کن
ناصر چو چہ مسرور حسن منظور بہ لقا شد

در ہجر تو مہجورم جان خستہ و بیمارے
زین طرفہ تماشا من تو از من بیزارے
گویم بجوابت چہ اے شوخ ستمگارے
یک جرعہ خدا را دہ از شربت دیدارے
بر قتل میپردی تو تا کردہ گنہگارے
[illegible] بدرگاہت با دیدہ خونبارے
[illegible] بجوشش [illegible] شور نگفتہ اے

در قاہرہ یوسف شد محبوب زلیخا را
اینجا است زلیخا را یوسف ز خریدارے

اے شوخ مست بادہ چہ مستانہ میروی
دل از کفم ربودی و جام گدا شتی
ساقی بدہ پیالہ کہ از چشم [illegible]
بیرون شدہ این [illegible] از [illegible]
دلبر بیا [illegible] تو ناصر است

ہر جانبے ز قبیلہ بہ جنت خانہ میروی
کارے بیہوش کردی و دیوانہ میروی
تا من بگویم این کہ زے خانہ میروی
باز آ حبیب تو باز بہ ویرانہ میروی
تا چند بر تو غصہ حبیب بیگانہ میروی

مخزون بر انتظار تو در روشنے [illegible]
روز و رہ زرہ نگاہ چشمے زندانہ میروی

اگر اے سنگدل تا خوفِ خدا بودے
بہ تکفیر مسلمانان ترا جسیر (?) کجا بودے
ز تکذیب نبی کردے نہ تکفیر مسلمانان
اگر در قلب تو تقوے بہ چشم تو حیا بودے

بہ تکفیر مسلمانان کنی من مومنت خوانم
چنین امید مکذاری اگر عقلت بجا بودے
اگر احمد مفتری بودے تقول بر خدا کردے
ورا قطع الوتین از جانب مولا سزا بودے
خدائے قادر مطلق معین صادقان باشد
اگر احمد بودے کاذب گرفتار بلا بودے
نمے بینی کہ آدم را ملائک سجدہ ہا کردند
چرا ابلیس شد ملعون اگر نفی روا بودے
چو آدم ثانی ملک باشی و تو شیطان
بہ شیطان گفتے کردی اگر نفرت ترا بودے
نہ گفتی خلاف حق نہ کردی افترا برکس
اگر ملا بکفر تست نزد خدا اجر ابودے
مراد اللہ و قرآن و محمد گفتنی ہستند
تو اے گفتی مرا کافر مرا گر این ابی بودے
ز قرآن مومن صادق کند انکار کے ممکن
اگر عیسے نبی مذکور زندہ بر سما بودے
محمد نیست محتاج مسیح ناصری ہرگز
بر اصلاح قوم خود اگر غیرت ترا بودے
مسیح ناصری ما را امام و راہبر بودے
اگر تورات موسے رہنمائے دین ما بودے

یہودی نیستم تا انتظار ناصری دارم
مسلمانم ہمے خواہم مسلمان مقتدا بودے
محمد را مطیع و امتی بودے بصد فخرے
اگر موسے و عیسے زندہ چوں ما و شما بودے
خدا خود گفتہ بودے در کلام خویش بالتصریح
اگر باب نبوت بند بعد از مصطفے بودے
اگر بعد از محمد ہیچ پیغمبر نمے آید
ترا خود انتظار ناصری آخر چرا بودے
اگر ہر نا مسلماں را بدین سر روا باشد
ترا از قتل ایشان مانع کدام امرے چرا بودے
تو خود موسے نہ کشتی و زمن امید میداری
کہ کارم قتل مظلوماں بہ ہر صبح و مسا بودے
اگر ہر نا مسلمان قتل کردن عین اسلام است
تو کردے قتل نامسلم کہ حق از تو رضا بودے
من اول کشتمے ہر کافر و مرتد مکفر را
اگر قتل بنی آدم بکیش ما روا بودے
تو گر مومن صادق چرا اعمال بد داری
بباید نیک کردار و زخیل اتقیا بودے
اگر تو احمدی بودے مرید صادق احمد
تو بودے مومن مخلص یکے از اصفیا بودے

اگر یوسف نہ بودے مرید حضرت احمد
بہ ظلمت کور و کر بودے زخیل اشقیا بودے

اے معترض نادان ترا مع ولیعہد تو شنے
یقیں بود بدی کہ بودے حال تو را
قرآن است نور اللہ دل بوہن کند روشن
اگر مسلم بود صالح خداوندش بود حامی

زنور احمدیت اینچنیں کے بیخبر بودے
اگر عامل بدے او را چرا تمثیل خر بودے
اگر ملا بدے مومن درو زیں جگر بودے
زا بدائے شیاطین زماں او بیخطر بودے

زبان و دست مسلم مومناں را مے دہد ایذا
اگر مسلم بدے مسلم یقیناً بے ضرر بودے

اگر تو عہد احمد آمد شاید شنیدہ باشی
کہ اے باغ رحماں پیغمبران عصر اند
ہدایت آسمانی وحی خدائے رحماں
منظر زاد آمد و ہد آب حیواں
ہر ایں خضر عصر احمد شد رہنمائے منزل
شیخ پاک احمد گشتی چو طائر قدس
راہی بہ کرسی مصر یوسف نشستہ بینی
کشتی ملت ما در بحر کفر غرق است
بیرون خدا چو دیدی غراں بوادی ہند
قرباں و جان خود را کن خرج در رہ دیں

بدر اتم برآمد باید کہ دیدہ باشی
احمد یکے از انست بویش شمیدہ باشی
در عصر ما چکیدہ شاید چکیدہ باشی
باقی حیات دائم گرز و چشیدہ باشی
خوش قسمتی گر اول آنجا رسیدہ باشی
چوں از حبی شنیدی باید پریدہ باشی
باید ز چاہ کنعاں او را کشیدہ باشی
خوش قسمتی غریقے زندہ کشیدہ باشی
از بینش زمیداں باید رمیدہ باشی
اللہ گر شود خوش جنت خریدہ باشی

یوسف تو در جوانی بودی کشیدہ قامت
الاں بوقت پیری باید خمیدہ باشی

نعت در شان سید ما حضرت محمد مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم

یکے زمین آمد ثنا خوان مصطفا
من نے گویم خدا لیکن بود
برتر از جبریل و کل انبیا
ختم دین مصطفی جز او نیامد
و رشیان السماں و دیں برفشو
ہست اکسیر از پئے امراض خلق
طالب صحت بیا شو مستفیض
گشت ناموس از حجیم الیقین
حق و دو سرائی شود ہم او حق
اوگدا سلطان شود گر پیرت
بہتر از شاہان عالم در نفس
سنگ تا لعل و ذرہ پیش میشود
کرد چیسے جز رش شق القمر
می کند محجوب رب اللہ میں
من سے دائم و دگر معبود نیز
احمد ما است چو افخر الرسل
گشت نائب ہم در بیان ازان
خیرت لمہ مرد کہ ہیچ نا ظفر

شد خدا او دست برائے مصطفا
ہر شی کامل سوائے مصطفا
دمی رحمتِ منتہائے مصطفا
ہر کہ را استعداد منتہائے مصطفا
از دوا شفا نی رو دعائے مصطفا
ہم دعا و ہم دوائے مصطفا
در دو ر دوا شفائے مصطفا
ہر کہ شد زیر قبائے مصطفا
ہر کہ جست زیر رضائے مصطفا
سایہ انگن شد ہمائے مصطفا
گر گدا باشد گدائے مصطفا
آں اثر دارد دعائے مصطفا
یک نظر معجز نمائے مصطفا
اتباع و اقتدائے مصطفا
می پرستم من خدائے مصطفا
در مجد دارد مقتدائے مصطفا
بود در دستش لوائے مصطفا
جانشین گردد بجائے مصطفا

از ابن مریم یا غلام احمد ست
بحیث مار شانح و شانح بتی
بلکے دائم دیگر رہبر سے
عاشقاں بلی دایم دلبر جید ہند
سر ہم آنجا بہ پیش گردد گار
لعنت حق باد بر آں بہر کشتے
کشتی نوح است در طوفان کفر

رہبر امت برائے مصطفا
اے مکفر باسوائے مصطفا
ہست در پیشوائے مصطفا
من دلے دادم ہوائے مصطفا
ہر کجا شہاد پائے مصطفا
کو بسر دارد ردائے مصطفا
بہر پاکستان برائے مصطفا

از شر شیطاں بود یوسف با امن
تا بود زیر ردائے مصطفا

سنہ ۱۹۳۵ء

شان رفیع سید المرسلین در تردید بہتانات معترضین

کے زمین آید ثنا سے سرورے
سید حضرت محمد مصطفا
گفت او خود ما انا الا بشر
ہست در اولاد آدم بے نظیر
نہ بیا بودند گر مثل نجوم
او در گیتی تر از نیکواں
گر چہ خاصان خدا ہم شبیہ محمد
شان او کش را کہ داند جز خدا
در میان خلق عالم بالیقین

کشتی ما تو انے بود خود داورے
ہست نار اعتقاد رہبرے
نیک در خوبی محمد از بہترے
اعلی در درج و درج بیتا درے
او ست در انجم مثال خاورے
لیک گم زاید برش مادرے
ہست او از جملہ عالم برترے
از نبیا ہست او بالا ترے
ہست ذاتش ذات حق را مظہرے

هست او خیر الورٰے خیر الرسل
ختم شد بر نفسِ پاکش ہر کمال
اوست مارا شافع و شارع نبی
گر دہد دل دیگرے در حُبِّ او
بر من ایں بہتاں کہ من زاں آنستاں
من نخستم تو بیں آں خبیث الا نام
نکتہ چیں بر ذاتِ پاکش نزدِ من
دشمنِ حق کرد بر من افترا
از حقیقت بے خبر را مشتعل
حملہ آور شد برائے کشتنم
بے گنہ در نزدِ حق بودم چو من
گشت او ناکام و خود ماخوذ شد
غافل از انجامِ فعلِ خویش بود
اوست در زنداں مستقل او بروں
کاش دانستے کہ پرسد کردگار
گر بہ نزدِ خلق منکر شد چہ شد
آتش افشاں بر در و دیوارِ شاں
ہر معاند را ز قہرِ خود بسوخت
سیلِ آب آورد بر املاکِ شاں
شد زمیں در لرزہ از بہتانِ شاں

ہر نبی بر آیتانش جا گرے
زاں نہ شد شکلش دگر پیغمبرے
ہست مارا ناخدائے معتبرے
من فدا دارم براہِ او سرے
تا ختم رو لعنِ حق بر مفترے
خر بود آں کس کہ دارد باورے
ہست بے شک لعنتی و کافرے
رو سیہ باشد بروزِ محشرے
کرد از احضار شخصے ما کرے
شوقِ غازی بودنش بُد در سرے
گشت خود مارا حفیظ و ناصرے
در عدالت شد ز فعلش منکرے
از تعصب گشتہ بُد کور و کرے
میزند آزاد بر خود فاخرے
روزِ محشر فعلِ آں بد گوہرے
مے شناسد تجربے را داورے
شد پے مظلوم ربِ قاہرے
خانہ و اموال پامال و برے
غرق کذبِ خویش شد کذب آورے
خانہ ویراں گشتہ ہر مستکبرے

... احرار را دیدی چہ ساں
... از احوالِ شاں گیر اے عزیز
... تکذیبِ حق کن باز آ

کار شاں را حق نمودہ ابترے
چوں ترا بنمودہ حق دانش ورے
تا ترا مامون کند از ہر شرے

پندِ یوسف گوش کن اے جانِ من
شو ز حق در امرِ حق مستظہرے

چہ خوش انداز معصومانہ داری
سر و بالم فدایت باد جاناں
ز قول و فعلِ تو ظاہر چنیں است
ز خوانم من ترا چوں قیسِ مجنون

چہ ناز و عشوہ محبوبانہ داری
ہمہ اوصافِ معشوقانہ داری
کہ در دل موجِ مفتونانہ داری
بہ سر چوں جوششِ مجنونانہ داری

(السیوی)

چو یوسف صبر کن بر جورِ اخوان
اگرچہ شکوہ مظلومانہ داری

[illegible]

نعت حضرت محمد مصطفےٰ صلی اللہ علیہ وسلم

... اکمل خیر الورٰے	حضرت محمد مصطفےٰ	بدر الدجیٰ شمس الضحیٰ
	حضرت محمد مصطفےٰ	
... جمیع انبیاء	آئینۂ کل اصفیاء	سرچشمۂ بحر الہدیٰ
	حضرت محمد مصطفےٰ	
... خاتم پیغمبراں	آں والدِ روحانیاں	آں رونقِ ام القریٰ
	حضرت محمد مصطفےٰ	

آں رحمۃ للعالمین	آں شارع شرع متین حضرت محمد مصطفیٰ	آں بہتر از ہر ماسوا
تصویر او وصاف حمید	تفسیر قرآن مجید حضرت محمد مصطفیٰ	بیرا امانت مجتبیٰ
آں مسقط روح الامین	آں مہبط وحی مبین حضرت محمد مصطفیٰ	ما فضل صاحب واقوی
گلدستۂ مرتع گل	مجموعۂ جمشید رسل حضرت محمد مصطفیٰ	آں مظہر رب العلا

(حوق)	گو یہ نہیں یوسف گدا ہل علیٰ الاصل علیٰ		در ہر نفس ترجیع و صبا حضرت محمد مصطفیٰ	

ہر کہ آمد در جہاں بگذشت و رفت
حضرت آدم کہ بُد ابو البشر
نوح و ابراہیم و موسیٰ و مسیح
سیدی حضرت محمد فخر کل
نبیٔ موعود مہدی منتظر
حق تعالیٰ ہست کی ولا یموت
کل شیٔ ہالک الا وجہہ
زندگی است جملہ بے ثبات
نے سلیمان ماند نے شان و شکوہ

ہر مصاحب نوجوان بگذشت و رفت
خاک بُد از خاکیان بگذشت و رفت
آمد و جلوہ کنان بگذشت و رفت
مرگ آمد ناگہان بگذشت و رفت
احمد آخر زمان بگذشت و رفت
ہر چہ مخلوق است آن بگذشت و رفت
پیر بُد یا نوجوان بگذشت و رفت
ہمچو سیلاب روان بگذشت و رفت
خاتم و تخت روان بگذشت و رفت

اعتبارے نیست یوسف عمر را ※ ہر کہ آمد بے گمان بگذشت و رفت

رباعیات و قطعات

رُباعیات

ہست اللہ الصمد مقصود ما — نیست جز او دیگرے معبود ما
ما محمد مصطفےٰ را پیرویم — ہست او محبوب ما محمود ما

اے مدعی نور دیدۂ فضل خدائے ما — گو مستجاب مے کند اکثر دعائے ما
ہر جا بے کہ رو کنی آں سو ہلاکت است — امن است در مکان محبت سرائے ما

اے ظالمے نہ دیدۂ زور خدائے ما — محمد ظالماں ہلاک کند یک دعائے ما
باوصف ایں تو ظلم کنی ما دعا کنیم — امن است در مکان محبت سرائے ما

اے منکر از خدا تو ندیدی خدائے ما — یعنی حفیظ و ناصر و مشکل کشائے ما
آفاق ارض گشتہ ہلاک از فساد و شر — امن است در مکان محبت سرائے ما

باد صبا رساں بہ محمد سلام ما — بعد از سلام عرض نما ایں پیام ما
سر تا بہ پا بہ کفر و ضلالت فرو شدیم — زود آ ہنوز ہست مسلماں بنام ما

شکر للہ حضرت محمود ما — جانشین آنحضرت موعود بود
کو ز مشرق سوئے مغرب رفتہ بود — باز آمد در وطن محمود بود

سیدی احمد نبی ممدوح ما است — ما ہمہ چوں جسم احمد روح ما است
راکبان کشتی نوحیم در بحر ضلال — لیک ما را ناخدا خود نوح ما است

اے خوشا شرہ کہ آں احمد موعود آمد — مہدی منتظر و عیسیٰ معہود آمد
انبیائے کہ گذشتہ بدور پیشین — فرد واحد بہ لباس ہمہ مقصود آمد

سیدی موعود احمد کو جری اللہ بود — مظہر جملہ رسل بود ہم نبی اللہ بود
بود برتر از مسیح ناصری در جزو کل — پس چناں دانم کہ او محض ولی اللہ بود

الیس اللہ بکاف عبدہ احمد جری اللہ — مثیل عیسیٰ و مہدی مجدد ہم نبی اللہ
جہاں مصطفےٰ او در ثانی نامد مگر یوسف — نبی اللہ را ایم لے بے خواند ولی اللہ

از مسیح ناصری را احمدم مظہر بود — با ہمہ وصف نبوت ایں از آں برتر بود
پس اگر کافر بود ز نبوت عیسیٰ منکرے — چوں نہ ز نبوت منکر احمد نبی اکفر بود

بود موعود در اقبال می نامی چہ خوش — عیسیٰ مر موعود را دجال می نامی چہ خوش
نقل رومی نقل سعدی نقل حافظ مے کند — ایں چنیں نقال اقبال می نامی چہ خوش

کجا ممکن کہ عیسیٰ زندہ باشد — بہ چرخ چار میں باشندہ باشد
ولی اللہ محمد زندہ بودے — بزیر خاک گر کے پائندہ باشد

ہمہ لعنت برآں قوم کہ ایمان فروشند — ایمان فروشند و یکیک ایمان فروشند
قال اللہ و نے را کج مساجد — میں در عوض بے کسی قرآن فروشند

خدا از ہر شر محفوظ باشد قادیان! — قادیان دار الامن بود از فتنہ ہا دار الامان
زبس ما را دادی لاکہ از دست بیرحمان بریز — تیغ قہر تو بر گردن ز جسم ظالمان

[illegible] در پنجاب ہر سو آتشے از فرد نحسی — احمدیت ماند مامون ہیں چناں بود نحسی
[illegible] ایں شدی حزب الضیا علیہ [illegible] — زر فشاندی در عوض قہر خدا اندوختی

[illegible] اندرون سینہ شود ہا گہے مستور — شاید کہ باز دار تو قرار دل شود [illegible]
[illegible] عیب نفس تو جوید گر کسے — تو نفس خویش ضبط کن [illegible]

الیس اللہ بکاف عبدہ احمد جری اللہ — مثیل عیسیٰ مریم امام الوقت نبی اللہ
[illegible] از حسد تفریط میخواہد — محدث یا مجدد مہدی دوراں ولی اللہ

[illegible] مصطفےٰ احمد ولی اللہ شد — مہدی معہود شد عیسیٰ نبی اللہ شد
[illegible] محمد مصطفےٰ بر جامع جملہ رسل — مظہر خیر الرسل احمد جری اللہ شد

محمد مصطفیٰ گفت کیف انتم
نہ آید مسیح ناصری باز
چو نازل ابن مریم گشت فیکم
مگر باشد بجا لیکن امامکم منکم

آں امام قادیانی احمد موعود شد
سیزدہ شب منقضی شد اے عزیز منتظر
شاہد من مجدد احمد مصطفیٰ امسنونہ شد
چار دہم شب اگر بدر تمام موجود شد

دی خوشا فرزند کہ آں رشک قمر مے آید
نہ خدا ہست مگر اے کہ تو داری یکسر
یا فرشتہ ہست کہ زیں جنس بشر مے آید
ایں خدا نیست کہ آدم بنظر مے آید

چوں زیادہ تجدید گشت سلطان ما
دوست داری ما رعیت بالیقین
محمد خبر آمادہ بر نقصان ما
سخت زما غافل چرا جویان ما

آرزو دارم کہ بینم روئے تو
ہیچ یاں در گردنم داری چہ شود
شوق دید آرد دلم سوئے کوئے تو
ہست کافی بہر من یک موئے تو

نوشتہ { اے خدا روز من گناہ کردم
مغفرت کن مرا غفور رحیم
نامہ خویشتن سیاہ کردم
ورنہ من عاقبت تباہ کردم

محمد مصطفیٰ خیر البشر شد
بر آدم زادگان ذی الفخر
زجملہ انبیا افزون تر شد
محمد خیر شد احق ست تر شد

محمد مصطفیٰ خیر الرسل گشت
جمیع انبیا بودند گل ہا
محمد اکمل از ہر جزو و کل گشت
محمد از ہمہ مرجیل گل گشت

محمد مصطفیٰ شمس الضحیٰ شد
بدور انبیا موعود شد
محمد مطلب رب اعلیٰ شد
بروز مصطفیٰ بدر الدجیٰ شد

محمد مصطفیٰ شمس منیر ست
جمیع انبیا را گشت خاتم
رسول اللہ بشیر ست و نذیر ست
بر جمیع الامم خیر البشیر ست

قطعات

دعوئے ہر رسلے نبی ہست بر وحی خدا
گفت احمد دعویٰ ام نبی ہست در قرآن وحی
نبی احمد وحی قرآن ست وحی بے تغییر ہے
[illegible] انسان قول رسل یا احادیث نبی
عیسیٰ بر آسمان بود و مصطفیٰ بخاک
پیدا شود بہ ارض و سکونت کند بہ [illegible]
[illegible] زندگیش بود [illegible] حق
طالبان این بود دار الامان [illegible]
شنیدم کہ فاتح بود شمس قتادہ
[illegible] ازاں کافر بہ تقلیب یار رسید
[illegible] کی بر مرگ من خوش شود
[illegible] شو تو بمرگ من نادان
رفتار [illegible] چو شد محمود [illegible]
نازل چو شد محمود احمد در دمشق

دعوائے احمد بنا بر وحی خود باید بود
بلا حادث نبی [illegible] کجا شاید بود
بالیقین لاریب فیہ جملہ کلام اللہ بود
گر زندانہ تا بہ وحی [illegible] اللہ بود
بایہ بریں عقیدہ باطل گریستن
شاید بریں جہالت جاہل گریستن
ناممکن است بود ہم افلاک زیستن
این است از [illegible] محبت [illegible]
الٰہی بجاتش ز فاتح مبادل (۱۳)
خون ز چشم ماردان شد جان ما [illegible]
خود ترا مرگ نیز منتظر است
کہ ترا نیز مرگ منتظر است
ابن مریم نام شد محمود احمد را عطا
گفت قیامی گشت نازل ابن مریم را

خود بخود آورد ما را - خود بخود خواہد برد
نے بمرضی آمدیم - نے بمرضی میرویم
چوں بیاورد آمدیم - دیگر چوں برد خواہیم رفت
نے بمرضی آمدیم - و نے بمرضی میرویم

خطاب بہ شیعہ حضرات ۔ ماتم کنندگان امام حسین علیہ السلام

اگر تو انتقام قتل شبیر و شبر خواہی
جوانان شجاع آور بمیدان با سلاح شان

بہ گریہ سینہ کوبیدن نباشد فتح مردان را
کہ تا مغلوب گردانی یزید و آل سفیان را

خطاب بہ مسلمانان اوہام

تا بکی نبود دیدی گشتیم ما
از خدا و مصطفیٰ رو تافتیم

وائے بر ما وائے بر اوہام ما
وائے بر ما وائے بر اسلام ما

نبوت بعد آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم

محمد نبی خاتم الانبیا شد
ز نور محمد منور شد احمد

ابو الانبیاء ۔ آب لسلا کثیرا
چو مرشد منور ز شمسا منیرا

خطاب بہ مکفر مسلمانان

چون نترسی از خدائے ظالم مظلوم کش
چون مؤذن گویدت مسجد بیا بہر نماز
مومن باللہ ہستی امت خیر الرسل
سہل دانستی کہ مسلم را بخوانی کافرے

خانۂ خود را بدست خویش ویران کردۂ
تو بہ مسجد آمدی تعجیل آذان کردۂ
گر برائے دین جان خویش قربان کردۂ
راست گو یک کافرے گاہے مسلمان کردۂ

اتباع شرع قرآن گر مسلم نہ ساخت
فاش گو گاہے عمل بر حکم قرآن کردۂ

تعاون احمدیان با حکومت ملک

ما تعاون با حکومت می کنیم
خدمت اولاد آدم کار ماست
ما ہمدردی بہ انسان می کنیم

ما خلاف بغی و طغیانیم ما
کے ز فرض خود گریزانیم ما
خیر خواہ جنس انسانیم ما

سوال از مکفرین حضرت احمد موعود

گر احمد نبی گشتی مگر کافر نہ ہی
مومن باللہ ۔ مطیع حضرت خیر الرسل

مومن جملہ رسل را ۔ کافرے خوانی چرا
عاشق قرآن را ۔ اے کور کافر خواندۂ

خطاب شخصے کہ نہ حضرت احمد را دیدہ نہ کلامش شنیدہ مگر بہ تکذیبش کمر بستہ

اے مدعی تو حضرت احمد شد نہ دیدۂ
آن جانشین پاک محمد نہ دیدۂ؟
بعد از ہزار و سہ صد ہجری طلوع شد
آن بدر تام بر سر این صد نہ دیدۂ؟
فرق میان صادق و کاذب چسان کنی
چون فرق تو بہ ابیض و اسود نہ دیدۂ؟

زان انتظار عیسیٰ مریم کشی ز چرخ
کان را بہ کاشمیر تو مرقد نہ دیدۂ؟

تاریخ وفات محترم میرزا غلام قادر خانصاحب احمدی صوفی مردان

شهر ذی الحجه بست و پنجم بود
چون دو کم از غلام قادر شد ۱۳۰۰ھ

لوح مزار میاں ظفر احمد خلف محترم میاں حیات محمد صاحب احمدی مرحوم قبرستان

محمد ظفر احمدی بهیروی
بد او نور چشم حیات محمد
به عمر ده و هفت چون او رسید
چهارم ز شوال و آدینه بد
خدایش فرستاد و بارش بخواست
زما شد جدا او بحق جان سپرد

خلیق و شفیق و مؤدب جوان
جگر گوشه مادر مهربان
تپ محرقه سوخت جسم و جان
سنه سیزده شصت و سه بر زبان
ندا آمدش از جمیع ز آسمان
خدا بخشش بود تا ابد پاسبان

دعا ساے کنند بوسف خسته حال
خدا بخشش کند جائے اندر جنان
۱۳ ــــ ھ ــــ ۶۳

محمد مصطفی خیر الانام است
محمد شمس و صحابش نجوم اند

جمیع انبیا را او امام است
اگر دانی همین شمسی نظام است

محمد جامع جمله رسل بد
محمد مصطفی گلدسته گشته

محمد فوق تر از جمله کل بد
جمیع انبیاء هر نوع گل بد

الواح موافق

لوحِ مزار حضرت احمدِ موعود

ایں مزار اقدس خیر الوری ست — احمد احمد غلام مصطفےٰ است
حضرت احمد جری اللہ ست ایں — مظہر عیسےٰ نبی اللہ ست ایں
مہبط وحی الٰہ العالمین — مسقط پیغامبر روح الامین
مہدئ معہود امام منتظر — اسود و احمر چو کل را راہبر
خیر امت بود در وقت ظہور — وقت رحلت گشت مغفور از غفور
۱۲۵۱ — ۱۳۲۶
چوں ظہور احمد موعود شد — جملہ آیات خدا موجود شد
۱۲۹۰

قادیاں دار الاماں شد مسکنش
در بہشتی مقبرہ شد مرقدش

لوحِ مزار حضرت سید احمد بریلوی غازی رحمۃ اللہ علیہ مدفون بالاکوٹ (ہزارہ)

سید احمد بریلوی غازی — ہست مدفون اندریں مرقد
مومن و متقی ولی اللہ — بود مجاہد براس سیزدہ صد
آمد از ہند با گروہ کثیر — بہر امداد مردم سرحد
جنگ با سکھ نمود گشت شہید — باد راضی ازو خدائے احد
بست و چارم بد از مہ ذیقعدہ — سال در غم بدان در ابجد

کاف و حا را کشیدہ گو یوسف
۲۸ ۱۲۷۴
رحمت رب بود — بایں شہید
۱۲۴۶

لوحِ مرقد حضرت مولوی سید محمد اسمعیل دہلوی رحمۃ اللہ علیہ مدفون بالاکوٹ (ہزارہ)

آن حضرت محمد اسمعیل — دہلوی - مولوی مجاہد دین
بود سالار فوج غازی ہا — بہر دفع سکھان قوم لعین
گشت مقابل بشیر سنگھ اینجا — او و اصحاب او چو شیر عرین
بود روز آدینہ بست و چہار — از مہ ذی قعدہ بجا خفتہ تن
کشتہ شد او و اصحاب او — جائے شان شد مقام علیین

سر دل را بریدہ گو یوسف
۱۲۵
باد ماوائے شان بعرش بریں
۱۲۴۶

تاریخ شہادت مولوی عطاء اللہ صاحب احمدی ساکن اسماعیلہ ضلع پشاور

حضرت مولوی عطاء اللہ — یاور او چو بخت اسعد شد
شد ز خدام احمد موعود — کو مسیح و نبی برین صد شد
احمدی گشت و پیرو قرآن — مسلم و تابع محمد شد
ماہ ذو القعدہ بد شب سادس — کش شہادت ز دست مرتد شد

سال تاریخ رحلتش یوسف
۱۳۲۶
گفت کشتہ مرید احمد شد

...مزار حضرت مولوی غلام حسن نیازی - احمدی - پشاور رضی اللہ تعالیٰ عنہ

حضرت مولوی غلام حسن — آنکه او بود شہ نیک نام حسن
عابد و زاہد و تقی و نقی — گامزن بود بہ نقش گام حسن
عالم اکمل خلیق الطبع — مقصد زندگی اش کام حسن
دافع از تفرقہ مجوز صلح — بین خصمین چوں امام حسن

داخل بیعت خلافت شد
یادگارش بماند حسن بیان
وقت توسید بچراغ دین ۱۳۶۸
سرگشته ز یقظه دنیا
بست و پنج از محرم بود
سنه ۱۳۶۳
یغفر الله شنید و برفت
اے خدا مغفرت نما او را

منسلک گشت در نظام حسن
رو بگیر بخوان کلام حسن
وقت ترحیل یافت بام حسن
رحلتش برد در مقام حسن
جرعه نوشید چون ز جام حسن
شد به ماه مولوی غلام حسن
۱۳۶۳ھ
در بهشت انس بده مقام حسن

(مدفون قادیان) مورخه ۱۵ فروری سنه ۱۹۴۴ء	مین یوسف ز تو مدد خواهم تا مرا هم بود مرام حسن	تاریخ وفات سه روز شنبه ۲۵ محرم الحرام سنه ۱۳۶۳ مطابق یکم فروری سنه ۱۹۴۴ء

لوح مزار حضرت مفتی محمد صادق احمدی بھیروی مدفون ربوہ

آہ! حضرت محمد صادق
زیں جہاں رفت سوئے خلاقش
وہ! چہ خوش مرد بے بہا بود ست
مومن و متقی و عالم دیں
در ہمہ وصف نیک یکتا بود
صورت و سیرتش بسے دلکش
بود محبوب حضرت احمد
وہ چہ ذکر حبیب میکردے
گفت لبیک حضرت صادق

احمدی بھیروی و نیک نہاد
بر فراقش کنیم ما فریاد
ایں چنیں پور مادرے کم زاد
در علوم الہیات استاد
بود در عہد خویش از اوتاد
ہر کہ دیدش شدش مسیحا یاد
در صف مومنان خیر عباد
سامعین را چہ درس خوش میداد
آنچہ احمد باو نمود ارشاد

بہر تبلیغ حق بہ کفرستان
رفت انگلینڈ و نیز امریکہ
رد تثلیث در نصاریٰ کرد
نے بہ تقریر تنہا بہ تحریرش
گشت مشکل کشائے ہر مشکل
سن تولید او ز غفر جو
یازدہم از جمادی الاول
"یغفر الله له" سن رحلتش
اے خدا مغفرت نما او را

قرعه فال باسم او افتاد
سنگ تبلیغ حق چه خوب نهاد
سوئے توحید بود او منقاد
کس ندیدست غمزه ز فساد
بہر آشفتہ گان راه کشاد
زیست در دهر هشت و هم هشتاد
روز یکشنبه گردش افلاک یاد
یاب شانزده کشیده از اعداد
روح پاکش نما به نعم یاد

مورخه ۱۳ جنوری	زیں یوسف ز صدق دل گویم! اے خدا منزلش بہ جنت باد	۱۹۵۷ء

لوح مزار حضرت ڈاکٹر سید محمد اسمٰعیل دہلوی رضی اللہ عنہ مدفون قادیان

آہ سید محمد اسمٰعیل
وہ چہ خوش مرد با صفا بود ست
خندہ رو خوش مزاج صوفی طبع
نکتہ رس نکتہ گو و قرآن داں
گل سر سبد باغ احمدیت
بود ہمدرد بیوہ و مسکین
آں حکیم و معالج غربا

احمدی - دہلوی نمود رحیل
مومن و متقی - نجیب و نبیل
خوش خصال و حلیم و نیک و جمیل
باعمل با حیا و مرد عقیل
در ہمہ وصف بے نظیر و عدیل
خیر خواہ یتیم و ابن سبیل
گشت از کثرت علاج علیل

آخرش حکم ارجعی آمد
بست و ہشتم بُد از مہ شعبان

کرد تعمیل حکم عزرائیل
روز آدینہ بُود یوم جلیل

مورخہ [illegible]

سی و ششم راکشیدہ یوسف گفت
یابد از رب خویش اجر جزیل

[illegible]

(۱۳۹۹ - ۳۳ = ۱۳۶۶ھ)

لوح مزار محترم حضرت سید محمد اسحٰق دہلوی احمدی رحمۃ اللہ علیہ مدفون قادیان

حضرت میر محمد اسحاق
احمدی بُود مومن صالح
عالم قرآن و اتباع سنن
عاشق احمد و محمد بُود
میزبان بُود بہ لنگر احمد
حامی بیوہ و یتیم و غریب
ہر کہ بشنید درس قرآنش
آہ - آں صالحے ز دنیا رفت
روز آدینہ بست و یک تاریخ

رضی اللہ عنہ یوم تلاق
صاحب علم و صاحب اخلاق
عالمش کردہ شہرۂ آفاق
در علوم کلام حق مشتاق
صاحب علم یافتش من لاق
بہر مسکین و میہمان منفاق
یک کرت - و اہش شدہ مشتاق
کہ بہ اوصاف نیک بُد سباق
از ربیع الاول بماند شاق

یغفر اللہ لہ سن فوتش
گفت یوسف الف گزنت فراق

لوح مزار الحاج حضرت مولوی عبد الرحیم نیر مدفون در ربوہ

حضرت مرد مجاہد مولوی عبد الرحیم
احمدی و پارسا و مالک قلب سلیم

سالہا در صحبت احمد جری اللہ بُود
قرب احمد علم افزودش بہ قرآن مجید
بعد احمد منسلک بُد در خلافت تا حیات
در زمان حضرت محمود احمد میر قوم
در افریقہ زمیں تاریک از آغاز خلق
کافر و مشرک ہمہ کردند ترک کفر و شرک
نیر حق ضو فگن شد بر دل تاریک شاں
صد ہزاراں کافراں بر دست او مسلم شدند
از مغرب بہ مشرق حسب فرمان امام
چوں در پیری رسیدش داغ ہجرت بر دلش
باز در آمد و نیر سوئے مرکز شتافت

یافت اندر قادیاں امن ز شیطان رجیم
گشت از تمیز فیوضش ہم علیم و ہم حکیم
منہمک گشتہ بہ تعلیم ہدایات قدیم
گشت مامور از پے تبلیغ ایں دین قویم
نیر احمد بہ مغرب تافت بر قوم عظیم
آمدند در حلقہ اسلام با عزم صمیم
رہبر شاں شد سوئے قرآن ہم راہ مستقیم
زندہ شد بر دست او آں استخواں ہائے رمیم
تا کند آرام در دار الاماں ارض حریم
حسب تحریرات کاں احمد نبی کردہ رقیم
یافت جا در قرب حق آخر بہ جنت النعیم

مورخہ [illegible]

اے خدا بر مرقدش باران رحمت بار بار
ہم وزد بر روح پاکش از درت باد نسیم

[illegible]

تاریخ وفات حضرت میر رمضان علی ساکن شہر شاد

آہ رمضان علی نیک نژاد
وہ چہ خوش مرد پاک فطرت بود
آہ آں سرو باغ احمدیت
اشک از چشم من بروں آید
چوں ز حق حکم ارجعی بشنید

رفت از دہر شد دلم ناشاد
ایں چنیں پور مادرے کم زاد
در چمن از خزاں بخاک فتاد
چوں مرا آں عزیز آید یاد
گفت لبیک او بہ رب عباد

ادخلنی جنتی بشارت یافت
احمدی بود قرب احمد یافت
اے خداوند من گناہش بخش
روز آدینہ بود عند الظہر
ہشت و دہ بود از مہ شوال

فضل حق جانش ز بہشت گشاد
جنت از مرحبا مبارک باد
روح جسمش از رحمت تو دور مباد
پیک مرگش رسید از مرصاد
سیزدہ صد ز ہجرت و سہ ہفتاد (۱۳۷۳ھ)

جائے روحش کشیدہ گو یوسف
آہ رمضان علی بحق جان داد

لوح مزار محترم جناب حافظ مولوی مظفر احمد کلانوری احمدی مدفون پشاور

اندریں خاک تنگ مدفون ست
عالم و حافظ کلام مجید
مرد شب خیز و عابد و ساجد
سبع عشرین شہر ذوالحجہ
جاں بجاناں سپرد و شد خاموش
ہمچوں قضا شد نماز یوم الجمع

دہ چہ خوش بود موحد بود
جاں نثار رہ محمد بود
خوش یکے ز اصحاب احمد بود
شام یوم الخمیس اسعد بود
روح پاکش ز جسم ابعد بود
جسم پاکش سپرد مرقد بود

سال تاریخ رحلتش یوسف
گفت ہاتف "مظفر احمد" بود
(۱۳۵۳ھ)

تاریخ وفات محترم مولوی غلام رسول احمدی گجراتی مدفون پشاور

محترم مولوی غلام رسول
مومن و متقی و کان عقول!

عابد و زاہد و تہجد خوان
عمر او صرف شد بہ ذکر اللہ
گاہ در خانہ گاہ در مسجد
پیرو احمد و محمد بود
آہ آں مرد نیک آخر رفت
ماہ ذوالحجہ یازدہ تاریخ

بود بہ نفس خود ظلوم و جہول
مجتنب بد ز بحث قال اقول
روز و شب بود ورد ما مشغول
داشت ہر حکم شان بجان قبول
اے خدا روح او مباد ملول
گشت در قرب کردگار قبول

سن رحلتش بجستم اے یوسف
"سرّ اللہ با غلام رسول"
۱۳۶۵ھ

لوح مزار محترمہ بی بی مریم بنت جناب بہادر محمد علی خان مرحوم مدفون احمد نگر کوہاٹ

بنت محمد علی خان بہادر خطاب
دختر دوشیزہ داشت بی بی مریم بنام
نیک سیرت نیک خو خوش قد و خوش ...
... موصیہ مشتاق تبلیغ دین
... از زندگی عمر بُد ہفت و ...
... رسید صبح ز آدینہ شد
... سوئے خداوند خویش
... در دل مادر پدر

بانی احمد نگر بخششش عالی جناب
در ہمہ اوصاف خوش بود دگر لاجواب
حسن دلاویز داشت ہمچو رخ ماہتاب
عابدہ و ساجدہ قاری ام الکتاب
مرگ جوانان بدید ... عہد شباب
بست سوم روز شد چوں بشمار و حساب
تربت زیبائے او گشت ... تراب
سینہ خویش ... گشت ز ہجرش کباب

آہ کشیدہ و ملک گفت بہ یوسف بگو
ساکن فردوس باد مریم عصمت مآب (۱۳۴۱)

لوح مرقد محترم میاں حیات محمد احمدی بھیروی مدفون راولپنڈی قبرستان ...

میاں حیات محمد کہ بود پاک نژاد	ہمیشہ سایۂ پروردگار چتر سرش باد
سلیم طبع و خلیق و حلیم و صالح بود	غریب پرور و ہمدرد و بے نوا جواد
بہ بھیرہ گشت تولد بمرد در پنڈی	رسید منزل عمرش قریب تا ہفتاد
مرض کثرت بول و پلیوری گردید	ہجوم زندگی ایں ستم بار جسمش زاد
چو بست و ہفت زماہ رجب شد و شنبہ	نماز صبح ادا کرد خورد چا شد شاد
رسید ڈاکٹر از در نمود انجکشن	ہو دا بہ قلب رسید بہ سجدہ در افتاد
پرید از قفس جسم طائر روحش	شنید چوں ز خداوند ارجعی ارشاد
دعائے عفو کند ور حقش ہمی خواہش	ہماں زماں کہ ایں مرد نیک آمد یاد

تو بشنو جمع بہ تاریخ کردہ گو یوسف
میاں حیات محمد مقیم جنت باد

۲۰
۱۳۵۲
۱۳۷۲ھ

لوح مزار محترم جناب خان بہادر شیخ رحمت اللہ صاحب احمدی ... ۱۴ دسمبر ۱۹۵۵ء مدفون لاہور

ہر کہ آمد در جہاں جام فنا خواہد چشید
شد شنید آں جملہ آیا ہیکہ او با چشم دید
ہر کرا رُو سوئے حق شد پشت با دنیا نمود
سوئے اللہ شد چو او دنیا بہ سوئے او دوید
یافت جنت ہر کہ فارغ گشت با ذکر خدا
حرص دنیا شد جہنم نعرہ زن ھل من مزید

عمر فانی، آل و زن، اموال دنیا ماندنی ست
باسلامت کے رود گر ایں تعلق ہا برید
ہر کہ آمد در جہاں آخر بہ حسرت میرود
گفت لبیک آں کہ حکم ارجعی از حق شنید

ہژدہم ماہ ربیع الثانی و یکشنبہ بود
رحمت اللہ رفت چوں یوسف آواز برکشید
۱۴۰۰ – ۲۵ = ۱۳۷۵ھ

(۱۴ دسمبر ۵۵ء)

لوح مزار محترم الحاج محمد اکبر خان احمدی عمر شاہ جی ساکن تور نگزائی ضلع پشاور

آہ حاجی محمد اکبر خان	فوت شد کل من علیہا فان
مومن و متقی ظریف الطبع	مالک حسن صاحب احسان
عزیزاں و دوستاں خوش طبع	داشت در گفتگو لب خندان
بود جواد و دستگیر یتیم	بہر محتاج دیدہ فیض رسان
در ہمہ خلق بود بے ہمتا	بود غیور ہم جری افغان
ہر کہ آمد دریں سرائے فنا	گشت آخر مقیم گورستان
نشست دو سہ سال نیست در دنیا	دوست صالح و دشمن شیطان
برزبان لا الٰہ الا اللہ	در عمل بود پیروئے قرآن
انت مصطفےٰ محمد بود	تابع احمد مسیح زمان
چوں ز حق حکم ارجعی بشنید	گفت لبیک رفت سوئے جنان
روز دوشنبہ بست و چہار صفر	گشت مرفوع چوں شاہ جی خان
یکہزار و سہ صد و شش و ہفتاد	سن ہجری بدل ز عمر بدان

(۱۳۷۶ھ)

اے خداوندِ ما گناہش بخش | کُن مقامش بہ روضۂ رضوان

ہمین یوسف بختم دُعائے خیر
تو ز اخلاصِ خویش آمین خوان

لوحِ مزارِ محترم سیف الرحمن خان عرف سیفور خان وکیل مردان

مسکنِ مومنان بود فردوس | صالحان را مکان بود فردوس
بادیار اگشیدہ گو یوسف | جائے سیفور خان بود فردوس

لوحِ مزارِ محترم غیور احمد خان احمدی خلف الرشید بہادر محمد علی خان احمد نگر کوہاٹ

ہیچ دانی کیست کو جستہ پناہ | از مصائب اندریں خاکِ سیاہ
ہست ایں غیور احمد احمدی | باد چترے بر سرش ظلِ اللہ
یادگارے کہ غیور و غفور | بودہ در احمد نگر چوں مہرِ ماہ
ناگہاں غیور را پیکِ اجل | از فنا سوئے بقا بنمود راہ
آہ زیں دنیا جوانا مرگ رفت | گشت عمرِ نو عروسش ہم تباہ
دید مرگِ نوجوان پورے بچشم | خود محمد ہم علی شد دادخواہ
باد جائے روحِ او دار النعیم | عفو گردانش خداوندا گناہ
بفراقش حالتِ خویشاں چہ شد | گشت آبِ چشمِ شان بر غم گواہ
روزِ جمعہ شانزدہ رمضان بود | یافت او در قربِ حق آرامگاہ

مورخہ ۰ نومبر

سالِ رحلش گفت یوسف خستہ دل
داد جنتاں غیور احمد آہ
۱۳۵۶ھ

۱۹۳۷ء

تاریخہائے تعمیر مساجد احمدیہ

کتبۂ تعمیر مسجد احمدیہ پشاور

لَا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰہِ

خوش عمارت بفضلِ ربِ عباد | گشت تعمیر شد دلِ ما شاد
مسجد است مسجد اللہ | ہر عبادت گذار ہست آزاد
احمد او محمد و احمد | می‌توان کرد حسبِ شانش یاد
مسجد احمدیہ شد نامش | جنتذا مرحبا مبارک باد

گفت یوسف ز بہرِ تاریخش
باد ایں خانۂ خدا آباد
(۱۳۴۱)

مسجد احمدیہ سول کوارٹرز پشاور

الحمد للہ عجب فضلے بما شد | کہ بہر مسجدے ربوہ عطا شد
کہ خوش مسجد بہ ربوہ گشت تعمیر | بہ تکمیلش لطف رہ خوشنما شد
شکر کن ادا شد و سنے اللہ | زہے قسمت اگر شکرش ادا شد
محمد مصطفیٰ مارا مطاع است | بروزش احمد خیر الورے شد

بہ قرآن کلام اللہ دادند مراد احمدیت گشت حاصل بدور حضرت محمود احمد	کہ علم و اتباع عشق دعا شد اگر مقصود ما یاد خدا شد بگو یوسف کہ خوش مسجد بنا شد

شکریہ بارگاہ رب العلی در باب تعمیر مسجد احمدیہ پشاور

یا رب نزول فضل تو بر ما مدام باد این مسجد و نگاہ احمدیت بہر یاد گشت این خانہ خدا کہ بے عابد کشادہ ہم از کثرت عباد و عبادات و ذکر حق اِیَّاكَ نَعْبُدُ بہ حضرت رب الکریم صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّ آلِ مُحَمَّدٍ چہ تا جان شکر خدا و محمد دہیم ما را قدم بہ احمدیت استوار دار آنکس کہ از محمد و احمد لقب گشت آنکس کہ دین حق بہ جہان ساکند بلند گردد مدام جلوہ حسنت شود نصیب یوسف اگر بہ مصر بود حکمران چہ شد	ما را سپاس و شکر تو مشغول دوام باد ہر فرد ما بہ سجدہ رکوع و قیام باد ور زیر ساجدان تو دار السلام باد این مسجدے نمونہ بیت الحرام باد اِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ ز ما صبح و شام باد ورد [illegible] بہ صدق بر لب ہر خاص و عام باد ما را بہ زیر سایہ احمد مقام باد قرآن کلام پاک تو ما را امام باد خوشبوئی بہشت بہ مغز مشام باد از ہر چہ کار خویش نتیجہ بکام باد ما را سجائے نقطہ مبارک مقام باد یا رب بہ عمر تو بیش ترا چوں غلام باد

محمود امام ملت احمد حیات باد
در دست فیض بخش او ما را زمام باد

(۹ ستمبر ۱۹۵۱ء از راہ حسن ابدال از ایبٹ آباد)

تعمیر مسجد احمدیہ ایبٹ آباد

مسجد احمدیہ ایبٹ آباد مسجد ماست مسجد بلند تا خدا مسجد و احمد	گشت تعمیر شد دل ما شاد ہر عبادت گزار ہست آزاد می توان کرد ہست شاکر باد

لب بہ جمع آورد بگو یوسف
باد ایں خانہ خدا آباد
۳۲ + ۱۳۳۸ = ۱۳۷۰ھ

تعمیر زنانہ مسجد احمدیہ ایبٹ آباد

بے خوشا بخت ڈاکٹر رمضان از مسجد زمین وقف نمود زوجہ اش یک ہزار درہم داد ہمت ہر دو ساخت این مسجد سجدے ہر دو را مبارک باد	یافت توفیق قسمتے بہ فضل منان تا گذارند خلق رکوع و سجود تا شود مسجد زنان آباد سجدہ گاہ بہر عابد و ساجد باد و بنائے شان بکونین شاد

اے خدا ہر دو را بہ بخشش خطا
بنائے شان باد جنت الماوٰے
۱۹۵۱ء

کتبہ در مسجد احمدیہ سول کوارٹرز پشاور

ضیاء الحسن محترم ڈاکٹر ہر آں عابدے کو گذارد نماز	بنا کرد مسجد بنام پدر دعائے کند باد جنتاں گھر

ظہور احسن را الٰہی بہ بخش
بود مسکنش قرب خیر البشر

تعمیر قریہ احمد نگر

بنا خان بہادر محمد علی	بفضل خدا کرد احمد نگر
خدا بخشش کند قریہ نام شد	خورند اہل قریہ ز فضلش ثمر
بود بانی و آتش از شرک دور	دریں دہ نباشد کسے منکر
خدا را و محمد را احمد بود	حفیظ و شفیع و بحق راہبر
بود مسلم و مومن و احمدی	دریں قریہ ہر کس کہ باشد بشر
شریعت بود ہمرا ایشاں رواج	گذارند خوش زندگانی بسر

دعائے کند یوسف از صدق دل
بہ احمد نگر رب احمد نگر

الہامی اشعار

(۱)	ہر عالمے کہ در رہ نیکی زند قدم	او نیک و پارسا ست غلامش بہ جزا
(۲)	حضرت مخدوم ملت مولوی عبد الکریم	ایں کرامت ہیں کہ از آتش برست ابراہیم
(۳)	ہر کہ در راہ محمد زد قدم	در رہ نیکی ندارد ہیچ غم
(۴)	محمد رسول خدا بس مرا است	کہ او مظہر ذات رب العلی است
(۵)	فضل رحمان باید از بہر نجات	ورنہ عاصی غرق عصیاں گشتہ است
(۶)	شب تیرہ گذشت و روز آمد	دہ چہ ایام دل فروز آمد

رباعیات

رباعی میر عثمان علی خان نواب حیدر آباد دکن

(۱)

ہر فرعون خدا کرد چو موسے پیدا	معجزہ داد باد شد ید بیضا پیدا
بے پدر گشت پے عصمت مریم شاہد	مثل عیسیٰ شدہ عثمان ز بہر دنیا پیدا

(رسالہ المنارہ لاہور - دسمبر ۱۹۳۶ء)

رباعی بجواب رباعی مذکورة الصدر

(۲)

ہست اللہ یکے نیست ز و ولد پیدا	لیک بہتر ز رسل گشت محمد پیدا
ابن مریم است بے اب دست عجب تر آدم	مثل عیسیٰ چہ از وے شدہ احمد پیدا

(ضیاء العالمین مطبوعہ ۱۹۳۷ء)

(۳) الہام **اعلی اللہ مقامکم** ۲ اپریل ۱۹۳۶ء

اے حاسد غنی سید چہ سوزی ز نام ما	اللہ کردہ است بلند تر مقام ما
بردہ کوشش از پے تحریف شان ما	ثبت ہست بر جریدہ عالم دوام ما

پیشگوئی ظہور احمد موعود در قرآن مجید

گفتہ است عیسیٰ بشارت ہم	کہ آید رسولے ہم چوں دوم
باسمہ احمد کہ او احمد است	بہ تجمل جمیع رسل سرور است

پیشگوئی در حدیث نبوی

گفتہ پیغمبر موعود کہ مہدی است	بہ گمراہاں اسم ہادی است
خدا بخشش مسمیٰ باحمد نمود	ز جملہ امم گوئے سبقت ربود

خطاب بہ مولوی مکفر مسلماناں

اے کہ خوانی مومناں را کافرے	چوں نخے ترسی ز اخذ قاہرے
گر نیم کافر تو خود گردی کفار	پس چہ خواہی گفت روز محشرے
قائلی مے گر نیم ہم تن گوش شو	اے مکفر مولوی متکبرے
من مسلمان ام بہ فضل ایزدم	مسلکے زادم ز بطن مادرے
ہست خالق قسم خدائے لاشریک	حی و قیوم و وحید و قادرے
او سمیع است و بصیر است و کلیم	تا ابد۔ گر نیستی کور و کرے
ہر نبی را ہستی حق بد دلیل	گشت ظاہر از وجودش داورے
ہر نبی بود ست صدیق و امین	کس نہ بودہ کاذبے یا مفترے
انبیا بودند جملہ پاک باز	ہر یکے مانند رخشان گوہرے

سیدی حضرت محمد مصطفیٰ
بود در خیل رسولان بہترے

او ست ما را شارع و ہم مقتدا	ہست ما را سوئے اللہ رہبرے
ہست او خیر الرسل خیر الورے	موسیٰ و عیسیٰ ست او را چاکرے
خاتم پیغمبران ہست ذات او	در نظام دین چو مہر انورے
ہر نبی در ذات پاکش بد نہاں	ذات حق بود کامل مظہرے
اصحاب او ہمہ مثل نجوم	ہر یکے از ہر ایشان رہبرے
جانشین مصطفیٰ بودند چہار	بوبکر۔ فاروق و عثمان حیدرے
ما ہمہ اصحاب او را چاکریم	ہمچو خادم اوفتادہ بر درے
ہر کہ توہین صحابہ مے کند	ہست او آلائے حق را کافرے

زود بینی قابل صد لعنت است	ہر کہ شد اصحاب را کینہ ورے

گشت نازل از خدا قرآن پاک
بر دل پاکش کہ بودہ اطہرے

ہست قرآن جامع و کامل کتاب	رہبر ہر اسود و ہر احمرے
بالذات ہر عالم مکتفی ست	مے کند تسکین ہر مستغفرے
انبیا را عالم فرزانہ ساخت	گشت ہر دانندہ اش دانشورے
ہست قرآن مبارک با یقین	موجب تسکین قلب مضطرے
تابع حد شرائع قبل آن	در معارف از ہمہ بالاترے
حکم او نے بود نے خواہد بود	تو بیا ور گر نہ داری باورے
ہست قرآن مانع شہوات نفس	لیک اقدس سوئے شیطاں رہبرے
حامل قرآن ز حق فہم شود	پیروے اقدس بود کور و کرے
شہوات شرعا ما کروہ [illegible]	لیک مصطفیٰ نمودہ مادرے

احمد موعود آمد از خدا
بعد حضرت مصطفیٰ پیغمبرے

الف از خیر الرسل جملہ کمال	شد محمد را بروز مظہرے
تابع قرآن مطیع مصطفیٰ است	داعی اسلام در ہر کشورے
اندریں عصر خلافت از خدا	گشت احمد نا خدائے معجزے
احمد ما یکے موعود ہست	نیست صادق مدعی دیگرے
الرو دجال باشد آن کسے	کز محمد مصطفیٰ تا بد سرے
تا کہ ذب مے کند اول ظہور	صبح صادق بعد آید انورے
از مسیحا ابن مریم فوت شد	انتظارش مے کند دانشورے

پیش کن قرآن اگر دانی حیات
گر نعمت مصطفیٰ زنده نماند

نیست جز این حجت روشن زبرے
کیست جز او زنده مانده دیگرے

ہر که القرآن را نداند او شریک
دہریہ باشد کہ باشد بت گرے

یا یکے از انبیا را رد کند
یا ز قرآن مبارک آیتے رد
یا که تکفیر مسلمانان کند
با وجود این اگر من کافرم
خویش تکفیرے نجو من کافر بود
چیست تعریف مسلمان فاش گو
گر ز تعریف مسلمان عاجزی
مومنان را نام کافر مے نہی
خود بود اندر حماقت بے نظیر

یا محمد مصطفیٰ را منکرے
یا شود منکر ز روز محشرے
بالیقین دانیم آن را کافرے
نزد ملائے مکفر مشترے
کش بود قرآن ہمیشہ در برے
آیه قرآن بخوان اے خودسرے
جہل خود تسلیم کن بر منبرے
کار دین گشته ز دستت ابترے
لیک ما را بہر موعود خبرے

مژده باد اے قوم احمد آمده
کش مسیح نادری شد مخبرے

از زمین شرق بر مغرب تبافت
کافران و مشرکان مسلم شدند
خانه پولوس آخر شد خراب
در زبان خویش قرآن خوان شدند
احمدیت جوہر اسلام ہست
داعیان احمدیت ہر طرف

نور افشان ہر طرف چون خاورے
سر نمود و خم به پیش داورے
گشت خود پائے فشان متحیرے
رستگاری یافتند از اعورے
شد محیط عالمے چون چنبرے
مے کنند تبلیغ در بحر و برے

بوذر در گل بمانده مولوی
کے کنم اظہار حق در ہر مقام
نور خداوندم حفیظ و ناصر است

زید چون الله ما را ناصرے
من نه ترسم ز ظلم جابرے
ہست در وقت ضرورت یاورے

یوسفم مستغنی از اخوان خود
مومنم خوانند کسے یا کافرے

ترانهٔ شکریه

کہ بگوے حضرت خلاق اکبرم
نور قمر نجوم در افلاک آفریده
در زمین ہست مرتین ز بحر و بر
بہر خویش حضرت آدم خلیفه کرد
آدم و نسل او ز کلامش مشرف اند
نور ارسل محمدؐ کہ مطلع ما ست
کہ را قبول کردم و حق را گفتم بیان
کے ترسم از عدو کہ خدا حافظ من است
قرآن کتاب اقدس و اطہر ہدایت است
کہ کنم دعوت اسلام مے دہم
کہ ہمچو خضر چشمه حیوان یافتم
خرده رہم کہ احمد موعود دیده ام
بستم بدست دادمش ایمان یافتم
لیکن ناصری که در انتظار توئی

گر فضل و جود خویش بخلق است ذوالکرم
من بر زمین زرد و شفیع شان منورم
خوش گشته است ز سبزه و اشجار منظرم
آن صفت خاک را بجود ہست محترم
عند الفنا او گشت خداوند رہبرم
پیدا شده موقع و ہستم ز مادرم
بر دل تیم بفضل الہی دلاورم
در مشکلات و ہر جا او ہست یاورم
شکر خدائے را کہ ز نورش منورم
از کفر و شرک مردم فجار نافرم
باید کنند مردم ذی عقل باورم
جانم بود فدا و ختم او را چو چاکرم
در چشم کور مولوی نان روز کافرم
من از صعود و رجعتش از چرخ منکرم

عیسیٰ حیات دائمی و خیر الرسل وفات
عیسیٰ ماست احمد موعود قادیان
اللہ را حمد است و محمد رسول اوست
در ہر زمین نعرۂ اللہ اکبر ست
تبلیغ دین پاک بود کار احمدی
عہد شباب رفت بہ غفلت فرا حیف
امروز قدر من نہ شناسی تو جان من

برا ین چنیں عقل تو من در تحیرم
من منکر از نزول مسیحائے اکرم
در شرق و غرب ارض ہمیں فرقہ ای برم
دارم ہمیشہ مصحف قرآن در برم
من نیز مے کنم اگر آید میسرم
ہشتاد سال عمر شد و من معمرم
فردا بہ گریہ یاد کنی من چو بگذرم

سنہ ۱۹۶۰ء
یوسف بگفت ہر چہ بہ نزدش صداقت است
جمعیت مکن ملول تو از وے برادرم
سنہ ۱۳۸۰ھ

کیفیت حسب حال

چون نقش بر دلم شدہ اللہ اکبرم
ای یک نغمہ چو بود بر لبم روان
جن و ملک و بشر ہمہ مخلوق رب ماست
کے باد شرک بر دل من میتوان فتد

از آن دیگرے کجاست کہ آید بخاطرم
ایاک نستعین معاً یاد آورم
جز ذات حق کدام ازین ہست یاورم
توحید چون بسخن من آمد ز مادرم

بعد از خدا بہ صدق مطیع محمدم
جملہ رسل بذات محمد شدند جمع
او شارع و مطاع و امام جمیع خلق
صلی علی محمد و آل محمد

اگر کفر این بود بخدا سخت کافرم
آن مظہر جمیع رسل ہست رہبرم
او سید الورٰی ست من او را چو چاکرم
صد رحمت و سلام بروحش ز داورم

قرآن کلام پاک بقلبش نزول کرد
فرمان کردگار کہ لا شرع بعدہ
کامل مکمل است بہ جملہ امور دین
باید عمل نمود بہ احکام این کتاب

نور و ہدایت است از آن ذات ذوالکرم
بہر جمیع خلق کتابے است محترم
بے مثل و بے نظیر بیابی تو لاجرم
تا آن زمان کہ وعدہ است در اخبار سرورم

احمد امام ما کہ بروز محمد است
از شرق غرب شدہ طالع چو آفتاب
او تابع محمد و متبوع امت است
احمد نبی ست صادق و تصدیق می کنم

از جانب خدا ست دریں عصر ناصرم
در تیرگی کفر ز نورش منورم
ہم صادق و امین کنی گر تو باورم
جانم جہنم است گر او را مکفرم

اے جان من درآ تو بہ احزاب صادقین
جانم گداخت از غم ایمانت اے عزیز
اللہ محمد احمد و قرآن قبول کن
یوسف بجوش نیت خود گفت ہر چہ گفت

جانم ہلاک باد اگر من مزورم
این طرفہ تر کہ من بہ گمان تو کافرم
شو احمدی بہ صدق کہ آئی تو در برم
تو ہم بجوش ظن نشنوائے برادرم
۱۹۵۹ء

حمد و نعت لیس رب العلمین

حمد ایزدے کہ خالق یکتا ست
الملک لا شریک لہ ست
کل یوم ہو فی شان چو او ست
ذات او از عقول خلق نہان
فاطر و رازق است و معبود ست

بے عدیل و مثیل و بے ہمتا ست
وحدہٗ لا الٰہ الا اللہ ست
ہمہ اسمائے خوب و نیک ور است
وصف او از گمان خلق ورا ست
ما عبادیم و بندگی از ما ست

نعت حضرت خاتم النبیین

صد درود و سلام و رحمت باد / بر محمد که او حبیب خداست
بر حبیب است بلکه در ذاتش / منتخب گشت زان نمط که فناست
میم احمد ز کثرت وحدت / از عیان بود گشت وز فرق نجاست
گو خدا نیست لیک کفر بود / گر بگویم که زان وحید جداست
لیک با وصف این که او عبد است / هرچه مخلوق هست زان بالاست
انبیا را امام و خاتم اوست / افضل از مرسلان و خیر وراست

در مدح قرآن مبین

کرد بر روی نزول امّ کتب / کو منزّه ز ریب و زیغ و خطاست
او امام است و نور رحمت حق / بهر امراض خلق جبر و شفاست
آنکه از نور چشم محروم اند / بهر چشمان شان نور و ضیاست
آنکه گم کرده اند راه هدے / بهر شان هادی است و رهنماست
آنچه در اوست باز دست حق است / و آنچه جز اوست دفتر او خطاست

در شان حضرت احمد بعد فخر المرسلین

بهر تجدید دین و حفظ کتاب / بر سر هر صدی مجدد خواست
زین مبارک کسان درین ایام / حسب دستور یک جری پیداست
یعنی آن کس که اسمه احمد / مهدی عصر و ثانی عیسی است
ماحی کفر و حامی اسلام / گمرهان را امام و رهنماست

مسقط وحی و مهبط جبریل / بر زمین نائب خدای سماست
موسی است از برای فرعونی / بخششش بالیقین ید بیضاست
خاتم مرسلان محمد بود / خادمش این که خاتم خلفاست

از رساله صیانة الصلحین ص ۲۰

هر که ذی عقل و با هنر باشد / کیسه اش پر ز سیم و زر باشد
مرد عاقل اگر سخن گوید / سخن اش بی بها گهر باشد
مرد جاهل بدان لا یعقل / قول و فعلش پر از ضرر باشد
دور تر شو ز صحبت جاهل / صحبت او پر از خطر باشد

هر نبی گر خدا همی آید
سوی الله راهبر باشد

مژده باد که احمد موعود / گشت ظاهر ترا خبر باشد
جلا مرحبا مبارک باد / احمد ما - پیامبر باشد
مومنش را مقام علّیین / منکرش را مقر سقر باشد
شاه ما محمد عربی ست / شمس و احمد نبی قمر باشد

خاتم الانبیا محمد هست
یعنی ما بعد را پدر باشد

هر نبی که بعد او آید / مصطفی را بدان پسر باشد
تو مگو بعد او نبوت نیست / گوید آن کس که بی خبر باشد
جلوه سوی رسل ملوک آیند / شان سوی بلندتر باشد
بعد خیر الرسل نبی ناید / خبر این امر مفتخر باشد

تو مخوان مصطفی نبی آخر

آخری بود نفس خضر باشد

اول آید رسول یا آخر	این سخن محض درد سر باشد
جیش و بیس بود شفا شد وصف	داند آنکس که با خبر باشد
تو دان خیر انبیا ابتر	او ست نخلے که پر ثمر باشد
قابل التفات کے باشد	آن درختیکہ بے ثمر باشد

لائق قدر مردم دانا ست
کہ ثمر از میوہ ہا شجر باشد

چون محمد نبی نماند حیات	کے مخلد دگر بشر باشد
ہر کہ عیسے حیات میداند	بر فلک بے دلیل خر باشد
او تو عیسے ز آسمان آور	حسب زعم تو زندہ گر باشد
بالیقین فوت ناصری گشتہ	مرقدش در سرینگر باشد

ہست ملا مبشر دجال
خود معین اش مثال خر باشد

ہست دستور ما کلام اللہ	بہر گمراہ راہبر باشد
مومنش می شود سمیع و بصیر	گرچہ در کفر کور و کر باشد
مومن متقی بہر میدان	راست حق گو چو شیر نر باشد
گر خطابے کند چو ابراہیم	فبہت الذی کفر باشد

مومنان اجتناب مے دارند
از رہ کج کہ پر خطر باشد

ہر کہ مغضوب و ضالین گردد	خانہ ویران و در بدر باشد
نہ درد استقر نہ ستودہ	خاک ذلت و در بصر باشد

انبیا گرچہ بودہ اند بسے   لا نبی بعد او بشر باشد

حق جو باشد شود قبولش کن		گرچہ مانع ترا پدر باشد	
از خدا ترس تو مترس از غیر		گرچہ سلطان بحر و بر باشد	
اصفا خذ کن ز گفتہ من		ترک کن آنچہ ما کدر باشد	
از شہ ۱۹ ارجون	پند یوسف شنو کہ ہر سخنش بہر تو درج پر ز در باشد	۱۹۳۹ء	

اے خوشا بندہ کہ او مرد مسلمان باشد
دشمن اہرمن و بندہ یزدان باشد
انس با خالق و مخلوق کند صبح و مسا
حسن اخلاق کند پیشہ و انسان باشد
طالب نور بود تارک کفر و ظلمت
نا فراز کفر بود صاحب ایمان باشد
مومن ذات خدا یاد بصدق و اخلاص
تابع خیر رسل عامل قرآن باشد
خاتم جملہ رسل ہست محمد عربی
جاری در امت او چشمہ فیضان باشد
خاتمش دان گرش مانع النعم گو
سخنے گوے کہ در شان او شایان باشد
مانع خیر مگو خیر رسل را ہرگز
بلکہ فتاح در نعمت الوان باشد
ز نخوانی ز جہالت در نعمت مسدود
نزد حق نعمت ہر نوع فراوان باشد

نعمت مملکت ار بند نباشد بر خلق
نبی و الہام چرا بند ز رحمان باشد
منقطع نسل شیاطین نہ شدہ در مخلوق
منقطع جنس رسل کے بر انسان باشد
دین و دنیا ہمہ در قبضۂ مولائے ماست
مورد انعم حق بندہ فرمان باشد
مصطفےٰ فوت بود و عیسےٰ مریم زندہ
عاقلے چوں شنود خیلے پریشان باشد
اصل عیسٰی چو تراب است ترابش مرجع
زادہ از خاک کجا صاحب کیوان باشد
آن کہ موعود بہ ما ہست مثیل عیسےٰ است
غور بر لفظ منکم کن مشکل آسان باشد
لفظ منکم چو بہ قرآن خبر موجود است
عاملے حل کند این عقدہ و شادان باشد
آن کہ عیسےٰ تو گمان بردہ احمد بود است
ذکر این احمد موعود بہ قرآن باشد
حبذا احمد موعود ز افلاک آمد
وہ چہ خوش مرد کزو طالب فیضان باشد
ہر کہ را رہبر موعود بود در دارین
عالم دین شود و عارف فرقان باشد
ہر کہ شد تابع احمد تو ببینی یک روز

مومن و متقی و صاحب عرفان باشد
عادل و محسن و ہمدرد بنی نوع شود
زود بینی کہ جہان مادح آنان باشد
آن کہ در چشم تو امروز ذلیل اند و حقیر
تو چہ دانی کہ دگر روز ز شاہان باشد
مقدرست کہ روزے بر پا اندر زمین
مطیع احمد موعود حکمران باشد
ہر کہ امروز بہ نزدیک شما کافر ہست
یافت چون مملکت آن روز مسلمان باشد
فاسق و فاجر و اشرار مسلمان کجاست
مسلم آنست کہ او پیروئے قرآن باشد

مورخہ ۴ جنوری	بیعت احمد موعود چو یوسف گشتہ ثنائے صد دلائے کہ او تابع شیطان باشد	۱۹۵۵ء

وَإِذِ ابْتَلٰٓى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهٗ بِكَلِمٰتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۔ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۔ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظّٰلِمِينَ ۝

شد براہیم امام و نبی و مرسل رب مورد انعم حق آل براہیم بود ظالم آن است کہ شد پیرو نفس و شیطان ہر کہ محبوب بود جائش بہ آغوش خدا ست	آل او مستحق انعم رحمان باشد مورد لعن خدا ظالم و شیطان باشد کافر انعم حق نوع کفران باشد او مشرف بہ کلام و نعماء و ہمہ الوان باشد

۱۸ آن یکے روسی دگر انگلیس ہست — از خدا منکر بدان ابلیس ہست
۱۹ از مسلمانان بسے گمراہ کرد — از صراط المستقیم بے راہ کرد
۲۰ روز مسجد تا فتنہ گر جا روند — کعبہ را بگذاشتہ بے جا روند
۲۱ احمد موعود آمد از خدا — تا بہ اسلام اندر آرد جملہ را
۲۲ احمد و پیروش کمر بستہ اند — از کمین گاہ سوئے میدان جستہ اند
۲۳ نیست اندر دستشان سیف و علم — می کنند آن جنگ با علم و قلم

۲۴
با براہین کرد غالب دین پاک
گشت ہر دجال آخر زیر خاک

۲۵ لشکر دجال چون مغلوب شد — بعد حجت نزد حق معتوب شد
۲۶ خود بہ بیدی رفت از ہندوستان — گشت آخر بے وفا با دوستان
۲۷ ہند را بگذاشت انگلستان رفت — بالخصوص از خاک پاکستان رفت
۲۸ شکر للہ ملک ما آزاد شد — قوم ما در خاک پاک آباد شد
۲۹ اولین نعمت نبوت یافتیم — دومین نعمت حکومت یافتیم
۳۰ این دو نعمت از خدا موعود بود — بین بہ قرآن وعدہ اش موجود بود
۳۱ شکر للہ چون خدا آمادہ شد — ہر دو نعمت تا بہ مایان دادہ شد

۳۲
نعمت اول بہ ما احمد نبی ہست
کو محمد مصطفیٰ را امتی است

۳۳ نعمت ثانی است پاکستان ما — شد عطا این ہر دو از رحمٰن ما
۳۴ ہم چو از درگاہ خود رو تافتیم — این دو نعمت ما ز فضلش یافتیم
۳۵ آنچہ ناممکن بنزد مولوی ست — آن ہمہ ممکن برائے امتی است
۳۶ امتی عیسیٰ نبی اللہ شد — نزد حق احمد جری اللہ شد

۳۷ بین زمین برکتش دجال رفت — ملک ما بگذاشت بے زلزال رفت
۳۸ ہر یا ممکن نہ بد جنگ و قتال — جنگ با اہل اروپا بد محال
۳۹ این دعائے احمد ست کاہل فرنگ — ملک ما بگذاشت بے تیغ و تفنگ

۴۰
بود کے ممکن بر اہل فساد
تا کنند آزاد ایشان را جہاد

۴۱ آنچہ با جنگ و جدل میخواستی — تو بغیر جنگ و شر بین یافتی
۴۲ شکر حق آور بجا از صدق دل — ای زنا شکری کہ ہستی پا بہ گل
۴۳ مومن صالح بود فرمان بر — بد بود انجام مرد من کفر
۴۴ پند ما را گوش کن ہوشیار باش — ترک بیدینی کن و دیندار باش
۴۵ احمد موعود کہ آمد از خدا — رد مگو او را تو اہلاً مرحبا
۴۶ بیعت احمد کن آمنا بگو — ہر چہ او گوید تو صدقنا بگو
۴۷ گفتہ او گفتہ اللہ بود — گرچہ از حلقوم عبداللہ بود

۴۸
اے برادر گفتہ ما گوش کن
کار از غفلت مگیر و ہوش کن

۴۹ سیدی حضرت محمد مصطفیٰ — کن یقین خیر الرسل خیر الوریٰ
۵۰ ذات پاکش مظہر جملہ رسل — بودہ ہست ما فوق از ہر جزو و کل
۵۱ خاتم پیغمبران ہست ذات او — "نیست بعد او نبی" ہرگز مگو
۵۲ باب انعم بعد او مسدود نیست — خیر امت نزد حق مردود نیست
۵۳ زاتباع مصطفیٰ یک امتی — نیست ناممکن کہ او گردد نبی
۵۴ نیست در قرآن کلام ذوالعلیٰ — بند وحی اللہ بعد مصطفیٰ
۵۵ تا ابد اللہ ست رحمٰن و رحیم — کو سمیع است و بصیر ست و کلیم

نظرِ شفقتِ حق شاملِ حالش باشد
نیست ممکن کہ بود در نظرِ حق مقبول
ہر کہ مغضوب بود کافر و مردود شود
حق ز کرد راست نبوت بہ مسلمان مسدود
آیتے نیست اگر مفتریاں باز آیند
لن یبعث اللہ رسولا سخن مومن نیست
ہر کہ گفت آمنت باللہ ز من یزدان شود
می پسندد نیک صحبت مرد نیکو خوش عمل
انس باللہ دارد و ہم انس با مخلوق او
دل بہ ذکر و کار و دست در کسب حلال
مال و جان خویش قربان در رہ مولا کند
در بلا و در مصائب ہمچنان ثابت قدم
طوق اندر گردن و زنجیر در پایش کنی
سوئے مقتل گر بری خوش خراماں می رود
سر کند خم پیش اللہ بر قضا راضی بود
بو سرش در آسمان قدوسیان رحمت کنند
گویدش قدوسیان در دو عالم حب کریم
در بلائے استقامت شد چو مومن کامیاب
ابن حی و ہمکلامی با خدا مسدود نیست
این چنین نعمت ز فیض مصطفے حاصل شود

نیز محبوب نظر نزد محبان باشد
کافر نعمت حق گرچہ مسلمان باشد
راندۂ درگہ حق وارد نیران باشد
مدعی آرد اگر آیت قرآن باشد
کافترا ہر کہ کند باعث خسران باشد
مومن و متقی زین قول گریزان باشد
توبہ از عصیان کند ہم نافر از طغیان شود
علم دین آموزد و ہم عامل قرآن شود
خیر خواہ نسل آدم بہتر انسان شود
روز پابند نماز و شب تہجد خوان شود
دین بر دنیا مقدم کردنش آسان شود
در شب ظلم و تعدی چہرہ اش رخشان شود
دست زیر سر نہد شب باشد و در زندان شود
شرح او نیک گوید سنگ اگر باران شود
سرخ رو پیش خدا فرخندہ در قعصان شود
رہنمائیش سوئے جنت مالک رضوان شود
ہر چہ میخواہی بگو حافظ رب الآن شود
ہمکلامش در دو عالم حضرت رحمان شود
مومنے باید معترف از چنین فیضان شود
طالبے باید کہ در تحصیل آن کوشان شود

گر بقعر چاہ یوسف افتادہ نیست چہ — نیست ناممکن کہ روزے یوسف کنعان شود

دعوت الی الحق

۱ اے کہ میگوئی مسیح ناصری — میشود نازل ز چرخ چنبری
۲ در کلام نفس قرآن دیدہ — اے برادر اللہ غلط فہمیدہ
۳ آن مسیح ناصری گشتہ وفات — تو غلط دانستہ نفی او را حیات
۴ ہر نبی کامد بہ دنیا فوت شد — داخل جنت ز بعد موت شد
۵ رفت چون یک بار زین دنیا بشر — باز ناید سوئے ما بار دگر
۶ کے بدنیا باز آمد انبیا — تا شود نازل مسیحا از سما
۷ بر سما باشد قیام مردگان — زندہ انسان کے رود بر آسمان

۸ آن کہ تو دانی نزولش ز آسمان
شد ظہور او ز ارض قادیان

۹ احمد احمد جری اللہ است او — تابع قرآن نبی اللہ است او
۱۰ امتی و پیروے خیر الوریٰ ست — مظہر حضرت محمد مصطفےٰ است
۱۱ پادری کو جانشین بابل ہست — در حقیقت او ہمان دجال ہست
۱۲ کشتنش تو بودی منتظر از سالہا — تا کنی رو چنین دجالہا
۱۳ منکر توحید ہست آن بے حیا — پور مریم را بگے خواند خدا
۱۴ بر صلیبا کشتہ شد ملعون شد — از نگاہ منکرین ملعون شد
۱۵ غیر معصوم اند نزدش انبیاء — پور مریم ہست تنہا بے خطا

۱۶ قائل کفارہ عیسے ہستند!
دشمن توحید و ہم موسیٰ ہستند!

۱۷ ظاہر این دجال از یاجوج شد — دشمن یاجوج کل ماجوج شد

با عباد الله تکلم مے کند

۵۶

سنت الله هست حتم تا ابد

۵۷ گرچه الله هست رب العلمین — لیک رو تابد ز قوم ظالمین

۵۸ ظالم و مشرک نمی سازد امام — نے مخاطب میکند اندر کلام

۵۹ او نگاه رحمت و شفقت کجا — در حق مردود میدارد روا

۶۰ هر که از گفتار حق محروم شد — هست او ملعون خود معلوم شد

۶۱ هر که شد محروم از هر نوع خبر — بالیقین باشد چنین مردود و غیر

۶۲ اولیاء الله محبوب حق اند — متقیان جمله مطلوب حق اند

۶۳ هر که شد محو اطاعت با خدا — هم قدم زن در پئے خیر الوریٰ

مے شود داخل بہ قوم صالحین!

۶۴

رفته رفته میشود از شاہدین!

۶۵ از شهیدان فوق تر صدیق شد — شد ز رب خالقش چنین تصدیق شد

۶۶ با چنین مردم کند الله کلام — منتخب از صادقان گردد امام

۶۷ هر مکلم را محدث شد خطاب — معنی ملهم تو از تحدیث یاب!

۶۸ هر محدث را نبی گفتن خطاست — از محدث فوق خیل انبیاست

۶۹ ز انبیا مبعوث هر گردد رسول — در نگاه حق چو مے گردد قبول

۷۰ هر رسول الله مے باشد امام — اتباعش واجب است بر خاص و عام

۷۱ بیعتش لازم شود بر مرد و زن — حق ورا گردست صدر انجمن

کار او دعوت الی الله مے بود

۷۲

تابعین را نیز اصلاح مے بود

۷۳ خوانده ام با چشم خود تورات را — دیده ام من جا بجا آیات را

۷۴ غیب بین افراد را خوانند "نبی" — یاد دارد این سخن را هر غبی

۷۵ غیب بین گر زن بود اہل کتاب — کرده اند نامش "نبیّه" در خطاب

۷۶ غیب بینان "انبیا" نامیده اند — مرد و زن را غیب بینان دیده اند

۷۷ هر نبی لازم نه بد باشد رسول — هر رسول الله نبی بود اے جهول

۷۸ هر رسول الله یقیناً "مرد" بود — در گروه انبیا او فرد بود

۷۹ غیب بینی بهر زن ممنوع نیست — زن همیشه تابع، متبوع نیست

زن مگر داخل به خیل انبیاست

۸۰

زن اگر باشد نبیّه خود رواست

۸۱ مرد و زن اندر یهودان غیب بین — صد هزاران بوده اند تو کن یقین

۸۲ نیز امت زین حصه را محروم شد — رو شده با خیر چون موسوم شد

۸۳ بر محمد خاتم پیغمبران — لیک او را مانع انعم مدان

۸۴ باب هر نعمت بر امت وا نمود — هر در نعمت بر امت کشود

۸۵ وحی و الهام و نبوت جاری اند — در حق "منعم علیهم" ساری اند

۸۶ گفتن "لا وحی بعدی" باطل ست — بر غلط اصرار کار جاهل ست

۸۷ "لا نبی بعدی" مگو در مومنان — هست این ممنوع بهر کافران

هر که منکر نیست کے گردد نبی

۸۸

فرق کن در مومن و کافر - غبی

۸۹ هرچه بهر کافران مصطفیٰ — منع بد اندر کلام ذوالعلیٰ

۹۰ تو ازان محروم کردی مومنین — مومنان اند در خیال تو لعین

۹۱ توبه کن باز آ ازین راه خطا — تا شود از تو خدا و حضرت رضا

۹۲ فهم قرآن از خدائے خویش خواه — اے غلط رو تو مکن رویت سیاه

۹۳ مصطفیٰ است رحمۃ للعالمین — باب انعم کردہ بر مومنین
۹۴ مصطفیٰ را تو مخوان مانع خیر — مانع انعم شدست از ہر غیر
۹۵ ہر در نعمت بہر مومن کشاد — رحمۃ للعالمین پایندہ باد

خاتم کل انبیا او را بدان
۹۶
لیک تو مانع خیر او را مخوان

مقام محمدؐ بزبان احمدؑ

۹۷ بر محمد مصطفیٰ خیر الانام — تو بخوان صدہا درود و صد سلام
۹۸ چشمۂ کوثر ز فیضش جاری است — تا قیامت فیض عامش ساری است
۹۹ ما ازو نوشیم ہر آبے کہ ہست — زو شدہ سیراب ہر لبے کہ ہست
۱۰۰ ما ازو یابیم ہر نور و کمال — وصل دلدار ازل بے او محال
۱۰۱ آنچہ ما را وحی و ایمائے بود — آن نہ از خود از ہمان جا بود
۱۰۲ من اگر امروز پیغمبر شدم — ہمچو مہ زان مہر خود انور شدم
۱۰۳ یافتم من ہرچہ از وے یافتم — در شب تاریک چون مہ تافتم

تابعم من او مرا متبوع ہست
۱۰۴
کے نبوت بہر من ممنوع ہست

عقائد احمدیہ

۱۰۵ ما مسلمانیم این فضل خداست — مذہب اسلام کیش و دین ماست
۱۰۶ سیدی حضرت محمد مصطفیٰ — ہست ما را مقتدائے خیر الوریٰ
۱۰۷ ہست دستور العمل قرآن ما — بر کتاب اللہ ہست ایمان ما

۱۰۸ رہبر ما ہست قرآن و سنن — اتباعش مے کند ہر مرد و زن
۱۰۹ احمد موعود عکس مصطفیٰ — شد سوئے قرآن ما را رہنما
۱۱۰ ما ازو اللہ و قرآن یافتیم — ما ازو ایمان و عرفان یافتیم
۱۱۱ ما مسلمانیم بلکہ احمدی — احمدیت چیست فیض سرمدی

احمد ما این نبی امتی است
منکرش یوسف بگو مرد غبی است
(۲۷ ۴/۵۷)

خطاب بہ مولوی مکفر مومنین

۱ اے عدو اللہ ملا بد زبان — چون نمی ترسی ز قہر آن یگان
۲ مومنان را نام کافر مے نہی — تو نداری از خدا طمع بہی
۳ مومنے را کافرے گفتن خطاست — تو مکن تکفیر مسلم - نا رواست
۴ ما مسلمانیم از فضل خدا — ایزد ما خالق ارض و سما
۵ گوش کن بشنو مسلمانیم ما — ذات حق را وحدہٗ خوانیم ما
۶ رہنمائے ما محمد مصطفیٰ ست — زانکہ او خیر الرسل فخر الوریٰ ست
۷ اوست ما را شافع و شارع نبی — ہر یکے از ماست او را امتی
۸ خاتم پیغمبران لاریب گو — لا نبی بعدہٗ مطلق مہ گو
۹ زانکہ عیسےٰ آید و باشد نبی — نیک میدانی کہ باشد امتی
۱۰ آمد عیسیٰ نبی فیکم بود — او امام ما - گر منکم شود
۱۱ احمد موعود آن عیسیٰ نبی ست — تابع شرع محمد امتی ست

نیست آن موعود عیسےٰ ناصری
۱۲
زانکہ او شد فوت در شہر سری

۱۳ زنده دانند احمقش بر آسمان — عاقلش خوانند بر ذیل مردگان

۱۴ کے کلام الله او را گفت حیات — بین احادیث نبی خواندش وفات

۱۵ یکهزار و نه صد و پنجاه سال ۱۹۵۰ — نیست ممکن زنده ماند مرد زال

۱۶ غیرت اے مردم مسیح زنده بود — حضرت خیر الرسل مرده بود

۱۷ زنده گر بودے یکے از انبیاء — بالیقین بودے محمد مصطفےٰ

۱۸ چون محمد مصطفی زنده نماند — احمق است آنکس که عیسیٰ زنده خواند

۱۹ هست ما را ابن مریم ابن عم — وان محمد را چو والد محترم

۲۰ گر خدا پرسد که این آدم — من بخوانم والدم نے ابن عم

۲۱ ابن عم در قلب قوم محبوب هست — نزد من خود والدم مطلوب هست

۲۲ از خدا خواهم محمد مصطفےٰ — یا بجایش احمد خیر الورےٰ

۲۳ احمد موعود نور مصطفےٰ است — زابن مریم بهتر و خیر الوریٰ ست

فوت شد عیسیٰ مسیح ناصری

۲۴ احمقش خوانند بر چرخ چنبری

۲۵ موسے و عیسے گر اسرائیلی اند — خود محمد احمد اسماعیلی اند

۲۶ ختم شد چون دور اسرائیلیان — گشت قائم دور اسماعیلیان

۲۷ هست عیسے رهبر قوم یهود — با مسلمانان کار او چه بود

۲۸ او رسول آل اسرائیل هست — شارع ما نسل اسماعیل هست

۲۹ بعد موسے مثل موسے شد نبی — بعد عیسے مثل عیسے احمدی

۳۰ مثل موسے بهتر از موسے بود — مثل عیسے افضل از عیسے بود

۳۱ احمد ما عیسے موعود شد — سیزده صد برفت موجود شد

۳۲ آنچه احمد کرد عیسے کے کند — نیست ممکن کہ این سفر را طے کند

۳۳ هست احمد مظهر خیر الرسل — هست عیسیٰ جزو احمد عکس کل

۳۴ عکس کل از جزو خود بهتر بود — کے خردمند طالب کمتر بود

۳۵ با محمد شارع اقوام کل — زان طلب من خواهمش خیر الرسل

دعوت احمد نبی محدود نیست

۳۶ قوت روحانی اش مسدود نیست

۳۷ آنچه احمد کرد عیسی کے کند — مرکب خود را اگر او پے کند

۳۸ با محمد مظهر جمله رسل — احمد موعود ما شد عکس کل

۳۹ دعوت او هست بهر سطح ارض — میکند هر قوم را اسلام عرض

۴۰ از حق رحمة للعلمین — میکند تبلیغ بر روئے زمین

۴۱ چون ز دنیا رفت [illegible] — جانشین او بود اندر جهان

۴۲ دعوتش از ایشیا افریقه رفت — در جزائر یورپ و امریکه رفت

۴۳ جمع قرآن شد بدست داعیان — احمد و احمر بسوئے شان دوان

۴۴ کمر گویان سوئے داعی آمدند — گوسپندان سوئے راعی آمدند

۴۵ شد بمغرب هر طرف مسجد بنا — نعرهٔ الله اکبر شد بپا

۴۶ روز با نهائے عجم قرآن مجید — ترجمه کردند در هر جا رسید

۴۷ هر کجا بزم غرائب شد بنا — فوق شد اسلام بر هر ماسوا

۴۸ حضرت احمد جری الله هست — مظهر عیسیٰ نبی الله هست

۴۹ رفت عیسیٰ مرسل رب العباد — آمد احمد مصلح حق زنده باد

۵۰ ازان حق غالب بر کل ادیان شد — دید یوسف معجزه حیران شد

۵۱ اے خدا با دا درود و صد سلام — بر محمد آل و اصحابش تمام

(۲۰-۱۲/۵۹)

بسم اللہ الرحمن الرحیم

در جواب نظم محمد منیر مدیر اخبار انجام پشاور مورخہ ۱۴ مارچ ۱۹۶۰ء

اے کہ میگوئی کہ مہدی زندہ است   در کہ امین غار گو پاشندہ است
غار الآن مسکن انسان نیست   نیک میدانی کہ او حیوان نیست
از کہ مے ترسد۔ نمے آید برون   مے کند ضائع چرا عمرش درون
یک ہزار و دو صد و پنجاہ سال   رفت۔ او زندہ است۔ ہست از محال

کن یقین آن مہدی تان مردہ است
این غلط فہمیدہ ئی کو زندہ است

عوج و ذوالقرنین را عمر دراز   بخشیدہ ئی۔ گشتہ زونش بے نیاز
نیز لقمان را شریک شان کنی   چون حشیشیان گپ ہا مے زنی
از کتاب اللہ دلیلے پیش کن   بے دلیلے کس نمے شنود سخن
در ثبوت خویش قرآن پیش کن   یا بگو داری تو علم من لدن

گر نداری آیت قرآن بدست
شعر خوانی تو مکن چون مرد مست

در زمان عیسیٰ آخر زمان   نیست مہدی جدا اے نوجوان
مے کشد عیسیٰ نبی دجال را   میکند بے دست و پا آن ضال را
قتل دجال است از شمشیر او   زندہ حق خواہد شد از تکبیر او
امتیان دجال را دجال نام   مے نہند از جہل و علم ناتمام

رہبر قرآن کلام اللہ کن
قلب را از علم حق آگاہ کن

عالم الکل ہست اللہ الصمد   علم کل مخصوص ذاتش تا ابد
عالم الغیب ہست ذات کبریا   غیب دانستن بود وصف خدا
خواست از اللہ پیغمبر دعا   روز افزون کن الٰہی علم ما
انبیاء را نیست حاصل علم کل   ربِّ زِدنی گفت زان خیر الرسل

ہست تلمیذ خدا بے شک نبی
ہست عالم تر ز ہر یک اُمتی

لیک این گفتن کہ ہر پیغمبرے   بود اُمی کس ندارد باورے
باوجود خواندن علم الکتاب   اہل مکہ یافتند اُمی خطاب
علم ظاہر علم کسبی مے بود   علم مرسل علم وہبی مے بود
وہب را بر کسب زان فوقیت است   انبیاء را باعث تربیت است

ہر نبی یابد ز حق سمع و بصر
نیست جز اللہ محتاج دگر

مژدہ باد عیسیٰ موعود آمد است   یعنی آن مہدی معہود آمد است
احمد موعود گشتہ نام او   گوش کن از صدق دل پیغام او
بندہ مخصوص اللہ پاک شو   کبر بگذار و ہمہ تن خاک شو
شو مطیع حضرتِ خیر الوریٰ   از کَلَامُ اللہ خواہ راہِ ہدیٰ

صالحان را ہم نشین و یار باش
دور تر از صحبتِ اشرار باش

نیست عیسیٰ ناصری بر آسمان   زندہ اندر غار مہدی را مدان
مسیح گاہ نامید مسیح ناصری   بر زمین اے جان۔ ز چرخ چنبری
نے ز غار آید گہے مہدی برون   نے رود در غار پیش او درون

آن امام منتظر ظاهر شده ست	از خدا مخلوق را رهبر شده ست

پند یوسف گوش کن ای نیک نام
ختم شد پیغام احمد والسلام

یارب بود بحمد تو گویان زبان ما
شیرین بود بذکر تو کام و دهان ما

ما بندهٔ تو ایم تو مولائے ما ستی
از نور ذات تست منور مکان ما

از امر کن ظهور نمود ست کائنات
هم زنده شد ز روح تو این جسم جان ما

ما را ز فضل خویش مسلمان نموده ئی
یارب ثبات بخش بفعل و زبان ما

ایاک نعبد تو گوئیم روز و شب
ایاک نستعین که توئی مستعان ما

ما کے ز زید و بکر طلبگار نصرتیم
چون ذات تست ناصر و هم مهربان ما

راز دلم چرا بدگر کس بیان کنیم
چون عالم الغیب بود راز دان ما

ما یافتیم هر چه ز فضل تو یافتیم
شکرت ادا کنیم چه تاب و توان ما

فخر الرسل محمد ما مقتدائے ما ست
از شان عظمتش شده ما فوق شان ما

در دست ماست پرچم اسلام میرویم
در شرق و غرب فتح کنان نوجوان ما

تعمیر می کنیم مساجد بهر زمین
در شهرهائے کفر شنو رو - اذان ما

قرآن شمع ماست بدا نصار کفر و شرک
روشن کند قلوب همه سامعان ما

ما انتظار عیسے مریم نمی کشیم
چون به از دست احمد آخر زمان ما

یارب بباغ احمدیت نوبهار باد
چون کرده تو احمد ما باغبان ما

آن قادیان که مولد موعود احمد ست
یارب بجاه بخش تو آن قادیان ما

ما را چو مکه باز ده از دست مشرکین
آزاد کن ز غیر تو دار الامان ما

یارب دعائے یوسف محزون قبول کن
با برگ و بار دار همه خاندان ما

إذا أراد الله لرجل خيرا جعل له الحاسدين في الأرض

هر که میخواهد خدایش برتر و بالا کند
علم و کسب آموزد و در سعی کل اعضا کند

مومن بالله باشد عامل قرآن شود
سعی پیهم روز و شب در رضی مولا کند

حسن و خلق آموزد و حسن عمل آرد بکار
خدمت خلق خدا را مقصد و منشا کند

هر که محنت میکند اجرش گہے ضائع نشد
حسب قرآن و خبر حق وعده را ایفا کند

لیس للانسان الا ما سعی قرآن گفت
سعیهٔ سوف یری - هر مومن و ترسا کند

تکیه بر کفاره عیسے مکن گر عاقلی
این حماقت روز محشر مرترا رسوا کند

هر که کشت امروز تخم نیک و بد در زندگی
ثمرهٔ اعمال خود باید درو فردا کند

دانه دانه گرد آرد مور انبارے شود
قطره قطره ابر بارد رو نما دریا کند

لیک میدانی که بت از نصرت تو عاجز ست
جمله مشکلهائے تو حل ذات حق تنها کند

هر که او لاحول خواند از شر شیطان رهد
زانکه قرب ذات حق را ملجا و ماویٰ کند

یک در رزق ار شود بند هیچ تشویشے مکن

صد در دیگر بر دیت حق تعالےٰ وا کند
چوں خدا خواہد کسے را عزت و رفعت دہد
حاسد انش نیز ہر سو در زمین پیدا کند
گر خدا خواہد کہ کسے را پردۂ عزت درد
ہر دو لب ہالیش بہ ہجو صالحین گویا کند
لائق تندرست کو عزت ز جہد خویش یافت
لاجرم نا اہل ہست کو فخر بر آبا کند
گر لباس خوب پوشد خوبصورت مے سزد
شکل بد پوشد چو دیبا ذلت دیبا کند
صورت زیبا گذار و سیرت زیبا بیار
پیری و امراض خستہ صورت زیبا کند
ہر شجر کو طیب است بار ثمر طیب دہد
گندہ اشجار شجر نفس شجر رسوا کند
شد محمد مصطفےٰ زان خاتم پیغمبران
تا ز نہرش انبیا در امتش پیدا کند
گر محمد مصطفےٰ شد رحمۃ للعالمین
بعد او خیر الامم دجال چوں پیدا کند
زندہ دارد بر فلک عیسےٰ بن مریم را چرا
قادرِ مطلق اگر خواہد دگر پیدا کند

گفت یوسف بیدہم پند پیر و برنا را ازان مومن صالح شود گر گوشش پند ما کند	(۱۲۵)

بسم اللہ وحدہٗ لا شریک لہٗ

در زبان پارسی این مثنوی
من نوشتم در جواب مولوی
سنگدل ملا نترسد از خدا
مے کند بر احمدیان افترا
گاہ کافر گوید و گاہ لعین
نفرتے پیدا کند در سامعین
گاہ سامع کافر انگارد مرا
مستحق قتل گرداند مرا
نزد او منسوخ لا اکراہ ہست
زین سبب ملا چنیں بیراہ ہست

مثنوی معنوی

رقیمۂ قاضی محمد یوسف فاروقی احمدی قاضی خیل ہوتی ضلع مردان

در بیان

عقیدہ و حجت احمدیہ و تعلیم حضرت احمد جری اللہ بغرض ازدیاد علم خوانندگان منظوم شد

بر ما ہمان اتمام حجت است کہ ما گوئیم نہ آنکہ معاندین بحق ما گویند

سنہ ۱۳۸۰ھ مطابق ۱۹۶۰ء

در مطبع منظور عام پریس پشاور مطبوع گردید

بسم الله الرحمن الرحیم ✣ نحمده و نصلی علی رسوله الکریم

شہادت خلیفہ بر نبوت سیدنا حضرت احمد سنہ ۱۹۱۵ء حسب مطالبۂ خواجہ کمال الدین

الا اے حضرت محمود احمد
شنو اے زینت تاج خلافت
ز صدق اخلاص با اقرار صالح
بنام آن کہ او پروردگار است
بنام آن کہ زد حضرت محمد
بنام آن کہ زد موعود احمد
بنام این چنین داد او سوگند
پس از سوگند باشد این شہادت
جناب حضرت موعود احمد
امام الآخرین کامل نبی بود
خدا اش خود نبی اللہ گفتہ
نبی خواند سش محمود در حدیثے
نبی باشد بہ منہاج نبوت
نبی باشد مثل نوح و آدم
نبی چون حضرت یعقوب و موسیٰ ست
نبی او مثل جملہ انبیاء بود
نبی بود او بہ اوصاف حمیدہ

خلیفہ ثانی موعود احمد
گل سرسبد باغ احمدیت
شہادت مے نویسم خوب واضح
عزیز و قادر و ذوالاقتدار است
پیمبر گشتہ با قرآن آمد
پئے اصلاح مخلوق آمد برین عہد
بصدق دل خورم صدبار سوگند
بحق احمد آمد نبوت
مثیل ناصری نقل محمد
مطیع مصطفےٰ بُد او نبی بود
بہ الہامش جری اللہ گفتہ
نباشد منکر این جز خبیثے
درخشد بر سرش تاج نبوت
نبی باشد چو ابراہیم اعظم
نبی چون یوسف و داؤد و عیسیٰ ست
نبی چون حضرت خیر الورےٰ بود
نبود او صاحب شرع جدیدہ

مگر آن کہ او کامل نبی بود
نبی کامل خیر الورےٰ بود
نبی احمد مصطفےٰ ختم الرسل بود
محمد بُد نبی صاحب شریعت
بروز کامل او میرزا بود
غلام احمد چو در احمد فنا شد
مظہر شد ازین باعث بہ احمد
ز نور مصطفےٰ شد مستفیدے
بود استاد او حضرت محمد
محمد مقتدائے او مقتدی بود
نبی انبیاء قبل از محمد
نبی مستقل نزد شش ہمان ست
بود آمد بعد او ظلی نبی شد
بود قبل او از اتباعش
نبیے او نہ بُد اندر نبوت
نبی را بر نبی باشد فضیلت
کتاب اللہ بصدق ہاست ناطق
بود آیت ز فضّلنا فضیلت
بود ے را اگر باشد شریعت
بحضرت نبی اللہ احمد
نبود او صاحب شرع جدیدہ

بروزی بود ظلی امتی بود
وجودش بہر مردم حق نما بود
محمد نقل از ہر جزو کل بود
محمد صاحب ختم نبوت
وجود میرزا احمد نما بود
دوئی را دخل در ذاتش کجا شد
کہ بود او مظہر ذات محمد
رسیدش زو بہ بُد یا مستفیدے
دگر استاد را نامے نداند
محمد ہادے و او مہتدی بود
شنو در اصطلاح خاص احمد
کہ قبل از احمد آخر زمان ست
بروزش شد رسول امتی شد
مگر ما بعد او شد مطاعش
دگر فرقے سر مو نے الحقیقت
ندانم فرق در نفس نبوت
خدا خود داد حکم لا نفرق
مگر از لا نفرق خود نبوت
حقیقی مستقل گفتہ ست حضرت
حقیقی مستقل ہرگز نباشد
حقیقی نیست نے گوشم شنیدہ

ز بدء بعثت قبل از محمد
محمد مصطفیٰ چوں مطاعش
مطاع ما مطیع مصطفیٰ بود
محمد مصطفیٰ ختم الرسل بود
جمیع انبیا را مکملت ما شد
تمامی انبیش گشتند حاصل
نباشد بعد او شارع پیمبر
بگو گر بعد او شارع نباشد
نیاید بعد او سابق رسولے
نگردد صاحب وحی یہودے
اگر باشد بود فردے ز امت
اگر مہرش کند تصدیق او را
ہمیشہ تابع قرآن باشد
نباشد بعد قرآں ہیچ وحی
بدین مصطفیٰ جاری است دائم
نگوئم وحی حق مسدود گشتہ
اگر منکر شوم از وحی ملہم
غرض احمد جری اللہ نبی بود
ندانستم نبی وہ نام کا ہے
نہ گفتم گاہ وہ ناقص نبی ہے
اگر در مصطفیٰ نقصے نبودہ

ازاں او مستقل ہرگز نباشد
مطاع ما نبی شد تا بعرشش
بدرگاہ خدا ازاں محبتے بود
بایں معنے کہ او افضل ز کل بود
مقامش در نبوت منتہا شد
شریعت بر وجودش گشت کامل
بود شرع محمد تا بآخر
بگو مطلق نبی ہرگز نباشد
نہ غیر متبع گردد قبولے
نہ ترسا و مجوس و دیدہ ہنودے
مصدق گشتہ از مہر نبوت
نبی ظلی بگو تحقیق او را
بدستش حجت و برہاں باشد
کہ باشد مشتمل بر امر و نہی!
یقیناً دان ہمیں دین است تا کہ
نگوید آں کہ او مردود گشتہ
چہ باشد فرق بین از غیر مسلم
غلام مصطفیٰ جز امتی بود
ہمیں دانم نبی وہ کام کا ہے
وہ باقی اولیا سا امتی ہے
چرا در ظل او نقصے فزودہ

ز نقصے بودے اندر کمالش
نبینا بود آں حضرت مجدد
ازاں ہم چنیں گردد نہ کمتر
ز تجدید کار انبیا بود
نہ شارع نبی حضرت محمد
ز داؤد انبیا از بعد موسیٰ
ز انبیا بود موسیٰ با شریعت
بہ موسیٰ رسولے چوں بیامد
اگرچہ کار شاں تجدید میبود
ہمیں ایں جا حضرت موعود احمد
پس از کدام امر شریعت مانع
بویش گفت است آں بی بی حمیرا
بختم النبیین بر محمد

منور کے شدے خلق از جمالش
پی تجدید دین برای صد آمد
غلو شاں آں برحق پیمبر!
نہ ایں مخصوص بہر میرزا بود
ہر بود از جانب مولا مجدد
ز یوشع ابن نون تا مادر عیسیٰ
ز بعدش داشت ہر مرسل خلافت
نہ بُد در دین او الا مجدد
مگر قرآن نبی کامل بفرمود
مجدد ہم نبی اللہ باشد
اگر شارع نباشد بلکہ تابع
بیا کن گوشش الآن قول مے را
بگو مطلق نبی ہرگز نباشد

ہمیں بود و ہمیں است اعتقادم
شہادت ختم شد دل گشت شادم

خطاب بہ علمدار بغاوت!

بیا بشنو علمدار بغاوت
ز حضرت عیسیٰ موعود احمد
ملائکش خود نبی اللہ گفتہ
ز اقرارش محمد در حدیثے

بحق احمد و اسرار نبوت
مسیح و کرشن بود او ہم محمد
بہ الہامش جری اللہ گفتہ
نباشد منکر او جز خبیثے

نبی باشد به منهاج نبوت
درخشد بر سرش تاج نبوت

نبی باشد بمثل نوح و آدم
نبی باشد چو ابراهیم اعظم

نبی چون حضرت یعقوب و عیسیٰ است
نبی چون حضرت داؤد و یحییٰ است

نبی او مثل جمله انبیا شد
نبی چون حضرت خیرالورے شد

نبی شد او به اوصاف حمیده
نبود او صاحب شرع جدیده

مگر با اینکه او کامل نبی بود
بروزی بود و ظلی امتی بود

بروز کامل خیرالورے بود
وجود او بهر دم حق نما بود

فضیلت انبیا و نفس نبوت

نبی را بر نبی باشد فضیلت
نباشد فرق در نفس نبوت

کتاب الله بتصدیق ماست ناطق
برو بنگر تو حکم لانفرق را

بود ثابت ز فضلنا فضیلت
مگر از لا نفرق خود نبوت

در تعریف نبی

نبوت چیست اظهار علی الغیب
بکثرت باشد و بے شیب و بے ریب

هر آن کو زین صفت موصوف باشد
به خیل انبیا معروف باشد

بتابد سش زمین و آسمانے
نماید همچو باران صد نشانے

بدعوے نبوت چون محمد
بماند بست و سه ۲۳ سال او مؤید

بود در دعوے خود کامیابے
درخشد صدق او چون آفتابے

بود در جسم پاکش زوج جاذب
بود بر منکران خویش غالب

بود قبل از نبوت در خلائق
امین و پاکباز و نیز صادق

ازیں در مدعی معلوم گردد
یقیناً او نبی موسوم گردد

ازیں تعریف حق احمد نبی بود
نبی کامل اما امتی بود

در بحث ناقص و کامل

بهر زه گوئے بدزبان را
علمدار گروه باغیان را

بوائے پرتعصب مرد جاهل
چرا خوانی تو ناقص مرد کامل

اگر نقصے بود اندر کمالش
منور کے شود خلق از جمالش

خدا در وحی خواندش بدر کامل
مشو بر جستجوئے نقص مائل

بگے نامے تو الله ها آن جری را
سو جها کا گوئی حضرت ناصری را

بفرما آخر چنیں بیراه گشتی
بگفتی ترک حق گمراه گشتی

فسادے اگر ایں ناقصان را
ز راه مستقیم افتادگان را

در شان سیدنا محمد خاتم النبیین

بگوش هوش بشنو اے عراقی
بمیخانه نخواهی جام و ساقی

محمد مصطفے ختم الرسل بود
محمد افضل هر جزو و کل بود

محمد بد نبی صاحب شریعت
محمد صاحب مهر نبوت

محمد آفتاب چرخ دین است
محمد حجة الله بر زمین است

محمد رحمة للعلمین است
محمد مظهر حق بر زمین است

محمد بود فخر نسل آدم
محمد بود بر از جمله عالم

محمد افضل از نوح ست و موسیٰ
محمد افضل از [illegible] است و عیسے

محمد مجتبے عالی صفات است
محمد بهتر از کل کائنات است

محمد مالک خلق عظیم است	ز احمد تا احد یک فرق میم است

سیدنا احمد بروز محمد بود

بروز کامل او میرزا بود	وجود میرزا احمد نما بود
غلام احمد چو در احمد فنا شد	دوئی را دخل در ذاتش کجا است
مسمے شد ازان باعث به احمد	کہ بود او مظہر ذات محمد
اگر در مصطفے نقصے نہ بودہ	چرا در مظہرش نقصے فزودہ

اُمتی نبی

شنو احمد جری اللہ نبی بود	غلام مصطفے بود امتی بود
ز نور مصطفے است مستفیدے	رسیدش زو سیہ بود یا سپیدے
بود استاد او حضرت محمد	دگر استاد را نامے نہ داند
محمد مقتدا او مقتدی بود	محمد ہادی او مہتدی بود

نبی مستقل

بحق انبیا قبل از محمد	شنید در اصطلاح خاص احمد
نبی مستقل ہر یک نبی شد	نبی بعد از محمد امتی شد
نہ بد ما قبل او از اتباعش	مگر ما بعد را او شد مطاعش
بغیر این نہ بُد اندر نبوت	دگر فرقے سر موئی فی الحقیقت

حقیقی نبی یا شارع نبی

رسولے را کہ باشد با شریعت	حقیقی مستقل گفت ست حضرت

بگو حضرت نبی اللہ احمد	حقیقی مستقل ہرگز نباشد
نبود او صاحب شرع جدیدہ	حقیقی نیست اے آہو رسیدہ

احمد شارع و مستقل نبی نبود

نہ بد پیغمبرے قبل از محمد	ازین او مستقل ہرگز نباشد
محمد مصطفے با چون مطاعش	مطاع ما نبی شد ز اتباعش
مطاع ما مطیع مصطفے بود	بدرگاہ خدا زان مجتبے بود

در شان خاتم النبیین

محمد مصطفے ختم الرسل بود	بایں معنے کہ او بہتر ز کل بود
جمیع انبیا را مقتدا شد	مقامش در نبوت منتہا شد
تمامی نعمتش گردید حاصل	شریعت بر وجودش گشت کامل
نباشد بعد او شارع پیمبر	بود شرع محمد تا بہ آخر
ہرگز بعد او شارع نباشد	مگو مطلق نبی ہرگز نہ آید
نیاید بعد او سابق رسولے	ز غیر متبع گردد قبولے
گرد صاحب وحی بودے	ز ترسا و مجوس و بد یہودے
اگر باشد بود فردے ز امت	مصدق گشتہ از مہر نبوت
اگر مہرش کند تصدیق او را	نبی ظلی بدان تحقیق او را
ہمیشہ تابع قرآن باشد	بدستش حجت و برہان باشد
نباشد بعد قرآن ہیچ وحیے	کہ باشد مظہر امر و نہیے
بدین مصطفے جاریست دائم	یقیناً دان ہمیں دین ست قائم

مگوئیں وحی حق مسدود گشتہ
اگر منکر شوی از وحی الہم

بگوید آن کہ او مردود گشتہ
چہ باشد فرق تو از غیر مسلم

باب وحی و نبوت مسدود گفتن

ز بعد وید منکر شد ہنودے
ز بعد حضرت زردشت گبرے
چو یوسف از جہان بنمود رحلت
شدہ منکر ز وحی حق سراسر
ز بعد حضرت عیسےٰ نصارائے
ہمی گویند تا روز قیامت
اگر باشد کسے دجال باشد
ہمیں بیماری اقوام پیشین
کہ بعد حضرت شارع محمدؐ
اگر دعوے کند فردے ز امت

ز بعد حضرت موسےٰ جہودے
بود منکر نیز دانی ہر برے
ز بعد رحلتش افراد امت
بگفتے نیست بعد او پیمبر
معطل ساخت قانون خدا را
نیاید ہیچکس تاج نبوت
مگر صادق نبی ہرگز نیاید
چو طاعون گشت مستولی در این
نگردد کس نبی نے وحی آید
بود کافر گرفتار ضلالت

باب نبوت مفتوح می باشد

مگر آخر چرا اے تیرہ فہمان
اگر مولا سمیع ست و بصیر است
چو از اوصاف او وصف تکلم
اگر تغییر اوصافش روا شد
خداوندے کہ او تغییر گردد

شود مسدود این قانون یزدان
بگو دائم کلیم ست و خبیر است
روا دارے معطل گشتہ یا گم
تغیر نیز لازم در خدا شد
خداوندے عالم را نشاید

وعدۂ نبوت در آل ابراہیم دائمی است

بہ یک جنگ تو ابراہیم بابل
بگفتش کردگارے باکرامت
خلیلش گفت مولا ذوالجلالم
بگفتش ہاں بود جاری نبوت
بود این وعدہ ام با مرد صالح
ازین شد نسل ابراہیم اعظم
یکے زین نسل اسمٰعیل باشد
جناب یوسف مصری و موسےٰ
ازین ابنا یکے در مکہ آمد
بہ ابراہیم شد این وعدہ دائم
چو قائم بود تا عہد محمدؐ
چرا این عہد را محدود کردی
آیا بشکست حق آن عہد و پیمان
رالا نہ چرا تا روز آخر
اگر گوئی کہ پیمان ست باقی
بشارت داد قرآن مومنین را
بر آن امت کزین محروم گشتہ
گر این امت نہ دید این عہد دائم
بہ اسلام ار بدے کس برگزیدہ

چو شد در ابتلائے خویش کامل
برائے خلق خود کردم امامت
کسے باشد دگر در نسل و آلم
بہ ابنائے تو تا یوم القیامت
نہ با فرزند تا رہ یکے و طالح
بہ اقوام جہان ممتاز و اکرم
دگر اسحاق و اسرائیل باشد
جمیع انبیا تا لارڈ عیسےٰ
کہ اسم پاک او باشد محمدؐ
خدا باید بود بر عہد قائم
چرا بعدش نبی ہرگز نیاید
بہ عہد مصطفےٰ مسدود گردی
بعہد خویش آیا شد پشیمان
بدین مصطفےٰ ناید پیمبر
حبیب را ناید بہ این میخانہ ساقی
مگر محروم گردد ظالمین را
گروہ ظالمین مولاش گفتہ
بود کل تمت اسلام ظالم
چرا زین عہد ایفائے ندیدہ

بگو کس نیست در اسلام صالح
اگر گفتی چنین گردی ذلیلے
خدا خود گفته صد جائے بقرآن

نگشته وارث این عہد طالح
بود این گفتنت خود بے دلیلے
کہ مثل وحی باشد مثل باران

نبوت سنتِ مستمرہ می باشد

چو بعد خشک سالی آب بارد
خزان رخصت شود آید بہارے
ز بعد خشکی و ساعاتِ عسرت
چرا از آسمان عند الضرورت
اگر عند الضرورت آب بارد

زمین آباد گردد سبزہ آرد
شود باغات گل با برگ و بارے
اگر باران بود دائم ضرورت
نیاید بر زمین وحئ النبوت
چرا عند الضرورت وحی نارد

لا تقولوا لا نبی بعدہٗ

خدارا غور کن بر این دلائل
خدارا شکر کن گر ہوشیاری
دلیلے گر دہم یک از ہزارے
گرفتہ آن برائے نابکارے

مشو بر انقطاعِ وحی قائل
خلافِ حق خروشے بر نیاری
بود کافی برائے ہوشیارے
بود چون سنگ بر پشتِ حمارے

باغیانِ خلافت و نبوت

سر اندر جیب خود کن مرد دانا
کسی کے واسطے حق کو نہ چھوڑو
الا اے باغی از امرِ خلافت
نہ تنہا منکر از محمود گشتی

جواب کہتے ہو پہلے یہ تھا کیا
نبی اللہ سے اب موہنہ نہ موڑو
چرا کردی تو انکار از نبوت
ز احمد منحرف مردود گشتی

مولوی محمد علی ایم-اے و رفقاء

نہ گفتیم احمد را نبی
اگر خواہی تو از ایم اے شہادت
نبی اللہ احمد را نوشتہ
بے گفتہ بہ تصدیق رسالت
حیات آن وقت حضرت میرزا بود
مگر بعد خلافت آمدش ہوش

بگفتش اول آن ایم اے و بی اے
بحق احمد و امر نبوت
رسول و مرسلش ہر جا بگفتہ
نمودہ پیش منہاج شریعت
ز خاموشی برین گفتن رضا بود
کہ باید کرد این گفتن فراموش

خواجہ کمال الدین بی اے لاہور

ز گفتش بعدہٗ آن خواجہ بی اے
رسولش نیز گفتہ بعدِ تحقیق
جناب خواجہ این پیغام آمدم
گر این پیغام بے اصل و خطا بود
چرا خود خواجہ مے گفتش پیمبر

بہ پیغام نظام او را نبیئے!
ز گفتہ آن و بخاری کردہ تصدیق
نوشت از سوئے نور الدین اعظم
چرا با این چنین گفتن رضا بود
اگر باطل بد این گفتن سراسر

[illegible] ١٩١٣ء [illegible]
تجدید بیعت خلافت

حضرت مولوی غلام حسن خان صاحب پشاور

[illegible]
الحمد [illegible]

[illegible]

پس از ایشان جناب خان صاحب
نبی و رسولش صد بار گفتہ
مگر امروز آن ایم-اے و بی اے
گہے گوید نبی وہ نام کا ہے
گہے گوید کہ وہ ناقص نبی ہے

کہ بہر اہل سرحد گشتہ نائب
ہمین در ہر دو آن در ہا کہ سفتہ
کنند تکذیب آن کامل نبیئے
نہیں وہ وہ نبی جو کام کا ہے
وہ باقی انبیا سا امتی ہے

گجے گوید کہ اُس کے سب مکفّر
مسلمان ہیں مگر مرزا کے منکر

نہ مانے وہ اگر مرزا نہ مانیں
مگر ہم کیوں انہیں مسلم نہ جانیں

نمازوں میں وہ بے شک مقتدا ہوں
جنازے اُن کے مُردوں پر ادا ہوں

گجے گوید کہ باید داد دستر
بہ غیر احمدی گو ہست منکر

خداوندا چہ شد این باغیان را
زراہ عقل و دین افتادگان را

چرا خواجہ چنین انکار دارد
چرا بر فعل خود اصرار دارد

حیرت بر حرکات اہل بغاوت

ستمبر ۱۹۱۵ء بودند

عہ مراد میرزا نذر علی صاحب

بگفت مردکے ایم اے وبی اے
مگر وہ کام کے ناقص نکلے!

بہ پیشاور عملدار بغاوت
وہ چون کذب و بہتان را اشاعت

جناب خانصاحب چون خوش ہست
چرا بر عیب ایشان پردہ پوش است

نہ پوچھو ہم سے اس میں بھید کیا ہے
کلیا کے لئے سب کچھ روا ہے

اگر ہم حق کہیں ہم سے خفا ہیں
کہ یہ ہم کو سناتے برملا ہیں

اگر وہ سو کہیں کچھ بھی نہیں ہے
اگر ہم اک کہیں چیں بر جبیں ہے

خدارا ایسچ کہو یہ بات کیا ہے
ہمارے دوستوں کو کیا ہوا ہے

چرا بگذاشتند آن قادیان را
مقدس قادیان دار الامان را

نباشد گفتہ شاید آنحضرت
کہ مرکز قادیان ہے بہر وحدت

یہی مرکز رہے گا انجمن کا
یہی مرجع رہے گا مرد و زن کا

ممبران صدر انجمن احمدیہ بالاتفاق خلافت احمدیہ قائم کردہ بودند

یہاں کی انجمن کے ہیں فرائض
کہ چندوں اور وصایا پہ ہو قابض

عہ محترم میرزا اندر علی صاحب

یہاں کی انجمن ہو سب کی ہادی
کریگی سارے عالم میں منادی

کہ حضرت عیسے موعود آیا
خدا نے عید کا دن ہے دکھایا

ہے اس کا کام تبلیغ و اشاعت
کرے اسلام کی غیروں کو دعوت

یہی ہو منتظم نو مسلموں کی
خبر گیری کرے سب مومنوں کی

یہاں کی انجمن کی جب ہو کثرت
کرے جو فیصلہ ہوگا وہ حجت

ہماری انجمن لاشی نہیں ہے
وہ میرے بعد میری جانشین ہے

اسی کا فیصلہ ہر جا ہے حاوی
کرے گا سرکشی جو ہوگا غاوی

یہی وہ انجمن تھی جس نے یکدم
خلیفہ مانا نور الدین اعظمؓ

یہی وہ انجمن تھی جس کی کثرت
بنا بمحمود بہر ما خلافت

یہی وہ انجمن تھی جس نے مانا
خلیفہ حضرت محمودؓ دانا

یہی وہ انجمن تھی جس پہ قابض
بنے بیٹھے تھے لاہوری روافض

ہوا وہ انجمن پر مثل کابوس
مسلط ہو گیا تھا مثل پولوس

یہ جن بھاگا تو آخر کس کے ڈر سے
کہ جیسے بھاگتا تھا جن عمرؓ سے

تلوّن مزاج باغیان

زبعض حضرت محمود احمد
شدند اعدائے آن موعود احمد

برگشتند منکر از خلافت
کنند آمادہ مردم بر بغاوت

گہے گویند نور الدین اعظمؓ
خلیفہ مان کر گمراہ ہوئے ہم

گہے گویند اس کی سب خلافت
بنا باطل پہ تھی پر از ضلالت

گہے گویند صاف اور منافق
بہ ہیچ امرے نہ کردہ حکم بالحق

گہے گویند بد انصار دین را
گہے آل امام آخرین را

بچشم شان بوَد محمود احمد
گہے گدّی نشین و پوپ گویند
گہے گویند چندہ قادیان کو
گہے گویند لنگر بند باید

رئیس ضالین گمراه و مرتد
گہے مذموم، ابن نوح گویند
ہمارے دوستو ہرگز نہ ہیچو
ہجوم خلق در جلسہ نشاید

پیام جنگ کز لاہور آید
ز بہتان ہوشش مردمے رباید

شنو اے مدعی دیدہ بے نور
نہ تنہا این دو چشمت کور گشتہ
اگر خواہی دلت با دیدہ بینا
کہ فضل کردگارت سبطیں بینی
بیا زود آ بجن تحب بیعت
نے بینی کہ آن باغے فریقے
یکے بگذاشتند آن قادیان را

ازین راہے نخواہی گشت منصور
دلت چون دیدہ ات بے نور گشتہ
بزیر سایۂ فضل عمر آ
عنایاتش تو بینی از بیش بینی
مشو آمادہ بر کار بغاوت
کنند احباب از خود تو طریقے
دگر خواہند قرب ناکسان را

ترک تبلیغ احمدیت

ز صدر انجمن بیزار گشتند
نے خواہند دگر اندر اشاعت
جناب خواجہ در ارض آورد پا
نہ در انگلستان شدہ نے در ہند خواہد
برائے غیر احمدی میگذارند
بہ غیر احمدی شیرین زبانند

بہ لاہور انجمن آغاز کردند
کہ گردد ذکر گاہے احمدیت
نمے خواہد کنند ذکر مسیحا
کہ گاہے ذکر احمد بر لب آرد
ز اخوان رو بہ سوئے غیر آرند
ولے بر حال ما نامہربانند

طواف غیر در سفر بہ نیارند
قریب غیر از ما دور گشتند
بہ ہوئے قادیان خورسند باشند

ولے در ہجو ما طوفان برآرند
بمال و جاہ خود مغرور گشتند
شود برباد کے۔ در اتقا رند

دعا در حق باغیان

الٰہی فہم دہ این مردمان را
ولے بر حال ایشان خون گشتہ
کہ کنند این مردمان ترک بغاوت
ز باشان مائل محمود گردد
بسر باز گر آن حال گردد

ز راہ مستقیم افتادگان را
تو میدانی کہ حالم چون گشتہ
شود خوب ایشان را خلافت
مطیع مصلح موعود گردد
دل محزون من خوشحال گردد

سبب اختلاف جناب مولوی محمد علی صاحب ایم اے وکیل لاہور

الا اے برادر طالب گار حق
بیا بشنو از من سخن صاف صاف
حقیقت نمایم اگر بشنوی
یکے کو محمد علی نام داشت
بود فارغ از ایم۔ اے شد و شد وکیل
ازو انجمن ملاقات احمد نمود
چو احمد ز دنیا بدار البقاء
جماعت ہمہ متفق شد برین
کہ طاع جماعت چو شد منتخب

مشو مے کنم بر تو اظہار حق
کہ چون در جماعت فتاد اختلاف
کہ تا از صداقت نگردی غوی۔
خیالات در سر بے خام داشت
ز لاہور تا قادیان شد رحیل
زبان را بہ تصدیق او بر کشود
سفر کرد و آمد بقوم ابتلاء
امام الجماعت بود نور دین
بمسجد بایستاد و بکشود لب

امام جماعت شد نور دین	کنند بیعت من کہین و مہین
محمد علی - خواجه بیعت نمود	مگر در دل شان ارادت نبود
بسر داشت لیکن خیالات خام	که در آخرین او بگردد امام
همیداشت در دل خیال قبیح	که گردد نگہے جانشین مسیح
مؤید بسعی خواجه و خواجه تاش	ہمے بود ہر یک بہ سعی و تلاش
ظہور خیالات خود گاه گاه	نمودند در قالب خیر خواه
که حسب وصیت بود جانشین	۱۹۰۸ ہمہ انجمن نے یکے نور دین
مطاع جماعت نباشد یکے	خلیفه نباید بملت کے
خبر یافت چون نور دین زین کلام	طلب کرد - ایم تلے و خواجه بام
بگفتا که تجدید بیعت کنید	وگرنه برون از جماعت شوید
محمد علی خواجه بار دگر	۱۹۰۹ بکردند بیعت مگر پر خطر
بگردید خواجه بہند کو بکو	۱۹۱۱ نمود از بیخ - ہم نوا جستجو
بگفتا که چون نور دین زین جہان	شود راہے عالم جاودان
محمد علی - بس خلیفه شود	خلیفه ہمیں مرد جیفه شود
نه بد چون که منظور پروردگار	نشد در خیالات خود کامگار
چو رخت سفر حضرت نور دین	۱۹۱۴ بہ بست و بجنت شد او جاگزین
جماعت پسندید محمود را	خلیفه نمود ابن موعود را
بہ محمود تاج خلافت نهاد	بسر بست ایم تلے کمر بر فساد
بہ تخت خلافت چو محمود دید	سر از اتباع خلیفه کشید
بہ تحسیدہ بر خود بغاوت نمود	خلاف خلیفه زبان بر کشود
بہ احباب دیرینه اعلان نوشت	تنفر ہم نمود او برین فعل زشت

عیسی موعود آمد بر زمین	ای زمین کن ناز بر چرخ برین
اسمه احمد جری الله او ست	ثانی عیسی نبی الله او ست
بر زبان انبیا موعود او ست	نیز امام مهدی محمود او ست
چون نزولش شد به ارض قادیان	شد زمین مقدمش دار الامان

مولوی مومن بخش

در زبان پارسی این مثنوی	من نوشتم در جواب مولوی
سنگدل ملا نترسد از خدا	می کند بر احمدیان افترا
گاه کافر گوید گاہے لعین	نفرتے پیدا کند در سامعین
تا که سامع کافر انگارد مرا	مستحق قتل گرداند مرا

احمدی را نام کافر ہے نهد
واجب القتل است نزدش میکشد

بہر قتلش خلق آماده کند	قتلش را جا بہ جنت میدہد
مرتدان را مولوی کے می کشد	او نمی خواهد که خود جنت رود
مولوی خوانده است این ضرب المثل	مشکلات قتل را کو دست حل
سنگ کشی گر تو گو دیوانه هست	قاتل دیوانه سنگ فرزانه هست

قتل مرتد نزد او اسلام هست
زین سبب اسلام او بدنام هست

قتل مرتد ذکر در قرآن نیست	ای تهیدست نزد تو برهان نیست
قتل مرتد در کلام الله کجاست	مولوی زان آیتے آگه کجاست
گو ورا آن آیت قرآن بخوان	تا دروغ در راستی گردد عیان

تا نه خواند آیت قرآن بما — بر کلام الله نباید فترا

نزد او منسوخ لا اکراه هست
زین سبب ملا چنین بیراه هست

احمدی را هر که کافر گفته است — از تعصب گوئے فالش خورده است
احمدی گوید که الله واحد است — رو به قبله پیش الله ساجد است
احمدی داند محمد را امام — خاتم پیغمبران خیر الانام
متبع راه او سنت قرآن مجید — منکر قرآن را داند پلید

باوجود این اگر کافر بود
کفر ملا زین سخن اظهر بود

تو نگو آخر مسلمانی چسان — تا شود اسلام تو بر ما عیان
خارج از اسلام کردی صد هزار — کافرے را تو به اسلام اندر آر
مومنان را فتوی دوزخ بردهٔ — چند کس از نار بر آوردهٔ
توبه کن اے مولوی زین فعل بد — تو سخن بتکفیر مسلم تا ابد

ہوتی

پند یوسف گوش کن هشیار باش
دور تر از زمرهٔ اشرار باش
۱۹ ۴/۳۰

اظهار حق بزبان حضرت احمد!

ما مسلمانیم از فضل خدا — حق تعالے هست ما را رهنما
هست محمد مصطفی ما را امام — برتر از جمله رسل خیر الانام
مقتدائے ما محمد مصطفی — هست او فخر الرسل خیر الورا
شد محمد مصطفی بدر منیر — زو هست احمد بدر کامل بے نظیر
هست محمد مصطفی چون آفتاب — احمد موعود مثل ماهتاب

احمد موعود عکس مصطفی است — زانکه تابع مصطفی خیر الورا است
هست محمد مظهر ذات خدا — شد ظهورش بهر ما الله نما

من نمے گویم محمد کو خداست
هان نمے گویم که آواز حق جداست

او مطاع ما رسول شارع است — احمد موعود او را تابع است
هر نبی بود دستهٔ گل از گلستان — مصطفی گلدستهٔ گلها بدان
شد محمد مظهر جملهٔ رسل — هر نبی جزو و محمد هست کل
انبیائے سابقین را پیشوا است — آخرین را رهبر و هم رهنما است
از خدا آورد قرآن مجید — جامع جمله صحف بلکه مزید
این کتاب مستطاب دین ماست — اندرین مذکور هر آئین ماست
هست این مکتوب قرآن مجید — عامل قرآن بود مرد سعید

این کتاب الله به قانون اکمل است
از شریعت هائے پیشین افضل است

در دل پاک محمد مصطفی — شد نزولش از خدائے ذو العطا
مهبط قرآن جبرائیل هست — ناسخ تورات هم انجیل هست
عمده احکام جمیع انبیا — جمع شد در این کتاب با صفا
جمله احکامش مروج دائم اند — تا به یوم الدین همیشه قائم اند
آیهٔ منسوخ در قرآن نیست — در کلام الله تضاد امکان نیست
دعوی قرآن باشد با دلیل — دعوی بے برهان گرداند ذلیل
از پئے قرآن گفت با برهان گفت — کے سخن هائے عبث قرآن گفت

زانتباع این کتاب مستطاب - شد - مومنان یابند فلاح یوم الحساب

برکلام الله ز صدق ایمان ماست
ایمان ما خود موجب ایقان ماست

احمد موعود کامد از خدا
هست ما را سوی قرآن رهنما

ما از و قرآن پاک آموختیم
نکته ہائے معرفت از و جستیم

موضح قرآن بود فعل نبی
منکر سنت بود مرد غبی

بعد قرآن و سنن باشد حدیث
منکر قول نبی باشد خبیث

گو بعض کن قولے که خود احمد بگفت
در کمالات خودش گوهر بسفت

ما از و یابیم هر نور و کمال
وصل دلدار ازل بے او محال

آن چه ما را وحی و الہامے بود
آن نه از خود از همان جائے بود

ما از و یابیم هر آبے که هست
زو شده سیراب هر لبے که هست

تافتم من رو از ان پیغمبرے
لعنت حق بر گمان مفترے

هرکہ از اتباع عشق تافته
مستقر اندر جهنم یافته

مفترے گوید که من رو تافتم
یافتم زو هرچه از حق یافتم

از طفیل عشق من جری الله شدم
مظهر عیسے نبی الله شدم

آدم اندر لباس انبیا
گشت جام معرفت ما را عطا

بو محمد جامع جمله رسل
عکس شد در جان من او جزو کل

از و تحیت کرد همیں من سلام
رحمت حق باد بر روحش مدام

همچو بدر تام اینک آدم
شد منور هرکه زد سویم قدم

هرکه آورد دست قطب با صفا
حق ازو راضی شد و دادش جزا

کیست کو شد احمدی ایمان نیافت
قلب مضطر داشت اطمینان نیافت

چون عبادت می کنیم بهر خدا
هست احمد صادق اندر ادعا

من یقین دارم که او پیغمبر است
سوی قرآن و محمد رهبر است

صادق است. و نیست کاذب بالیقین
هرکه تکذیبش کند گردد لعین

بالیقین ما را مسلمان می کند
صاحب ایمان و عرفان می کند

[illegible]

ما از و عرفان الله یافتیم
کفر و ظلمت دور تر انداختیم

هست مطاع ما محمد مصطفیٰ
خاتم جمله رسل خیر الوریٰ

اوست شارع نیست بعد او نبی
کو نباشد مصطفیٰ را امتی

احمد موعود ما تابع نبی است
پیرو حضرت محمد امتی است

هرطرف تبلیغ قرآن می کند.
کافران را او مسلمان می کند

بدر کامل شد چو هرسو ضوفشان
این نه شد بد داشت از قوم سگان

هرسگے آغاز عف عف می کند.
زین صدا خود گوش مردم می درد

سگ کند عوعو مگر بدر تمام
نور افشاند به هرسو والسلام

آن چه میدانست حق یوسف بگفت
گوهری داند چه گوهر ها بسفت

(۱۹ ۱۱/۵۸)

اے مسلمانان منم مسلم بنام
خم سر تسلیم دارم صبح و شام

(۱)

احمد موعود را دانم نبی
یافتم من منکرانش را غبی

چون مرید حضرت احمد شدم
نزد ملا کافر و مرتد شدم

پیش ملا نیست جز کفر و ضلال
نیست اندر جام او آب زلال

آب حیوان چون ز احمد یافتیم
جام ملا دور تر انداختیم

(۲)
من یقین کردم که الله واحد است
ذات پاکش لاشریک بے عدیل
او سمیع است و بصیر است و علیم
می فرستد با کلامش جبرئیل

بر همه اعمال و عالم شاهد است
کے روا باشد ورا ند و شبیل
ذات و اوصافش همه خوانم قدیم
سوئے آن مرد یکه شد او را خلیل

بیکند او گفت وگو با اصفیا
برگزیده مے کند خود انبیا

(۳)
من یقین دارم محمد مصطفےٰ
هست سراپا رحمت للعالمین
او مطاع و شارع و پیغمبر است
میتوان شد از فیوضش مستفید

هست او خیر الرسل خیر الوریٰ
رو نه تابد زو مگر مرد لعین
سوئے خالق خلق را او رهبر است
مردم صالح سعید و باصفا

بهر امت هر دو قبضش هست وا
دعوت عام است زو صبح و مسا

(۴)
من یقین دارم که قرآن مجید
در شرائع دین کتاب کامل است
هر که خواهد عالم قرآن شود
متقی را علم رحمان میدهد

هست کلام پاک آن ذات وحید
هر که ناقص خواندش دجال است
پاک گردد صاحب عرفان شود
از دیا علم و عرفان میدهد

تا نه گردد متقی باشد حرام
گو بیان علم و عرفان زین کلام

(۵)
من یقین دارم که حق اسلام هست
مرد مومن متقی مسلم بود
سوئے را مومنان اندر دوست دار

هر مسلمان قابل اکرام هست
مرد فاسق تیره دل ظالم بود
مے کند از فاسق و فاجر فرار

صحبت صالح ترا صالح کند
صحبت طالح ترا طالح کند

سوئے گروه صالحان ره یار باش
از گروه فاسقان بیزار باش

(۶)
از خدا خواه تو صراط المستقیم
باب انعم واست لے مرد سعید
انعم آن ذات حق محدود نیست
نیست ممکن نعمتش را انتها

تا شوی داخل به جنات النعیم
طالب انعم بگو هل من مزید
باب رحمت هیچ گه مسدود نیست
طالبان را میکند انعم عطا

هست خزائن جمله در دست خدا
بخل کے باشد به ذات حق روا

(۷)
هر چه خواهی از خدائے خود طلب
او دعا مے کند مستجاب
آن خدائے ما سمیع است و بصیر
هر چه او خواهد یقیناً مے کند

عجز کن الحاح کن شو با ادب
ذات باری میدهد اول جواب
او کلیم است و بهر کارے قدیر
آنچه او بُد در ازل هست تا ابد

صحبت او کور گر با گنگ نیست
در همه اوصاف مثیل و یکے هست

(۸)
شد خدائے ما همیشه هم کلام
از کلامش شد مشرف مرد و زن
از کلامش باخبر [illegible]
آن اطاعات که حق اولیا است

با همه پاکیزه نفسان ذو الاکرام
با مسیح و مادر او زد سخن
از صف مردان حق محروم اند
کے سزاوار گروه اشقیا ست

هر چه خواهد میدهد محبوب را
کے نوازد ذات حق مغضوب را

(۱)
اے کہ مے گوئی مسیح ناصری
در کدامی نص قرآن دیدہ ئی
حضرت عیسےٰ ابن مریم شد وفات
ہر شی کامد بدنیا فوت شد

مے شود نازل ز چرخ چنبری
لے بداک اللہ غلط فہمیدہ ئی
تو غلط دانستئی او را حیات
داخل جنت ز بعد موت شد

رفت چون یک بار زین دنیا بشر
سوئے دنیا باز کے آید دگر

(۲)
کے بدنیا باز آمد ایلیا
بر سما باشد قیام مردگان
در شب معراج خیر الانبیاء
ہر یکے از این جہان بگذشتہ بود

تا شود نازل مسیحا از سما
زندہ انسان کے رود بر آسمان
انبیا را دید بر اوج سما
حسب قانون خدا او مردہ بود

کے محمد گفت عیسےٰ زندہ بود
یا بہ دور آخرین آئندہ بود

(۳)
آن کہ تو دانی نزولش ز آسمان
احمد احمد جری اللہ ست او
امتی و پیرو خیر الوریٰ ست
او مثیل حضرت عیسیٰ نبی ست

شد ظہور او بارض قادیان
تابع قرآن نبی اللہ ست او
مظہر حضرت محمد مصطفےٰ ست
او یہودی نیست بلکہ امتی ست

تو ورا عیسےٰ نبی دانستہ ئی!
تو ز مکہ سوئے عکہ رفتہ ئی!

(۴)
پادری کو جانشین پال ہست
گش تو بودی منتظر از سالہا
منکر تو جیب ہست آن بے حیا

در حقیقت وین ہمان دجال ہست
تا کنی دفع چنین دجالہا
پور مریم را ہمے خواند خدا

رجلیا کشتہ شد ملعون شد
در نگاہ منکرین ملعون شد

غیر معصوم اند نزدش انبیا
یک عیسےٰ ہست تنہا بے خطا

(۵)
قائل کفارۂ عیسےٰ مستند
ظاہر این دجال از یاجوج شد
آن یکے روسی دگر انگلیس ہست
از مسلمانان بسے گمراہ کرد

دشمن تورات وہم موسےٰ مستند
دشمن یاجوج خود ماجوج شد
از خدا منکر بدان ابلیس ہست
از صراط المستقیم بے راہ کرد!

روز مسجد تافتہ گرجا روند
راہ حق بگذاشتہ بے جا روند

(۶)
احمد موعود آمد از خدا
احمدیہ آستین کرہا بستہ اند
نیست اندر دست شان سیف و علم
با براہین کرد غالب این پاک

تا بہ اسلام اندر آرد جملہ را
از کمین گاہ سوئے میدان جستہ اند
میکنند آن جنگ با علم و قلم
گشت ہر دجال آخر زیر خاک

لشکر دجال چون مغلوب شد
بعد حجت نزد حق معتوب شد

(۷)
خود بخودی رفت زین ہندوستان
ہند را بگذاشت انگلستان رفت
شکر للہ ملک ما آزاد شد
اولین نعمت نبوت یافتیم

گشت ثابت بے وفا با دوستان
بالخصوص از خاک پاکستان رفت
قوم ما در ارض پاک آباد شد
دومین نعمت حکومت یافتیم

این دو نعمت از خدا موجود بود
خود بہ قرآن وعدہ اش موجود بود

حمد لله چون خدا آماده شد
نعمت اول بر ما احمد نبی ست
نعمت ثانی ست پاکستانِ ما
چون به درگاه خدا رو تافتیم
(۸)
هر دو نعمت ها به است داده شد
گو محمد مصطفےٰ را امتی ست
شد عطا این هر دو از رحمان ما
هر دو نعمت ها ز فضلش یافتیم

آن چه نا ممکن بر نزد مولوی ست
آن همه ممکن برائے امتی ست

امتی عیسےٰ نبی الله شد
بین زمین برکت اش دجال رفت
هر نا ممکن نزد جنگ و قتال
این دعائے احمد ست که اهل فرنگ
(۹)
نزد حق احمد جری الله شد
ملک ما بگذاشت بے زلزال ملت
جنگ با اهل ارو پا بد محال
ملک ما بگذاشت بے تیغ و تفنگ

بود کے ممکن بر اهل عناد
تا کنند آزاد ایشان را جهاد

حضرت احمد به ایمائے خدا
بود بر ما معترض آن مولوی
راه جنت مے نماید غیر را
مولوی دیدی که بے جنگ و جهاد
(۱۰)
کرد جنگ و تیغ را در التوا
کوست واعظ بے عمل مرد غوی
بهر جان خود نه خواهد خیر را
خود زمین هند پاکستان زاد

آن چه با جنگ و جدل مے خواستی
آن همه بے جنگ بنگر یافتی

ارض پاکستان به صدق ما گواه ست
احمد آمد ملک ما آزاد شد
شکر حق آرد بجا از صدقِ دل
(۱۱)
منکر احمد نبی بین رو سیاه ست
ایشیا و افریقه دل شاد شد
اے ز نا شکری که هستی پا به گل

چون صالح بود فرمان بر
بد بود انجام مرد من کفر

پند یوسف گوش کن هوشیار باش
ترک بے دینی کن و دیندار باش
(۱۰۲/۵۹)

سیدی حضرت محمد مصطفےٰ
ذات پاکش مظهر جمله رسل
خاتم پیغمبران است ذات او
باب الختم بعد او مسدود نیست
(۱)
هست او فخر الرسل خیر الورا
بود و هست ما فوق از هر جزو و کل
"نیست بعد او نبی" هرگز مگو
خیر امت نزد حق مردود نیست

ز اتباع مصطفےٰ یک امتی
نیست نا ممکن که او گردد نبی

هست در قرآن کلام ذو العلےٰ
نام الله رحمان و رحیم
صاحب و الله تکلم مے کند
گرچه الله هست رب العالمین
(۲)
چند دگر الله ز بعد مصطفےٰ
چون سمیع است و بصیر است و کلیم
سنت الله هست قائم تا ابد
لیک رو تابد ز قوم ظالمین

ظالم و مشرک نه سازد امام
نے مخاطب مے کند اندر کلام

از نگاه رحمت و شفقت کجا
هر که از گفتار حق محروم شد
هر که شد محروم از هر نوع خیر
اولیاء الله محبوب حق اند
(۳)
در حق مردود هم دارد روا
هست او ملعون خود معلوم شد
بالیقین باشد چنین مردود غیر
متقیان جمله مرغوب حق اند

هر که شد محو اطاعت با خدا
هم قدم زن بر ره خیر الوری

(۴)
می شود داخل به قوم صالحین
رفته رفته می شود از شاهدین
از شهیدان فوق تر صدیق شد
شد ز بد خالص چنین تصدیق شد
با چنین پاکان کند الله کلام
منتخب از صادقان گردد امام
هر مکلم را محدَّث شد خطاب
حتی علیہم تو از تحدیث باب

هر محدَّث را نبی گفتن خطاست
از محدث فوق خیل انبیاست

(۵)
زانبیا مبعوث می گردد رسول
در نگاه حق چو می گردد قبول
هر رسول الله می باشد امام
اتباعش واجب است بر خاص و عام
بیعتش لازم شود بر مرد و زن
حق ورا گردست صدر انجمن
کار او دعوت الی الله می بود
تابعین را نیز اصلاح می کند

هر که سر تا پا ز قول و فعل او
کفر او باشد دلیل جهل او

(۶)
خوانده ام با چشم خود توریت را
دیده ام من جا به جا آیات را
غیب بین را گفته شد در روی نبی
یاد دارد این سخن مرد غبی
غیب بین گر زن بود - اہل کتاب
خوانده اند نامش نبیه در خطاب
غیب بین را انبیا نامیده اند
مرد و زن را غیب بینان دیده اند

هر نبی لازم نه بد باشد رسول
هر رسول الله نبی بُد - ای جهول

(۷)
هر رسول الله یقیناً مرد بود
در گروه انبیا او فرد بود
غیب بینی بہر زن ممنوع نیست
زن همیشه تابع است متبوع نیست
زن نگردد داخل به خیل انبیاست
زن اگر باشد نبیه خود رواست

مرد و زن اندر یهودان غیب بین
صد هزاران بوده اند تو کن یقین

خیر امت چون چرا محروم شد
محرومم گو با خیر چون موسوم شد

(۸)
چون محمد خاتم پیغمبران
لیک او را مانع النعم مدان
باب هر نعمت بامت وا نمود
هر در نعمت بر امت در کشود
وحی و الہام و نبوت جاری اند
در حق منعم علیہم ساری اند
گفتن "لا وحی بعدی" باطل است
بر غلط اصرار کار جاہل است

"لا نبی بعدی" مگو در مومنان
هست این "ممنوع" بہر کافران

(۹)
گرچه منکر نیست گردد نبی
فرق کن - در مومن و کافر غبی
گرچه بہر کافران مصطفیٰ
منع بُد اندر کلام ذو العلیٰ
تو از آن محروم کردی مومنین
مومنان اند در خیال تو لعین
مصطفیٰ است رحمة للعالمین
باب انعم کرده وا بر مومنین

مصطفیٰ را تو مخوان مانع خیر
مانع انعم شده است - از بہر غیر

(۱۰)
هر در نعمت بر مومن کشاد
رحمة للعالمین پاینده باد
خاتم کل انبیا او را بدان
لیک تو مانع خیر او را مخوان
بر محمد مصطفیٰ خیر الانام
تو بخوان صد ها درود و صد سلام
چشمه کوثر ز فیضش جاری است
تا قیامت فیض عامش ساری است

تو ز فیض عام او منکر شدی
توبه کن باز آ - اگرچه کافر شدی

ما ازو نوشیم هر آبے که هست (۱۱) زو شده سیراب سیرابے که هست
آنچه ما را وحی و الہامے بود — آن نه از خود از همان جائے بود
ما ازو یابیم هر نور و کمال — وصل دلدار ازل بے او محال
احمد موعود گر پیغمبر است — همچو مهر از مهر تابان انور است

یافته او هر چه از وے یافته
در شب تاریک چون مهر تافته

احمد موعود گفته بر ملا — گر شنو گوش هر دو گوش خویش را
ما مسلمانیم این فضل خدا است — مذہب اسلام کیش و دین ما است
سیدی حضرت محمد مصطفیٰ — هست ما را مقتدا غیر از وے
تابعیم من اوم متبوع هست — کے نبوت بهر ما ممنوع هست

هست دستور العمل قرآن ما
بر کتاب الله هست ایمان ما

احمد موعود عکس مصطفیٰ است — سوئے قرآن و محمد رہنما است
ما مسلمانیم بلکه احمدی — احمدیت چیست فیض سرمدی
رہبر ما هست قرآن و سنن — اتباعش مے کند هر مرد و زن
ما از و قرآن و عرفان یافتیم — ما ازو ایمان و ایقان یافتیم

سیدی احمد نبی امتی است
منکرش بے توقف گو مرد غبی است
(۲۷، ۳/۵۹)

ترا جد اعلیٰ اگر آدم است — به نزد خدا متقی اکرم است
شریف انسان به علم و ادب — شرافت نه باشد به مال و نسب
خدا آدم از آب و گل آفرید — شجر گشت زو شاخہائے رسید

تو هر شاخ او را به عقلت نگر — چه دارد فضیلت به شاخ دگر

چه خوش گفت سعدی مرد صفا
درین امر شد بهر تو رہنما

بنی آدم اعضائے یک دیگرند — که در آفرینش ز یک جوهرند
تو هر عضو خود را به عقلت نگر — چه دارد فضیلت به عضو دگر
به هر آدمی زاده شو مهربان — گر رشید هست عزت تو در آن
نخوت مکن هیچ گاه اے اخی — که نقص خرابش گجے نه ردی

۱۹ فروری

تکبر عزازیل را خوار کرد
به زندان لعنت گرفتار کرد

سنہ ۱۹۶۰ء

در جواب نظم در اخبار انجام

خروج حضرت امام مہدی آخر زمان

مورخه ۵ فروری سنہ ۱۹۶۰ء

اے که گوئی مہدی آخر زمان — زنده و پاینده هست اندر جہان
این گمان تست یا داری یقین — زنده کے ذی عقل گوید این چنین
گر ترا باشد یقین بر این خیال — من ز تو خواهم جواب این سوال
در کدامین ملک و قریه میزید — اندران جائے چه کارے مے کند
در کدامین غار بنشسته درون — از که مے ترسد نمے آید برون
دو هزار و صد و عجب سال — در میان غار گشته پیر زال
گو چنین آنکه حاکم نیستند — این زمان حکام ظالم نیستند
شیعه و سنی است یکسان بقرار — بر در غارند اندر انتظار
گر نمے آید برون دان بالیقین — فوت شد در غار امیر المومنین
فاش گو مہدی تان معدوم شد — انتظار رجعتش موهوم شد

فوت شد مهدی آل فاطمه / موت شد بهر حیاتش حاطمه
مهدی معهود ابن عسکری / فوت شد مانند عیسے ناصری
تو منه بر رنگ بنیاد بیوت / سخت کمزور است بیت عنکبوت
خضر و الیاس و مسیحا مرده اند / آیت قرآن بخوان گر زنده اند
پیش کن آیات قرآن در دلیل / تا بکے بیجا دعوے است مرد عقیل
دعوے تان هست یکسر بے دلیل / با چنیں دعوی مکن خود را ذلیل

مژده بشنو مهدی آخر زمان / همچو خور طالع شد اندر قادیان

مهدی موعود عیسے همعنان / شد به شکل حضرت احمد عیان
زود آ بیعت کن و ایمان آر / ترک کن تو مردگان را انتظار
ناصر حق شو که باشی سرخرو / دعوے باطل کند بے آبرو

پند یوسف گوش کن فرزانه باش / اتباع حق کن نه دیوانه باش

۲/۲۰

اے تقی الدین مکفر مولوی / یادگار خاص شیطان غوی
مولوی باشی نه باشی بد زبان / هست عوعو عادت جمله سگان
کرده ئی موعود تو بهم از بدرگی / تا کنی ثابت که تو خود هر سگی
چون بر شب مه نور افشاں می شود / سگ کند عوعو پریشان می شود
احمد موعود بدر کامل است / منکر او از حقیقت جاهل است
چون تو کوری هم کری و هم غبی / زان شدی تو منکر احمد نبی
مے کنی تکذیب او از بغض و کیں / دشمنی با صادقان دارد لعین
"قادیانی" را سبے بد گفته ئ / در خیال خام خود در سفته ئ

"قادیان" یک قریه در پنجاب هست / بے گناه نزد اولوالالباب هست
حضرت احمد امام قادیان / ساکن آن قریه بد با عز و شان
"قادیانی" مسلم و سکھ و هنود / مے توان نامید ـ گو در قریه بود
قادیان چون مولد احمد بود / نزد ملا ساکن اسفل مرتد بود
مکه نازد بر محمد مصطفیٰ / قادیان نازد به احمد مجتبیٰ
قادیانی چه دارد اعتقاد / احمد موعود ـ آن خیر العباد

در کلام فارسی ـ در ثمین / احمد موعود میگوید چنین

ما مسلمانیم از فضل خدا / مصطفیٰ ما را امام و پیشوا
اندرین دین آمده از مادریم / هم برین از دار دنیا بگذریم
آن کتاب حق که قرآن نام اوست / بادهٔ عرفان ما از جام اوست
آن رسولے کش محمد هست نام / دامن پاکش بدست ما مدام
هست او خیر الرسل خیر الانام / هر نبوت را برو شد اختتام
ما ازو یابیم هر نور و جمال / وصل دلدار ازل بے او محال
آن چه ما را وحی و ایمائے بود / آن نه از خود از همان جائے بود
اقتدائے قول او در جان ماست / هر چه زو ثابت شود ایمان ماست
از ملائک و از خبرهائے معاد / هر چه گفت آن مرسل رب العباد
آن همه از حضرت احمد ثبت است / منکر آن را مستحق لعنت است

یک قدم دوری ازان روشن کتاب / نزد ما کفر است و خسران و تباب

سیدی حضرت محمد مصطفیٰ / هست او خیر الرسل فخر الورا ے

بالیقین است خاتم پیغمبران — ہر کہ انکارے کند کافر بدان
خاتمش تصدیق ہر رسل بود — زانکہ تصدیقش نہ کرد صادق نبود
تو مگو۔ ناید دگر پیغمبرے — اندرین امت۔ کہ گردی کافرے
خود محمد گفت عیسے را "نبی" — در احادیث نبی۔ بیں اے غبی!
چوں بیاید باز عیسے در جہاں — خوانی اسمش خارج تو از پیغمبران
ہیچ پیغمبر نہ شد اے مفتری — ایچ گہ معزول از پیغمبری
نزد ما۔ احمد ہماں عیسے بود — مومناں را ملجا و ماوے بود
حضرت عیسے نبی ناصری — نیست زندہ بر فلک اے مفتری
فوت شد عیسے بمثل انبیاء — احمق اسمش خواند نشستہ بر ہوا
بود عیسے داعی قوم یہود را — مومناں را نہ انتظار او چہ سود
ہچو عیسے احمدم پیغمبر است — تابع قت۔ آن مادر [illegible]
نیست عیسے سوئے ما پیغمبرے — بود او ہم بر نصاریٰ رہبرے
انتظار عیسے مریم مکن! — شد۔ ظہور مثیل او از امر کن

ثانی عیسے ز عیسے بہتر است
زانکہ احمد مصطفےٰ را مظہر است

ما کہ ہستیم امت خیر الورے — شد مطاع ما محمد مصطفےٰ
ہست قرآن کامل و اکمل کتاب — در ہدایت در شریعت لاجواب
مصطفےٰ ما را پدر ظلّش پسر — وارث او ابن او موزوں تر
رہبر ما گر بروز او بود — مومنان را انتظارش بے سزا
چیست کار ما بہ عیسے ناصری — انتظار رفتش مے کشی اے مفتری
چوں تو مے گوئی محمد را وفات — من نہ خواہم گفت عیسےٰ را حیات

بدان جملہ رسل را تو حیات — یا بخواں جملہ رسولاں را وفات
و امید رجعت عیسے مکن — از رسل او را تو مستثنیٰ مکن
حضرت عیسے یقیناً فوت شد — باعث رحلتش ز دنیا موت شد
ہست قرآن بر وفات او گواہ — ہر کہ انکارے کند داں روسیاہ
یک صد و بست سال او اندر جہان — بعد مردن یافت جا اندر جنان
مرقدش در خطۂ کشمیر شد — زین خبر دجال و خر دلگیر شد
زمرۂ دجال قسیسان اند — قبر عیسے دیدہ خود حیران اند
مولوی صاحب خر دجال ہست — با نصارٰے ہم دو۔ در قال ہست

دعویٰ نصرانی کند بلا دلیل
در ثبوتش ندیدہ بے قیل و قال

مے کند تائید کفر از احمقے — از حماقت مے کند ثابت خرے
مرگ عیسے مرگ نصرانیت است — ایک ملّا زین سخن بد نیت است
احمدی گوید کہ عیسے شد وفات — مولوی بالعکس مے گوید حیات
مولوی با احمدی دارد عناد — با نصاریٰ گشتہ او ہم اعتقاد
احمدی گوید کہ اللہ واحد است — فعل او بر وحدت او شاہد است
ہست مطاع ما محمد مصطفےٰ — خاتم پیغمبران خیر الورےٰ
احمدی تبلیغ قرآن می کند — کافر یورپ مسلمان مے کند
مولوی تکفیر مومن مے کند — خانۂ اسلام از بن مے کند
احمدی تبلیغ دین داند جہاد — مولوی بر جبر دارد اعتقاد
حکم لا اکراہ را منسوخ کرد — آیت قرآن را منسوخ کرد
حکم قتل غیر مسلم میدہد — ہر کہ مسلم نیست او را مے کشد

دیگراں را مے دہد حکم جہاد
مولوی صاحب مگر خود زندہ باد

دیگرے بیرون اگر خواند شہید
در شہیداں مولوی را کس ندید

راہ جنت مے نماید غیر را
بہر جان خویش خواہد غیر را

بر سر منبر بگوید از عناد
احمدیان اند منکر از جہاد

پس از ملا کہ اے مرد غوی
چند از ہند و نصارائے گشتئی

احمدی گفتش مکش کفار را
دوستی کن کافر و فجار را

خود تو ئی از واعظان بے عمل
گشتہ ئی از ضالین بلکہ اضل

آرزو داری کہ تو مانند نوح
عمر یابی کامران و پر فتوح

آقیاں را مے فرستی در جنان
زندہ باشی تو مگر اندر جہان

خود ترا باغ جناں در کار نیست
در دل تو خواہش دیدار نیست

مخبر ہند و نصارائے تو شوی
تا ز دست غیب شان گردی قوی

در سر واعظ گر تو تقریرے کنی
یا در اخبارات تحریرے کنی

احمد و ہر احمدی را صبح و شام
تہمت و بہتان کنی قسمہ الکلام

ساحین تو ترا رحمت کنند
بیشتر از پیشتر عزت کنند

یاد داری اے معاند مفتری
زین عمل ہرگز نہ یابی سروری

صادقان را گر کسے تہمت کند
خود ہمیں بر مفتری لعنت کند

احمد تو خود مرد صادق است
ہر چہ او گفتہ است آن جملہ حق است

تو کنی تکذیب صادق اے غبی
تا ز تکذیبش نگردی تو غوی

پند یوسف گوش کن اے ذو الکرم
بیقوم من از تو رخصت و السلام

(۲۱-۲-۵۷)

من یطع اللہ والرسول فاولئک مع الذین انعم اللہ علیہم من النبیین والصدیقین والشہداء والصالحین وحسن اولئک رفیقا

ہر آں کو کرد اللہ را اطاعت
مطیع مصطفیٰ شد باصداقت

شود در زمرۂ منعم علیہم
ز ہم جنسے شود منسوب الیہم

اگر صالح بود از صالحین است
شہیدش داخل اندر شاہدین است

اگر صدیق بُد از صادقین است
مسلم این مراتب بالیقین است

کند ہم جنس با ہم جنس پرواز
کبوتر با کبوتر باز با باز

نبی را با نبی باشد رفاقت
نبی با غیر خود دارد چہ نسبت

کلاغ و کبک گر یک جا نشینند
کجا دانا ورا ہم جنس بینند

مسیح و خر اگر باہم رفیق اند
کہ راکب نیز مرکب ہم طریق اند

خر آن باشد ورا ہم جنس داند
"نبی داند" و "یا از انس داند"

ہر آں منکر شدی بعث نبی را
مگر منکر مشدی فضل جلی را

یا تو ئی زمرۂ ہر چار باش
یا از یں ہر چار تو بیزار باش

"لا نبی بعدکم" مگر قرآن نیست
در کلام اللہ این فرمان نیست

"لن یبعث اللہ" ہر کہ بگوید خر است
سنت جاریہ را او منکر است

تصویر حضرت احمد علیہ السلام

اے کہ مے بینی تو این تصویر را
عکس روئے مرد پر تنویر را

ہیچ میدانی کہ این تصویر کیست
این شبیہ پاک پر تنویر کیست

احمد احمد جری اللہ ست این
عیسیٰ ثانی۔ نبی اللہ است این

از بروز المرسلین خیر الوری ست
مظہر تام محمد مصطفیٰ ست

آن که گفتی اش بر چرخ برین
آخر آمد آن مسیحا بر زمین

چون براہ مصطفیٰ او زد قدم
شد مثیل انبیا آن محترم

چون نزولش شد به ارض قادیان
قادیان را نام شد دار الامان

گر تو مے خواهی کنی حق را رضا
یا محمد مصطفیٰ را اقتدا

یا ترا مستر آن باشد رہنما
آ به ذیلِ اتباعِ او در آ

بیعتِ احمد کن و شو احمدی
تا بیابی تو نجاتِ سرمدی

۱ رستخیز فسادات پنجاب و کراچی در ماه مارچ ۱۹۵۳ء

اے خدا اے مالکِ ارض و سما
اے قدیر و قادر و قدرت نما

اے خدا اے عالمِ سرّ و علن
نیک میدانی تو راز مرد و زن

خوب میدانی مسلمانیم ما
پیروِ اسلام و قرآنیم ما

رهنمائے ما محمد مصطفیٰ ست
آن که او خیر الرسل خیر الوریٰ ست

هر که از فخر الرسل باغی بود
نزدِ ما بد فطرت و طاغی بود

سیدِ ما انبیاء را خاتم است
هر که انکارے کند او ظالم است

هر یکے از ما فدائے دینِ تست
او فتد هر جا بره در آتش نشست

قبلهٔ ما در زمین مکه هست
نصرتِ ما از مقامِ مکه هست

احمدِ موعود کو پیغمبر است
حسبِ ارشادِ تو ما را رهبر است

بالیقین دانیم کو صدیق هست
هر که تکذیبش کند زندیق هست

احمدِ ما عکسِ روئے مصطفیٰ ست
تابع فخر الرسل خیر الوریٰ ست

هر که ما را کافر و گمراه خواند
مرکبِ خود را به راهِ کفر راند

زمرهٔ اشرار مردانِ لعین
حضرتِ احمد نبی را منکرین

چون سگِ دیوانه هر سو میدوند
روز و شب تکذیبِ احمد می کنند

خلق را بر بغی آماده کنند
سدِّ شر در راه استاده کنند

مومنان را از رهِ بغض و عناد
مبتلا سازند در شرّ و فساد

مشتعل مردانِ جاهل را کنند
تا که بیخ مومنان را بر کنند

ظلم بر مظلوم میدارند روا
ظالمان را دفع فرما اے خدا

آن یکے نامش عطاء الله هست
عبد اشرار و عدو الله هست

در زبان بد فطرت و بیباک هست
در همه اعمالِ خود ناپاک هست

نکته چین در شانِ احمد مجتبیٰ است
احمدے کو ابنِ محمد مصطفیٰ است

منتشر کن این گروهِ ظالمین
باغیان و قاتلان و مفسدین

تباه کن زمرهٔ اشرار را
خائب و خاسر نما اشرار را

آتش افشان بر در و دیوارِ شان
بیخِ شان بر کن تباه کن کارِ شان

اے خدا اشرار را کن خود تباه
در دو عالم روئے شان گردان سیاه

مومنان اے خدا مظلوم اند
نیک میدانی که آن معصوم اند

دور دوں آز بجے ابرائے شان
اے که هستی ملجا و ماوائے شان

اے خدا بر ظالمان تو قاهری
بهرِ مظلومان حفیظ و ناصری

بهرِ مظلومان تو خود غیرت نما
زمرهٔ بے چاره را نصرت نما

اے خدا مظلوم را حامی توئی
ظالمان را منتقم دشمن توئی

چون الیس الله هے خوانیم ما
مکتفی الله را دانیم ما

بست ما را هر زمان الله بس
بالیقین الله بس - باقی هوس

ظالماں را مے کند اخذ الیم　　مسکن شاں می کند سجن و جحیم
وقت مے آید کہ حق غالب شود　　باطل از روئے زمین غائب شود
غلبہ یابد امرِ حق امرِ رسول　　محو گردد زود تر کارِ جہول

(۱۰ ارسی ۱۹۵۵ء)　　کاشکی ما ببینیم آں ایام را / ہر طرف فتحے بود اسلام را　　(آمین)

تقسیم پاک و ہند ۱۴ اگست ۱۹۴۷ء

قیصرِ انگلیس چون اعلان کرد　　یعنی او آزاد ہندوستان کرد
ہند را بخشید با قوم ہنود　　خمس آن را نام پاکستان نمود
گشت پاکستان دیارِ مومنان　　ہند شد در تحتِ حکمِ ہندواں
ہندواں بودند پُر از بغض و کین　　خواستند جنگ و جدل با مسلمین
پیش از انگلیس در ہندوستان　　سال دہ صد بُد مسلماں حکمراں
ہندواں بودند با صد احترام　　در زمینِ ہند مسلماں را غلام
راجہ کشمیر بُد ہندو نژاد　　ملک خود در تحتِ ہندوستاں نہاد
مردم کشمیر بودند مومنین　　خواستند الحاق با اخوانِ دین
جنگ شد آغاز با قوم ہنود　　شد مسلماں با مسلماں یک وجود
خطۂ کشمیر چوں مظلوم بود　　ہم ز آزادیٔ خود محروم بود
بہرِ آزادیٔ ملکِ کشمیریاں　　کہ وہ آویختند با ہندواں
غازیانِ سرحدِ ہندوستان　　آمدند بہرِ مدد بستہ میاں
ہندواں کردند آغازِ فساد　　گشت واجب بر مسلماناں جہاد
حضرت محمود احمد حکم داد　　جنگ در کشمیر مے باشد جہاد

عسکرِ فرقان آمد در وجود　　شد جہاد آغاز با قوم ہنود
لشکرِ فرقان بہ میدانِ جہاد　　بود قائم از پئے دفعِ فساد
غلبتِ اسلام بُد بر مشرکین　　داخلِ کشمیر گشتند مومنین
چوں "لیاقت" بود دلش عزمے نداشت　　خطۂ کشمیر با ہندو گذاشت
گشت کشمیری غلامِ ہندواں　　مے کنند از جورِ شاں آہ و فغاں
مولوی مودودی و احراریاں　　خیر خواہانِ گروہِ ہندواں
ہر طرف مشہور کردند از عناد　　جنگ با ہندو نے باشد جہاد
خود مسلمان دشمنِ اسلام شد　　در حصولِ مدعا ناکام شد

اے خدا غدار ملعون مردہ باد / خیر خواہِ ملک و ملت زندہ باد　　(۱۱ ۱/۵۷ء)

خونِ ناحق ریزد و تو اسلام ہست　　(۱)　　زیں چنیں فعلے تو دیں بدنام ہست
خونِ ناحق ریختن ذاتی ثواب　　(۲)　　چوں نترسی از خدائے ذو العقاب
مومناں را مے کنی نسبت ضلال　　(۳)　　کافرم گر مومنے با ایں خیال!

(۱۱ ۱۲/۴۵)

نعرہ ہا ہر سو زنم تا ہر طرف غوغا شود
ضرب بر دل ہا زنم تا حرکتے پیدا شود
مے کنم تبلیغ حق گر کس شنود یا نشنود
شخصے با ایں غوغا مگر مائل بسوئے ما شود
احمد موعود آمد از خدا پیغمبرے
وہ چہ خوش مردے کہ او راغب بر آشنا شود
یک طرف حضرت محمد یکطرف عیسیٰ مسیح

ہر یکے چون مہر و ماہ در احمدم یک جا شود
عیسےٰ معہود آمد مردگان زندہ کند
تو بیا لبیک گو تا باب رحمت وا شود
در زمانِ مسیح اعوج ہر کہ کور و کر شدہ ست
نزد او آید اگر بینا شود مشنوا شود
کے ہلاک آں قوم گردد کش دو حافظ دادہ اند
ہر دو اصلاحش کنند نقصے اگر برپا شود
ہر یکے زین صادقان بر حفظ دین مامور ہست
گر بیاویزد بہ کاذب ناصرش مولا شود
صادق اول محمد صادق آخر احمد ست
لازماً ہر کاذبے در دورِ کج پیدا شود
در حدیث مصطفےٰ صادق بر آس صد بود
کے نصیب کاذبے این نعمت یغما شود
شمس دان حضرت محمد بدر احمد مجتبےٰ
ظلمت ما بین شان بالطبع ظلمت زا شود
در احادیث نبی دجال آید بیش تر
ہر دفع آن لعین عیسےٰ نبی پیدا شود
شد محمد غالب و مغلوب کذابان شدند
احمد آخر زمان غالب بہ کل اعدا شود
مظہر رب العلےٰ حضرت محمد مصطفےٰ ست
ہر کہ رو تابد از و گمراہ و نابینا شود

مدعی دعوت حق صادق است یا کاذبے
از خدا معلوم کن او خود بہ تو گویا شود
صادقے را حق تعالیٰ حافظ و ناصر بود
صدق او ظاہر کند ہم شان او بالا شود
کاذبے را کذب او کذاب ثابت مے کند
خائب و خاسر شود در عاقبت رسوا شود
ہر کہ آویزد بہ صادق دشمنش اللہ شود
دور از رحمت شود داخل اعدا شود

در ختم ۱۹ ستمبر	پند یوسف یک بہ یک امروز اندر گوش کن صدق گفتارش ہمہ ظاہر بہ تو فردا شود	۱۹۷۰ء

احمدیت بہ تردید بہائیت

اے مبارک شاہ بگو کان باب کیست؟ ذات اللہ الصمد بے مثل ہست	افزون ز حق خود او چند زیست؟ راست گو آخر بہاء اللہ چیست؟
ہست در قرآن فرمان خدا گر یکے زین ہا بگوید رب منم	بندگان کردگار اند انبیاء مسکنش گردد جہنم دائما
مرد کے کو بود محتاج غذا سالہا در حبس او مسجون ماند	مادرش نا امید آخر شد فنا خود بگو او را چہ سان دانم خدا
آدم و عیسےٰ مسیح - روح القدس آنچہ تثلیث نصارے بود ہست	باب - ہم ایشی بہا - عبد البہا ہم چنان بود ست تثلیث شما
ذات اللہ بالیقین معبود ہست	بندۂ فانی چہ سان مسجود ہست

هر که غیر الله را سجده کند — نزد قرآن مشرک مردود هست

سیدی حضرت محمد افضل است — در مذاهب مذهب او اکمل است

ترک قرآن و محمد هر که کرد — تارک افضل یقیناً اجهل است

مذهبے مرتد شد از خیر الرسل — ناسخ قرآن شد در جزو و کل

سیدش خوانم ز بعد ارتداد؟ — ده جوابم مرد که ناخورده نمک

ترک قرآن کرده گوید مرد ضال — خواهر و دختر شده بر من حلال

سود خواهم خورد در قصے مے کنم — ناسخ قرآن را شد این مآل

اے که دانی خواهر و دختر حلال — در شهادت پیش کن چند از رجال

در نکاح آورده باشد اخت و دخت — فعل شان بر قول ایشان گشته دال

هر که دارد بر تقیه اعتقاد — هست اندر نقش دائم فساد

راست دانم من کدامی قول او — نیست چون او قائل صدق و سداد

شرع اقدس گر بدے راه فلاح — دخت خود کردے بهار الله نکاح

گر عمل بر شرع خود شارع نه کرد — چون بدانم این عمل را من مباح

۲۵

رباعیات

پروردگارم حضرت رب العلی است — شاه رسم حضرت محمد مصطفی است

هست دستور العمل قرآن مرا — مقتدا امام احمد خیر الوری است

سیدی حضرت محمد مصطفی است — در گروه انبیا شمس الضحی است

اصحابش اند کل مثل نجوم — هر کامل احمد خیر الوری است

کردگارم ذات رحمان و رحیم — غافر الذنب و حلیم است و کریم

بندهٔ ناچیز را یارب ببخش — کن مرا مصئون از اخذ الیم

حمد لله بر زبان رانیم ما — از خلوص دل مسلمانیم ما

عذر خواهیم ما اے خداوند کریم — از گناه خود پشیمانیم ما

روح و جسم را خدا خلاق هست — در همه عمرم مرا رزاق هست

در رحلت سوے الله میروم — بهر وصلش روح من مشتاق هست

پیری آمد رفت ایام شباب — عمر رفته شد همه مانند خواب

تا شوی مغرور بر مال و منال — هستی خود نقش دان بر سطح آب

قطعات

پیری آمد عمر من هشتاد شد — مهر عمرم میرود سوئے غروب

وقت مرگ آمد الهی رحم کن — مغفرت کن انت غفار الذنوب

گر بے آید که گویم مصطفی ابتر عدو — پور مریم وارث تخت شه لولاک شد

شد مصطفی خیر الرسل زنده نماند — من نه گویم پور مریم زنده بر افلاک شد

مصطفی را کثرت اولاد الله داده است — آل او شد آن کسی کو متقی و پاک شد

در نظر مصطفی را جانشین احمد نبی — پور مریم فوت شد مدفون زیر خاک شد

تا بفهمند آنچه مقصود من است ۔۔ غیر این دیگر غرض از شعر نیست